

- 40

ಶ್ರೀ ಗುರುಜಗನ್ನಾಥದಾಸರ ಕೃತಿರತ್ನಮಾಲಾ

ಶ್ರೀ ಗುರುಜಗನ್ನಾಥದಾಸ ಸೇವಾ ಸಮಿತಿ, ಕೌತಾಳಂ

ಕುಂಬಾರಗರಡಿ ಹತ್ತಿರ, ಗಂಗಾಪುರ ಓಡೆ,
ತುರಿತ ಮುದ್ರಣ, ಗದಗ-೫೮೨ ೦೦೦

ಮುದ್ರಣ ಅವಧಿ
ಕೇವಲ ೧೦ ದಿನಗಳು.

ಶ್ರೀಗುರುಜಗನ್ನಾಥದಾಸರ ಕೃತಿರತ್ನಮಾಲಾ

ಸಂಪಾದಕ:

ಕೆ. ಅವ್ವಣ್ಣಾಚಾರ್ಯ

ಸ್ಟೆಪಲ್ ಆಫೀಸರ್

ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಟಿ.ಟಿ.ಡಿ.

ತಿರುಪತಿ

This Book is Published with the financial assistance of Tirumala Tirupati Devasthanams under their Scheme Aid to Publish religious Books.

ಪ್ರಕಾಶಕರು:

ಶ್ರೀಗುರು ಜಗನ್ನಾಥದಾಸ ಸೇವಾ ಸಮಿತಿ

ಕೌತೂಳಂ

ನನ್ನ ಎಲ್ಲ ತರಹದ ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಹಧರ್ಮಿಚಾರಿಣಿ ಕುಂ|| ಸೌ|| ವಿಮಲಾಳನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸದೇ ಇರಲಾರೆ.

ಆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿಧದಿಂದಲೂ ಸಹಕರಿಸಿದ ಗಜೇಂದ್ರಗಡದ ಗುರುಜಗನ್ನಾಥ ಸೇವಾ ಸಮಿತಿಯ ಸಭ್ಯರೆನಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತ ಭಟ್ ತಾಸೀನ, ಬಿ. ಬಿ. ಬಾಕಳಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಚುಂಟಾ ಇವರನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಾ ಇವರಿಗೆ ದಾಸರು ಸನ್ಮಂಗಳವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

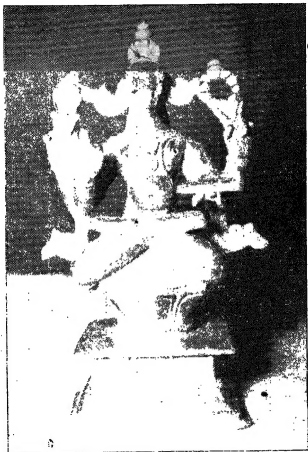
ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ನೆರವು ನೀಡಿದ ತಿರುಮಲ-ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಪಾಲಕ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅನಂತ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಇವರ ಸಹಕಾರವಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಬೆಳಕು ಕಾಣುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ನೆರವಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ-ಸಹಕಾರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ ಆತ್ಮೀಯರೂ, ಪಿತೃಸದೃಶರೂ, ಸದಾ ನನ್ನ ಹಿತೈಷಿಗಳೂ ಆದ ಕೆ. ಸುಬ್ಬಾರಾವ್ ಎಮ್. ಎ. ಎಡಿಟರ್ ಸಪ್ತಗಿರಿ ಇವರಿಗೆ ನನ್ನ ಅನಂತ ವಂದನೆಗಳು. ಇದರಂತೆ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದ ಹಿರಿಯರೂ ಮಾನ್ಯರೂ, ಆದ ಶ್ರೀ ಆದ್ಯ ರಾಮಾಚಾರ್ಯಾರ ಉಪಕಾರ ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯ. ಇವರಿಗೆ ನನ್ನ ಅನಂತ ವಂದನೆಗಳು. ಸುಂದರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಗದುಗಿನ ಶ್ರೀ ಫ. ಶಿ. ಭಾಂಡಗೆ ಯವರಿಗೂ, ಇವರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೂ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ದಾಸರ ದಾಸ

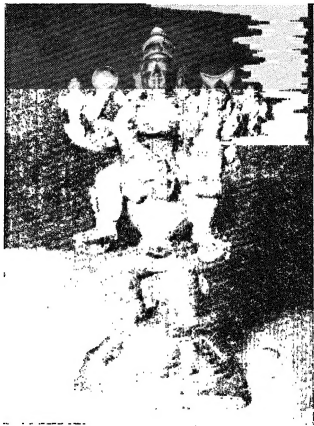
ಕೆ. ಅಪ್ಪಣ್ಣಾಚಾರ್ಯ

ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮ

1. ಶ್ರೀಗುರುಜಗನ್ನಾಥದಾಸರು ಕರ್ನಾಟಕ ಹರಿದಾಸರ ಹಾಗೂ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ	1
2. ದಾಸರ ಸ್ತೋತ್ರಾತ್ಮಕ ಕೃತಿಗಳು	32
3. ಶ್ರೀವೆಂಕಟೇಶ ಸ್ತವರಾಜಃ	35
4. ಅಭಿಷ್ಠಾರ್ಥಪ್ರದ ಶ್ರೀವೆಂಕಟೇಶ ಸ್ತೋತ್ರಂ	38
5. ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸ್ತವರಾಜಃ	39
6. ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀಪುಷ್ಪಕಂ	44
7. ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಅಪಾದ ಮೌಲಿ ಪರ್ಯಂತ ವರ್ಣನ ಸ್ತೋತ್ರಂ	46
8. ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರಾಪುಷ್ಪಕಂ	48
9. ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಮಹಾತ್ಮ್ಯಂ (5 ಅಧ್ಯಾಯಗಳು)	49
10. ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ	60
11. ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಕರಾವಲಂಬನ ಸ್ತೋತ್ರಂ	61
12. ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ರಕ್ಷಾ ಸ್ತೋತ್ರಂ	64
13. ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರ ಸ್ತೋತ್ರಂ	65
14. ಸರ್ವಕರ್ಮ ಸಮರ್ಪಣ ಸ್ತೋತ್ರಂ	66
15. ಶ್ರೀವರದೇಂದ್ರ ಗುರುಸ್ತೋತ್ರಂ	67
16. ಶ್ರೀವರದೇಂದ್ರ ಕರಾವಲಂಬನ ಸ್ತೋತ್ರಂ	69
17. ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥದಾಸಾರ್ಯ ಸ್ತೋತ್ರಂ	70
18. ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥದಾಸಾರ್ಯ ಕರಾವಲಂಬನ ಸ್ತೋತ್ರಂ	72
19. ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ವಿಜಯ (ಕನ್ನಡ 9 ಸಂಧಿ)	75

ದಾಸರು ಪ್ರಾಚೀನ, ಅರ್ಚಿಸಿದ ಹಯವದನಮೂರುತಿ

ದಾಸರು ಪೂಜಿಸಿದ ಶ್ರೀಕರನುರುತಿ

ದಾಸರು ಪೂಜಿಸಿದ ನರಸಿಂಹ ಮೂರುತಿ

ದಾಸರು ಆಚ್ಛಾದ ಶ್ರೀದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಒಲಿದ ಶ್ರೀರಾಮ

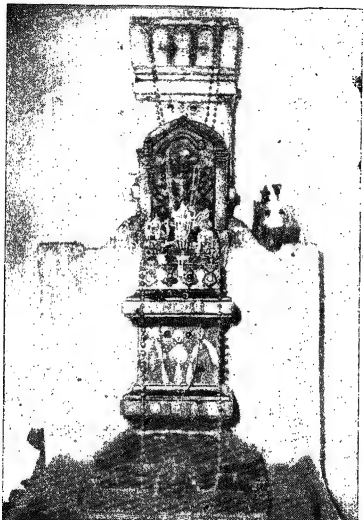

ದಾಸರಿಂದ ಅರ್ಚಿತನಾದ
ಶ್ರೀದವಿತಲರಿಗೆ ಒಲಿದು ನಲಿದ
ಶ್ರೀ ಮುರಳೀ ಕೃಷ್ಣ

ದಾಸರು ಅರ್ಚಿಸಿದ
ಶ್ರೀ ವೇದದ್ವಾಸ ಮೂರುತಿ

ಅಪರೋಕ್ಷಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ
ಶ್ರೀ ಗುರು ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಾರ್ಯರಿಂದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರಾದ
ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಗುರುಸಾರ್ವಭೌಮರು

ಪಾಹಿ ಕೌತಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ನಿಜಕೃತ ಮಂದಿರ ಪ್ರಿಯಸುವೃತ.

1. ಕೆಳಗಿನದು ಸಾಲಗ್ರಾಮ ಶಿಲಾ ಬೃಂದಾವನ
2. ಬೃಂದಾವನ ಮೇಲೆ ದಾಸರು ಅರ್ಚಿಸಿದ ಪಂಚ ಭಗವದ್ರೂಪಗಳು
3. ದಾಸರು ಅರ್ಚಿಸಿದ ಪನುಮುತ ದೇವರು
4. ಹಿಂದೆ ಇರುವುದು ಪಂಚಲೋಹ ಬೃಂದಾವನ
5. ರಾಯರ ಬೃಂದಾವನದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಗರುಡ, ಶೇಷ, ಮಹಾರುದ್ರದೇವರು.

ಸಾಲಂಕೃತ ಗುರುರಾಜರ ಬೃಂದಾವನ

ಶ್ರೀಗುರು ಜಗನ್ನಾಥದಾಸರು ಕರ್ನಾಟಕ ಹರಿದಾಸರು ಹಾಗೂ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ

ಭಾರತೀಯರ ನಿಜವಾದ ಸಂಪತ್ತು ವೇದಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವಿಷಯ ವಿಲ್ಲ. ಸೃಷ್ಟಿ ರಹಸ್ಯದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮಾನವ ಜೀವನದ ಉನ್ನತಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಕಲ ಸಾಧನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಪೋಪೆನ್‌ಹೋವರ್ ಎನ್ನುವ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವೇದಾಂತಿಯು “ಉಪನಿಷತ್ತಿನಂತೆ ಜಿನ್ನ ತ್ಯಾವಾದಕವೂ, ಕ್ಷೇಮಕರವೂ ಆದ ಪದಾರ್ಥವು ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಉಪನಿಷತ್ತು ಜೀವನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯಂತೆ ಸಮಾಶ್ವಾಸನೆ ನೀಡುವದು. ಅವಸಾನ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಸಹ ಈ ಉಪನಿಷತ್ತು ನಿನಯೇ ನನ್ನನ್ನು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಸಮಾಶ್ವಾಸಿಸುವಳು” ಎಂದು ನುಡಿದು ಅಪೌರುಷೇಯಗಳಾದ ಶ್ರುತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತನಗಿರುವ ಗೌರವವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವನು.

ಸ್ಮೃತಿ-ಪುರಾಣ-ತಂತ್ರ-ಪೂರ್ವಮೀಮಾಂಸಾ-ಉತ್ತರ ಮೀಮಾಂಸಾದಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಈ ವೇದವಾಚ್ಯಿಯದ ಸುಲಭ ವಿವರಣೆಗಳು. ಇವುಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು, ಅನೇಕ ಆಚಾರ್ಯರಿಂದ ರಚಿತಗಳಾದ ಭಾಷ್ಯ-ಟೀಕಾ-ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು. ವೈದಿಕ-ಲೌಕಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭಾರತೀಯರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಾಚ್ಯಿಯವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ವಿಧದಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. 1. ವೇದವಾಚ್ಯಿಯು 2. ವ್ಯಾಸವಾಚ್ಯಿಯು 3. ದಾಸವಾಚ್ಯಿಯು. ವೈದಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಪೌರುಷೇಯವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಶ್ರುತಿಯು ವೇದವಾಚ್ಯಿಯವಾಗಿದೆ.

“ಗೌತಮಸ್ಯ ಋಷೇಶ್ವಾಪಾತ್ ಜ್ಞಾನೇತ್ಯಜ್ಞಾನತಾಂ ಗತೇ
ಸಂಕೀರ್ಣ ಬುದ್ಧಯೋ ದೇವಾ ಬ್ರಹ್ಮರುದ್ರ ಪುರಸ್ಕರಾಃ
ಶರಣ್ಯಂ ಶರಣಂ ಜಗ್ಮುಃ ನಾರಾಯಣಮನಾಮಯಂ
ತೈರ್ವಿಜ್ಞಾಪಿತ ಕಾರ್ಯಸ್ತು ಭಗವಾನ್ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ
ಅವತೀರ್ಣೋ ಮಹಾಯೋಗೀ ಸತ್ಯವತ್ಯಾಂ ಪರಾಶರಾತ್||”

ಎಂಬ ಸ್ವಾಂಧ ಪುರಾಣದ ವಚನದಂತೆ, ಶ್ರೀ ಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ ವೇದವ್ಯಾಸರೂಪದಿಂದ ಅವತರಿಸಿ ವೇದಗಳನ್ನು ವಿಭಾಗಿಸಿದನು. ವೇದಾರ್ಥ ನಿರ್ಣಾಯಕಗಳಾದ ಹದಿನೆಂಟು ಪುರಾಣಗಳನ್ನೂ, ಉಪಪುರಾಣಗಳನ್ನೂ, ಭಾರತೇತಿಹಾಸವನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಗಳನ್ನೂ ರಚಿಸಿದನು. ಇವೆಲ್ಲವೂ ವ್ಯಾಸವಾಚ್ಯಿಯಗಳು. (ವ್ಯಾಸಸಾಹಿತ್ಯ)

ವೈದಿಕ ಮತಾಚಾರ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಭಕ್ತಿ ತತ್ವವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದವರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಈಶತ್ವವನ್ನೂ, ಜೀವನಿಗೆ ದಾಸತ್ವವನ್ನೂ ಯಾವುದೋ ಒಂದು

ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲೇಬೇಕಾಗುವದು. ಭಕ್ತಿಯ ಭಾವದಿಂದ ಬಾಗಿ ದಾಸತ್ವ ವನ್ನಂಗೀಕರಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಆಚಾರ್ಯರ, ಋಷಿಗಳ, ಜ್ಞಾನಿಗಳ ವಾಚ್ಛೆಯವೆಲ್ಲವೂ ದಾಸ ವಾಚ್ಛೆಯವಾಗುವುದು. (ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ) ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಸರ್ವತ್ರ ಸರ್ವದಾಜೀವೇಶ್ವರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ದಾಸ-ಈಶ ಭಾವವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಆಚಾರ್ಯ ಮಧ್ವರ ಹಾಗೂ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳ ಗ್ರಂಥಗಳೆಲ್ಲವೂ ದಾಸವಾಚ್ಛೆಯದಲ್ಲಿ ಸೇರುವವು.

ವೇದಗಳ ನಿಜಾರ್ಥವು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯದಾಗಲು, ಪುರಾಣ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಾದಿಗಳ ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವ. ಇವುಗಳ ನಿಜಾರ್ಥವು ಸಹ ತಿಳಿಯದಾಗಲು ಅನೇಕ ಆಚಾರ್ಯರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಗ್ರಂಥಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿದವು. ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯು ಕೇವಲ ಪಂಡಿತವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲಾಯಿತು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಿಂದ ವಂಚಿತರಾದ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ, ಆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ಗ್ರಂಥಗಳೂ, ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಕ್ಷಿಪ್ತವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳೂ, ಗಗನ ಕುಸುಮಗಳಾದವು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆತ್ಮೋನ್ನತಿಗೆ ಕಾರಣ ವಾದ ಪರವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಜನರು ದೂರಾದರು. ಈ ಸಂಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಆ ಆಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿ, ಅದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ,ವೇದಾಂತ ವಿಜ್ಞಾನ ವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಆಚಾರ್ಯ ಮಧ್ವರ ಪ್ರಧಾನ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ಭಾವನಾ ತರಂಗಗಳನ್ನೇ ಹೊತ್ತು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಜಾಗೃತಿಗಾಗಿ ಬೆಳೆದುನಿಂತ ಕರ್ನಾಟಕ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯವು, ಪದ-ಪದ್ಯ-ಉಗಾಭೋಗ-ಸುಳಾದಿ-ವೃತ್ತನಾಮ-ಲಘುಕಾವ್ಯ-ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕ ವಾಗಿದೆ.

ದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಾಚಾರ್ಯರೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಆಚಾರ್ಯ ಮಧ್ವರ ನಂತರದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಆಚಾರ್ಯ ಮಧ್ವರೇ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಮೂರ್ತಿಗಳು. ಆಚಾರ್ಯರ ದ್ವಾದಶ ಸ್ತೋತ್ರವು ಲಯಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಸ್ವತಃ ಆಚಾರ್ಯರು ತುಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದೆ ರೆಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯೂ ಇದೆ. ಲಯಬದ್ಧವಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕೀರ್ತನೆ ಗಳ ರಚನೆಗೆ ಶ್ರೀಕಾರ ಹಾಕಿದವರು ನರಹರಿ ತೀರ್ಥರು. ನಂತರ ಈ ಹೆದ್ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪಾದರಾಜರು, ವ್ಯಾಸರಾಯರು, ವಾದಿರಾಜರು, ಪುರಂದರದಾಸರು, ಶನಕದಾಸರು, ಮಹೀಪತಿದಾಸರು, ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರು, ವಿಜಯದಾಸರೇ ಮೊದಲಾದ ಮಹಿಮಾ ತ್ಮರು ಮುನ್ನಡೆದರು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆಗಿಹೋದ ಹರಿದಾಸರ ಸಂಖ್ಯೆ 350 ಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧುಗಳು, ಸಂತರು, ಹರಿದಾಸರು, ಪಾಗ್ಗೇಯ ಕಾರರು ಅವತರಿಸಿ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರು ವರು. ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಭಕ್ತಿಯ ಪಾತದಿಂದ ಭಗವತನನ್ನು ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿದವರೇ. ಜ್ಞಾನ ವೈದ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇ. ವಿಚಿತ್ರವೆಂದರೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಆಳ್ವಾರರ ಪರಂಪರೆ

ಯಾಗಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಶಿವಶರಣರ ಪರಂಪರೆಯಾಗಲಿ, ತೆಲುಗು ದೇಶದ ಅನ್ನ ಮಾಚಾರ್ಯ, ತ್ಯಾಗರಾಜ, ರಾಮದಾಸರೇ ಮೊದಲಾದ ವಾಗ್ಗೇಯಕಾರರ ಪರಂಪರೆಯಾಗಲಿ, ಉತ್ತರ ದೇಶದ ಸಂತರ ಪರಂಪರೆಯಾಗಲಿ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ನಡೆದುಬಂದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತೆಲುಗು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪದಕವಿತಾ ಪಿತಾಮಹರೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಅನ್ನ ಮಾಚಾರ್ಯರ ಪರಂಪರೆ ಅವರ ಮೊಮ್ಮಗನವರೆವಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ಇದರಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿತ್ತಾತ್ಮರ ಪರಂಪರೆಯು ಸಹ 3,5 ತಲೆಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಮುಂದುವರೆದು ನಂತರದಲ್ಲಿ ಕಾಣದಾಯಿತು. ನರಹರಿ ತೀರ್ಥರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಹರಿದಾಸ ಪರಂಪರೆಯು ಮಾತ್ರ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಜೀವದ್ವಂಗಳಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಂಪರೆಗೆ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯವೂ ಇದೆ. ಹರಿದಾಸರಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದ ವೇಷ ಭೂಷಣದ ರೂಪ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸರು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸಿರುವರು. ಹರಿದಾಸರ ವೇಷದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ದರ್ಶನ ನೀಡಿದವರು. ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸರು. "ಆದದ್ದೆಲ್ಲಾ ಒಳಿತೇ ಆಯಿತು" ಎನ್ನುವ ಕೃತಿಯಿಂದ ಪುರಂದರದಾಸರು, ತಂಬೂರಿ ಮೀಟುತ್ತಾ, ತುಳಸಿಮಾಲೆಯನ್ನು ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿ, ಗೋಪಾಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಭುಜಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿರುವರು. ಇದರಂತೆ "ತಂಬೂರಿ ಮೀಟಿದವ" ಎನ್ನುವ ಉಗಾಭೋಗದಿಂದ, ಹರಿದಾಸರು ಕಾಲಿಗೆ ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟಿ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಾಳವನ್ನು ಹಿಡಿದಿರಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿಸಿರುವರು. ಪಂಚಭೇದ ಜ್ಞಾನ ವಿಶಿಷ್ಟರಾಗಿ ಪಂಚ ರೂಪಾತ್ಮಕನಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪಾದಪದ್ಮಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೋಮುಂಚದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಪೂಜಿಸುವ ಅಂತರ್ದೀಕ್ಷೆಯುಳ್ಳ ಎಲ್ಲ ಹರಿದಾಸರಿಗೆ, ತಂಬೂರಿ, ತಾಳ, ತುಳಸಿಮಾಲೆ, ಗೆಜ್ಜೆ, ಗೋಪಾಳ ಬಟ್ಟೆ ಇವು ಐದು ಬಾಹ್ಯ ದೀಕ್ಷೆಗಳು. ತಲೆಗೆ ಕಾವೀ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಸುತ್ತುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಾಸರ ವಚನವು ದೊರೆಯದೇ ಇದ್ದರೂ, ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅನಾದಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಕಾವೀ ವಸ್ತ್ರವು ವೈರಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿ. ಹರಿದಾಸರೆಲ್ಲರೂ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮಿಗಳೇ ತಾವು ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮಿಗಳಾದರೂ ತಮ್ಮ ಮತಿ ವೈರಾಗ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ಕಾವೀವಸ್ತ್ರದ ಧಾರಣೆ. ಇಂತಹ ಬಾಹ್ಯದೀಕ್ಷೆ ಯಾವ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ದೀಕ್ಷಾ ಸ್ವೀಕಾರವು ಸಹ ಗುರುಗಳಿಂದಲೇ ಆಗಬೇಕು. ದಾಸ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನಿತ್ತ ಗುರುಗಳು, ಅಂಕಿತ ನಾಮವನ್ನು ಸಹ ಕರುಣಿಸುವರು. ಮುಂದೆ ಈ ಅಂಕಿತನಾಮದಿಂದಲೇ ಕೃತಿಗಳ ರಚನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದು. ವ್ಯಾಸರಾಯರು ಪುರಂದರದಾಸರಿಗೆ ಗುರುಗಳು. ವ್ಯಾಸರುದಾಸರಿಗೆ ದಾಸದೀಕ್ಷೆಯನ್ನಿತ್ತು ಪುರಂದರದಿವಲ ಎಂಬ ಅಂಕಿತನಾಮವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಅಂದಿನವರೆವಿಗೂ ಶ್ರೀನಿವಾಸನಾಯಕರೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ದಾಸರು, ಅಂಕಿತನಾಮ ಹೊಂದಿದ ನಂತರ ಪುರಂದರದಾಸರೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದರು. ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ಹರಿದಾಸರ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ, ವ್ಯಾಸರಾಯರು ವಾದಿರಾಜರು ಪ್ರಸನ್ನ ಪಂಕಟದಾಸರು ಇವರೇ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲ ಹರಿದಾಸರಿಗೆ, ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಭಗವಂತನಿಂದಲೇ ದಾಸದೀಕ್ಷೆ ಅಂಕಿತ ನಾಮಗಳು ದೊರೆತರೆ, ವಿಜಯದಾಸರೇ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಇವು ಸ್ಪಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳಿಂದ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿವೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಈ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಈ ಹರಿದಾಸ ಪರಂಪರೆಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದು, ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಇನ್ನು ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಅಪೂರ್ವ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಗಹನವಾದ ವೇದಗಳ ನಿಜಾರ್ಥವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಹೊರಹೊರಟ ವ್ಯಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆದ ಏಕೈಕ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಶ್ರುತಿ, ಸ್ಮೃತಿ, ಪುರಾಣ, ತಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರ, ವೇದಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳೆಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಆಪ್ತಾರ್ಥಗಳನ್ನು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಸಲಿತವಾದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಘನತೆ ಈ ಕನ್ನಡ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾದುದು.

ಚಕ್ರಾಬ್ಜ ಮಂಡಲ, ಭದ್ರಿಕಾಮಂಡಲ, ದೇವಪೂಜಾ ಪದ್ಧತಿ ಇವು ತಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗಹನವಾದ ವಿಷಯಗಳು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪೆಂಡಿತರಿಗೂ ನಿಲುಕದ ವಿಷಯಗಳು. ಇಂಥಾ ಜಟಿಲವಾದ ಅಪೂರ್ವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹರಿದಾಸರು ಸುಂದರವಾಗಿ, ಸುಲಭವಾಗಿ, ಲಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಹಾಡಿ ವಿವರಿಸಿರುವರು. ಇಂದಿಗೂ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಕ್ರಾಬ್ಜ ಮಂಡಲವನ್ನು ರಂಗದಲ್ಲಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸುವರು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಸರ ಉಪಕಾರ ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯ. ಶ್ರೀ ಬಸವರೇ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅನುವಾದದಿಂದ ಕೂಡಿದ ತಂತ್ರಸಾರ ಸಂಗ್ರಹದ ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ, ಚಕ್ರಾಬ್ಜ ಮಂಡಲವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ, ಶ್ರೀ ವಿಜಯದಾಸರ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿರುವರು. ಹರಿದಾಸರ ಉಪಕಾರ ಈ ಚಕ್ರಾಬ್ಜಾದಿ ಮಂಡಲಗಳನ್ನು ಕೃತಿಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುವದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ. ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಈ ಮಂಡಲಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡಲು, ಬೃಹದಾಕಾರದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಹ ಬರೆದಿರುವರು. ಈ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಮಾಡಿದವರು ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲದಾಸರು. ವಿಜಯದಾಸಾದಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಹರಿದಾಸರು ಬರೆದ ಚಿತ್ರಪಟಗಳು ನಮಗೆ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಗೋಪಾಲದಾಸರ ನಂತರದಲ್ಲಿ, ಜಗನ್ನಾಥದಾಸರೇ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಹರಿದಾಸರು, ಗಹನವಾದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಚಿತ್ರಗಳ ದ್ವಾರಾ ತಿಳಿಯ ಹೇಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರುವರು.

ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಹಾಗೂ ಪುರಾಣ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯ ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಸರ ಪ್ರಯತ್ನ ಪೂರ್ಣ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಸರ ಕೃತಿಗಳು ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಭಾಷಾಂತರಗಳು ಎಂದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಹರಿದಾಸರು ತಮ್ಮ ಕೆಲ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಪನಿಷತ್ತನ್ನೋ ಅಥವಾ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನೋ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುವದಿಸಿರುವದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. "ದ್ವ್ಯಾಸುಪರ್ಣಾಸಯುಜಾಸಖಾ ಯಶೌ" ಎನ್ನುವ ಶ್ರುತಿಯನ್ನು ಪುರಂದರದಾಸರು, "ಜಯವದೆ ಜಯವದೆ ಈ ಮನೆತನಕೆ—ಜಿಡುಜಿಡು ಜಿಡುಜಿಡು ಮನ ಸಂಶಯವ" ಎನ್ನುವ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುವದಿಸಿರುವರು. ಜಾನಪದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಹಾಡು 'ಬುಡು ಬುಡಿಕೆ ಹಾಡು' ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅವಕಾಶವೇ ಪುರಂದರದಾಸರ ಸಮಗ್ರ ಕೃತಿಗಳು ಪುರಂದರೋಪನಿಷತ್ತೆಂದೇ ಪ್ರತೀಯಾಗಿವೆ. ಶ್ರೀ ವಿಜಯದಾಸರ ಸಮಗ್ರ ಸುಳಾದಿಗಳು ಪೂರ್ಣ-ಉಪನಿಷದರ್ಥದಿಂದಲೇ ಕೂಡಿವೆ.

ಪ್ರತಿ ಮಾನವನು ತನ್ನನ್ನು ಹಾಗೂ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಎರಡು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಮೊದಲನೆಯ ವಿಸ್ಮೃತಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ. ಎರಡನೆಯ ವಿಸ್ಮೃತಿ ಲೌಕಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ. ಜ್ಞಾನ-ಭಕ್ತಿ ವೈರಾಗ್ಯಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣನಾದ ತೀವಿಯು ಆ ಭಗವಂತನ ಒಲುಮೆಯಿಂದ, ಹೃದಯಾಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದ ತನ್ನ ಬಿಂಬದ ಸರ್ಪನವನ್ನು ಪಡೆಯುವನು. ಇದೇ ಅಪರೋಕ್ಷ. ನಿರತಿಶಯಾನಂದದಾಯಕವಾದ ಸುಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಜೀವಿಯೂ ತನ್ನನ್ನೂ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಮರೆಯುವನು. ಇದರಂತೆ ದೈಹಿಕಾನಂದವನ್ನು ಛೇದಿಸುವ ಲೈಂಗಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲೂ, ಎಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರೆಯುವರು. ಮೊದಲನೆಯದು ಶಾಶ್ವತಾನಂದ. ಎರಡನೆಯದು ಕ್ಷಣಿಕಾನಂದ. ಒಂದು ಬಂಧಮೋಚಕ. ಮತ್ತೊಂದು ಬಂಧಕ. ಬಂಧಕವೆಂದ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ವಿಡುಮಂತಿಲ್ಲ. ಆಶ್ರಯಗಳಲ್ಲಿ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು. ಪ್ರಜ್ಞೋತ್ಪತ್ತಿ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. “ಇರಬೇಕು ಇದ್ದು ಜೈಸಬೇಕು” ಬಂಧಕವು ಬಂಧಮೋಚಕವಾಗಬೇಕು. ಪ್ರಾಣಾಂತಕವಾದ ವಿಷ ಪ್ರಾಣ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಉಪಕರಿಸುವಂತೆ. ವಿಶ್ವದ ಯಾವ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿಲ್ಲ. ಅಂಧಕಾರ ಎಂಧರವಾದ ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸುವ ಪ್ರತಿ ಜೀವಿಗೂ, ಕೇವಲ ವೈದಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಮಾತ್ರ ಜ್ವಲಂತ ಕೈದೀಪವಾಗಿದೆ. ಬೃಹದಾರಣ್ಯ-ಛಾಂದೋಗ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿದೆ.

ಅನಿರುದ್ಧ ಶರೀರದಿಂದ ಯುಕ್ತನಾದ ಜೀವಿಯನ್ನು ಭಗವಂತನು ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿರಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಂತರದಲ್ಲಿ ಮೇಘಮಂಡಲದಲ್ಲಿರಿಸಿ, ವೃಷ್ಟಿದ್ವಾರಾ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಧಾನ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿಡುವನು. ಪುನಃ ಅಲ್ಲಿಂದ ಪುರುಷನ ತೇಜೋಮಯವಾದ ರೇತಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಲವಿಟ್ಟು, ಆ ಪುರುಷ ರೇತೋದ್ವಾರಾ ಸ್ತ್ರೀಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂವನು. ಜನಿಸುವ ಆ ಜೀವಿಗೆ ಮಾತೃಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಅನಿರುದ್ಧಾದಿ ಪಂಚರೂಪಗಳಿಂದ ಸ್ಥೂಲ ಶರೀರವನ್ನು ಕರಣಿಸುವನು. ಇಲ್ಲಿ ಗಗನ, ಮೇಘ, ಭೂಮಿ, ಪುರುಷ, ಸ್ತ್ರೀ ಇವೇ ಐದು ಅಗ್ನಿಗಳು. ಈ ಐದು ಅಗ್ನಿಗಳಲ್ಲಿ ಮರೆಯದೆ ಜೀವಿಯನ್ನು ದೇವತೆಗಳು ಶ್ರೀಹರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಮಿಸುವರು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ “ಪಂಚ ಮಹಾಯಜ್ಞ”ವೆಂದು ಹೆಸರು.

ಲೌಕಿಕ ಸುಖಾನುಭವದಲ್ಲಿ ಪರಮೋತ್ತಮವಾದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸುಖಾನುಭವದ ತಿರುಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು, ಲೈಂಗಿಕ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಯಜ್ಞವನ್ನಾಗಿ ಸಿವೆ. ಈ ಅನುಸಂಧಾನದಿಂದ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಜ್ಞೋತ್ಪತ್ತಿ ಹಾಗೂ ಭಗವದನುಗ್ರಹ ಪ್ರಾಪ್ತಿ. ಇದೇ “ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ” ಎನ್ನುವ ನಾಣ್ಣುಡಿಗೆ ನಿರ್ವಚನ. ಈ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಉಪನಿಷದ್ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಹರಿದಾಸರು ಕನ್ನಡೀಕರಿಸಿ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮಹದಮಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು. ಈ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ಉಳಿದ ಯಾವ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ಈ ಅಪೂರ್ವ ವಿವರಣೆಯ ಘಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಣಲಾರವು. ಇದು ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ.

“ಒಬ್ಬ ಚಿತ್ರ ಜಗದ್ವಿಮುಖಾಕರಣಾತ್ ಪರಶಕ್ತಿರನಂತಗುಣಃ ಪರಮಃ” ಇದು ಆಚಾರ್ಯ ಮಧ್ವರ ಅಮೃತವಾಣಿ. ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನಂತವಾಗಿ ಸೃಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ವಿಶ್ವದ ಆರಿವು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಇದರಿಂದ ಭಗವಂತನ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯುಂಟಾಗಿ, ಗುಣನಿಧಿಯಾದ ಅವನ ಸರ್ವೋತ್ತಮತ್ವವು ತಿಳಿದುಬರುವುದು. ಈ ಚರಾಚರಾತ್ಮಕವಾದ ಅನಂತ ವಿಶ್ವದ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನು ಆ ಶ್ರೀಹರಿಯೇ. ಅತ ಏವ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ, ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಯ ರಹಸ್ಯವು ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಪುರಾಣ ಲಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ಮದ ವರ್ಣನೆಯು ಪ್ರಥಮಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿ ನಿಂತಿದೆ.

ವೇದವ್ಯಾಸರು ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ಮವನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಒಂದೇ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವೆ, ಒಂದೊಂದು ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಭಾಗವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರುವರು. ಇದಲ್ಲವನ್ನು ಒಂದೆಡೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಕರಣವು ಸಿದ್ಧವಾಗುವುದು. ಈ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದವರೆಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಹರಿದಾಸರು, ಪಂಡಿತರಿಗೂ ಸಹ ಸೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಕರಣವು ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಡಲೆಯಾಗಿದೆ. ಹರಿದಾಸರು ಮಾತ್ರ ಈ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ಸುಂದರವಾಗಿ ಪದಸುಳಾದಿಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ವಿಶ್ವದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದು ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿರುವ ಪ್ರತಿ ಜೀವಿಗೆ ಇದರ ಜ್ಞಾನ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಇಂದಿನ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಪ್ರಯತ್ನವೆಲ್ಲವೂ ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಾಧಿಸಿ, ಜಯಗಳಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಭಾರತೀಯ ಮಹರ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಘನತ, ಕರ್ನಾಟಕ ಹರಿದಾಸರಿಗೆ ಸೇರಿವೆ. ಇದು ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ.

ಮತ್ತೊಂದು ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ, ಸಕಲ ತಾತ್ವಿಕ ದೇವತೆಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುವಿಕೆ. ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣು, ರುದ್ರ, ಬ್ರಹ್ಮ, ಇಂದ್ರ, ವಾಯು, ಅಗ್ನಿ, ಸೂರ್ಯ, ಯಮ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ ತತ್ವಾಧಿಪತಿಗಳ ವರ್ಣನೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆಯಾ ದೇವತೆಗಳ ಸ್ಥಾನ-ಮಾನ-ವ್ಯಾಪಾರ-ವ್ಯಾಪ್ತಿಗಳು ವರ್ಣಿತವಾಗಿವೆ. ಕಾಣದೇ ಇರುವ ವೇದಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಈ ದೇವತೆಗಳ ಅವತಾರ ಚರಿತ್ರೆಗಳು ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ರೀತಿ ಶ್ರುತಿ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹರಿದಾಸರು ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡಿರುವರು.

ವೈದಿಕ ಛಂದೋಮಾನಿಸಿದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಶೈವ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವೈಷ್ಣವ ದೇವತೆಗಳ ವರ್ಣನೆಯಾಗಲಿ, ಉಪಾಸನೆಯಾಗಲಿ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅರ್ಥಾತ್ ಅಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣು, ಲಕ್ಷ್ಮೀ, ವಾಯು, ಗರುಡ, ಶೇಷ ಮುಂತಾದವರ ಉಪಾಸನೆಗೆ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವೀರಶೈವ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಇದರಂತೆ ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೈವ ಸಂಬಂಧ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾನ-ಮಾನಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ರುದ್ರ, ಪಾರ್ವತಿ, ವಿನಾಯಕ ಮುಂತಾ

ದವರ ವರ್ಣನೆ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ತಾಳ್ಮೆಪಾಕ ಅನ್ನಮಾಡಾರ್ಯರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಕರ್ನಾಟಕ ಹರಿದಾಸರು ಮಾತ್ರ ತಾವು ನಂಬಿದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಕಲ ತಾತ್ವಿಕ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಸ್ತುತಿಸಿರುವರು. ದ್ವೈತಮತಾವಲಂಬಿಗಳಾದ ಹರಿದಾಸರು ವಿಷ್ಣುವನ್ನೇ ಸರ್ವೋತ್ತಮನನ್ನಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರೂ, ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ತಾರತಮ್ಯಾಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನನ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನುತಿಸಿರುವರು. ಶ್ರುತಿ, ಸ್ಮೃತಿ, ಪುರಾಣ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯರಾದ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಅದೇ ಪಂಥದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾ ಅವರ ಸ್ವರೂಪ-ಅಂಶ-ಅವೇಶ-ಅವತಾರಾದಿಗಳನ್ನೂ-ವ್ಯಾಪಾರ-ವ್ಯಾಪ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿರುವರು. ಇದು ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ.

ಇನ್ನು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತದ ಸಾಧು-ಸಂತರು ಹಾಡಿ ಹೇಳಿದಂತೆ, ಹರಿದಾಸರು ಸಹ ಲೋಕ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ನೀತಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು, ಧರ್ಮ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪ-ದೋಷಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಸರ್ವಜ್ಞ ಕವಿಯಂತೆ, ತೆಲುಗಿನ ವೇಮನನಂತೆ ನಿಖರವಾದ ತಮ್ಮ ಕೃತಿ ಖಡಗಗಳಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿರುವರು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಸರು, ನೀತಿಯ ನುಡಿಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಕೈವಲ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲ ವಿಧದ ಸಮಾಜೋಪಯುಕ್ತ ಭಾವನಾ ತರಂಗಗಳನ್ನು, ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವರು. ಹರಿದಾಸರು ಹೇಳಿದ ಸಮಾಜೋಪಯುಕ್ತ ವಿಷಯವಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ದಾಸ ಪಂಥದಲ್ಲಿ ಗುರುಜಗನ್ನಾಥದಾಸರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ:

ಈ ರೀತಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಹರಿದಾಸರ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗುರು ಜಗನ್ನಾಥದಾಸರು ಮೂರನೇ ಯುಗದ ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬಾಳಿ ಬೆಳೆದವರು. ಹರಿದಾಸರ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಯುಗಗಳು ಗತಿಸಿ ಹೋಗಿವೆ. ನರಪತಿ ತೀರ್ಥರಿಂದ ಹಿಡಿದು ವಿಜಯದಾಸರವರೆಗೆ ಮೊದಲನೇ ಯುಗ. ವಿಜಯದಾಸರಿಂದ ಪ್ರಾಣೇಶದಾಸರವರೆಗೆ ಎರಡನೇ ಯುಗ. ಪ್ರಾಣೇಶದಾಸರ ನಂತರ ಸುಂದರ ವಿಠಲದಾಸರವರೆಗೆ ಮೂರನೇ ಯುಗ.

ಈ ಮೂರು ಯುಗಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಪೋಷಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಗ ಸನ್ಯಾಸಿ ವರ್ಗ. ಇದರಲ್ಲಿ ನರಹರಿತೀರ್ಥರಿಂದ ಹಿಡಿದು ವಿದ್ಯಾಪ್ರಸನ್ನತೀರ್ಥರವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಯತಿಗಳು ಆಗಿ ಹೋಗಿರುವರು. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದು ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮಿಗಳ ವರ್ಗ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರೇ ಮೊದಲಾದವರು ಬರುವರು. ಸನ್ಯಾಸಿಗಳು ಹಾಗೂ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮಿಗಳು ಸೇರಿ, ಈ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅಂಕುರಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು, ಫಲಭರಿತವಾದ ಮಹಾವೃಕ್ಷವನ್ನಾಗಿಸಿದರು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಯತಿಗಳು ಸಂಸ್ಥಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಳಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು, ದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಗಾಗಿ, ತದುಪಯುಕ್ತ ವೇದಾಂತಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ರಚಿಸುತ್ತಾ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ

ಯಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಉದ್ದಿಷ್ಟ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ, ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಛಾಯಾಗಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರು. ಪುರಂದರದಾಸರೇ ಮೊದಲಾದ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮಿಗಳು, ಕೇವಲ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ, ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ಎಳೆಗೆಗಾಗಿಯೇ ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ವೃದ್ಧಿ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಈ ಹರಿದಾಸರೆಲ್ಲರೂ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲೂ ಪಂಡಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ವೈವ ಸಂಕಲ್ಪವೇ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮಿಗಳಾದ ಯಾವ ಹರಿದಾಸರೂ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಇದಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗುರು ಜಗನ್ನಾಥದಾಸರ ಜೀವನ ಸಾಗಿದೆ. ಇವರು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ 30 ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು, 20 ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವರು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ 200ಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಪದ-ಪದ್ಯ-ಸುಳಾದಿ-ಉಗಾಭೋಗಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವರಲ್ಲದೆ, ರಾಘವೇಂದ್ರವಿಜಯ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಪ್ರದಯ, ತ್ರಿನಿವಾಸ ಕಲ್ಯಾಣ, ವೆಂಕಟೇಶ ಮಹಾತ್ಮೆ, ಧೃವಚರಿತ್ರೆ, ದ್ರೌಪದಿ ವಸ್ತ್ರಾಪವರಣ ಮುಂತಾದ ಮಹಾಕಾವ್ಯ, ಖಂಡಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಸಹ ರಚಿಸಿರುವರು. ದಾಸಾರ್ಯರು ಉತ್ತಮ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರು.

ಇದೀಗ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಆದವಾನಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೌತಾಳ ಗ್ರಾಮ ದಾಸಿಗಳಾದ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಜಾಗೃತೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದರು. ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಮರೆತು, ಮದ್ದು-ಮಾಂಸಾದಿಗಳ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಅಪ್ಪಾನದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ, ನೇಯಕಾರರ ಹಾಗೂ ಬೇಡರ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಮರುಕ ತೋರಿದರು. ಗುರುಪದೇಶದಿಂದ ಅವರ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿದರು. ಅವರ ದುರಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ವೈಷ್ಣವ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನಿತ್ತು, ಧರ್ಮೋಪದೇಶ ಮಾಡಿದರು. ಇಂದಿಗೂ ಗಣೇಂದ್ರಗಡವೇ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ, ದಾಸರ ಶಿಷ್ಯ ಪರಂಪರೆಗೆ ಸೇರಿದವರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಅನೇಕ ನೇಯಕಾರರು, ಸದ್ವರ್ತಮಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಸುಖಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವರು. ಹರಿ ದಾಸ ಪಂಥದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದವರು ವ್ಯಾಸರಾಜರಾದರೆ, ಅವನ್ನು ಪೂರ್ವ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಂದ ಮಹಿಂತಾತ್ಮರು ತ್ರೀವಾದಿರಾಜರು. ನಂತರದ ಹರಿದಾಸರೆಲ್ಲರೂ ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಈ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರುವರು. ಇದೇ ಪಂಥದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಛೇಮಂತರು ಗುರು ಜಗನ್ನಾಥದಾಸರು.

ದಾಸರ ಜೀವನ:

19ನೇ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಥಮಾರ್ಧ ಅನೇಕ ಪಂಡಿತರಿಂದಲೂ, ದಾಸಶ್ರೇಷ್ಠರಿಂದಲೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಾಯಶಃ ಅಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಪಂಡಿತರೇ, ಸಮಾಜದ ಸಂಪನ್ನರೇ, ಕೌಶಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದ ಕೋಶಿಗಿ ಗ್ರಾಮ, ಕರ ಪ್ರಜಪರದನ ಭಕ್ತರಿಂದ ಕೂಡಿ ತಪೋವನವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಹ್ಲಾದಾವತಾರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಗುರು ರಾಘವೇಂದ್ರರ ದಿವ್ಯ ವೃಂದಾವನದಿಂದ ರಾರಾಜಿಸುವ ಮಂತ್ರಾಲಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವರ್ತಿಯಾದುದು ಈ ಗ್ರಾಮ. ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ವೇದಘೋಷಣೆ; ವೇದಾಂತದ ಚರ್ಚೆ; ವೇದ ವೇದ್ಯನ ಗುಣಗಾನ; ಸದಾಚಾರಕ್ಕೆ ತೊರೂರಾಗಿತ್ತು.

ಗ್ರಾಮದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹನುಮಂತದೇವರ ದಿವ್ಯಭವ್ಯ ಮಂದಿರ. ಗ್ರಾಮದ ದಕ್ಷನಾಯಕ ರಾದ ಕೋಶಿಗಿ ದೊರೆಗಳ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ, ಜಗತ್ಪಾಣನಿಗೆ ನಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ವೈಭವಪೂರ್ಣ ವಾಗಿ ಸೇವಾದಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಸ್ವಾಮಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಕೋಶಿಗಿ ಹನುಮಪ್ಪನೆಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ನಡೆಯುವ ಸ್ವಾಮಿಯ ರಥೋತ್ಸವವು 'ಕೋಶಿಗೆ ಜಾತ್ರೆ' ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು.

ಈ ಪುಣ್ಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಾಚಾರ್ಯರೆಂಬ ಮಹನೀಯರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಮನೆತನದ ಪೂರ್ವಜರಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧರು ಶ್ರೀ ಬಾಳಾಚಾರ್ಯರು. ಕೌಶಿಕ ಗೋತ್ರಜರಾದ ಬಾಳಾಚಾರ್ಯರು ಮೂಲತಃ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ರಾಘವೇಂದ್ರಮಠದ ಶಿಷ್ಯರು. ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧೀಶರೂ, ವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನಿಗಳೂ, ಶಿಷ್ಯವತ್ಸಲರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಸುರೀಂದ್ರರು, ಬಾಳಾಚಾರ್ಯರ ಪಾಂಡಿತ್ಯಕ್ಕೆ ತಲೆದೂಗಿ, ಅವರನ್ನು ಬಿಳಿಶಾಲಿಯವರೆಂದು ಕರೆದು, ನಗಾರಿ, ಬೆನುಮಣಿ, ತಲೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿ ಪೂಜೆ ಮುಂತಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಕರುಣೆಯಿಂದ ದಯಪಾಲಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮಠದ ಮುಖ್ಯ ಶಿಷ್ಯರೂ, ಶ್ರೀ ಗುರು ರಾಘವೇಂದ್ರರ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರೂ, ಆದ ದಿವಾನ್ ವೆಂಕಣ್ಣ ಪಂತ ಅವರು, ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಗಳಾದ ಕೋನಮ್ಮ ನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಹೊಳಗುಂದಿ ಕೋಶಿಗಿ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಬಾಳಾಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ವಾಸವನ್ನು ಕೋಶಿಗಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದರು. ಈ ಮಹಿಮಾತ್ಮರ ಸದ್ವಂಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿದವರೇ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟ ಗಿರಿಯಾಚಾರ್ಯರು. ವೆಂಕಟಗಿರಿ ಆಚಾರ್ಯರು ವೇದಾಂತವೇ ಮೂರ್ತಿಭವಿಸಿದಂತೆ ಇದ್ದರು. ನಿತ್ಯ ಪಾಠ ಪ್ರವಚನ ತತ್ವರರಾದ ಆಚಾರ್ಯರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ನವಿಟ್ಟು ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ವೇದೋಕ್ತ ಷಟ್ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಮವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ, ಸೀತಮ್ಮ ಎಂಬ ಸದ್ಭರ್ಮಚಾರಿಣಿ ಇದ್ದಳು.

ಸಕಲ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭೋಗ-ಭಾಗ್ಯಗಳನ್ನನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಆದರ್ಶ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ, ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲವೆಂಬ ಚಿಂತೆ ಬಲವತ್ತರವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಆದರ್ಶ ದಂಪತಿಗಳು ಉತ್ತಮ ಸಂತಾನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರಾಂತರ್ಗತ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತನಾದ ಸಂತಾನ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಬಹುಕಾಲ ಸೇವಿಸಿದರು. ಜಗದೊಡೆಯನ ಸೇವೆಯಿಂದ ದಂಪತಿಗಳ ದೇಹವು ಮನಸ್ಸೂ ಪವಿತ್ರವಾಯಿತು. ಹಿಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲೂ, ಸಂತಾನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಅವರ ಮಾತಾ-ಪಿತೃಗಳು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದಂತೆ ಕಂಡುಬರುವದು. ತ್ರಿಲೋಕ ಗುರುಗಳಾದ ಅನಂತೇಶ್ವರ ಮಾತಾ-ಪಿತೃಗಳು, ಲೋಕೋದ್ಧಾರಕ ಮಗನಿಗಾಗಿ ಅನಂತೇಶ್ವರನಲ್ಲಿ 12 ವರ್ಷ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದಂತೆ ಮಧ್ಯ ವಿಜಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವದು. ಈ ಸೇವೆ ಜ್ಞಾನಿಗೆ ಜನ್ಮವೀಯಲಿರುವ ಮಾತಾ-ಪಿತೃಗಳ ತನು-ಮನ ಶುದ್ಧಿಗಾಗಿಯೇ ಹೊರತು ಪುತ್ರೋತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಸಂತಾನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವದು ಬೇವಿಯ ಹುಟ್ಟುಮೊಡನೆ, ಸತ್ಯ ಸಂಕಲ್ಪವಾದ ಭಗವಂತ ನಿಂದ ನಿರ್ಗತವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸುಂದರವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ದೇವಾಲಯ

ದಲ್ಲಿ, ದೇವತಾ ವಿಗ್ರಹದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಾಂಗಿವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ನವಹ ಹೋಮಗಳಂತೆ ಈ ಸಂತತಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಮಾತಾಖ್ಯತೃಗಳ ಸೇವೆ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕು.

ದಂಪತಿಗಳ ಸೇವೆಯಿಂದ ಪ್ರೀತನಾದ ಭಗವಂತ ಇಭರಾಮಪುರದ ಅಪ್ಪಾ ಅವರಿಗೆ ಸೂಚನೆಯಿತ್ತು. ಶ್ರೀಶನ ಅಜ್ಞೆಗೆ ಬದ್ಧರಾದ ಇಭರಾಮಪುರದ ಅಪ್ಪಾ ಅವರು, ವೆಂಕಟಗಿರಿ ಆಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಬಂದ ಅಪ್ಪಾ ಅವರಿಗೆ ವೆಂಕಟಗಿರಿ ಆಚಾರ್ಯರು ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಬಯಸಿದರು. ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಅಪ್ಪಾ ಅವರು ಬಾಯಾರಿಕೆಯಿಂದ ಬಳುವವನಿಗೆ ಜಲಾಶಯದಂತಾದರು. ಇಭರಾಮಪುರ ಮಂತ್ರಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದ ಗ್ರಾಮ. ಅಪ್ಪಾ ಅವರು ಶ್ರೀಗುರು ರಾಜರ ಅಂತರಂಗ ಭಕ್ತರು. ಪಂಚ ಮುಖ ಪ್ರಾಣೇಶನ ಗುಪಾಸಕರು. ಅವಧೂತ ರಂಗಯ್ಯನವರೇ ಅಪ್ಪಾರವರಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದರೆಂದು ಒರಿಯರ ವಚನ. ಅವಧೂತ ರಂಗಯ್ಯನವರು ವಾದೀಂದ್ರರ ಸಮ ಕಾಶಕರು. ವಸುಧೇಂದ್ರರಿಂದ ಶ್ಲಾಘಿತರು. ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿದ್ದ ಅವಧೂತ ಟೀಮಣಿಗಳು. ಭವ್ಯವಾದ ಚೆನ್ನ ಕೇತವ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಕೌತಾಳದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವರು. ಇವರು ವೈಕುಂಠ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ, ತಮಗಾಗಿ ಮಂಟಪವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು, ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಬೃಂದಾವನಸ್ಥರಾಗಿರುವರು. ಈ ಬೃಂದಾವನದ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ರಂಗಯ್ಯನವರ ಆಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ, ಶ್ರೀ ವಸುಧೇಂದ್ರರು ಮೂಲರಾಮನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿರುವರು. ಇವರ ಬೃಂದಾವನ ಕರ್ನೂಲು ಜಿಲ್ಲಾ ಆದವಾನಿ ತಾಲೂಕು ಕೌತಾಳ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿದೆ. ಅಪ್ಪಾ ಅವರು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ನೀರು ಪರಿಮಳಮಯವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತಂತೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅಪ್ಪಾ ಅವರು "ಪರಿಮಳಾಚಾರ್ಯ"ರೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಜಯೇಶ ವಿಠಲ ದಾಸರೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ದಿವಾನ್ ಅಪ್ಪಾಜಿ ವೆಂಕಟರಾಯರು, ಅಪ್ಪಾ ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರು.

ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಾ ಅವರು ವೆಂಕಟಗಿರಿ ಆಚಾರ್ಯರ ಬಾಲ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು. ಪರಸ್ಪರ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು "ಅಣ್ಣಾ" ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪೂಜೆಗೆ ಕುಳಿತ ಅಪ್ಪಾ ಅವರು, ಪ್ರಾಣೇಶನ ಪಂಚ ರೂಪಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೋಪಂಕಜದಲ್ಲಿ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ, ದೇವರ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಒಂದು ಮುತ್ತನ್ನು ತೆಗೆದು, "ಆಚಾರ್ಯರೇ! ಸಮಾಜೋದ್ಧಾರಕನೂ, ಜ್ಞಾನಿಯೂ ಆದ ಮುತ್ತಿನಂತಹ ಮಗನು ನಿಮ್ಮ ವಂಶವನ್ನು ಬೆಳಗುವನು" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮುತ್ತನ್ನು ಆಚಾರ್ಯರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಹರಿಕಥಾಮೃತಸಾರ ಪಾರಾಯಣದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನರಾಗಿದ್ದ ವೆಂಕಟಗಿರಿ ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ, ಇಭರಾಮಪುರದ ಅಪ್ಪಾರವರ ಈ ಅನುಗ್ರಹ ಅಸದೃಶವಾದ ಅನಂದವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತು. ಅವರ ಬಾಯಿಂದ ತಾವು ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹರಿಕಥಾಮೃತಸಾರದ—

"ಕೇಶಿವಯಂದದಲಿ ಕೈ ಮೈ ತಿಣ್ಣಿ ಗೊದಗುವ ತೆರದಿ ಪಲ್ಲಳು|

ಪಣ್ಣು ಫಲಗಳನಗದು ಜಿಹ್ವೆಗೆ ರಸವನೀವಂತೆ ||

ಪ್ರಾಣಿಪಲವೀವಂದದಲಿ ನುಡಿ| ವೇಣಿ ನಾಣ್ಣಾಂಡದೊಳು ಲಕ್ಷ್ಮಣ

ನಣ್ಣು ನೊದಗುವ ಭಕ್ತರವಸರಕಮರಗಣ ಸಹಿತ ||"

ಎಂಬ ಪದ್ಯವು ಆನಂದಾಶ್ರುಗಳೊಟ್ಟಿಗೆ ಗದ್ದದಿಕ್ಕವಾದ ಕೆಂಪದಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು. ಅಪ್ಪಾ ಅವರು ಸಹ ಶ್ರೀಶನು ಸತ್ಪಾತ್ರರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದ್ವಾರಾ ತೋರಿದ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ ಅಷ್ಟೇ ಆನಂದಪರವಶರಾಗಿ,

“ಪಾದಪಗಳಡಿಗರೆಯ ಸಲಿಲವು| ತೋಡು ಕೊಂಬೆಗಳುಬಿ ಪುಷ್ಪ
ಸ್ವಾದು ಫಲವೀವಂದದಲಿ ಸರ್ವೇಶ್ವರನು ಜನರಾ||
ರಾಧನೆಯ ಕೈಕೊಂಡು ಬ್ರಹ್ಮ ಭವಾದಿಗಳ ನಾಮದಲಿ ಫಲವಿ
ತ್ತಾದರಿಸುವನು ತನ್ನ ಮಹಿಮೆಯ ತೋರಗೊಡ ಜಗಕಿ||”

ಎಂದು ಮನ ಉಬ್ಬಿ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಿಸಿದರು.

ಮುಂದೆ ಕಥಾನಾಯಕರು ಶ|| ಶ|| 1758 (ಕ್ರಿ|| ಶ|| 1837) ದುರ್ಮುಖಿನಾವ ಸಂವತ್ಸರ, ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶುದ್ಧ ಪಂಚಮಿಯಂದು ಜನ್ಮತಾಳಿದರು. ಆಚಾರ್ಯರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಟ್ಟಲು ತೂಗಿತು. ವೆಂಕಟಗಿರಿ ಆಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ಮುದ್ದಾದ ಮಗುವಿಗೆ “ಸ್ವಾಮಿರಾಯ” (ಶ್ರೀನಿವಾಸ) ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು. ಮಗುವಾಗಿರುವಾಗಲೇ ಸ್ವಾಮಿರಾಯನಿಗೆ ತಾಯಿಯ ವಿಯೋಗ ಉಂಟಾಯಿತು. ಸ್ವಾಮಿರಾಯ ತಾಯಿತಾಯಿಯ ಮತ್ತು ತಂದೆ ತಾಯಿಯ ಲಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ದಾಗಿ ಬೆಳೆದನು. ತಾಯಿಯಿಲ್ಲದ ಕೂಸೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಇಬ್ಬರು ಅವನವರು ಸ್ವಾಮಿರಾಯನನ್ನು ಬಹು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಸಿದರು.

ಗುರ್ವನುಗ್ರಹ ಸ್ತಾಪ್ತಿ:

ಸ್ವಾಮಿರಾಯನು ಸರ್ವರ ಲಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಉಡಾಳನಾದ. ಸ್ವಾಮಿರಾಯಗೆ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆಯತ್ತ ಮನಸ್ಸು ಹರಿಯಲಿಲ್ಲ. ತಂದೆಗೆ ತಕ್ಕ ಮಗನೆನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಸದಾ ಆಟ-ಪಾಟಗಳಲ್ಲಾ ಸಕ್ತನಾದನು. ಕೆಲವರು ಸ್ವಾಮಿರಾಯನನ್ನು ಕಂಡು ಪಂಡಿತಪುತ್ರನೆಂದು ಅಡಿಕೊಂಡರು. ಸ್ವಾಮಿರಾಯನಿಗೆ 14 ವರ್ಷ ತುಂಬುತ್ತಿರುವಂತೆ ವಿವಾಹವೂ ನಡೆಯಿತು. ಸ್ವಾಮಿರಾಯನ ಕೈಹಿಡಿದ ತುಲಸಿ ಇನ್ನು 8 ವರ್ಷ ತುಂಬದ ಹೆಣ್ಣು. ಪ್ರಪಂಚದ ಅರಿವಿಲ್ಲದ ತುಲಸಿ ತನ್ನ 10ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಇಹಲೋಕದ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿದಳು. ಉಡಾಳನಾಗಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿರಾಯಗೆ ಪತ್ನಿ ವಿಯೋಗವು ಯಾವ ತರಹದ ದುಃಖವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ವದಂತೆ ತನ್ನ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲ್ಲೇ ಮುಂದುವರೆದ. ಸ್ವಾಮಿರಾಯ 18ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡುತ್ತಿರಲು, ತಂದೆ ಬಲವಂತದಿಂದ ತಮ್ಮ ಮುದ್ದಿನ ಮಗನಿಗೆ 2ನೇ ವಿವಾಹವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಸ್ವಾಮಿಯ ಕೈಹಿಡಿದ ಸಾಧ್ವಿ ಅದವಾನಿ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ವಂಶ ಸಂಜಾತಳು.

ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಮನೆತನ ಅಂದು ಯಾದವಗಿರಿ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಅದವಾನಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾಂತ ಮನೆತನವಾಗಿತ್ತು. ಈ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ವಂಶದ ಮೂಲಪುರುಷರು ವೇದ ವ್ಯಾಸಾಚಾರ್ಯರು. ಇವರು ಯಾದವಗಿರಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮೂರ್ತಿ ಎನಿಸಿದ ರಣಮಂಡಲ ಪ್ರಾಣೇಶನ ಪರಮಾನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರು. ಸ್ವಾಮಿಯೊಡನೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮಾತನಾಡಿದ ಭಾಗವತೋತ್ತಮರು. ಈ ಸದ್ವಂಶಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿನಂತೆ ಕಾಂತಿಪುಂಜವೇ ಯುಂಕಮ್ಮ.

ಮದುವೆಯಾದಾಗ ಯಂಕಮ್ಮನ ವಯಸ್ಸು 8 ವರ್ಷವಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಅಂಜಿ ಆಚಾರಪೂರ್ವಕವಾಗಿತ್ತು. "ಅಷ್ಟವರ್ಷ ಭವೇತ್ಕನ್ಯಾ" ಎನ್ನುವುದು ಶ್ರುತಿವಾಕ್ಯ.

ಈ ಎರಡನೇ ವಿವಾಹವು ಕೂಡ ಸ್ವಾಮಿರಾಯನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನಂತೆ ಸ್ವಾಮಿ ತನ್ನ ಉಡಾಳತನದಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಸ್ವಾಮಿಗೆ 24ನೇ ವಯಸ್ಸು. ಒಮ್ಮೆ ಇವರ ಉಡಾಳತನವನ್ನು ಕಂಡ ಒಬ್ಬ ಗೃಹಸ್ಥನು, "ನೀನು ನನ್ನ ಮಗನಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸೀಳಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೆ; ದೊಡ್ಡವರ ಮಗನೇನಿಸಿ ಅಡ್ಡ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಿ; ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಚನ ಹುಟ್ಟಿದಂತೆ, ಪೂತಾತ್ಮರಾದ ಅಜಾಯರ ಮಗನೇನಿಸಿ ಅವರ ಮನೋವೃಥೆಗೆ ಕಾರಣನಾಗಿರುವಿ" ಎಂದು ದಂದಿಸಿದನು. ಗೃಹಸ್ಥನ ಬೈಗಳು ಸ್ವಾಮಿರಾಯನಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತವಾಗಿದ್ದ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಬಡದೆಬ್ಬಿಸಿದವು. ಸ್ವಾಮಿರಾಯನಿಗೆ ತಾನು ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಸುಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದನೆಗಾಗಿ ಅವನ ಮನ ಹಾತೊರೆಯಹತ್ತಿತು. ಬೈಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊರಳಿದ ಪ್ರಹ್ಲಾದ-ವಿರೋಚನ ಶಬ್ದಗಳು ಸ್ವಾಮಿರಾಯನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹಾದು ಹೋದವು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜಿಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ-

"ಮಾನವ ಜನ್ಮ ದೊಡ್ಡದು ಇದ"

ಹಾನಿ ಮಾಡಲಿ ಬೇಡಿ ಹುಚ್ಚಪ್ಪಗಳಿರಾ||

||ಪ||

ಕಣ್ಣು ಕೈ ಕಾಲು ಕಿವಿ ನಾಲಿಗೆ ಇರಲಿಕ್ಕೆ

ಮಣ್ಣು ಮುಕ್ಕ ಹುಟ್ಟಿರಾಗುವರೆ|

ಹೆಣ್ಣು ಮೇಣ್ಣಿ ಗಾಗಿ ಹರಿಯ ನಾಮಾಮೃತ

ಉಣ್ಣದೆ ಉಪವಾಸವಿರುವರೆ ಖೋಡಿ||

||1||

ಕಾಲನ ದೂತರು ಕಾಲ್ಪಿಡಿದಳೆವಾಗ

ತಾಳು ತಾಳೆಂದರೆ ತಾಳುವರೆ

ಧಾಳಿ ಬಾರದ ಮುನ್ನ ಧರ್ಮವ ಗಳಿಸಿರೋ

ಹಾಳು ಸಂಸಾರದ ಸುಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಲು ಬೇಡಿ||

||2||

ಏನು ಕಾರಣ ಯದುಪತಿಯನು ಮರೆತಿ

ಧನ ಧಾನ್ಯ ಪುತ್ರರು ಕಾಯುವರೆ

ಇನ್ನಾದರು ಏಕೋಭಾವದಿ ಭಜಿಸಿರೋ

ಚೆನ್ನ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲರಾಯನ||"

||3||

ಎನ್ನುವ ಪುರಂದರದಾಸರ ಪದ ಸ್ಮೃತಿಪಟಲದಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೋಯಿತು. "ಹೌದು; ಮನವು ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡದು; ಸಾಧನೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದುದು; ಲೌಕಿಕದ ಆಶೆಯಿಂದ ವೈದಿಕ ವನ್ನು ಮರೆಯುವಾರದು; ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗಿನ ಜೀವನ ವೃಥಾವಾಯಿತು; ಭಗವಂತನ ದಯೆ ಮೊರೆಬರುವುದು ಹೇಗೆ?" ಸ್ವಾಮಿಯ ಮನಸ್ಸು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿತು. ಫಲಾನುಭವ ಸ್ವಾಮಿ ತತ್ತರಿಸಿದ. ಹಿಂದೆಂದೂ ಕೇಳದ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ತನಗೆ ತಾನಾಗಿಯೇ

"ಅಂಜಬಾಡ ಬಾಡಲೋ ಜೀವ ಭವ

ಭಂಜನ ಹರಿ ಶರಣ ಕಾವ||

ಎಂಬ ಶ್ರೀದ ವಿಠಲರ ಹಾಡು ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು. “ನಿಜ ಭಗವಂತ ಕರುಣಾಮಯ; ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಿಲ್ಲ, ಗುರ ದ್ವಾರಾ ಅಪ್ಯಚ್ಯುತಪ್ರಸಾದ; ಹರಿಯ ಕೃಪೆಗೆ ಗುರುವೇ ಮುಖ್ಯಕಾರಣ” ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಿದ ಸ್ವಾಮಿರಾಯ. ಅತಿರೋಹಿತ ವಿಮಲ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ವಾಯುದೇವರನ್ನೇ ಶರಣು ಹೊಂದಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದನು.

ಸ್ವಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿರುವ “ಬುಡಮಲ ದೊಡ್ಡಿ” ಎಂಬ ಪವಿತ್ರ ನಿರ್ಜನ ಕ್ಷೇತ್ರವೇ ಸಾಧನೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳವೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳದೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದ. ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಸೇರಿ ಕಠಿಣವಾದ ಸೇವೆಯಿಂದ ದೇಹವನ್ನೂ, ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸಿದ. ಜಗದ್ಗುರುಗಳಾದ ವಾಯುದೇವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಅನನ್ಯ ಮನಸ್ಸಿನಾಗಿ ಮಾಡಿದ. ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಸ್ವಾಮಿಯ ಸೇವೆಯು ನಿಷ್ಕಾಮನೆಯತ್ತ ಸಾಗಹತ್ತಿತು. ಸ್ವಾಮಿಯ ಸೇವೆಯಿಂದ ಪ್ರೀತರಾದರು ಗುರು ಪವಮಾನರು. ವಾಯುದೇವರು ಸ್ವಾಮಿರಾಯನಿಗೆ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆತನ ನಾಲಿಗೆ ಮೇಲೆ ಬೀಜಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. “ಮಂತ್ರಾಲಯದಿಂದ ರಾಘವೇಂದ್ರರು ಬಂದು ನಿನಗುಪದೇಶಿಸುವರು. ಇನ್ನು ಮನೆಗೆ ನಡೆ” ಎಂದು ಆದೇಶಿಸಿದರು.

ವಾಯುದೇವರ ಆದೇಶವನ್ನು ಶಿರಸಾಧರಿಸಿ, ಗುರುರಾಘವೇಂದ್ರರ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ಬಯಸಿ, ಸ್ವಾಮಿರಾಯನು ಊರನ್ನು ಸೇರಿದ. ನಿರ್ಮಲ ಮನಸ್ಸಿನಾಗಿ, ಹೊಸ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಬಂದ ಮಗನನ್ನು ಕಂಡ ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಆನಂದವಾಯಿತು. ಶಾ|| ಶ|| 1782 (ಕ್ರಿ. ಶ. 1861) ರೌದ್ರಿ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ ಶ್ರಾವಣ ಶುದ್ಧದ ವರಮೂಲಕ್ಷಿತ್ರ ದಿನದಂದು, ಮಂತ್ರಾಲಯ ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳು ತೇಜೋರೂಪದಿಂದ ಸ್ವಾಮಿರಾಯನ ಮನೆಯನ್ನೂ, ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ಸ್ವಾಮಿರಾಯನಿಗೆ ಅದೇ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಇಭರಾಮಪುರದ ಅಪ್ಪರವರ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗುರುರಾಜರು ಪಾಠ ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು. ಸ್ವಾಮಿರಾಯನು ಎಲ್ಲೂ ಓದಲಿಲ್ಲ; ಎಂದೂ ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಗುರುರಾಜರ ದಿವ್ಯ ಮಂಗಳಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಹೃದಯ ಫಲಕದಲ್ಲಿ ಬರೆದನು. ಗುರ್ವಂತರ್ಯಾಮಿ ಪ್ರಾಣೇಶನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಓದಿದನು. ವರಕವಿಯಾದ; ಮಹಾಜ್ಞಾನಿ ಎನಿಸಿದ; ಶ್ರುತಿ ಸ್ಮೃತಿ ಪುರಾಣ ರಹಸ್ಯಗಳು ತಾವಾಗಿಯೇ ಹೊಳೆದವು. ಅಂದಿನಿಂದ ಸ್ವಾಮಿರಾಯನು-ಸ್ವಾಮಿರಾಯಾಚಾರ್ಯನಾದ; ಕೋಶಿಗಿ ಆಚಾರ್ಯನಾದ. ಸ್ವತಃ ಆಚಾರ್ಯರೇ ತಾವು ರಚಿಸಿದ ರಾಘವೇಂದ್ರ ವಿಜಯದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವರು.

“ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಪುರಾಣ ಕಥೆಗಳ| ಓದಿಕೇಳ್ದವನಲ್ಲ ತತ್ತ್ವದ|

ಹಾದಿ ತಿಳಿದವನಲ್ಲ ಬುಧಜನ ಸಂಗಮೊದಲಿಲ್ಲ||

ಮೋದತೀರ್ಥಪದಾಬು ಮಧುಕರರಾದ ಶ್ರೀಗುರು ರಾಘವೇಂದ್ರರ|

ಪಾದಪದ್ಮಪರಾಗ ಲೇಶದ ಸ್ಪರ್ಶಮಾತ್ರದಲಿ||

ಕೃತಿಯುಮಾಡುವ ಶಕುತಿ ಪುಟ್ಟಿತು| ಮತಿಯಮಾಂದ್ಯವು ತಾನೆಬ್ಬೋಯಿತು|
ಯತನವಿಲ್ಲದೆ ಸಕಲ ಶ್ರುತಿಸ್ಮೃತ್ಯರ್ಥ ತಿಳಿದಿಹದೋ||”

“ದಶಪೂರ್ವಾನ್ ದಶೋತ್ತರಾನ್ ಬ್ರಾಹ್ಮೀಪುತ್ರೋ ಬ್ರಾಹ್ಮೀಪುತಃ” ಎಂಬ ಗೌತಮರ
ಧರ್ಮ ಸೂತ್ರವು, ವೆಂಕಟಗಿರಿ ಆಚಾರ್ಯರ ಮನೆತನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು.
ಪೂತಾತ್ಮರಾದ ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಪಡೆದು ಪುನೀತವಾಯಿತು ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಾಚಾರ್ಯರ
ವಂಶ. ಗುರುರಾಜರ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದ ಆಚಾರ್ಯರು, ಮರುದಿನ ಪ್ರಾತಃ
ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಂದೆಗಳ ಬಳಿಸಾರಿ, ಭಾಗವತವನ್ನು ಹೇಳಲು ಅನುಮತಿ ಬೇಡಿದರು.
ವೆಂಕಟಗಿರಿರಾಯಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಮಗನ ಮಾತಿನಿಂದ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ತಮ್ಮ
ಮಗನಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಪರಿಚಯವೇ ಇಲ್ಲ. “ಪಂಡಿತಾನಾಂ ಭಾಗವತೇ ಪರೀಕ್ಷಾ”
ಎಂಬ ಆರ್ಯೋಕ್ತಿಯಂತೆ, ಪಂಡಿತರಿಗೂ ಅನುವದಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ,
ಒಂದೂ ಅರಿಯದ ತಮ್ಮ ಮಗನಲ್ಲಿ. ಗುರುರಾಜರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಭಾಗವತಾನುವಾದಕ್ಕೆ
ಮಗನಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದರು. “ಕಮಲವ್ಯಂ ಪ್ರಸನ್ನೇ ತ್ರೀನಿಕೇತನೇ.” ಭಗವಂತನ
ಅನುಗ್ರಹವಾಗಲು ಯಾವದು ತಾನೆ ಅಸಾಧ್ಯ. ಆಚಾರ್ಯರ ನಾಲಿಗೆಯ ಮೇಲೆ
ವಾಗ್ದೇವಿಯು ನಲಿದಳು. ಭಾಗವತಾನುವಾದವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಮಗನ ಮುಖ
ದಿಂದ ಹೊರಹೊರಟ ಭಾಗವತ ಆದ್ಯಪದ್ಯ ವಿವರಣೆಯು ಗಿರಿಯಾಚಾರ್ಯರನ್ನು
ಆನಂದಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿತು. ಆಚಾರ್ಯರು “ಜನ್ಮಾದ್ಯಸ್ಯ” ಎನ್ನುವ ಮಂಗಳ
ಪದ್ಯವನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳಕಾಲ ಅನುವದಿಸಿದರಂತೆ.

ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಒಲಿದ ಗುರುರಾಜರು, ಅವರ ದೇವರ ಮನೆಯ ಮಣೆಯ ಮೇಲೆ
ಚಿತ್ರರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆಚಾರ್ಯರು ಪಂಚಲೋಹದ ಬೃಂದಾವನವನ್ನು
ಮಾಡಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಆ ಮಣೆಯನ್ನಿಟ್ಟು, ಮೃತ್ತಿಕೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿದರು.
ಮುಂದೆ ಆಚಾರ್ಯರು ಶ್ರೀಗುರುರಾಜರ ಪ್ರೇರಣೆಯಂತೆ, ಗೋಪಾಲದಾಸರ ಪಂಶೀಕ
ರಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದಾಸರಿಂದ (ನೆಂಟಪೆತ್ತಂದೆ ಗೋಪಾಲವಿಠಲರು) “ಗುರುಜಗನ್ನಾಥ
ವಿಠಲ” ಎಂಬ ಅಂಕಿತ ಪಡೆದು, ಅವರೋಕ್ಷ ಜ್ಞಾನಿಗಳಾದರು. ಪಂಡಿತವರ್ಗದ
ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೋಶಿಗಿ ಆಚಾರ್ಯರೆಂತಲೂ, ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ
“ಗುರುಜಗನ್ನಾಥದಾಸ”ರೆಂತಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದರು. ನಿರಂತರ ಆಚಾರ್ಯರ ಗ್ರಂಥಗಳ
ಅವಲೋಕನ, ಪಾಠ-ಪ್ರವಚನ, ಭಗವದಾರಾಧನೆ, ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಸೇವೆ, ಪಿತೃ ಸೇವೆ,
ಗ್ರಂಥಗಳ ರಚನೆ ಇವುಗಳೇ ದಾಸರ ನಿತ್ಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ
ನಂತರ ದಾಸರಿಗೆ ಪಿತೃ ವಿಯೋಗ ಉಂಟಾಯಿತು. ವೃದ್ಧರಾದ ತಂದೆಗಳ ಸೇವೆಗಾಗಿಯೇ
ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸ್ವಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ದಾಸರು, ಊರು ಬಿಡಲು ಸಿದ್ಧರಾದರು.
ಸರ್ವವನ್ನು ಸರ್ವೋಪನಿಗರ್ಹಿಸಿದ ದಾಸರು, ಗುರುಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತದ್ವಾರಾ ಹರಿಯ
ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಸಕಲ ಸಾತ್ವಿಕ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲೋಸುಗ ದೇಶಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು.
ದಾಸರ ದೇಶ ಸಂಚಾರ:

ಕಾಟಾಪುರ ಮಹಾಸಂಸ್ಥಾನ. ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳು ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು.
ಅರವತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಜಹಗೀರುದಾರರು. ಕರದೀಪ, ಶ್ವೇತಚಕ್ರ ಮುಂತಾದ ಬಿರಿದು

ಬಾವಲಿಗಳುಳ್ಳವರು. ದಾಸರು ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತ ಕಾಟಾಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ದೇಸಾಯರು ದಾಸರ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾದರು. ದಾಸರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಗುರುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಹರಿಚಿತ್ತವನ್ನರಿತ ದಾಸಾಯರು, ಸುಖಪ್ರಾರ್ಥನವನ್ನು ನುಭವಿಸಿ ಮುಗಿಸಲು, ದೇಸಾಯರ ಅಪೂರ್ವ ಆದರಾತಿಥ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಕಾಲಕಳೆದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದಾಸರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ 60 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದರಂತೆ. ಸಹಧರ್ಮಚಾರಿಣಿ ಯಂಕಮ್ಮ ಎಲ್ಲರನ್ನು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆಲನೆ-ಪಾಲನೆಯಲ್ಲೂ, ಪತಿ ಸೇವೆಯಲ್ಲೂ, ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಾ, ನಿತ್ಯ 32 ಸುಧಿ ಹರಿಕಥಾಮೃತಸಾರವನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಳಂತೆ.

“ಜನನಿ ಪಿತ ಭೂವಾರಿದಾಂಬರ! ವನಿವ ಪಂಚಾಗ್ನಿಯಲಿ ನಾರಾ
ಯಣನ ತ್ರಿಂಶತಿ ಮೂರ್ತಿಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗಳ||
ನೆನೆದು ದಿವಸಗಳೆಂಬ ಸಮಿಧೆಗಳನು ನಿರಂತರ ಹೋಮಿಸುತ್ತ ಪಾ-
ವನಕೆ ಪಾವನನೆನಿವ ಪರಮನ ಬೇಡು ಪರಮಸುಖ||”

ಇದು ಜಗನ್ನಾಥದಾಸರ ಸಂದೇಶ. ಪಂಚಾಗ್ನಿಹೋತ್ರದ ಮರ್ಮವನ್ನರಿತ ದಾಸಾಯರಿಗೆ ಕಾಟಾಪುರದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಒಂದು ಗಂಡು ಮಗುವಾಯಿತು. ಪಂಚಮಹಾಯಜ್ಞ ಫಲದಂತೆ ಉದಿಸಿದ ಸುಂದರಾಂಗನಾದ ಮಗುವಿಗೆ ರಾಮಚಂದ್ರನೆಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು. ವರ್ಷ ತುಂಬಿದ ರಾಮಚಂದ್ರ ತನ್ನ ತೊದಲು ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸದಾ “ಹರೇರಾಮ ಹರೇರಾಮ ರಾಮ ರಾಮ ಹರೇ ಹರೇ|| ಹರೇಕೃಷ್ಣ ಹರೇಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣ ಹರೇ ಹರೇ” ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಾ, ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಆಹ್ಲಾದ ಉಂಟು ಮಾಡಿದನು. ಯಂಕಮ್ಮ ನಿಗಂತೂ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಆನಂದ. ಯಂಕಮ್ಮನ ಪುತ್ರ ವಾತ್ಸಲ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಂಡ ದಾಸರು ಒಮ್ಮೆ, “ಯಂಕೂ! ಅತಿ ಸರ್ವತ್ರ ವರ್ಜಯೇತ್.” ಭಗವಂತನಿಂದ ಭಿನ್ನವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬಾರದು. ನಮ್ಮ ಪ್ರೇಮ ಅಭಿಮಾನಗಳು ಆತ್ಮ ಬಂಧುವಾದ ಪರಾತ್ಪರನಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಬೇಕು.

“ಮಕ್ಕಳಾ ಸುವಾಗ ಮಾಡದಿಯೊ|ಳಕ್ಕರದಿ ನಲಿವಾಗ ಹೆಯ ಪ|
ಲ್ಲಕ್ಕಿ ಗಜ ಮೊದಲಾದ ವಾಹನಗಳೇರಿ ಮೆರೆವಾಗ|
ಬಿಕ್ಕುವಾಗಾ ಕಳಿಸುತಲಿ ದೇ|ವಕ್ಕಿ ತನಯನ ಸ್ಮರಿಸುತಿಹ ನರ
ಸಿಕ್ಕನೆಮದೂತರಿಗೆ ಆವಾದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರು||”

ಈ ನುಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಮಾನವರಾಯರ ಹೃದಯಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವಿಯಾ? ಮಕ್ಕಳ ಲಾಲನೆ-ಪಾಲನೆಗೆ ಮಮಕಾರವೇ ಕಾರಣವಾಗುವದು. ಈ ಮಮಕಾರ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಪುತ್ರನಲ್ಲಿ ಪುತ್ರಶಬ್ದ ವಾಚ್ಯನಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ, ಆ ನಿಜವಾದ ಬಂಧುವಿನಲ್ಲಿ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಾ ಬಂಧನೆಗಳು ದೂರಾಗುವವು. ಭಗವಂತನಿಂದ ಕರುಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಸಂಸಾರ ಅವನ ಉಪಾಸನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬೇಕು. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಪುನ್ನಾಮ ನರಕದಿಂದ ಕಾಪಾಡುವ ನಿಜವಾದ ಪುತ್ರ ಶಬ್ದವಾಚ್ಯನಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಮರೆತು, ಈ ಲೌಕಿಕ ಪುತ್ರರಲ್ಲಿ ಆಶಾ

ಪಾಶಾದಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದಲ್ಲಿ, ಒಮ್ಮೆ ದುಃಖಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವು. ಮಗ ರಾಮನ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದ ರಮಾರಮಣನಲ್ಲಿ ಮನವಿರಿಸು. ಆ ಮಮತೆ ಬೆಳೆಸು.

ಹಾನಿ ವೃದ್ಧಿ ಜಯಾಪಜಯಗಳು| ಏನು ಕೊಟ್ಟುದು ಭಂಜಿ
ಕ್ಷೀಣವಾಸನ ಕರುಣವನೆ ಸಂಪಾದಿಸನುದಿನದಿ||

ಜ್ಞಾನ ಸುಖಮಯ ತನ್ನ ಪರ ಪರಮಾನುರಾಗದಿ ಪಂತಯಿಸೆ
ಹಾನು ಬಂಧಿಗಳಂತೆ ಒಳಹೊರಗಿದ್ದು ಕರುಣಾಳು||

ಈ ಜಗನ್ನಾಥದಾಸರ ನುಡಿಯೇ ನಿನಗೆ ತಾರಕವೆಂದು ಉಪದೇಶಿಸಿದರು.

ಕಾಲನಾಮಕ ಪರಮಾತ್ಮನ ಇಚ್ಛೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಈ ಮಗುವು ದಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು 2 ವರ್ಷ ತುಂಬುತ್ತಿರುವಂತೆ ಇಹಲೋಕದ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮಾಡಿತು.* ಪುನಃ 3 ವರ್ಷಗಳು ಉರುಳಿದ ನಂತರ ದಾಸರಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮಗು ಹುಟ್ಟಿತು. ಗುರುರಾಜರ ಪರಮಭಕ್ತರಾದ ದಾಸಾರ್ಯರು "ರಾಘವೇಂದ್ರ" ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು. ರಾಘವೇಂದ್ರ ದಾಸಾರ್ಯರ ವಯರ ಲಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದನು. ಮಗುವಿಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷ ತುಂಬಿದ ರಾಘವೇಂದ್ರನು ಅಡುತ್ತಾ ಕಟ್ಟಿಯ ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದನು. ಕೈ ಬೆಣಕಿನದ ವೈದ್ಯರು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿ ಕೈಗೆ ಭಾರವಾದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಡಗವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ದೇಸಾಯರು ಬಂಗಾರದ ಕಡಗವನ್ನೇ ಹಾಕಿದರು. ಸಹಕಾರದಿಂದ ದಾಸರು ಕಾಟಾಪುರಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರದ ಹಳ್ಳದ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುರಾಜರ ಮಂದಿರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಟೀಕಾಕೃತ್ಯಾದರ ಹಾಗೂ ರಾಬ್ಬಂದಾವನಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿ, ದೇಸಾಯರ ಕಡೆಯಿಂದ ನಿತ್ಯ ಪೂಜೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಸಿದರು.

ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದವು. ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾದ ಸುಖಪ್ರಾಯಿತು. 13ನೇ ವರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿರಲು ದಾಸಾರ್ಯರು, ಗುರುಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ, ಸಕಲ ಭೋಗ ಭಾಗ್ಯಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಉಟ್ಟಬಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧರಾದರು. ಹೊರಡುವಾಗ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಮಗನ ಕೈಗೆ ಹಾಕಿದ್ದ ಕಡಗವನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆಯಿಸಿದರು. ಸತ್ಯ ಸಂಕಲ್ಪನ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಬಂದಂತೆ ನಾಪ್ರತಿ ಜೀವಿಯ ಜೀವನ ಎನ್ನುವದನ್ನು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿದವರು ದಾಸರು 16 ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜಹಗೀರಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ದೇಸಾಯರು ಸನ್ನದ್ಧರಾದರು. ನಸುನಕ್ಕರು. "ರಾಯಾ ಹರಿದಾಸಜೀವನ ವೇಷವಾಗಬಾರದು. ಮುಕ್ತಿಗೆ ವಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳು ಮಾನವಿರಾಯರು "ಮುಕ್ತನಲ್ಲವೇ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತ

* ಈ ಮಹನೀಯರೇ ಮುಂದೆ ವರದೇಶ ವಿಠಲರಾಗಿ ಅವತರಿಸಿ ದಾಸರಿಂದ ರಾಧರೇಂಬುವುದು ಹಿರಿಯರ ವಚನ.

ಎಂದು ನುಡಿದಿರುವರು. ಅದೇ ನಮಗೂ ತಾರಕ" ಎಂದು ನುಡಿದು ಗುರುರಾಜರ ಪಾದಪದ್ಮಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ ಭಾವಾವೇಶದಲ್ಲಿ:

“ಮುಕ್ತನಾವನೋ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತನಾವನೋ ||ಪ||

ಮುಕ್ತನಾವನಿವರ ಪಾದಾಸಕ್ತನಾಗಿ ಸರ್ವಕರ್ಮ
ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿ ವಿಷಯಾಸಕ್ತನಾಗದವನಿಗಿನ್ನ ||ಅ.ಪ.||

ಕಲ್ಲ ಮಣ್ಣು ಹೊನ್ನು ಲೋಹ ಬೆಲ್ಲ ಬೇವು ಆಮೃತ ವಿಷವು
ಎಲ್ಲ ಸ್ವಾದು ಸಮವೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛೆ ಮಾಡದವಗಿನ್ನ ||
ಸಿಟ್ಟು ಶೋಕ ಹರ್ಷ ಮೋಹ ಸುಟ್ಟು ಗುರುಜಗನ್ನಾಥ
ವಿಠಲನ್ನ ಭಜಿಸಿ ಜಗದಿ ಶಿಷ್ಯನಾಗಿ ಇರುವಗಿನ್ನ ||”

ಎಂಬ ಹದಿನೈದು ನುಡಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕೃತಿಯನ್ನು ಹಾಡಿ, “ರಾಯಾ! ನಿನಗೆ ಸನ್ಮಂಗಳ ಉಂಟಾಗಲಿ; ನಿನ್ನ ಈ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷದ ಸೇವೆಯಿಂದ ಗುರ್ವಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಹರಿ ಪ್ರೀತನಾಗಿರುವನು” ಎಂದು ನುಡಿದು ಹರಿಸಿದರು. ದಾಸರ ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಕಂಡ ದೇಸಾಯರು “ಇಂಥಾ ಗುರುಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ನನ್ನ ಜನ್ಮ ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು” ಎಂದು ಹಿಗ್ಗಿದರು.

ದಾಸರ ಪ್ರಯಾಣ ಸ್ವಾದಿಯತ್ತ ಸಾಗಿತು. “ಇಷ್ಟಾಂಗಿ ಇರುವನೋ ಹರಿಯೇ ಎನ್ನ ದೊರೆಯೇ,” ಎಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡವರು ದಾಸರು. ರಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ದಾಸರಿಗೆ ಸಹಧರ್ಮಚಾರಿಣಿಯ ವಿಯೋಗ ಸಂಭವಿಸಿತು. ದಾಸರ ಮನವಿಕಾರ ಹೊಂದಲಿಲ್ಲ. ಸುಖ ಬಂದಾಗ ಹಿಗ್ಗದೆ, ದುಃಖ ಬಂದಾಗ ಕುಗ್ಗದೆ ಇರುವವರೇ ಸ್ಥಿತ ಪ್ರಜ್ಞ+ರು.

“ನ ಯಾಚೇ ಗಜೇಂದ್ರಂ ನರೇಂದ್ರಾಧಿಪತ್ಯಂ
ನ ಯಾಚೇಮರತ್ನಂ ನ ಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯಂ
ನ ಜಾಯಾಂ ನ ಪುತ್ರಂ ನ ಶಿಷ್ಯಾಲಿಮನ್ಮಂ
ನ ಭಾಗ್ಯಂ ಹರೇ! (ಗುರೋ!) ದೇಹಿ ತೇ ಪಾದದಾಸ್ಯಮ್||”

ಇದು ಹರಿ ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸರು ನಿರಂತರ ಮಾಡುವ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ದಾಸರು ಆಶಾಪಾಶಾದಿಗಳಿಂದ ದೂರರಾಗಿ ನಿರಂತರ ಹರಿಪಾದಾಸಕ್ತರಾದ ಮಹಾವಿರಕ್ತರು. ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ವರದ ವಿಠಲರು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಬಣ್ಣಿಸಿರುವರು:

“ಸ್ವಸ್ಥ ಮನದಲಿ ಮಧುಕರ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು
ಪುಸ್ತಕವನೆ ರಚಿಸುತ್ತ ಇರಲು ಪ್ರ-
ಶಸ್ತಳಾದ ಭಾರ್ಯಳು ಮೃತಿಯೈದಲಾಗ
ಸುತ್ತಲಿದ್ದ ಜನರಾಕ್ಷಣ ವೈ-
ವಸ್ಥೆ ವ ಮಾಡಿಸಲು ಕ್ಲೇಶ ಸಂತೋಷಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸ-
ಮಸ್ತರೊಡಗೂಡಿ ತೆರಳಿದರು ಸ್ವಾದಿಪುರಕೆ||”

ಸೋದಯನ್ನು ಸೇರಿದ ದಾಸಾರ್ಯರು, ಪಂಚ ಬೃಂದಾವನಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಜರ ರಮ್ಯವಾದ ರೂಪವನ್ನು ಕಂಡರು. ಕಂಠ ತುಂಬಿತು; ಉದರದವು ಅಸಂದಾಪ್ತಗಳು: ಭಕ್ತಿ ತರಂಗಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕವಿತಾತರಂಗಿಣಿಯು ದಾಸರ ಹೃತ್ಪದದಿಂದ ಹೊರ ಹೊಮ್ಮಿದಳು:

“ರಾಜರ ನೋಡಿದ್ದೆ ಇನತತಿ ತೇಜರ ಪಾಡಿದ್ದೆ

ರಾಜಿಪ ಶಿರಿವರ ವಾಜಿವದನ ಪದ

ಪೂಜಕರ ಸುರಸನ್ನು ತರ||”

ದಾಸರು ರಾಜರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುದಿನಗಳು ಕಳೆದರು.

ಶಿಲಾ ಬೃಂದಾವನ ಪ್ರಾಪ್ತಿ:

ಮುಂದೆ ದಾಸರು ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲೇ ಪ್ರರಂದರ ದಾಸರ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು. ಆರಾಧನೆಯ ದಿನ ದಾಸರು ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಕಾಲಿಗೆ ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟಿ, ತಂಬೂರಿ ಮೀಟುತ್ತಾ, ತಲೆಗೆ ಕಾವೀವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಸುತ್ತಿ, ಹೆಗಲಿಗೆ ಜೋಳಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಯಾಯವಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ದಾಸರ ಜೋಳಿಗೆ ತುಂಬಿತು. ದಾಸರಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಿ ಜನ್ಮ ಧನ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ, ಎಲ್ಲಾ ಗೃಹಸ್ಥರು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಧನ-ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ತಂದು, ದಾಸರ ಅಡಿವಾಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಆರಾಧನೆಯು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯಿತು. “ನಾಳಿಗೆ ಹ್ಯಾಂಗೊಬೊ ಚಿಂತೆ ಬೇಡ” ಎಂಬ ವಿಜಯದಾಸರ ಹಿತೋಕ್ತಿಯನ್ನು ದಾಸರು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಬಂದ ಧನ-ಧಾನ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ದಾನ ಧರ್ಮ ಸಂತರ್ಪಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ಮುಗಿಸಿದರು. ಭಗವದ್ಭಕ್ತರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ದಾಸರು ಮುಂದೆ ಶಿಗ್ಗಾವಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು.

ಶಿಗ್ಗಾವಿಗೆ ಏಳು ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿ ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಚಿಕ್ಕ ಗ್ರಾಮ. ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ ಹೋತ್ರಿಗಳ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಇಬ್ಬರು ಹೆಂಗಸರಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರೂ ವಿಧವೆಯರೇ. ಎಲ್ಲ ಬಂಧುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಅನಾಥೆಯರು. ಅಗ್ನಿ ಹೋತ್ರಿಗಳು ಎನ್ನುವುದು ಇವರ ಮನೆತನದ ಹೆಸರು. ಇವರ ಪೂರ್ವಿಕರು ನಿತ್ಯಾಗ್ನಿ ಹೋತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರಂತೆ. ಜ್ಞಾನ-ಭಕ್ತಿ-ವೈರಾಗ್ಯಗಳು ಈ ಮನೆತನದವರ ಸೊತ್ತಾಗಿದ್ದವಂತೆ. ಅಗ್ನಿ ಹೋತ್ರಿಗಳ ಮನೆಯು ನಿರಂತರ ನಡೆಯುವ ವೇದಘೋಷಣೆಯಿಂದಲೂ, ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥ ವಿಚಾರದಿಂದಲೂ ಆ ಗ್ರಾಮದ ಜನರಿಗೆ ದೇವಾಲಯವಾಗಿತ್ತು. ಅದಾವ ಭಗವತ್ಸಂಕಲ್ಪವೋ ಅಗ್ನಿ ಹೋತ್ರಿಗಳ ಮನೆತನ ಬೆಳೆಯಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಆ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಉಳಿದವರೆಂದರೆ ಆ ವಿಧವೆಯರಿಬ್ಬರೇ.

ಒಮ್ಮೆ ಆ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗುರು ರಾಘವೇಂದ್ರರು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು, “ನಮ್ಮ ಮನೆಯು ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಶಾಲಾಗ್ರಾಮ ಶಿಲಾ ಬೃಂದಾವನವಿದೆ. ನೀವು ನಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ದೀಪವನ್ನಿಡುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ, ಗುರುಜಗನ್ನಾಥದಾಸರೆಂಬ ನಮ್ಮ ಭಕ್ತರು, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ನಮಗಾಗಿ ಬರುವರು. ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಿರಿ” ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಬ್ಬರು ಎಚ್ಚೆತ್ತು ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತರಾದರು. ಓಡಿಹೋಗಿ ಮಾಡದಲ್ಲಿರುವ ದೀಪವನ್ನು ತೆಗೆದರು.

ಗೋಡೆಯ ಒಳಗಡೆ ಗುರುರಾಜರು ನಗುತ್ತಾ ಆಶೀರ್ವದಿಸುವಂತೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಆನಂದದ ಅನುಭವವಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಅವರ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ದಾಸರಿಗಾಗಿ.

ಇತ್ತ ಶಿಗ್ಗಾ ವಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ದಾಸರಿಗೂ ಅದೇ ವಿಧದ ಸೂಚನೆ. ತಕ್ಷಣ ಶಿಷ್ಯರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎಬ್ಬಿಸಿದರು. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಗುರುರಾಜರು ತೋರಿದ ಕರುಣೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿವರಿಸಿದರು. ಗುರುರಾಜರನ್ನು ಕರೆತರಲು ದಾಸರು ಅದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ, ಕತ್ತಲನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ, ಸಕಲಸಜ್ಜನ ವೃಂದದೊಡನೆ ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದರು. ದಾಸರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಯುಗವಾಗಿದೆ, ರಾತ್ರಿ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಸುಂದರ ಬೃಂದಾವನವೇ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲೂ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಮೈಮರೆತು ಭಕ್ತವೃಂದವು ಭಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ದಾಸರು ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ಜೀವಿತೇಶ್ವರರಾದ ಗುರುರಾಜರು ನೆಲೆಸಿರುವ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿಗಳ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂತರು. ಅಂಗಳದಲ್ಲೇ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ದಾಸರಿಗಾಗಿಯೇ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಹಿಳೆಯರಿಬ್ಬರೂ ಓಡಿಬಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಸ್ನಾನ ಆಹ್ನಿಕಗಳಾದವು. ಸ್ವತಃ ದಾಸರೇ ಗುರುರಾಜರು ಅಡಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಗೋಡೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಕೆಲವೇ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಗ್ರಾಮ ಶಿಲಾಮಯವಾದ ಸುಂದರ ಬೃಂದಾವನವು ಗೋಚರವಾಯಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಮುಕ್ತಕಂಠದಿಂದ “ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಗುರುಸಾರ್ವಭೌಮಾಂತರ್ಗತ ಗೋವಿಂದಾ! ಗೋವಿಂದಾ! ಗೋವಿಂದಾ!” ಎಂದು ಕೂಗಿದರು. ಸುಂದರ ಬೃಂದಾವನ; ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅಸದೃಶವಾದ ಕೂರ್ಮಾಸನ; ದಾಸರ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಆನಂದಾಶ್ರುಗಳು ಹರಿದವು. ಕಂಠವು ಗದ್ಗದಿತವಾಯಿತು. ದಾಸರಿಗೆ ಸುಂದರ ಬೃಂದಾವನದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಂದಹಾಸ ಬೀರುತ್ತಿರುವ ಗುರುರಾಜರ ಸಂದರುತನವಾಯಿತು. ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ದಾಸರು ಮೈಮರೆತು:

ನೋಡಿದೆ ಗುರುರಾಜರನ್ನ ಈ ರೂಢಿಯೊಳಗೆ ಮೆರೆವ ಸಾರ್ವಭೌಮನ||

ಧಳಧಳಿಸುವ ಬೃಂದಾವನದಿ ತಾನು
ಕುಳಿತು ಭಕ್ತರಿಗೀವ ವರವನ್ನು ತ್ವರದಿ
ನಳಿನನಾಭನ ಕೃಪಾಬಲದಿ ಇದೆ
ನಳಿನಜಾಂಡದಿ ಸರಿಗಾಣೆ ಮಹಿಮಾದಿ

||1||

ಪೊಳೆವ ವಕ್ಷಸ್ಥಳದವನ ಎಳೆ
ತುಳಿಸಿಮಾಲಾಂಕಿತ ಕಂಧರಯುತನ
ನಳಿನಾಕ್ಷ ಮಾಲೆ ಶೋಭಿತನ ಊರ
ಚಲುವ ದ್ವಾದಶ ಪುಂತ್ರ ಮುದ್ರ ಚಿಹ್ನತನ

||2||

ಕೃಷ್ಣವರ್ಣದಿ ಶೋಭವನ ಮಹ
ವೃಷ್ಣವ ಕುಮುದ ನಿಕರಕೆ ಚಂದಿರನ
ಎಷ್ಟು ಭಕ್ತಾಗ್ರೇಸರನ ಬಾಲ
ಕೃಷ್ಣಮೂರುತಿ ಪದಯುಗ ಸರೋಜ ಇನ

||3||

ದಿನನಾಥ ದೀಪ್ತಿ ಭಾಸಕನ ಭವ
ವನಧಿ ಸಂತರಸಣ ಸುಪೋತಕೋಪಮನ
ಮುನಿಜನ ಕುಲದಿ ಶೋಭಿಪನ ಸ್ವೀಯ
ಜನರ ಪಾಲಕ ಮಹಾರಾಯನನಿವನ

||4||

ಗುರುಜಗನ್ನಾಥ ವಿಠಲನ ಪಾದ-
ಸರಜಿ ಯುಗಳ ಕಾರಡಿಯನಿವನ
ಪೋರವನು ತನ್ನ ಜನರನ ಎಂದು
ಶಿರಸದಿ ನಮಿಸಿ ಬೇಡಿದ ಗುರುವರನ

||5||

ಎಂದು ಹಾಡಿ ಕುಣಿದರು. ಗುರುರಾಜರಿಗೆ ಪಂಚಾಮೃತಾಭಿಷೇಕ-ನೈವೇದ್ಯಾದಿಗಳು ನಡೆದವು. ಮಹಿಳೆಯರು ಗುರುರಾಜರನ್ನು ದಾಸರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಸಾಂಶರಾದ ಗುರು ರಾಜರು ಎರಡು ಬೃಂದಾವನಗಳಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿಹಿತರಾಗಿ ದಾಸರಿಂದ ನಿತ್ಯ ಪೂಜೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ನಿಶ್ವಾಸೋ ಫಲದಾಯಕ:

ಶಿಗ್ಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ರಾಮಾಚಾರ್ಯ ಸುಶೀಲಮ್ಮ ಎನ್ನುವ ಬಡದಂಪತಿಗಳಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ದಾಸರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ. ರಾಮಾಚಾರ್ಯನಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಿದ್ದರೂ ಮಕ್ಕಳಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ದಾಸರ ಉಪದೇಶದಂತೆ ದಂಪತಿಗಳಿಬ್ಬರೂ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಗುರುರಾಜರನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರು. ಸೇವೆ ಫಲಿಸಿತು; ಸುಶೀಲಮ್ಮ ಗಂಡು ಮಗುವಿಗೆ ಜನ್ಮ ವಿತ್ತಳು. ಆದರೆ ಸುಶೀಲಮ್ಮನಿಗೆ ಬಾಣಂತಿ ರೋಗವು ಹತ್ತಿಕೊಂಡಿತು. ಯಾವ ಔಷಧ-ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗೂ ರೋಗವು ಮಣಿಯಲಿಲ್ಲ. ರಾಮಾಚಾರ್ಯನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ದಾಸ ರಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಿವೇದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ಒಮ್ಮೆ ಸಾಯಂಕಾಲ; ಆಗಲೇ ಮಳೆ ಬಂದು ನಿಂತಿತ್ತು. ಸಾತ್ವಿಕ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ಸದುಪದೇಶ ನೀಡಲು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ದಾಸರು, ರಾಮಾಚಾರ್ಯರ ಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ಹೆಂಡತಿಯ ಆರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದ ರಾಮಾಚಾರ್ಯನು, ದಾಸರ ಆಗಮನವನ್ನು ಕಂಡು ಓಡಿಬಂದು ಆದರದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದನು. ಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ ದಾಸರು, ತಮ್ಮ ಕಾಲಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮಣ್ಣನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ತೆಗೆಯುತ್ತಾ, ವಿಜಯ ದಾಸರ ನೈವೇದ್ಯ ಸುಖಾದಿಯನ್ನು ಪರಿಸಹತ್ತಿದರು. ಸುಖಾದಿ ಪಾರಾಯಣ ಪೂರ್ತಿ ಯಾಯಿತು. ರಾಮಾಚಾರ್ಯನು, "ಮುತ್ಯಾ! ಅವಳಿಗೆ ರೋಗವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಬರಡಾದ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಮೃತವೃಷ್ಟಿ ಸುರಿದಂತೆ ನಿಮ್ಮ ದಯೆಯಿಂದ ಗಂಡುಮಗುವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅವಳಿಗೆ ಬಂದ ವಿಪತ್ತರಿ ಹಾರಕರೂ ಸಹ ನೀವೇ; ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ನಂಬಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದನು. ಆಗ ದಾಸರು, "ರಾಮಾಚಾರ್ಯ! ನಾನೂ ನಿನ್ನಂತೆ ಮನುಷ್ಯ. ನಿಶ್ಚಲ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಗುರ್ವಂತರ್ಗತ ಪ್ರಾಣೇಶನನ್ನು ಸೇವಿಸಿದೆ. ಸಂತಾನ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ದಯೆ ತೋರಿದನು. ನನಗೆ ವೈದ್ಯ ತಿಳಿಯದು. ನಿನಗಾಗಿ ಧನ್ಯಂತರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜ್ವರವನ್ನೂ,

ಅಪಮೃತ್ಯುವನ್ನಾ ಪರಿಹರಿಸುವ ನೈಸಿಂಹನು ಖಂಡಿತ ನಿನ್ನನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುವನು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟುಹೋದರು.

ರಾಮಾಚಾರ್ಯನು ದಾಸರು ಕುಳಿತಿದ್ದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಸವರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಉದುದಿದ್ದ ಅವರ ಕಾಲಿನ ಮಣ್ಣನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಎತ್ತಿ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡನು. ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ದಾಸರ ಪಾದಮೃತ್ತಿಕೆ ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ರಾಮಾಚಾರ್ಯನ ಪಾಲಿಗೆ ದಿವ್ಯ ಔಷಧದಂತೆ ಕಂಡಿತು. ಮನೆಯೊಳಗೆ ಓಡಿ: “ಸುಶೀಲಾ! ಇಂದಿಗೆ ನಿನ್ನ ರೋಗ ಪರಿಹಾರವಾಯಿತು. ಮುಖ್ಯ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ನಿನಗಾಗಿ ದಿವ್ಯ ಔಷಧವನ್ನು ಕೇಳದೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವನು, ಹಿಡಿ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ತಾನು ತಂದಿದ್ದ ದಾಸರ ಪಾದಮೃತ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಸುಶೀಲಮ್ಮನ ಬಾಯಿಗೆ ಹಾಕಿದ. ಮೈಗೆಲ್ಲಾ ಸವರಿದ. “ನಂಬಿ ಕೆಟ್ಟವರಿಲ್ಲವೋ ರಂಗಯ್ಯನ ನಂಬದೆ ಕೆಟ್ಟರೆ ಕೆಡಲಿ” ಇದಲ್ಲವೇ ಪುರಂದರದಾಸರ ನುಡಿ. ರಾಮಾಚಾರ್ಯನ ವಿಶ್ವಾಸ ಫಲಿಸಿತು. ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದ ದೇವದೇವನಾದ ಧನ್ವಂತರಿಯು ರಾಮಾಚಾರ್ಯನ ಪತ್ನಿಯ ರೋಗವನ್ನೂ, ಅವರ ಭವರೋಗವನ್ನೂ ಕಳೆದನು.

ಗುರುವು ದೊರೆತರೆ ಹರಿ ತಾ ದೊರೆವನು:

ದಾಸರು ಗುರುರಾಜರ ಎರಡು ಭವ್ಯ ಬೃಂದಾವನಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸವಣೂರಿಗೆ ಬಂದರು. ಸತ್ಯಬೋಧರ ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ಪುನಃ ರಿತ್ತಿಗೆ ಬಂದು, ಅಲ್ಲಿ ಧೀರೇಂದ್ರರ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಕಾಲ ಕಳೆದರು. ಒಮ್ಮೆ ಕರ್ಜಗಿಯಲ್ಲಿ ನೆರೆನಿಂತ ಶ್ರೀದ ವಿಠಲರ ಆರಾಧ್ಯಮೂರುತಿ ಪಾಂಡುರಂಗವಿಠಲ ದಾಸರಿಗೆ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಆದೇಶ ನೀಡಿದ. ದಾಸರು ಕರ್ಜಗಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದರು. ಕರ್ಜಗಿಯಲ್ಲಿ ದಾಸರ ಬಿಡಾರ ಶ್ರೀದ ವಿಠಲರ ಪಾದಧೂಳಿಯಿಂದ ಪಾವನವಾದ ಮನೆಯಲ್ಲಾಯಿತು. ದಾಸರು, “ಈ ಸ್ಥಳ ಪರಮ ಪವಿತ್ರವಾದುದು. ಜಗನ್ನಾಥ ದಾಸರು-ಪ್ರಾಣೇಶದಾಸರು ನಡೆದಾಡಿದ ಸ್ಥಳ. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನು ಶ್ರೀದ ವಿಠಲರಿಗೆ ಒಲಿದು ಕುಣಿದಿದ್ದಾನೆ. ಶ್ರೀದ ವಿಠಲರು ಆನಂದನಂದನನೊಡನೆ ಆನಂದ ದಿಂದ ಆಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಧೂಳಿಯಿಂದ ಪವಿತ್ರವಾದ ಎರಡನೆಯ ನಂದವ್ರಜ” ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿದರು. ಶ್ರೀದ ವಿಠಲರ ಆರಾಧ್ಯ ಮೂರುತಿಯಾದ ವಿಠಲನ ಮುದಿರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ವಿಠಲನ ಮುಂದೆ ಮೈಮರೆತು ನರ್ತನ ಮಾಡಿದರು. ನೆರೆದ ಭಕ್ತವೃಂದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀದ ವಿಠಲರೇ ಕುಣಿಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ದಾಸರು ಒಂದು ವಾರದವರೆಗೆ ಕರ್ಜಗಿಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದು ಬಿಟ್ಟರು.

ಊರಿಗೆ ಹೊರಡುವ ದಿನ, ಗುರುರಾಜರ ಪೂಜಾದಿಗಳು ಮುಗಿದವು. ಕರ್ಜಗಿ ದಾಸರಿಗೆ ದೂರದ ಬಂಧುಗಳಾದ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನರು, ದಾಸರಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಬಂದರು. ಅವರನ್ನು ದಾಸರು ತಡೆದರು. “ರಾಯರೇ! ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದವರು ನಾವು. ಆ ಶ್ರೀ ವಲ್ಲಭನು ನಿಮ್ಮಂಥಾ ಸದ್ಗುಣಸ್ಥರದ್ದಾರಾ ನಮಗೆ ಯಾವ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿರುವನು. ಈ ದುಡ್ಡು ನಮಗೆ ಬೇಡ” ಎಂದರು. ಯಜಮಾನನು ಸುಮ್ಮನಾಗಲಿಲ್ಲ. “ಸತ್ಪಾತ್ರರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ದಾನ ಅನಂತವಾಗಿ ಕುಲಕೋಟಿ

ಯನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವುದು. ನಮ್ಮ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಏನಾದರೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಲೇ ಬೇಕು" ಎಂದು ಯಜಮಾನನು ಹಟಹಿಡಿದನು. ದಾಸರು ನಗುತ್ತಾ "ಹಾಗಾದರೆ ಯಜಮಾನರೇ! ನಾವು ಕೇಳಿದುದನ್ನು ಕೊಡುವಿರಾ?" ಎಂದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿದನು ಗೃಹಸ್ಥನು. ದಾಸರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಳವನ್ನು ತೋರಿ, "ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀದ ವಿಠಲರಿಂದ ಆರ್ಚಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಮುರಳಿ ಕೃಷ್ಣ ಹಾಗೂ ಸೀತಾ ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮ ಜಂದ್ರದೇವರು ಇರುವರು. ಆ ನಮ್ಮ ದೇವರನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡಿರಿ. ಅನಂತಾನಂತ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆದ ಪುಣ್ಯವು ನಿಮಗೆ ಲಭಿಸುವುದು" ಎಂದರು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಗೃಹಸ್ಥನು ಸಂತೋಷದಿಂದ "ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲಿ! ಇದು ಮಹಾ ಭಾಗ್ಯ" ಎಂದನು. ದಾಸರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಗೆದರು. ಒಳಗಡೆ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ, ಹಿತ್ತಾಳೆಯ ಮಣೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡವು. ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ದಾಸರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಸುಂದರವಾದ ಸೀತಾ-ರಾಮ-ಕೃಷ್ಣರ ಮೂರು ಪ್ರತಿಮೆಗಳಿದ್ದವು. ದಾಸರ ಆನಂದಕ್ಕೆ ಅವಧಿಯೇ ಇಲ್ಲದಾಯಿತು. ದಾಸರು ಸೀತಾ-ರಾಮ-ಕೃಷ್ಣರನ್ನು ರಾಯರ ಬೃಂದಾವನದ ಮೇಲಿಟ್ಟು, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಂಗಳಾರತಿ ಮಾಡಿದರು.

ಮುಂದೆ ದಾಸರು ಧಾರವಾಡ ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದರು. ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಆದವಾನಿಗೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿರುವ ವಿರುಪಾಕ್ಷರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ವಿರುಪಾಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವಾಲಯವಿದೆ. ವರಪ್ರದನಾದ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ತನ್ನ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ ಬಯಸಿದ. ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಗುರುರಾಜರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಬಂದುದಕ್ಕಾಗಿ ಊರಿನ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ಗುರುರಾಜರ ಎರಡು ಬೃಂದಾವನಗಳನ್ನು ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿ ದಾಸರು ದೇವಾಲಯದಲ್ಲೇ ತಂಗಿದರು. ದಾಸರ ಮಗ ಯುಕ್ತ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದನು. ತಂದೆಯವರಲ್ಲೇ ವೇದಾಂತವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದನು. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ತಂದೆಯ ಸೇವೆ, ವೇದಾಂತಾಧ್ಯಯನ, ಗುರುರಾಜರ ಸೇವೆ, ಇದೇ ರಾಘವೇಂದ್ರನ ನಿತ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ದಾಸರು ಮಗನಿಗೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು. ಶಿಗ್ಗಾವಿಯ ಸದ್ಗೃಹಸ್ಥರ ಮಗಳಾದ ಭಾಗೀರಥೀಬಾಯಿ ಯೊಡನೆ ರಾಘವೇಂದ್ರಾಚಾರ್ಯನ ಮದುವೆಯಾಯಿತು.

ಆದವಾನಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ವಿರುಪಾಕ್ಷರವಾದರೆ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಕೌತಾಳ ಗ್ರಾಮ. ಕೌತಾಳವು ಆದವಾನಿಯಿಂದ ಹದಿನೆಂಟು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಕೌತಾಳ ಅವಧೂತ ರಂಗಯ್ಯನವರ ದಿವ್ಯಸನ್ನಿಧಾನದಿಂದ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ತವರೂರಾಗಿತ್ತು. ಹನುಮಂತರಾಯ ರೆಂಪುವರು ಗ್ರಾಮದ ಶಾಸ್ತ್ರಾಧೀಶರು. ದುಷ್ಕರ್ಮವಶದಿಂದ ಹನುಮಂತರಾಯರು ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತರಾದರು. ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಧಿ ಪ್ರಬಲವಾಯಿತು. ಯಾವ ಔಷಧವೂ ವ್ಯಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಹನುಮಂತರಾಯನನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟರು. ಹನುಮಂತರಾಯನ ಪತ್ನಿಗೆ ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು "ವಿರುಪಾಕ್ಷರದಲ್ಲಿರುವ ದಾಸನಿಗೆ ಮೇರೆ ಹೊಕ್ಕರೆ ಹನುಮಂತರಾಯನು ಬದುಕುಹುದು" ಎಂದು. ಸಾಧ್ವಿ ವೆಂಕಮ್ಮ ವಿರುಪಾಕ್ಷರಕ್ಕೆ ಬಂದು ದಾಸರ ಅಡಿಗೆಲ್ಲಿ ಶಿರಬಾಗಿ ತನ್ನ ಮಾಂಗಲ್ಯವನ್ನು

ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿದಳು. ಹನುಮಂತರಾಯನ ದುಷ್ಕರ್ಮ ಮುಗಿದಿತ್ತು. ಗುರು ರಾಜರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಕೌತಾಳಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದರು.

“ಗುರುರಾಜ ಗುರುಸಾರ್ವಭೌಮ

ಗುರುರಾಜ ಗುರುಸಾರ್ವಭೌಮ ನಿನ್ನ ಯ ಪಾದ

ಸರಸಿಜ ಯುಗಕಭಿನಮಿಸುವೆ”

ಎಂಬ ಇಪ್ಪತ್ತಾರು ನುಡಿಯ ಹಾಡನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಗುರುರಾಜರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಹನು ಮಂತರಾಯನಿಗೆ ಬಂದ ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿದರು. ದಾಸರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಹನುಮಂತರಾಯನಿಗೆ ಹೊಸ ಜನ್ಮವೇ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನದ ಬೆಳಕು ಹರಿಯಿತು. ದಾಸರು ಹನುಮಂತರಾಯನಿಗೆ ‘ವರದ ವಿಠಲ’ ಎಂಬ ಅಂಕಿತವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದರು.

ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ನೈಜವನ್ಶರಿಯದೆ ಅಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಸುಜೀವಿಗಳ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ಬೆಳಗಿಸುವುದನ್ನೇ ಪ್ರಧಾನ ಸಾಧನೆಯನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ದಾಸಾರ್ಯರು, ಕೌತಾಳದ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೆ ದಯೆ ತೋರಿದರು. ತಾವಾಗಿಯೇ ಅವರಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಸಮಪವೇಶಗಳಿಂದ ಅವರ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಸೆಳೆದರು. ಉಪದೇಶದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿದರು. ಅವರ ದುರಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ದೂರಮಾಡಿ, ವೈಷ್ಣವ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನಿತ್ತರು. ನೇಯಿಕಾರ, ಕಬ್ಬೇರ, ಬೇಡರ ಜಾತಿಯ ಅನೇಕ ಜನರು ಇವರ ಶಿಷ್ಯರಾದರು. ತುರುಕರು, ಲಿಂಗವಂತರು ಸಹ ಇವರ ಶಿಷ್ಯ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು.

ತಮ್ಮಾರಿಡ್ಡಿ ಎನ್ನುವವರು ದಾಸರಿಗೆ ಸುವಿಶಾಲವಾದ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿದರು. ಭಗವತ್ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ನೆನೆದ ದಾಸಾರ್ಯರು ಗುರುರಾಜರನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿ ಕೌತಾಳದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಂತರು. ದಾಸಾರ್ಯರು ದಿನದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯವನ್ನು ಪದಪದ್ಯ ಸುಳಾದಿಗಳ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳ ರಚನೆಯಲ್ಲೇ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ದಾಸಾರ್ಯರು ನಿದ್ರಾಹಾರಾದಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ಗ್ರಂಥಾವಲೋಕನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೋ ಅಥವಾ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೋ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಕದಲದೆ ಕುಳಿತುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ! ಶೌಚಾದಿಗಳಿಗೂ ಏಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವಂತೆ. ಇದು ದಾಸಾರ್ಯರ ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಕಾಂತನ ಭಜನೆಯೇ ಲೇಸು:

ಒಮ್ಮೆ ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರರ ಆರಾಧನೆಗೆ ಇನ್ನು ಮೂರು ದಿನಗಳು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿವೆ. ಜ್ಞಾನ-ಭಕ್ತಿ-ವೈರಾಗ್ಯಗಳೆಂಬ ನಿಜಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾದ ದಾಸರ ಮನೆ, ಐಹಿಕ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಎಂದೂ ಪೂರ್ಣವಲ್ಲ, ಎಂದೂ ರಿಕ್ತವಲ್ಲ.

“ಆರೋಗ್ಯ ಅಯುಷ್ಯ ಐಶ್ವರ್ಯವೆಂಬ ಈ

ಮೂರು ವಿಧ ವಸ್ತುಗಳು

ನಾರಾಯಣನ ಭಜಕರಾದವರ ಸಾಧನಕೆ

ಪೂರಣವಾಗಿಪ್ಪವೋ”

ಎಂಬ ಗೋಪಾಲದಾಸರ ವಚನದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಸಂಬಿಕೆ ಉಳ್ಳವರು ದಾಸರು. ದಾಸರು ಎಂದೂ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಅಲೋಚಿಸಿದವರಲ್ಲ. ಭಗವಂತ ಕರುಣಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ನ್ನುಂడు ತೃಪ್ತರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ದಾಸರ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆರಾಧನೆ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಂತೆಲ್ಲಾ ದಿಗಿಲು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಆರಾಧನೆ ಬದು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನಡೆಯಬೇಕು. ಆರಾಧನೆಗೆ ಬರುವ ಜನರಿಗೇನು ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ. ಆರಾಧನೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ದುಡ್ಡು ಸಹ ದಾಸರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ದಾಸರು ಮಾತ್ರ ಎಂದೂ ಯಾರನ್ನೂ ಬೇಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. "ದಾಸರು ಆರಾಧನೆಗಾಗಿ ಏಕೆ ಕಷ್ಟ ಪಡಬೇಕು. ನಮ್ಮನ್ನು ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳಿದರೆ ಸಾಕು, ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ನಾವೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ." ಎಂದು ಊರಿನ ಅನೇಕ ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ದಾಸರ ಶಿಷ್ಯರ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಎಂದಿನಂತೆ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ದಾಸರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತ ಮಂಡಳಿ ಸೇರಿದೆ. ದಾಸರು ಭಾಗವತವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ತಾರತಮ್ಯೋಕ್ತವಾಗಿ ಭಜನೆ ಮಾಡಿದರು. ಮುಖ್ಯ ಶಿಷ್ಯರು ಕೆಲವರು, "ಮುಖ್ಯ ಆರಾಧನೆ ಎರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಬಹಳವಿದೆ. ನೀನು ಒಮ್ಮೆ ಕೇಳಿದರೆ ಸಾಕು. ಊರಿನ ಅನೇಕ ಗಣ್ಯರು ಸಹಕರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆ" ಎಂದರು. ದಾಸರು ಕೂಡಲೇ ನಕ್ಕುಬಿಟ್ಟರು. ಮಗುವಿನ ಹಿಂತೆ ತಾಯಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಗು ಸದಾ ನಿಶ್ಚಿಂತ ವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಾಡಿಸುವವನು ಭಗವಂತ. ಅಸ್ವತಂತ್ರನಾದ ಜೀವಿ, ಇಲ್ಲದ ಕರ್ತೃತ್ವಭಾರವನ್ನು ಹೊರಬಾರದು.

“ಹಾಡಿದರೆ ಎನ್ನೊಡೆಯನ ಹಾಡುವೆ
ಬೇಡಿದರೆ ಎನ್ನೊಡೆಯನ ಬೇಡುವೆ
ಒಡೆಯಗೆ ಒಡಲನು ತೋರುತ ಎನ್ನ
ಬಡತನ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡುವೆ
ಒಡೆಯ ಪ್ರರಂದರ ವಿಠಲರಾಯನ
ಅಡಿಗಳನು ಸಾರಿ ಬದುಕುವೆ ಸೇರಿ ಬದುಕುವೆ”

ಇದು ನಮ್ಮ ಪ್ರರಂದರ ದಾಸರು ಉಪದೇಶಿಸಿದ ತಾರಕಮಂತ್ರ. ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ದಿಂದ ಬೇಡಿದ ಸುಖ ದೊರೆಯದೇ ಇದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ದುಃಖ ಮಾತ್ರ ಬರಬಾರದು. ನರನನ್ನು ಬೇಡಿ ಸುಖಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಬೇಡಿ ಕಷ್ಟಪಡುವುದೇ ಲೇಸು. ನರ ರನ್ನು ಬೇಡುವುದರಿಂದ ಇಹದಲ್ಲಿ ಸುಖವಾದಂತೆ ಕಂಡರೂ, ಪಾರತ್ರಿಕ ದುಃಖ ತಪ್ಪದು. ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಯೋಚನೆ ಇಹ ಪರಗಳಲ್ಲಿ ಸುಖವನ್ನು ಕರುಣಿಸುವುದು.

ಏಕಾಂತದಿ ಶ್ರೀಕಾಂತನ ಭಜಿಸಲು
ಲೋಕಾಂತರ ಸುಖ ಪ್ರಾಪ್ತಿ
ಭೂಕಾಂತನ ಭಜಿಸಲು ಮೂಕಾಂತನು ಒಲಿಯನು
ಲೋಕಾಂತರ ನಿರಯಾಸ್ತಿ

ತಿರಿರಮಣನ ಪದಯುಗಳವ ಭಜಿಸಲು
ದೊರೆವುದೀಗ ಮೋಕ್ಷ
ನರಜನ ಗುಣಗಳ ವರಣನೆ ಮಾಡಲು
ನಿರಯ ದುಃಖ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ

||2||

ವೀತದೋಷ ನಿರ್ಭೀತ ಗುರುಜಗ
ನ್ನಾಥ ವಿಠಲರೇಯ
ಮಾತು ಕೇಳಿ ನಿಜಮಾತೆಯ ತೆರದಲಿ
ದೂತನ ಪಿಡಿವನು ಕೈಯ್ಯ

||3||

ಕಾರಣ ಪರರನ್ನು ಯಾಚಿಸುವುದು ಸಲ್ಲ", ಎಂದರು. ದಾಸರ ಉಪದೇಶ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ
ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿತು.

ಮರುದಿನ ದಾಸರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ತಿರುಮಲರಾಯರೆಂಬ ಜಡ್ಜೀಗಳು ಧಾರವಾಡ
ದಿಂದ ಬಂದರು. ತಿರುಮಲರಾಯರು ರಾಯರ ಆರಾಧನೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ
ದುದ್ದನ್ನು ದಾಸರ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು. ದಾಸರು ರಾಯನನ್ನು ಆಶೀರ್ವ
ದಿಸುತ್ತಾ

“ನಂಬಿಕೆಟ್ಟವರಿಲ್ಲವೋ ಈ ಗುರುಗಳ
ನಂಬದೆ ಕೆಡುವರುಂಟೋ
ನಂಬಿದ ಜನರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ತಾನಾಗಿ
ಹಂಬಲಿಸಿದ ಫಲ ತುಂಬಿ ಕೊಡುವವರನ್ನ ||”

ಎಂಬ ಮೂರು ನುಡಿಯ ಕೃತಿಯನ್ನು ಹಾಡಿ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು. ಗುರುರಾಜರ
ಆರಾಧನೆ ಅತಿ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯಿತು.

ದಾಸರ ಶಿಷ್ಯ ಸಂಪತ್ತ:

ಒಮ್ಮೆ ದಾಸಾರ್ಯರಿಗೆ ರಾಘವೇಂದ್ರರ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ರಾರಾಜಿಸಿದ ಶ್ರೀ ವರದೇಂದ್ರರು
ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು “ನಿನಗೆ ಯೋಗ್ಯನಾದ ಶಿಷ್ಯ ನಿನಗಾಗಿ ಲಿಂಗಸೂಗೊರಿನಲ್ಲಿ
ಕಾಯುತ್ತಿರುವನು; ಅವನು ನಮ್ಮ ಶರಣನು; ಉದ್ಧರಿಸು” ಎಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು.

ಹರಿದಾಸರ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ನೆಲೆವೀಡಾದ ಲಿಂಗಸೂಗೊರಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ
ಸುಮಾರು ಐದು ಮೈಲುಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿ ಸಂತಕೇಲೂರು ಎಂಬ ಗ್ರಾಮ. ಸ್ವಾಮಿರಾಯ
ರೆಂಬವರು ಆ ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳು. ಇವರು ಪ್ರಾಣೇಶದಾಸರ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಾದ ವಿಜಯ
ರಾಯರ ಮಗಳ ಮಗ ಸ್ವಾಮಿರಾಯರು ವಕೀಲರಾಗಿದ್ದರು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ
ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಒಲವು. ಲಿಂಗಸೂಗೊರಿನ ಅಧಿದೈವವಾದ ಕುಪ್ಪೀ ಭೀಮನ ಏಕಾಂತ
ಭಕ್ತರು. ಪ್ರಾಣೇಶದಾಸರಿಗೆ ಒಲಿದು. ಬಂದ ವರದೇಂದ್ರರ ದಾಸಾನುದಾಸರು. ಈ
ಸ್ವಾಮಿರಾಯರಿಗೂ ಸಹ ವರದೇಂದ್ರರು ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು “ಗುರುಜಗನ್ನಾಥ
ದಾಸರೇ ನಿನ್ನ ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರಕ ಗುರುಗಳು; ನಾಳೆ ನಿನಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವರು” ಎಂದು
ಸೂಚಿಸಿದರು.

ದಾಸರು ಶ್ರೀ ವರದೇಂದ್ರರ ಆದೇಶವನ್ನು ಶಿರಸಾಧರಿಸಿ ಶಿಷ್ಯನಿಗಾಗಿ ಲಿಂಗಸೂಗೂರಿನತ್ತ ಸಾಗಿದರು. ಪ್ರಾಣೇಶದಾಸರಂಥ ಅವೇಕ ಹರಿದಾಸರ ಪಾದಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಪವಿತ್ರವಾದ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಯಾದ ಲಿಂಗಸೂಗೂರು ಹರಿದಾಸರುಗಳ ತವರೂರು. ತನಗಾಗಿ ಕೂಗುತ್ತಾ ಬರುವ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಂಡ ಕರು, ಆ ತಾಯಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅವ್ಯುತವನ್ನು ಸ್ವಾದಿಸಲು ಧಾವಿಸುವಂತೆ, ಸ್ವಾಮಿರಾಯರು ದೂರದಿಂದಲೇ ದಾಸರನ್ನು ಕಂಡು, ಧಾವಿಸಿ ಬಂದು, ದಾಸರ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಿಗೆರಗಿದರು.

ಒಂದು ಶುಭಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ದಾಸರು ಸ್ವಾಮಿರಾಯರಿಗೆ ವರದೇಶ ವಿಠಲ ಎಂಬ ಅಂಕಿತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉಪದೇಶಿಸಿದರು. ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಸ್ವಾಮಿರಾಯರು ದಾಸರ ಉಪದೇಶದಿಂದ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳಾದರು. ಗುರುಗಳ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ-

"ಗುರುವೆ ನೀನೊಲಿದು ಪಾಮರತರನಾದೆನ್ನ
ಹರುಷದಿ ಕರಪಿಡಿದು

||ಪ||

ಪರಮ ಹರುಷದಿಂದ ಹರಿದಾಸ್ಯತನವಿತ್ತು--
ದೃಢಿಸಿದ ಉಪಕಾರ ಮರೆಯಲಾರೆನೊಯೆಂದು

||ಅ.ಪ||

ವರದೇಂದ್ರಾಯರ ನಮ್ಮ ಶರಣನು ಇವನಿಗೆ
ಕರುಣಿಸೆಂದಾ ಜ್ಞಾಪಿಸೆ

ತರುಳಾನ ಶಿರದಲ್ಲಿ ಕರವಿಟ್ಟು ಕೈಪೆಯಿಂದ
ಗುರುತು ತೋರಿದುದಕ್ಕೆ ನಾ ಪರಮಧನ್ಯನೆಂಬೆ

||1||

ಹರಿಮುನಿದರೆ ಗುರು ಕರುಣಿಪನೊಮ್ಮಿಗೆ
ಗುರುಮುನಿದರೆ ಹರಿ ಪೊರೆಯ

ಹರಿಕೃಪಕೆ ಮುಖ್ಯ ಗುರುವೆ ಕಾರಣನೆಂದು
ನೆರೆನಂಬಿ ಇರಲು ನೀನರಿಯದಂತಿಪ್ಪರೇ

||2||

ಮರುತ ಮತದ ತತ್ತ್ವ ಹರಿ ಕಥಾಮೃತಸಾರ
ವರ ರಹಸ್ಯಗಳೆಲ್ಲವ

ಸರಸವಾಗುವ ತೆರ ಆರಹುವ ವೆಂತೆಂಬ
ಪರವಾಕ್ಯದಂತೆನ್ನ ಪರಿಪಾಲಿಪುದಯ್ಯ

||3||

ಮರುತಮತಾಬ್ಧಿ ಚಂದಿರ ಗುರುರಾಯರ
ವರಬಲದಲಿ ಮೆರೆವ

ಹರಿಭಕ್ತಾಗ್ರಣಿ ನಿಮ್ಮ ಚರಿತ ಬಣ್ಣಿ ಪೆ ನಾನು
ಹರಿ ಒಲಿಯುವ ತೆರ ಕರುಣಿಸೆನ್ನಯ ನಿಜ

||4||

ಬಂದಿ ಬಾಹ್ಯಾಚಾರ ವಿರೂಪದಲಿ ಮನದಿ
ಹರಿರೂಪ ಕಾಣೋ ತೆರದಿ

ವರದೇಶ ವಿಠಲನ್ನ ಸ್ಥಿರದಾಸ್ಯತನವೆಂಬೊ

ಗುರುತು ತೋರುವದಯ್ಯ ಗುರುಜಗನ್ನಾಥಾಯ್

||5||

ಎಂದು ಹಾಡಿದರು. ಈ ಕೃತಿ ಗುರುಶಿಷ್ಯರ ಸಂಬಂಧವನ್ನೂ, ಅವರ ಮಧ್ಯೆ ಸಾಗಿದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಬಂಧವನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರುವುದು. ಇದೇ ರೀತಿ ದಾಸರಲ್ಲಿ ಅಂಕಿತ ಪಡೆದು ಜ್ಞಾನ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದವರೇಕರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಎಂಟು ಜನ ಅಂಕಿತ ಪಡೆದು ದಾನ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು-

1. ವರದ ವಿಠಲರು- ಕರಣಂ ಹನುಮಂತರಾವ್ ಕೌತಾಳ.
2. ವರದೇಶ ವಿಠಲರು- ಕೇಲೂರು ಸ್ವಾಮಿರಾಯರು. (ಲಿಂಗಸೂಗೂರು)
3. ಆನಂದ ವಿಠಲರು- ಕುಲಕರ್ಣಿ ರಾಮರಾಯರು, ಲಿಂಗಸೂಗೂರು. (ಅಭಿನವ ಪ್ರಾಣೇಶ ವಿಠಲರ ಹಾಗೂ ಸುಳಾದಿ ಕುಪ್ಪೇರಾಯರ ತಂದೆಯವರು.)
4. ವರದೇಂದ್ರ ವಿಠಲರು- ವೆಂಕಟೇಶ ಹಳ್ಳೇರಾವ್, ಲಿಂಗಸೂಗೂರು.
5. ಸುಂದರ ವಿಠಲರು- ಗೋರಾಬಾಳ್ ಹನುಮಂತರಾವ್, ಲಿಂಗಸೂಗೂರು.
6. ಮುದ್ದು ಗುರುಜಗನ್ನಾಥ ವಿಠಲರು- ದಾಸರ ಮಕ್ಕಳು ರಾಘವೇಂದ್ರಾಚಾರ್ಯರು.

7. ಜಗದೀಶ ವಿಠಲರು-

?

8. ಶ್ರೀನಿವಾಸ-

?

ಆನಂದ ವಿಠಲ, ವರದೇಶ ವಿಠಲ, ವರದೇಂದ್ರ ವಿಠಲ, ಸುಂದರ ವಿಠಲ ಈ ನಾಲ್ವು ಜನ ಶಿಷ್ಯರೂ ಹಾಗೂ ಗುರುಗಳಾದ ಗುರುಜಗನ್ನಾಥದಾಸರೂ ಸೇರಿ ವಾಯು ದೇವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿರುವರು ಆ ಕೃತಿಯ ಸ್ವರೂಪ ಹೀಗಿದೆ-

ಭಾರತಿ ರಮಣ ನಾ ಸಾರುವೆ ಚರಣ

ತೋರೊ ಮನ್ಮಥದಲಿ ಭೂರಿಸುಕರುಣ

||ಪ||

ನಾರಾಯಣಾಂಕದಿ ಕುಳಿತಿಹ ಶೂರ

ಸೂರಿ ಸ್ತೋಮತೇಜ ರಂಜಿಪುದುದಾರ

ಮಾರಮಣೇನಾಜ್ಞದಿಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಾಧಾರ

ಧಾರಣಾನಂದ ವಿಠಲನ್ನ ಚಾರ

||1||

ದುರುಳ ರಕ್ತಸ ತಡಿದ್ವಿರದ ವಿದಾರ

ಹರಿ ರಘುವರನ ಪಾದಶರಧಿಜ ಚಕೋರ

ಪರಮುಖ್ಯ ಸುರ ಸರಸೀರುಹಕೆ ದಿನಕರ

ವರದೇಶ ವಿಠಲನ್ನ ಸ್ಮರಿಪ ಸಮೀರ

||2||

ಕುರುಕುಲ ಸಂಜಾತ ದೃಪದಜಾನಾಥ

ದುರಿಯೋಧನನ ಊರು ಕರಿದ ನಿರ್ಭಿತ

ಪರಮ ಭಗವದ್ಭಕ್ತ ವೃಂದ ಸುಪ್ರೀತ
ವರದೇಂದ್ರ ವಿಠಲನ ಪ್ರಿಯಸುತ ರಾತ

||3||

ಅದ್ವೈತಮತತಿಮಿರ ಧ್ವಂಸನ ಧೀರ
ಶುದ್ಧವೈಷ್ಣವ ಮತ ಸ್ಥಾಪನಾಪರ (ಚಾರ್ಯ)
ಸದ್ವಾಕ್ಯದಿಂದಲಿ ಪರಿಪಾರಾವಾರ
ಮಧ್ವಸುಂದರ ವಿಠಲನ ಸುಕುಮಾರ

||4||

ವರದೇಶ ವಿಠಲ ವರದೇಂದ್ರವಿಠಲ
ಸುಂದರವಿಠಲ ಆನಂದವಿಠಲನ
ಪರಿಪರಿ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಕರುಣವ ಪಡೆದಿಹ
ಗುರುಜಗನ್ನಾಥ ವಿಠಲನ ನಿಜದೂತ

||5||

ಲಿಂಗಸೂಗೂರಿನೊಡನೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಪಡೆದ ದಾಸಾರ್ಯರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಆ ಊರಿಗೆ
ಜೋಗಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಒಮ್ಮೆ ದಾಸಾರ್ಯರು ವರದೇಂದ್ರರ ಆರಾಧನಾ ನಿಮಿತ್ತ
ಲಿಂಗಸೂಗೂರಿಗೆ ಬಂದರು. ವರದೇಂದ್ರರ ಆರಾಧನೆ ವೈಭವದಿಂದ ನಡೆಯಿತು.
ಒಂದು ದಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಸ್ನಾನಾಕ್ಷಿಪ್ತಾದಿಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ದಾಸರು ಹಾಗೂ
ಆವರ ಶಿಷ್ಯರು ವರದೇಂದ್ರರ ಸನ್ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಎಲ್ಲರೂ “ಅಲಯಂ ಭಾಗವತಂ
ರಸು ಪಿಬತ” ಎಂಬ ವೇದವ್ಯಾಸರ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವವರೇ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ
ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರು. ಅಂದಿನ ವಿಚಾರಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರರ
ಸ್ತೋತ್ರವು ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯಿತು. ದಾಸರು ಶಿಷ್ಯರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ, ಅಪ್ಪಣ್ಣಾ ಚಾ
ರ್ಯರು ಮಾಡಿದ ರಾಯರ ಸ್ತೋತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನೂ, ಅದರಲ್ಲಡಗಿರುವ ರಹಸ್ಯವನ್ನೂ
ಮೈಮರೆತು ಹೇಳಿಕೊಡಗಿದರು. ದಾಸರ ಅಮೃತವಾಣಿ ನೆರೆದ ಶಿಷ್ಯರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೈಮರೆಯು
ವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಯಾರಿಗೂ ಕಾಲದ ಪರಿವೆಯೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ಪದವಿ-ನೀರಡಿಕೆ
ಗಳು ಅವರ ಪತ್ತಿರಕ್ಕೇ ಸುಳಿಯಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ಶಿಷ್ಯರಾದ ವರದೇಶವಿಠಲ ದಾಸರಿ
ಗಂತೂ ಮೈ ರೋಮಾಂಚಿತವಾಯಿತು. ಅಪ್ಪಣ್ಣಾ ಚಾರ್ಯರ ಜೀವನದ ಕೆಲವು
ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು ವರದೇಶವಿಠಲರ ಮನಃಪಟಲದ ಮೇಲೆ ಒಮ್ಮೆ ಹಾದುಹೋದವು.
ರಾಯರ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದರು ದಾಸರು. ಅಗ್ಗಿ
ಸಮಯ ರಾತ್ರಿ ಎಂಟು ಘಂಟೆಯಾಗಿತ್ತು. ಶಿಷ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲು ಆದೇಶ
ನೀಡಿದ ದಾಸರು, ತಾವು ಮಾತ್ರ ವರದೇಂದ್ರರ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲೇ ಮಲಗಿಬಿಟ್ಟರು.

ಮನೆಯನ್ನು ಸೇರಿದ ವರದೇಶ ವಿಠಲರಿಗೆ ಅನುಭೂತವಾದ ಆನಂದವಾಯಿತು.
ಮೂರನೆಯ ದಿನ ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ವರದೇಂದ್ರರ ಸನ್ನಿ
ಧಿಗೆ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದರು. ದಾಸರು ಎದ್ದು ವರದೇಂದ್ರರ ಅಲಂಕಾರ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಾ
ಸಕ್ತರಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ವರದೇಶವಿಠಲರು ವರದೇಂದ್ರರ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂತು

ಸ್ಮರಿಸಿ ಬದುಕಿರೋ ಗುರುರಾಯರ ಪದವ
ಕೊಡುವನು ಸಂಪದವ

||ಪ||

ತ್ವರಿತದಿ ಭಜಿಸಲು ಹರುಷದಿ ಕರಪಿಡುವ
ಸುಚ್ಛಾನವ ಕೊಡುವ

||ಅ.ಪ||

ಪ್ರಥಮದಿ ದ್ವಿಜ ಕುಲ ತತಿಯಲಿ ಅವತರಿಸಿ
ಬಹುಜನರನು ಒಲಿಸಿ

ಪಿತ ಭ್ರಾತಾಚಾರ್ಯರು ತಾವಂದನಿಸಿ
ಕವಿವರನಂದನಿಸಿ

ಯತಿವರ ರಘುಕುಲ ವರ್ಯರ ಸೇವೆಯನು
ಬಹುವಿಧದಲಿ ತಾನು

ಅತಿಹಿತದಲಿ ಗೈಯ್ಯಲು ಸುಸ್ತವನವನು
ವರುಣಿಸೆ ಮಹಿಮೆಯನು

||1||

ಸ್ಮರಿಸುವ ಭಕುತರ ಪೊರೆವ ಕರುಣೆ ತಾನು
ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನದನು

ಹರಿಸಾಕ್ಷಾನ್ವನವನಿಪ ಸುವಾಕ್ಯವನು
ಸಂಪಾದಿತ ತಾನು

ಹರಿವಿಶ್ವನು ನಾಮದಿ ಭೂತಳದಲ್ಲಿ
ಜನಿಸಿದ ಮುದದಲ್ಲಿ

ಪರಿಚಾರಕ ನಾಮದಿ ಕರಸ್ನೇಹದಲಿ
ಜನಿಸಿದ ಪೂರ್ವದಲಿ

||2||

ಶಿರಿಗೋಪಾಲಾಖ್ಯರು ಸುಚ್ಛಾನವನು
ಕರುಣಿಸೆ ಮರ್ಮವನು.

ಸರಸದಿ ಗ್ರಂಥದ ವರಸುರಹಸ್ಯವನು
ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ತಾನು

ಶಿರಿರಘುವರ ಕರುಣದಿ ಧರೆಯೊಳ್ಳೆರೆವ
ಎಲ್ಲಿರುವಿ ಗಿಲ್ಲಿರುವ

ವರದೇಶವಿಠಲನ ಭೃತ್ಯನೆ ತಿಳಿಯುವನು
ಗುರುವಿನ ಮಹಿಮೆಯನು.

||3||

ಎಂದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಹಾಡಿದರು. ದಾಸರು ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಕರೆದು ಅಶೀರ್ವದಿಸಿ,
“ಸ್ವಾಮಿ ಈ ದಿನ ನಾನು ಊರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಸಹ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಾ,” ಎಂದು
ಹೇಳಿ ಹಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶಕೊಡದೆ ಸ್ವಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ
ಬೆಳೆಸಿದರು.

ದಾಸರು ಹೋದ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವರದೇಶವಿಠಲರಿಗೆ ದೇಹಾಲಸ್ಯ ಉಂಟಾಯಿತು.
ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನರಿತ ವರದೇಶವಿಠಲರು. “ಸ್ವಾಮೀ! ನೀನು ಸಹ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಾ”

ಎಂಬ ಗುರುಗಳಾದಿದ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ, ಗುರುಗಳ ಸನ್ನಿಧಿಯನ್ನು ಸೇರಲು ಕೌತುಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದರು.

ದಾಸರು ಬಂದ ತಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ನಮನಗೂತ್ತಾ ಅದರದಿಂದ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ, ಪಿತೃವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಮೈದಡವಿದರು. ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಸಂಜೆಯ ಭಜನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವರದೇಶವಿಠಲರು ತಾವು ರಚಿಸಿದ "ಸ್ವರಸಿ ಬದುಕಿಲೋ ಗುರುರಾಯರ ಪದವ" ಎಂಬ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡಿ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು.

ನೆರೆದ ಜನರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ, ಸ್ವತಃ ದಾಸರೇ ಗುರುರಾಜರ ಪರವಾಗಿ ಕೃತಿಗೆ ಅರ್ಥ ಹೇಳಿ, "ಸ್ವಾಮಿ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುರಾಜರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೊಂಡಾಡಿ ದ್ದಾನೆ" ಎಂದು ನುಡಿದರು. ದಾಸಾಯ್ಸರು ಶಿಷ್ಯನಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತಮಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಗುರುರಾಜರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ನಿರ್ಲಿಪ್ತರಾದರು. ಇದು ದಾಸರಿಗೆ ಗುರು ರಾಘವೇಂದ್ರರು ಕಲಿಸಿದ ಪಾಠ. ಅಪ್ಪಣ್ಣಾಚಾರ್ಯರು ಗುರುಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಗುರುಗಳಾದ ರಾಘವೇಂದ್ರರ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಲು, ನಿರ್ಲಿಪ್ತರಾದ ಗುರು ಸಾರ್ವಭೌಮರು. "ಸಾಕ್ಷೀ ಪಯಾಸ್ಯೋತ್ರಹಿ" ಎಂದು ನುಡಿದು, ಎಲ್ಲವನ್ನು ಶಿರಿನಲ್ಲನ ಪಾದಪಲ್ಲವಗಳಲ್ಲರ್ಪಿಸದರಲ್ಲವೇ! ಈ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪರಂಪರಾ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದುದು.

ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವರದೇಶವಿಠಲರು ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳಾದ ಗುರುಜಗನ್ನಾಥದಾಸರ ಹಿಂದಿನ ಅವತಾರಗಳನ್ನು ಬಹು ಮಾಮಿಳವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುವರು. ವರದೇಶವಿಠಲರು ಒಂದು, ಎರಡು, ಮೂರನೇ ಚರಣಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ 'ಪಿತೃಭ್ರಾತಾಚಾರ್ಯ', 'ಪರಿ ವಿಶ್ವಸುನಾಮದಿ', 'ಪರಿಚಾರಕನಾಮದಿ', 'ಕರಸ್ನೇಹದಲಿ' ಮುಂತಾದ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ, ಗುರುಜಗನ್ನಾಥದಾಸರು ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಣ್ಣಾಚಾರ್ಯ ರಾಗಿ, ಬೆನಕಪ್ಪನವರಾಗಿ, ಶ್ರೀದ ವಿಠಲದಾಸರಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದ್ದರೆಂದು ಸೂಚಿಸಿರುವರು. ಶಾಮಸುಂದರದಾಸರು ಹಾಗೂ ಸುಳಾದಿ ಕುಪ್ಪೇರಾಯರು ತಮ್ಮ ಚರ್ಚಾಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ "ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರಹಸ್ಯಗಳಿವೆ" ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರಂತೆ. ಆರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಶಾಮಸುಂದರದಾಸರ ಹಾಗೂ ಸುಳಾದಿ ಕುಪ್ಪೇರಾಯರ ಪರಮಾನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದ, ವರದೇಶ ವಿಠಲರ ಸದ್ವಂಶಿಕರಾದ ಸಂತೇಕೇಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯರಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ತಮ್ಮ ಕುರುಹು ಲೋಕಕ್ಕಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದ ದಾಸಾಯ್ಸರು "ಸ್ವಾಮೀ! ಇನ್ನು ನೀನು ಹೋಡು. ನಾವು ನಿನ್ನ ಹಿಂದೆ ಬರುತ್ತೇವೆ" ಎಂದರು. ಸುತ್ತಲಿದ್ದ ಶಿಷ್ಯ ಜನರು, ದಾಸರು ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ಊರಿಗೆ ಹೋಗು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದುಕೊಂಡರು. ಮುಂದೆ ಎರಡೇ ದಿನಗಳ ನಂತರ ವರದೇಶವಿಠಲರು ಗುರುಗಳ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಗುರ್ವಂತರ್ಯಾಮಿ ಪ್ರಾಣೇಶನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ, ಶಕೆ 1840 ಕಾಲಯುಕ್ತ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ ಆಶ್ವಯುಜ ಶುದ್ಧ ತೃತೀಯ ಮಂಗಳವಾರದಂದು (3-10-1918) ಇಹಲೋಕವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದರು.

ಶಿಷ್ಯನ ಔರ್ಧ್ವಲೌಕಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ದಾಸರು, ಪದಿಮೂರನೆಯ ದಿನವಂದು (ಕಾಲಯುಕ್ತ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ ಆಶ್ವಯುಜ ಬಹುಳ ಪಾಡ್ಯ ರವಿವಾರ 20-10-1918) ಶಿಷ್ಯರಿಗೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಎರಡು ಘಂಟೆಗೆ ಗುರುರಾಜರ

ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ವೈಕುಂಠ ವಾಸಿಗಳಾದರು. ಶಿಷ್ಯವತ್ಸಲರಾದ ದಾಸರು, ದೂರ ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ, ಆ ಆ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದರುಶನವಿತ್ತರು. ಸಾಂಕರಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಯಾವುದು ದುಸ್ಸಾಧ್ಯ. ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರಕರಾದ ಗುರುಗಳ ವೈಕುಂಠಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು, ಆ ವೈಕುಂಠಯಾತ್ರೆಯ ಮಹಾಯಜ್ಞವನ್ನು ಸ್ವತಃ ನಿಂತು ನಡೆಸಿದ ದಾಸರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ವರದವಿಠಲರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು

“ತೆರಳಿ ಪೋದರು ಗುರುಜಗನ್ನಾಥವಿಠಲಾಂಕಿತ ಗುರುವರ್ಯರು||

ಪರಮ ಭಕುತರಿಗೆಲ್ಲ ಗುರುರಾಘವೇಂದ್ರರ

ಇರುವು ತೋರುತೆ||

ಕಾಳಯುಕ್ತಿ ಸಂವತ್ಸರ ಆಶ್ವೀಜ ಬಹುಳ ಪಾಡ್ಯ ರವಿವಾರ

ಹೇಳಿಪೇಳುತಲಿ ವರದವಿಠಲನ ಪುರವ ಪೊಂದಿದರು||”

ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸ್ವಪ್ನಪಡಿಸಿರುವರು. ಇಂಥಾ ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಸ್ಮರಣೆ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅರಿವು ನಿತ್ಯಸುಖದಾಯಕ.

ಗುರ್ವಂತರ್ಗತ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಾಮಸ್ತು

ದಾಸರ ಜೀವನದ ಕೆಲ ಮುಖ್ಯ ಮೈಲುಗಲ್ಲುಗಳು

ಸಂವತ್ಸರ	ಮುಖ್ಯ ಘಟನೆಗಳು
1837 (ಕ್ರಿ. ಶ.)	ಜನನ
1845	ಉಪನಯನ
1852	ಮೊದಲನೆಯ ವಿವಾಹ-ಪತ್ನಿಯ ವಿಯೋಗ.
1859-60	ಎರಡನೆಯ ವಿವಾಹ
1852-1860	ಉಡಾಳತನದ ಜೀವನ (ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ)
1861	ಜ್ಞಾನೋದಯ-ಪಂಚಲೋಹದ ವೃಂದಾವನ ಪ್ರಾಪ್ತಿ.
1861-1865	ಧ್ಯಾನ-ತಪಸ್ಸು.
1865-1877	ಕಾಟಾಪುರ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸುಖದಿಂದ ಜೀವನ.
1869	ದಾಸರ ಮಕ್ಕಳು ರಾಘವೇಂದ್ರಾಚಾರ್ಯರ ಜನನ (ಮುದ್ದು ಗುರುಜಗನ್ನಾಥ ವಿಠಲರು)
1885	ಶ್ರೀ ವರದೇಶವಿಠಲರ ಜನನ (ಪಾರ್ಥಿವ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ ಅಧಿಕ ಜೇಷ್ಠ ಬಹುಳ ತ್ರಯೋದಶಿ ಗುರುವಾರ.)
1891	ಶಿಲಾ ಬೃಂದಾವನ ಪ್ರಾಪ್ತಿ (ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ)
1904	ವರದವಿಠಲರಿಗೆ ಬಂದ ಅಪಮೃತ್ಯು ಪರಿಹಾರ.

- 1908 "ತತ್ವಪ್ರಕಾಶಿಕೆ" ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಾರಂಭ.
- 1916 ವರದೇಶವಿಠಲರಿಗೆ ಅಂಕಿತಪ್ರದಾನ.
- 1918 ವರದೇಶವಿಠಲರ ವೈಕುಂಠ ಯಾತ್ರೆ. (ಕಾಳಾಯುಕ್ತಿ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ ಆಶ್ವಯುಜ ಶುದ್ಧ ತೃತೀಯಾ ಮಂಗಳವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ)
- 1918 ಗುರುಜಗನ್ನಾಥದಾಸರ ವೈಕುಂಠ ಯಾತ್ರೆ (ಕಾಳಾಯುಕ್ತಿ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ ಆಶ್ವಯುಜ ಬಹುಳ ಪಾಡ್ಯ ರವಿವಾರ ಅಶ್ವಿನೀ ನಕ್ಷತ್ರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಎರಡು ಗಂಟೆ)

ದಾಸರ ಸ್ತೋತ್ರಾತ್ಮಕ ಕೃತಿಗಳು

ರಾಗ—

ಭೂಪಾಳ—

ತಾಳ—

ಏಳು ಗುರುಜಗನ್ನಾಥರಾಯ ಎಷ್ಟು ನಿದ್ರಿ ನಿಮ್ಮ
ಧೂಳಿದರ್ಶನ ಕೊಡುವ ವ್ಯಾಳ್ಯ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ||ಪ||

ಶುದ್ಧ ಉದಯದಲಿ ಎದ್ದು ಪೃಥ್ವಿಪಾವನ ಮಾಡಿ
ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಜಪವ ಭಕ್ತಿಯಲಿ ಮಾಡಿ
ಮತ್ತೆ ಗುರುರಾಯರ ಚರಣಗಳ ಕೊಂಡಾಡಿ ನಿಮ್ಮ
ಭೃತ್ಯರೆಬ್ಬಸುತಾರ ತಡಮಾಡಬ್ಯಾಡಿ ||1||

ಅಧಮನೆಬ್ಬಿಸುವ ಬಂದು ಅಧಿಕಾರವನೆಗಿಲ್ಲ
ಆದರೂ ಚಿಂತಿಲ್ಲ ದಯಮಾಡಬೇಕಲ್ಲ
ಪಾಮರನ ಧ್ವನಿಯ ಲಾಲಿಸಿ ಕೇಳಬೇಕಲ್ಲ
ಪಾದದರ್ಶನವೆ ಬೇಡುವರು ಜನರೆಲ್ಲ ||2||

ಮಧ್ವರಾಯರ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಲೀಬೇಕು
ಮುದ್ದು ಗುರುರಾಯನ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲೀಬೇಕು
ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮೊಕನವ ತಿದ್ದಿ ತಿಳಿಸಲೀಬೇಕು
ಮಧ್ವ ವಲ್ಲಭನ ಗುರುತು ತೋರಿಸಲೀಬೇಕು ||3||

ಭಾಷ್ಯ ಭಾಗವತಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಾಗಲೀಬೇಕು
ಹರಿಕಥಾವೃತ್ತಸಾರದರ್ಥವ ಬರೆಯಲೀಬೇಕು
ವರಶುದ್ಧ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಮರ್ಮವ ತಿಳಿಸಲೀಬೇಕು
ಹರಿ ಭಕ್ತರಸಂಗ ಎಮಗೀಯಲೀಬೇಕು ||4||

ಜ್ಞಾನವಂತನೆ ನಿನ್ನ ಧ್ಯಾನ ನಮಗೀಯಲೀಬೇಕು
ಹೀನ ಪಾಮರರ ಪಾವನ ಮಾಡಲೀಬೇಕು
ತಂದೆ ಅಪರಾಧಗಳ ನೀ ಕ್ಷಮಿಸಲೀಬೇಕು
ತಂದು ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ನಮಗೆ ತೋರಿಸಲೀಬೇಕು

||5||

ರಾಗ—

ತಾಳ—

ನಿತ್ಯ ಬಿಡದೆ ಭಜಿಸೋ ಕೋಶಿಗಿ
ಮುತ್ಯನ ಕೃಪೆಯನು ಗಳಿಸೋ
ಸತ್ಯವಾಗಿ ಭವ ಕತ್ತಲೆ ಓಡಿಸಿ
ಉತ್ತುಮ ಮತಿಯನು ಇತ್ತು ವಾಲಿಸುವ
ಯಾತಕೆ ಅನುಮಾನ ಈತನೆ ಜಾತರೂಪ ಶಯನ—
ಜಾತ ದಾತಯತಿ ನಾಥ ಶ್ರೀರಾಯರ
ಪ್ರೀತಿ ಪಡೆದ ಪಿತ ಭ್ರಾತಾಚಾರ್ಯರು ನಿಜ
ಪುನಃ ಜಗದಿ ಜನಿಸಿ ಗಣಪತಿ
ಅನುಚರನಾಮವ ಧರಿಸಿ
ಅನಿಲನಿಗಮದೋಳಿ ವಿಜಯಗುವ ಪರಿಗುಣ
ಮಣಿ ಬೆಳಕನು ಗುಣ ಜನಕೆ ತೋರಿದನು
ಮಂದಜಾತ ನಯನ ತಾಮ—
ಸುಂದರವಿಠಲನ
ಪೊಂದುತ ಮಾನವಿಮಂದಿರ ನೋಲಿಸುತ
ಮಂದಜನರ ದಯದಿಂದ ಸಲಹುವನು

||ಪ||

||ಅ.ಪ||

||1||

||2||

||3||

ರಾಗ—

ತಾಳ—

ಗುರುಜಗನ್ನಾಥಾರ್ಯ—ಕರುಣಿಸಯ್ಯಾ||
ಮೊರೆಹೊಕ್ಕೆ ತ್ವತ್ತ ದಕ್ಕೆ—ಮರೆಯದಲೆ ಪಿಡಿಕೈಯ್ಯಾ
ಪ್ರಹ್ಲಾದನನುಗ್ರಹವು ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಿ ತಾನೆ ನಿ—
ನ್ನಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವುದಯ್ಯಾ|
ಎಂಬ ಸೊಲ್ಲು ರಾಲಿಸಿ ನಿನ್ನ ಪಲ್ಲವಾಂಘ್ರಿಗೆ ನಮಿಪೆ
ಬಲ್ಲಿದನೆ ಪರಿಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸು ಮನವ
ಜನಕಾಗ್ರಜಾಚಾರ್ಯ ನೆನಿಸಿ ಜಪಿಸುತ ಮಂತ್ರ
ಘನಮಂತ್ರ ನಿಲಯ ಶ್ರೀಗುರುರಾಯರ

||ಪ||

||1||

ಗುಣಸ್ತವನ ವಿರಚಿಸುತ ಪಠಿಸುತ್ತ ಪ್ರಣತರಿಗೆ
ಮನದಿಚ್ಛೆ ಪಡೆವದಕೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ ಜ್ಞಾನಿ ||2||
ಶ್ರೀಶಾಮಸುಂದರನ ದಾಸಾರ್ಯರುಪದೇಶ
ಜೇಸರದೆ ಕೈಕೊಂಡುಪಾಸನೆಯನು
ಲೇಸಾಗಿ ಬಿಡದೆ ಪ್ರತಿವಾಸರದಿ ಗೃಹಂಥ
ಭೂಸುರಾಗ್ರಣಿಯಾದ ಕೋಶಿಗೀ ನಿಲಯಾ ||3||

ರಾಗ—

ತಾಳ—

ದಾಸರಾಯ ಗುರುಜಗನ್ನಾಥರಾಯ ||ಪ||
ದಾಸರಾಯ ಭವಪಾಶಮೋಳಗೆ ಬಹು
ಘಾಸಿಯಾಗುವೆ ಮುನ್ನ ಶ್ರೀಶನ್ನ ತೋರಯ್ಯ ||ಅ.ಪ||
ಪರಿಕಥಾಮೃತಸಾರ—ವರಗ್ರಂಥಮುಖಿಸಿ ನೀ
ಪರಮಹರುಪದಿಂದ—ವರಚಂದ್ರಿಕೆ ಪಡೆದೆ ||1||
ಪರಿಕಥಾಮೃತಸಾರ— ನರರಿಗೆ ತಿಳಿಯದೆಂದು
ಪರಮಕೃಪಾದಿಂದ— ವರಟಪ್ಪಣೆಯ ಮಾಡ್ತೆ ||2||
ತನಯಗೆ ಅಂದು ಆ—ಘನವ್ಯಾಧಿ ಬರಲು
ಅನಿಮಿಶೇಪನ ಕೃಪದಿ—ಕ್ಷಣದಲಿ ಕಾಯ್ದನೆ ||3||
ಅಂಬುಜಾಸನ ವಂದ್ಯ—ಅಂಬುಜಾಪತಿ ಪಾದ
ಅಂಬುಜ ಯುಗ ತೋರೋ— ನಂಬಿದೆ ನಿನ್ನ ||4||
ತ್ಯಂಬಕಾದ್ಯಮರ ಕೆ— ದಂಬಸಂಸೇವಿತ
ಅಂಬುಜಪತಿಪಾದ ಅಂಬುಜ ಭ್ರಮರನೆ ||5||
ನಿತ್ಯ ನಿನ್ನಯ ಪಾದ ಭೃತ್ಯನೆನಿಸಿ ಎನ್ನ ಆ
ಸೌಕೃತಕಲ್ಪನ ನಿತ್ಯದಿ ತೋರಯ್ಯ ||6||
ಸಿರಿಪತಿ ವರಮುದ್ದು—ಗುರುಜಗನ್ನಾಥವಿಠಲನ
ಚರಣ ತೋರಿಸಿ ಭವ—ಅರಣ ದಾಟಿಸಯ್ಯ ||7||

ರಾಗ—ಕಾಂಯೋಧಿ

ತಾಳ—ಝಂಪ

ಮೈಲಿಗೆನ್ನಲಿ ಬಹುದೆ ಸುಜನರಿವರಿಗೆ
ತೀಲ ಗುರುಜಗನ್ನಾಥರಾಯರಿಗೆ ತಿಳಿಯದಲಿ ||ಪ||

ನಿರುತದಲಿ ನರಹರಿ ಇವರ ಹೃದಯದೊಳಗೆ
ನರತನ ಮಾಡುವ ಹರುಷ ಬಿಡುತಾ|
ಶರಣಜನರಘವನ್ನು ತರಿದು ಸುಖವನೆ ಇತ್ತು
ಧರ್ಮಣಿಯೋಳ್ ಕೀರುತಿಯ ಕೊಡುತಿಹನಿವರಿಗೆ

||1||

ಇವರ ಚರಣವೆ ಚರಣ ಹರಿಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿದುದಕೆ
ಇವರ ಕರಗಳೆ ಕರವು ಹರಿಭಜಿಸಿದುದಕೆ
ಇವರ ನೇತ್ರವೆ ನೇತ್ರ ಹರಿಮೂರ್ತಿ ನೋಡಿದುದಕೆ
ಇವರ ದೇಹವೆ ದೇಹ ಪವನನಯ್ಯನ ರಥವು

||2||

ಇವರಿರುವ ಸ್ಥಳವೆ ಹರಿಮಂದಿರಿಸುವುದು
ಇವರ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲ ಶ್ರೀಪರಿಯ ಮಂತ್ರ
ಇವರು ಮಲಗುವುದೆ ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ
ಇವರು ನಡೆದುದೇ ಹರಿಯಾತ್ರೆ ಕಾಣೆರಯ್ಯಾ

||3||

ನಿರುತ ಇವರ ಈ ಚರಣ ಭಜಿಸುವ ಸುಜನರಿಗೆ
ಹರಿಪುರವು ಆಗುವುದು ಸತ್ಯವಯ್ಯಾ
ಧರೆಯೊಳು ಇವರ ನಿಂದಿಪ ದುರ್ಜನಗೆ
ನಿರಯವೇ ಆಗುವುದು ನಿಶ್ಚಯವು ನಿಶ್ಚಯವು

||4||

ಮಾತರಿಶ್ವನ ತಾತ ಸುಂದರ ಗುರು ಜಗ-
ನ್ನಾಥ ವಿಠಲ ಇವರ ಭಕ್ತುತಿ ಸ್ತುತಿಗೆ
ಪ್ರೀತನಾಗಿ ಒಲಿದು ಇರುತಿಹನು ಸರ್ವದಾ
ಪೋತ ಜನರು ತಿಳಿಯದಲೆ ಇವರಿಗೆ

||5||

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ ಸ್ತವರಾಜಃ

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶಂ ಕಮನೀಯ ಕಾಯಂ
ಕಾಮ್ಯಾರ್ಥದಂ ಕಾರುಣಿಕಂ ರಮೇಶಂ|
ಕಲ್ಪದ್ರುಮಂ ಕಾಮಫಲಪ್ರದಂ ತಂ
ಚಿಂತಾಮಣಿಂ ತ್ವಂ ಶರಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ

||1||

ಸರ್ವಾರ್ಥಸಾರಂ ತವ ಪಾದಮೂಲಂ
ಸಂಭಾವಯೇಹಂ ಸುರನಾಥ! ಭಕ್ತ್ಯಾ|
ಸಂಪ್ರಾರ್ಥಯೇ ತ್ವಾಮನಘಂ ನಿಧಾನಂ
ಸಂದೇಹಿ ಮೇಘಭೀಷವರಂ ರಮೇಶ!

||2||

ಅನ್ಯೈರಸಾಧ್ಯಂ ಮದಭೀಷ್ಠಶಾಯಂ
ಕರ್ತುಂ ಸಮರ್ಥೋಽಸಿ ವಿಭೋ! ತ್ವಮೇವ|
ನೇತೋಽತ್ರ ರುದ್ರೋ ನ ಚ ವಾಯುರೇವೋ
ಯೋನ್ಯೇ ಚ ದೇವಾಃ ಕ್ವಚ ವೇಂಕಟೇಶ! ||3||

ಕಿಂ ವಚ್ಛಿ ಸರ್ವಜ್ಞತಮಸ್ಯ ತೇದ್ಯ
ಮತ್ಕಾರ್ಯ ಸಿದ್ಧಿರ್ಭವತಸ್ತುಣಂ ಹಿ|
ಸ್ವಾಮಿನ್ ಕುರುಪ್ತೇದಮರಂ ಕೃಪಾಲೋ!
ಸಂಪ್ರಾರ್ಥಯೇ ತ್ವಾಂ ಕುಲದೇವತಾಃ ||4||

ದಾರಿದ್ರ್ಯದಾವಾನಲ ದಗ್ಧಗಾತ್ರೇ
ಋಣೋದ್ಭವವ್ಯಾಪ್ತ ಸುಧೂಮನೇತ್ರೇ|
ದಾರಾತ್ಮಜಾ ವಾಚನ ಮಂದಕರ್ಣೇ
ಕಾರುಣ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಂ ಮಯಿ ದೇವ! ದೇಹಿ ||5||

ಹೇ ದೀನಬಂಧೋ! ಸುರನಾಥಪಾಲ!
ಭಕ್ತಂ ಪೃನಾಥಂ ವೃಷಭಾದ್ರಿವಾಸ!
ಶ್ರೀದಾರಸಾರಾಪ್ತ ಸುಖಸ್ವರೂಪ!
ಮಾಂ ಸರ್ವದಾ ಶ್ರೀಧರ! ಪಾಹಿ ದೇವ! ||6||

ಪಿತೃಪ್ರಸೂ ಭ್ರಾತೃ ಸುತಾದಿ ಬಂಧು-
ವಿದ್ಯಾವಯಃ ಕರ್ಮ ಸುವಿತ್ತಸಾರಃ|
ತ್ವಮೇವ ಸರ್ವಂ ಮಮಹೀತಿ ಮತ್ಪ್ತಾ
ಪ್ರಾಪ್ತೋಽಸ್ಮಿ ತೇ ಪಾದಸರೋಜ ಯುಗ್ಮಂ ||7||

ದಾರಿದ್ರ್ಯದುಷ್ಪಂಕ ನಿತಾಂತಮಗ್ನಂ
ದುಃಖೋರುತಪ್ತಂ ಸುಖಹೀನ ಚಿತ್ತಂ|
ಸದ್ಭಕ್ತಿ ಸುಜ್ಞಾನ ವಿರಕ್ತಿ ಹೀನಂ
ತ್ವತ್ಪಾದ ಭಕ್ತಂ ಕುರು ಮಾಧವಾಽದ್ಯ ||8||

ಅದೈನ್ಯ ವೃತ್ತಿಂ ಸುಜನಾಶ್ರಯತ್ವಂ
ಸ್ವದೇಹ ಸೌಖ್ಯಂ ಹರಿಪಾದಭಕ್ತಿಂ
ಅನನ್ಯಸೇವಾಂ ಪರಮಾರ್ಥವಿದ್ಯಾಂ
ತ್ವಂ ದೇಹಿ ಮೇ ದೇವ! ವಿಭೋ! ದಯಾಲೋ! ||9||

ಭೂಲೋಕ ಸೌಖ್ಯಂ ಭುವನಾಧಿಪತ್ಯಂ
ಮಾಲೋಲ! ದೇವೇಶ! ದಯಾಸಮುದ್ರ|
ಸ್ವರ್ಲೋಕ ಸೌಖ್ಯಂ ಸುರಪಾಲಕತ್ವಂ
ಶ್ರೀಲೋಲ! ದೇಹೀತಿ ಹರೇ! ನ ಯಾಚೇ ||10||

ಸ್ವಾಮಿಸ್ವಾಮೀಶೋ ಮದಭೀಷ್ಠದೋಹಿ
ಕೋಸೌ ತ್ವದನ್ಯೋಽಸ್ಮಿ ಧರಾತಲೇಽಸ್ಮಿನ್ |
ತಸ್ಮಾತ್ತ್ವಮಾಪ್ನುಯೇ ದೇವದೇವ |
ಹೇ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಽದ್ಯ ಮನೋಗತಾರ್ಥಂ

||11||

ದಾರಿದ್ರ್ಯಮದೈವ ನಿವಾರಯಾಸತು
ತ್ವಮೇವ ಲಕ್ಷ್ಮಾ ಸಹ ಮಂದಿರೇ ಮೇ |
ಸ್ಥಿತಿಂ ವಿಧಾಯಾಸತು ವಿತೀರ್ಯ ಸೌಖ್ಯಂ
ನಮಾಮಿ ನಿತ್ಯಂ ತವ ಪಾದಪದ್ಮಂ

||12||

ಪಿತಾಭವಾನ್ಮೇ ಜನನೀ ರಮಾ ಚ
ಧಾತಾ ಚ ವಾಯುಶ್ಚ ಮಮಾನು ಜೌಹಿ |
ಏತಾದೃಶಸ್ಯಾದ್ಯ ಮಮಾಸಪ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಃ
ಪ್ರಾಪ್ತಾಚಿ ಹೇ ದೇವ! ಕಥಂ ಹಿ ಚಿತ್ರಂ

||13||

ದಾರಿದ್ರ್ಯತಾಮಸ ನಿಬಿರ್ಹಣ ಬಾಲಭಾನುಃ
ದಾರಿದ್ರ್ಯ ವಾರಿನಿಧಿ ಶೋಷಣ ಕುಂಭ ಜಸ್ತ್ವಂ |
ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಮತ್ತಗಜ ಪಾಟನ ವೀರಸಿಂಹೋ
ದಾರಿದ್ರ್ಯ ನಾಗಕುಲ ನಾಶನ ವೈನತೇಯಃ

||14||

ಭಕ್ತೇಷ್ವದಾನಾರ್ಜಿತ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷೋ
ಭಕ್ತಾರ್ಥಿತಾರ್ಥೈಕ ಸುಕಾಮಧೇನುಃ
ಚಿಂತಾಮಣಿರ್ಭಕ್ತ ಜನಸ್ಯ ತೃಪ್ತೈಶ್ಚಿ
ಏತತ್ತಯಂಚಾಸಿ ರಮಾವಿನೋದಿನ

||15||

ವೈಕುಂಠಲೋಕಾದಧಿಕಂ ಹಿ ಮತ್ಪ್ತಾ
ಶೇಷಾಚಲಂ ದೇವವರೈಸ್ಸುಪೂಜ್ಯಂ
ಯಸ್ಮಾತ್ತ್ವಮತ್ರಾಽಗತವಾನ್ಸುರೇಶ |
ತಸ್ಮಾದಭೀಷ್ಠಂ ಪರಿಪೂರಯಸ್ವ

||16||

ಇತಿ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರಾರ್ಯ ಚರಣದ್ವಯ ಸೇವಿನಾ
ಸ್ವಾಮಿನಾ ವೇಂಕಟೇಶಸ್ಯ ಸ್ತವರಾಜಾಕೃತೋ ಮಯಾ

||17||

ಇತಿ ಶ್ರೀಗುರು ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಾರ್ಯ ವಿರಚಿತ
ವೇಂಕಟೇಶಸ್ತವರಾಜಃ ಸಮಾಪ್ತಃ
||ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು||

ಅಭೀಷ್ವಾರ್ಯಪ್ರದ ಶ್ರೀವೇಂಕಟೇಶ ಸ್ತೋತ್ರಂ

ಸದ್ಧೇವೋರು ಸುವಜ್ರ ರತ್ನ ಮುಕುಟೋ ಸತ್ಕುಂಡಲಾಭೋಜ್ಜ್ವಲಃ
ಸನ್ನಿಕ್ತಾವಲಿ ನೀಲ ಕುಂತಲ ವೃತಃ ಫಾಲಸ್ಥಪುಂಡ್ರೋಜ್ಜ್ವಲಃ |
ಭ್ರಾಜದ್ಭ್ರೂಯುಗ ಕಂಜವೇತ್ರಯುಗಲೋ ಭಕ್ತಾಲಿ ಕಾಮ್ಯಾರ್ಥದಃ
ಶ್ರೀಮದ್ವೇಂಕಟನಾಯಕಸ್ಸುರ ಗುರುರ್ದದ್ಯಾದಭೀಷ್ಟಂ ಮಮ ||1||

ಪೂರ್ಣಾನಂದ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷಕಣಕಾ ಬ್ರಹ್ಮೇಶಯೋರ್ವಜ್ರಿಣ
ಸ್ವಾಮ್ರಾಜ್ಯಾದಿಪದಂ ದದಾತಿ ಸತತಂ ಕಿಂ ವಚ್ಛಿ ತೇ ವೈಭವಂ |
ಶ್ರೀ ವೈಕುಂಠಪದಂ ವಿಹಾಯ ಧರಣೀಂ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ರಾರಾಜ್ಯಸೇ
ಶ್ರೀಮದ್ವೇಂಕಟನಾಯಕಸ್ಸುರ ಗುರುರ್ದದ್ಯಾದಭೀಷ್ಟಂ ಮಮ ||2||

ಸಚ್ಚಂಪಾಕುಸುಮಾಭನಾಸ ವಿಲಸದ್ಗಂಡದ್ವಯೋರುಪ್ರಭಾ
ರಾಜತ್ಯೂರ್ಮಕಪೋಲ ಯುಗ್ಮವಿಕಸತ್ಕಂಜೋಪಮಾನಾನಃ |
ಸದ್ವಜ್ರೋಪಮ ದಂತ ಪಂಕ್ತಿ ವಿಲಸನ್ಮಂದಸ್ತಿತೋಷಾಂಕಿತಃ
ಶ್ರೀಮದ್ವೇಂಕಟನಾಯಕಸ್ಸುರ ಗುರುರ್ದದ್ಯಾದಭೀಷ್ಟಂ ಮಮ ||3||

ಸತ್ಸಂವರ್ಯ ಸುಸಾರ ಶೋಭಿ ಚುಚುಕಃ ಸಲ್ಲಗ್ನ ಶೋಭಾನ್ವಿತಃ
ಸಾಂದ್ರಾಹ್ಲಾದ ಸುಪೂರಿತೋನ್ನತ ಮುಖಃ ಸ್ವಾನಂದ ಶೋಭಾಕುಲಃ |
ಸತ್ತೀನಾಂಸ ಸುಕಂಧರೋರುವಿಲಸ ದ್ಗ್ರೀವಾಂಕ ಪೂಗೋಪಮಃ
ಶ್ರೀಮದ್ವೇಂಕಟನಾಯಕಸ್ಸುರ ಗುರುರ್ದದ್ಯಾದಭೀಷ್ಟಂ ಮಮ ||4||

ಭಾಸ್ವತ್ಕುಂಟು ಸಮಾನ ಸಾರ ವಿಲಸತ್ಕಂಠ ತ್ರಿರೇಖಾಂಕಿತಃ
ಸಾರೋತ್ತುಂಗ ಭುಜದ್ವಯೇನ ಸಹಿತ ಸ್ನದ್ರತ್ನ ಭೂಷೋಜ್ಜ್ವಲಃ |
ಶ್ರೀಮದ್ಬಾಹು ಚತುಷ್ಟಯೋಚ್ಛ್ರಿತ ಕರದ್ವಂದ್ಯಸ್ಥ ಚಕ್ರಾಬ್ಜಕಃ
ಶ್ರೀಮದ್ವೇಂಕಟನಾಯಕಸ್ಸುರ ಗುರುರ್ದದ್ಯಾದಭೀಷ್ಟಂ ಮಮ ||5||

ಭಾಸ್ವದ್ಧಕ್ಷಿಣ ಪಾಣಿನಾ ಸ್ವಕ ಪದಾಂಭೋ ಜಾತ್ರಯಂ ಸೂಚಯನ್
ಸದ್ವಾಪೋರು ಕರಂ ಕಟೇತಟಗತಂ ಕೃತ್ವಾ ಭವಾಂಭೋನಿಧಿಃ |
ಸಂತಾಯುಃ ಕಟಿದಘ್ನ ಇತ್ಯವತಿಚ ಸ್ವಾಮೀ ಸದಾ ವತ್ಸಲಃ
ಶ್ರೀಮದ್ವೇಂಕಟನಾಯಕಸ್ಸುರ ಗುರುರ್ದದ್ಯಾದಭೀಷ್ಟಂ ಮಮ ||6||

ಸದ್ರತ್ನಾವಲಿ ಹಾರ ಶೋಭಿ ಸುಮಹದ್ವಕ್ಷಃ ಕವಾಟೋಜ್ಜ್ವಲಃ
ಭಾಸ್ವತ್ಸುಂದರ ತುಂದ ಮಧ್ಯವಿಲಸದ್ರೋಮಾವಲೀರಾಜಿತಃ |
ಕುಕ್ಷ್ಯದ್ಭೂತ ವಲಿತ್ರಯಾತಿರುಚಿರೋ ಗಂಭೀರನಾಭೀಹ್ರದಃ
ಶ್ರೀಮದ್ವೇಂಕಟನಾಯಕಸ್ಸುರ ಗುರುರ್ದದ್ಯಾದಭೀಷ್ಟಂ ಮಮ ||7||

ಸಿಂಹೋರು ಪ್ರತಿಭಾ ಲಸತ್ಕಟಿತಟೇ ಸತ್ಸಿಕ್ತವೇದೀನಿಭೋ
ಪ್ರೋದ್ಯಾಸೃಜ್ಯ ನಿತಂಬಪೃಷ್ಠಫಲಕಃ ಸತ್ಕೇಶಪಾಶೋಜ್ಜ್ವಲಃ |
ಬಾಲಾರ್ಕಾಭ ಸುವರ್ಣ ಕಾಂತಿ ವಿಲಸತ್ತೀತಾಂಬರಾಲಂಕೃತಃ
ಶ್ರೀಮದ್ವೇಂಕಟನಾಯಕಸ್ಸುರ ಗುರುರ್ದದ್ಯಾದಭೀಷ್ಟಂ ಮಮ ||8||

ಮಧ್ಯಸ್ಥಾಮಲ ರತ್ನ ವಜ್ರ ಖಚಿತ ಶ್ರೀಪಟ್ಟಕಾ ಸಂಯುತಃ
ಮುಕ್ತಾವಿದ್ರುಮ ಮುಖ್ಯ ರತ್ನ ವಿಲಸನ್ನೈಖಿಲಾ ರಂಜಿತಃ |
ರಂಭೋರು ದ್ವಯ ಜಾನು ಬಿಂಬ ವಿಲಸನ್ಮತ್ಸ್ಯಾಭ ಜಂಘಾದ್ವಯಃ
ಶ್ರೀಮದ್ವೇಂಕಟನಾಯಕಸ್ಸುರ ಗುರುರ್ದದ್ಯಾದಭೀಷ್ಟಂ ಮಮ ||9||

ಮಾಣಿಕೋಜ್ಜ್ವಲ ದೀಪ್ತಿಗುಲ್ಫಯುಗಲೋ ಸತ್ಪದ್ಪ್ರಪಾದಾಂಗುಲಿಃ
ಪ್ರಾಂತೋರು ಪ್ರತಿಭಾ ನಖಾವಲಿ ಪವಿಃ ಪಾಷ್ಟಿಪ್ರಪಾದದ್ವಯಃ |
ಪಾದಾಧಸ್ಥಿತ ಚಕ್ರ ಕಂಠು ಜಲಹೋ ವಜ್ರಾದಿರೇಖಾನ್ವಿತಃ
ಶ್ರೀಮದ್ವೇಂಕಟನಾಯಕಸ್ಸುರ ಗುರುರ್ದದ್ಯಾದಭೀಷ್ಟಂ ಮಮ ||10||

ಆಮೂರ್ಧಾಪದರೂಪವರ್ಣನಮಿದಂ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸೌಭಾಗ್ಯದಂ
ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀವರವೇಂಕಟೇಶ ಕರುಣಾ ಪೀಯೂಷ ಸಾರಾತ್ಮಕಂ |
ಸ್ತೋತ್ರಂ ಸ್ವೇಷ್ಟ ಸುಕಾಮದಂ ಭುವಿ ನೃಣಾಮಾನಂದ
ಸಂದೋಹದಂ

ಕೃತ್ವಾ ವೇಂಕಟನಾಯಕಾಂಕ್ಷಿಯುಗಲೇ ಭಕ್ತ್ಯಾಧುನಾ
ಸ್ವರ್ಪಿತಂ ||11||

ಇತಿ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರಾಖ್ಯ ಗುರೋಜ್ಞಾತ್ರೇಣ ಭಕ್ತಿತಃ
ಸ್ವಾಮಿನಾಭೀಷ್ಟದಂ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಕೃತಂ ವೇಂಕಟತುಷ್ಟಯೇ ||12||

ಇತಿ ಶ್ರೀಗುರು ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಾರ್ಯ ವಿರಚಿತ
ಅಭೀಷ್ಟಾರ್ಥಪ್ರದ ಶ್ರೀ ವೇಂಕಟೇಶಸ್ತೋತ್ರಂ
ಸಂಪೂರ್ಣಂ

||ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು||

ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸ್ತವರಾಜಃ

ಶ್ರೀದೇವೀಂ ಹರಿವಲ್ಲಭಾಂ ಹರಿಯುತಾಂ ಪರ್ಯಂಕಸಂಸ್ಥಾನಗಾಂ
ಹರ್ಯಾಜ್ಞಾನುಗತಾಮನಂತ ಫಲದಾಂ ಸೃಷ್ಟೃಪೃಯಾದೀನಾಂ
ಬಹೂನಾಂ |

ಕೃತ್ವಾ ಕಾರ್ಯಗಣಾನಮೋಘ ಮಹಿಮಾ ಯಾ ವಿಷ್ಣು ಶಕ್ತಿಸ್ತದಾ
ತಾಮೇವಾಂತ್ಯ ಸುನಿರ್ಮಲಾತ್ಮಮನಸಾ ಧ್ಯಾಯಾಮಿ

ವಿಷ್ಣು ಪ್ರಿಯಾಂ ||1||

ನಮಾಮಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಪ್ರಣತೇಷ್ಟದಾಯಿನೀಂ
ನಮಾಮಿ ಸೌಧಾಗೃಕರೀಂ ಸನಾತನೀಂ|
ನಮಾಮಿ ಸುಜ್ಞಾನ ಸುಭಕ್ತ ದಾಯಿನೀಂ
ನಮಾಮಿ ತಾಂ ಧಾನ್ಯಧಸೌಘ ದಾಯಿನೀಂ

||2||

ನಮಾಮಿ ವಾಣೀಶ ಸುರೇಶವಂದಿತಾ
ಮನಂತ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣೈಕವಿಗ್ರಹಾಂ|
ನಮಾಮಿ ವಿಷ್ಣೋರ್ಭೃದಿ ನಿತ್ಯವಾಸಿನೀಂ
ನಮಾಮಿ ಲೋಕತ್ರಯ ಸೌಖ್ಯದಾಯಿನೀಂ

||3||

ನಮಾಮ್ಯಹಂ ದೇವಿ! ಧನಂ ಪ್ರಯಚ್ಛೇ ಮೇ
ಸುರ್ವೋಪ್ಪತ್ತಿಂ ಕುರು ಮೇ ಗೃಹೇ ಸದಾ
ನಮಾಮಿ ಹೇಲಕ್ಷ್ಮಿ! ಮಹಾನಿಧೇ ಮಮ
ನಮಾಮಿ ಶೀಘ್ರಂ ಸುನಿಧಿಂ ಪ್ರದೇಹಿ ಮೇ

||4||

ನಮಾಮಿ ದಾರಿದ್ರ್ಯತಮೋ ನಿವಾರೀಣೀಂ
ನಮಾಮಿ ದುಃಖೌಘ ವಿನಾಶ ಕಾರೀಣೀಂ|
ನಮಾಮ್ಯಹಂ ಚಾಪ್ತವಿಭೂತಿದಾಯಿನೀಂ
ನಮಾಮಿ ಚೈಶ್ವರ್ಯ ಸುವೃದ್ಧಿ ಕಾರೀಣೀಂ

||5||

ನಮಾಮಿ ಮಾರ್ತುಹು ಸಿದ್ಧಿ ದಾಯಿನೀಂ
ನಮಾಮಿ ರತ್ನೌಘ ಸಮೃದ್ಧಿ ದಾಯಿನೀಂ
ನಮಾಮಿ ಭೂಮಿಸ್ಥ ಧನಂ ಪ್ರದೇಹಿಮೆ
ನಮಾಮಿ ಮಾತಾ ಪರಿಪಾಹಿ ಮಾಂ ಸದಾ

||6||

ಸುರ್ವೋಪ್ಪತ್ತಿಂ ಕುರು ಮೇ ಗೃಹೇ ಸದಾ
ಸುಧಾನ್ಯವೃದ್ಧಿಂ ಕುರು ಮೇ ಗೃಹೇ ಸದಾ
ಧನಾದಿವೃದ್ಧಿಂ ಕುರು ಮೇ ಗೃಹೇ ಸದಾ
ಕಲ್ಯಾಣವೃದ್ಧಿಂ ಕುರು ಮೇ ಗೃಹೇ ಸದಾ

||7||

ಮಾಂಗಲ್ಯವೃದ್ಧಿಂ ಕುರು ಮೇ ಗೃಹೇ ಸದಾ
ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವೃದ್ಧಿಂ ಕುರು ಮೇ ಗೃಹೇ ಸದಾ
ಸಂತಾನವೃದ್ಧಿಂ ಕುರು ಮೇ ಗೃಹೇ ಸದಾ
ಪಶ್ವಾದಿವೃದ್ಧಿಂ ಕುರು ಮೇ ಗೃಹೇ ಸದಾ

||8||

ತ್ವಮೇವ ಕಲ್ಪದ್ರುಮ ಕಾಮಧೇನೂ
ತ್ವಮೇವ ಚಿಂತಾಮಣಿರಾಶ್ರಿತಾನಾಂ
ತ್ವಮೇವ ಮೇ ಸ್ವರ್ತಮಣಿರ್ವಿಭಾತಾ
ತ್ವಮೇವ ಭಕ್ತೌಘ ಸಮೃದ್ಧಿಹೇತುಃ ||9||

ತ್ವಂ ವಿಷ್ಣು ವಕ್ಷಸ್ಥಲ ಸದೃವಾಸಿನೀ
ತ್ವಂ ವಿಷ್ಣು ವಾಮಾಂಕಗತಾಸಿ ಸರ್ವದಾ |
ತ್ವಂ ವಿಷ್ಣು ಜಾಯಾ ಭುವನೈಕಪಾಲಿನೀ
ತ್ವಮೇವ ವಿಷ್ಣೋರನಪಾಯಿನೀ ಸದಾ ||10||

ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣು ಶಕ್ತಿಃ ಪರಮಾರ್ಥರೂಪಿನೀ
ತ್ವಮೇವ ಕಾರುಣ್ಯ ನಿಧಿಸ್ಸನಾತನಃ |
ತ್ವಮೇವ ಸರ್ವಾರ್ಥ ತಿರೋಮಣಿಸ್ಸದಾ
ತ್ವಮೇವ ವಿಷ್ಣೋರವರಾ ಸುರೋತ್ತಮಾ ||11||

ತ್ವಮೇವ ದೈವಂ ಪರಕಾಲರೂಪಿನೀ
ತ್ವಮೇವ ಸತ್ಯರ್ಮನಿದೇಶಕಾರಿನೀ |
ತ್ವಮೇವ ಶುದ್ಧಾತ್ಮ ಮತಿಪ್ರದಾಯಿನೀ
ತ್ವಮೇವ ಸರ್ವಾತ್ಮಹೃದಬ್ಜ ವಾಸಿನೀ ||12||

ಬ್ರಹ್ಮೇಶಶಕ್ತರವಿಧರ್ಮ ಸುರೇಶ ಮುಖ್ಯಾಃ
ದೇವಾ ಭವಂತಿ ಸಕಲಾಃ ತ್ವದಧೀನ ಸತ್ತ್ವಾಃ |
ತ್ವತ್ಪಾದ ಪಂಕಜ ರಜೋಲವ ಮಾತ್ರತಸ್ತೇ
ಸ್ವಾನಂದರೂಪ ಪರಮೋಕ್ಷಪದಂ ಪ್ರಯಾಂತಿ ||13||

ಮಾತಸ್ತ್ವಮೇವ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಕಾಮದೋಗ್ಧಿಃ
ತ್ವತ್ಪ್ರೀತಕೋಹಮನಿಶಂ ಬಿಲು ಹೀನ ಭಾಗ್ಯಃ
ತ್ವತ್ಪಾದಪದ್ಮಯುಗಲೋಕ್ತಿತ ರೇಣುಲೇಶಾ-
ದದ್ಯ ಪ್ರಯಚ್ಛ ಕರುಣಾರ್ಧ್ಯದೃಶಾ ಧನಂ ಮೇ ||14||

ತ್ವತ್ಕಾರುಣ್ಯ ಬಿಲಾಪ್ತ ಭಾಗ್ಯನಿಜಯಸ್ತ್ವತ್ಪಾದಪದ್ಮಾಚಕಃ
ಸಚ್ಚಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥ ವಿಚಾರಣೇನ ಸತತಂ ಸತ್ಸಂಗಸಂಮರ್ದತಃ |
ಕಾಲೋ ಗಚ್ಛತು ಸಾಂದ್ರಸೌಖ್ಯಫಲದೋ ಭೂಯಾದ್ಭವತ್ಪುತ್ರಕಂ
ದತ್ವಾ ಸ್ವೇಷ್ಟಫಲಂ ಧನಾಧಿಪಸಮು ಕೃತ್ವಾಸ್ಯವ ಮಾಮದ್ಯ ಭೋ ||15||

ದೇನುರ್ವೀಕ್ಷ್ಯ ಪಿಪಾಸಿತಂ ನಿಜಸುತಂ ಪ್ರೇಮ್ನಾ ಹಿ ವತ್ಸಾತುರಾ
ಕುಂಡೋದ್ಧೀ ದ್ರುತಮಾನಸಾ ಪರವಶಾ ಸ್ತನ್ಯಂ ದದಾತಿ ಸ್ವಯಂ |
ತದ್ವತ್ಸ್ವಂ ಧನಪೂರ್ಣಹೇಮಕಲಶಂ ದತ್ವಾಸ್ಯ ತೇ ಬಾಲಕಂ
ಕಾರುಣ್ಯೈಕ ಕಟಾಕ್ಷಸಾಂದ್ರಸುಧಯಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತ್ವಮಾಲೋಕಯ ||16||

ನ ಯಾಚೇ ರಮೇ! ತ್ವಾಂ ವಿನಾಸ್ಯಂ ನ ಸೇವೆ
 ನ ಯಾಚೇ ರಮೇ! ಚಾನ್ಯದೈವಂ ನ ನೌಮಿ|
 ನ ಯಾಚೇ ರಮೇ! ನಾಸ್ಯಮೀಕ್ಷೇ ಕದಾಪಿ
 ನ ಯಾಚೇ ರಮೇ! ತ್ವಾಂ ಸದೈವಾಭಿಶಾಂಕ್ಷೇ ||17||

ದಾರಿದ್ರ್ಯಪಾಪ ಹರಣೋದ್ಯತ ಭಾನು ಸನ್ನಿಭೇ
 ದಾರಿದ್ರ್ಯ ವಾರಿನಿಧಿ ಶೋಷಣ ಕುಂಭಜಾಯಿತೇ
 ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಸರ್ವಕುಲಭಂಜನ ಪಕ್ಷಿರಾಣಿ ಭೇ
 ದಾರಿದ್ರ್ಯ ವಾರಿದ ನಿರಾಸ ಸಮೀರ ಸನ್ನಿಭೇ ||18||

ವಿದ್ರಾವಯಾಸತು ಮಮ ಗೇಹಗತಾ ಮಲಕ್ಷಿತ್ರಂ
 ಸಂಪೂರಯಾಸತು ಧನಕೋಶನಿಧೀನ್ಯಹೇ ಮೇ|
 ಸಂಪೂರಯಾಸತು ನವರತ್ನ ಸುಕೋಶಸಂಘಾನ್
 ಮತ್ಪ್ರಾರ್ಥನಾಸ್ಮಿತಮುಖೇ ಭವ ಸುಪ್ರಸನ್ನಾ ||19||

ದೇಹಿ ತ್ವದೀಯ ಭಜನಾರ್ಚನ ದರ್ಶನಾನಿ
 ತ್ವನ್ನಾಮರೂಪ ಪದ ಸೇವನ ಸಂಸ್ಕೃತೀ ಚ|
 ಮಹ್ಯಂ ಪ್ರದೇಹಿ ಹರಿಪತ್ನಿ! ದಯಾರ್ದ್ರ ದೃಷ್ಟಾತಿ
 ತ್ವತ್ಸಾವಮಿನಾ ಸಹ ವಸಾಸದ್ಯ ಮದೀಯ ಗೇಹೇ ||20||

ಪ್ರೋದ್ಯದ್ವಿದ್ವಾಕರ ಸಹಸ್ರ ಸಮಾನ ಶೋಭಾಂ
 ಪ್ರೋದ್ಭಾಸಿತಾನನ ಜಿತಾಮಲ ಚಂದ್ರಬಿಂಬಾಂ|
 ಮಂದಸ್ತಿತೋರು ದತನಾವಲಿ ವಜ್ರಶೋಭಾಂ
 ಬಿಂಬೋಷ್ಠ ಸುಚ್ಚುಟುಕ ಗಂಡತಲಾದಿ ಮುಗ್ಧಾಂ ||21||

ಗಂಡಸ್ಥಿತೋರು ಮಕರಾಭಿಧ ಪತ್ರಿಕಾಂಕಿತಾಂ
 ಕಂಜೋಪಮೋರು ನಯಮೋರ್ಧ್ವಗೆ ಮಂಜುಲಭೃವಂ|
 ಫಾಲಸ್ಥಿತೋರು ಮೃಗನಾಭಿ ಲಲಾಮ ಶೋಭಿತಾಂ
 ಸೀಮಂತ ಸೇಕ್ಷಲಿತ ಕುಂತಲ ಭೃಂಗ ರಾಜಿತಾಂ ||22||

ಸೀಮಂತ ಸಂಗತ ಸುಧಾಕರ ಭಾನು ತಾರಾಂ
 ಮುಕ್ತಾಲಿ ರತ್ನ ಪರಿಕಲ್ಪಿತ ಮೂರ್ಧರತ್ನಾಂ|
 ಕೃಷ್ಣಾಹಿವೇಣಿ ನವಸನ್ಮಣಿ ಗುಚ್ಛರಮ್ಯಾಂ
 ಸದ್ರತ್ನ ಹಾರ ಪರಿಮಂಡಿತ ಕಂಠಚಾರುಂ ||23||

ಸುಪೀವರಾಂ ಸೋರು ಸುಕಂಧರಾಂಕಿತಾಂ
 ಭುಜದ್ವಯೋದ್ಭಾಸಿತ ರಮ್ಯ ಭೂಷಣಾಂ
 ಸದ್ರತ್ನ ಹೇಮೋಜ್ಜ್ವಲ ಕಂಕಣೈರ್ಯುತಾಂ
 ಮುದ್ರಾಂಗುಲೀಯಾಪ್ತ ಸುಕೋಮಲಾಂಗುಲಿಂ ||24||

ಹಸ್ತದ್ವಯೋದ್ಭಾಸಿತ ಕಂಜ ಕುಡ್ಮಲಾಂ
ಸ್ವಪಾದ ಭಕ್ತಾಭಯಹಸ್ತದಾಯಿನೀಂ
ಭಕ್ತಪ್ರಿಯಾಂ ಪದ್ಮಸುಸದೃವಾಸಿನೀಂ
ಸರ್ವಾರ್ಥ ಸಂದಾಯಕ ಹಸ್ತ ಶೋಭಿತಾಂ

||25||

ಪೂಗೀಫಲಪ್ರತಿಮ ಕಂಠತಟೀ ತ್ರಿರೇಖಾಂ
ಸದ್ರತ್ನ ಮೌಕ್ತಿಕ ಸುಹಾರ ಪರಿಷ್ಕೃತಾಂಗೀಂ
ಪೀನೋನ್ನತೋರು ಕುಚಯುಗ್ಮ ವಿರಾಜಮಾನಾಂ
ಶಾತೋದರಸ್ಥಿತ ವಲಿತ್ರಯ ಶೋಭಮಾನಾಂ

||26||

ಸಾವರ್ತನಾಭ್ಯುಕ್ತ ಹೃದಯ ಗಾಮಿ-
ರೋಮಾವಲೀ ರಾಜತ ಕುಕ್ಷಿಶೋಭಾಂ
ಮೃಗೇಂದ್ರ ಮಧ್ಯೋಪಮ ಮಧ್ಯರಮ್ಯಾಂ
ಗಜೇಂದ್ರ ಕುಂಭೋರು ನಿತಂಬ ಶೋಭಾಂ

||27||

ಸುರತ್ನ ಪೀಠೋಪಮ ಪೃಷ್ಠರಾಜಿತಾಂ
ಸದ್ರತ್ನ ಮುಕ್ತಾವಲಿ ಕಾಂಚಿ ಭೂಷಿತಾಂ|
ಸುಕಂಕಣೇ ಜಾಲ ಸುವಜ್ರಮೇಖಿತಾಂ
ಸುರ್ಮಾಮಾಣಿಕ್ಯ ಸುಪಟ್ಟಕಾವೃತಾಂ

||28||

ರಂಭೋಪಮೋರು ದ್ವಯ ಭಾಸಮಾನಾಂ
ಮತ್ಸ್ಯಾಭ ಜಂಘಾದ್ವಯ ಶೋಭಮಾನಾಂ|
ಮಾಣಿಕ್ಯ ಗುಲ್ಫದ್ವಯ ಶೋಭಮಾನಾಂ
ರಾಜತ್ರಿಪಾದ ದ್ವಯ ಭಾಸಮಾನಾಂ

||29||

ಪ್ರವಾಲ ಸತ್ಪಾದ ತಲಾರುಣ ಪ್ರಭಾಂ
ಪಾದಾಂಗುಲೀ ಜಾಲ ನಖಾಲಿ ಶೋಭಿತಾಂ|
ಸುಕಂಕಣೇ ಹೇಮ ಸುರತ್ನ ನೂಪುರಾಂ
ಪಾದಾಂಗುಲೀ ಭೂಷಿತ ಭೂಷಣಶ್ರಿಯಂ

||30||

ಸೌಂದರ್ಯ ಸಾರೋರು ಸುಕಾಂತಿ ವಿಗ್ರಹಾಂ
ಸ್ಮೇರಾನನಾಂ ಚಾರು ಸುವಾಕ್ಯವಾದಿನೀಂ|
ಸದ್ಭಕ್ತ ಸರ್ವೇಷ್ಟ ವರಪ್ರದಾಯಿನೀಂ
ಸೌಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಪ್ರಣಾಮಾಮಿ ಮಾತರಂ

||31||

ತ್ವದ್ಭಾಸ ದಾಸಾವರ ಸೂಕ್ತಸಂತತಿಂ
ತ್ವಚ್ಚಿತ್ತಗಾಂ ತ್ವಂ ಕುರು ದೇವಿ! ಸಾದರಂ
ಸಂದೇಹಿ ಮೇ ಭಾಗ್ಯಸುಕೋಶ ಮೈಶ್ವರಂ
ಭೂಮೀತಲೇ ಮಾಂ ಧನದೋಪಮಂ ಕುರು

||32||

ಏವಂ ರಮಾ ಪ್ರಾರ್ಥನಯಾಃರ್ಥಿತಾಸೌ
ಸಂಪೂಜಿತಾ ಸಾಂದ್ರಾನನ ಮುದಪಾಸಾ|
ಭಕ್ತಾರ್ಥಿತಾರ್ಥಾನ್ ಪ್ರದದಾತಿ ದೇವೀ
ಸಾರಾಯಣೇ ಸಾ ಕರುಣಾರಸಾದ್ರ್ಫಾ

||33||

ಶ್ರೀಮದ್ವಿಷ್ಣು ಹೃದಬ್ಜಮಂಡಲಗತಾ ಮಾನಂದಸಂದಾಯಿನೀಂ
ಬ್ರಹ್ಮೇಶೇಂದ್ರ ಮುಖಾಮರಾರ್ಚಿತ ಪದಾಂ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯಪ್ರದಾಂ|
ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಭಾಗ್ಯನಿಧಾನ ದಾನನಿಪುಣಾಂ ದಾರಿದ್ರ್ಯ-ವಿಧ್ವಂಸಿನೀಂ
ನೌಮಿ ತ್ವಾಂ ಧನಧಾನ್ಯ ಭಾಗ್ಯಮತುಲಂ ದತ್ತ್ವಾ ರಮೇ! ಪಾಹಿ
ಮಾಂ

||34||

ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀಸ್ತವರಾಜ ಸಾಂದ್ರ ಪಠನಾದ್ರಿಕೋ ಭವೇದ್ಭಾಗ್ಯವಾನ್
ಸಂದೇಹೋತ್ಪ ಕದಾಪಿ ನಾಸ್ತಿ ವಿದುಷಾಂ ಸಾಕ್ಷೀ ರಮಾವಲ್ಲಭಃ|
ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ ಕರುಣಾರಸಾದ್ರ್ಫ ಸುದೃಶಾರಿಕೋಹ ಮೈಶ್ವರ್ಯವಾನ್
ಜಾತಸ್ತ್ವದ್ಯ ರವಣಮಹತ್ತ್ವಮತುಲಂ ಕಿಂ ವರ್ಣಯಾಮ್ಯಲ್ಪಕಃ

||35||

ಯೇ ವೈ ತ್ವಿದಂ ಚಾಶ್ವಿನಮಾಸ ಶುಕ್ಲಕೇ
ರಮೇತ್ಸವೇ ನಿತ್ಯ ಮನನ್ಯ ಭಕ್ತಾಃ
ಆವರ್ತಯೇದಪ್ಯಶತಾದಿ ಸಂಖ್ಯಯಾ
ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಶಕ್ರಾದಿ ಸುಭಾಗ್ಯ ಸಂಪದಃ

||36||

ಇತಿ ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರಾಯ ಪದಪಂಕಜ ಭಾಜಿನಾ
ರಚಿತಃ ಸ್ವಾಮಿನಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸ್ತವರಾಜಸ್ಸುಭಾಗ್ಯದಃ

||37||

ಇತಿ ಶ್ರೀಗುರು ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಾಯ ವಿರಚಿತ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸ್ತವರಾಜಃ ಸಮಾಪ್ತಃ
|| ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ||

ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀಸ್ತವಕಂ

ಹೇ ಶ್ರೀ ಸ್ವಂ ರಮಣಾನ್ವಿತಾಃಶು ಸತತಂ ಮದ್ಗೇಹವಾಸಾ ಭವೇ-
ಸ್ಸದ್ಭೇಮಾಂಬರ ಮೇಖಲೋರು ವಿಲಸತ್ತಾದಾಬ್ಜ ಯುಗ್ಮಾಂಕಿತಾ|
ಒಂಜನ್ನೂ ಪುರ ರಂಜಿತಾಂಗುಲಿ ಲಸತ್ಸಾರ್ವ ಭೂಷಾವಲೀ-
ಭಾರಾಸ್ತತ್ ಗಜೇಂದ್ರಮಂದಗಮನಾ ಚಾಪಯಾಹಿ ಮೇ ಮಂದಿರಂ ||1||
ರಾಜದ್ರತ್ನ ಕಲಾಪ ಶೋಭಿಕುರೀ ಚಂದ್ರಾರ್ಕ ಮುಕ್ತಾವಲೀ
ಸತ್ತಪ್ತಾಮಲ ಹೇಮ ವಜ್ರ ಮುಕುಟ ಪ್ರತ್ಯಗ್ರ ಭೃಂಗಾಲಕಾ|

ಸತ್ಯಾಲೋಪರಿ ಕುಂಕುಮಾಕ್ಷ ಸುಮಹತ್ಪ್ರಸ್ತಾರಿ ರೇಖಾಯುತಾ
ಸತ್ಯರ್ಣಾಭರಣಾಯತಾಂಬಕ ರಮಾ ಸದ್ಭೂ ವಿಲಾಸಾನ್ವಿತಾ ||2||

ಪೂರ್ಣೇಂದ್ರಾಸ್ಯ ಕಪೋಲ ದರ್ಪಣಯುತಾ ನಾಸೋರು ಭಾಸಾನ್ವಿತಾ
ಸದ್ವಕ್ತ್ರೋಪರಿ ವಿಸ್ತೃತೋಷ್ಣಪಟಗ ಸ್ವೇರಾರುಣದ್ವಾಡಿಮೀ-
ದಂತೋರುದ್ಯುತಿ ಭಾಸಮಾನ ಚುಬುಕಾ ಸಂವೃತ್ತಪೂಗೀಲಸ-
ತ್ಯಂಬುಗ್ರೀವ ಸುರತ್ನ ಹೇಮ ನಿಜಯಾ ಮಾಲಾವಲೀ ಶೋಭಿತಾ ||3||

ಮಾದೃತ್ಯುಂಭಿ ಸುಕುಂಭಿ ಪೀನವಿಮಲೋತ್ತುಂಗಸ್ತನಾಲಂಕೃತಾ
ಸತ್ಯಾಂಜೀವರ ಕಂಚುಕಾಂಚಿತತನು ಚ್ಚಾಯಾಸುಜಾಂಬುನದಾ|
ಬಾಹುದ್ವಂದ್ಯ ಸುರತ್ನ ಹೇಮ ಕಟಕ ವ್ರತ್ಯಗ್ರ ಭೂಷಾನ್ವಿತಾ
ಸ್ವಾಂಗುಲ್ಯುಪ್ತ ಸುಮುದ್ರಿಕಾಸಭಯಕರಾ ಪ್ರಾಪ್ತಯಾಹಿ ಮೇ
ಮಂದಿರಂ ||4||

ರಂಭಾವರ್ಣ ತನೂದರೋಪರಿ ಲಸನ್ನೀಲಾಭ ರೋಮಾವಲೀ
ಗಂಗಾವರ್ತ ಸುನಾಭಿ ಭಾಸಿತ ಕಟೀ ಸದ್ರತ್ನ ಸವೈಖಿಲಾ|
ಸುಶ್ರೋಣೀ ತಟ ಯುಗ್ಮ ಲಾಂಛನವತೀ ಮೋಚಾಸಮೋರು ಪ್ರಭಾ-
ಪೂರ್ಣೇಂದ್ರೂಪಮ ಜಾನುಮಂಡಲವತೀ ಪ್ರಾಪ್ತಯಾಹಿ ಮೇ
ಮಂದಿರಂ ||5||

ಸನ್ನಿನಾಭಿ ಸುಜಂಘಿಕಾ ಚ ವಿಲಸದ್ಗುಲ್ಫೋರು ಯುಗ್ಮಾಂಜಿತಾ
ಪಾದಾಬ್ಜದ್ವಯ ರಂಜಿತಾಂಗುಲಿನಖಿ ಪ್ರೋದ್ಭಾಸಿತಾ ಸರ್ವದಾ|
ಶ್ರೀದೇವೀದೃಶ ಮಂಜುಲಾಕೃತಿಯುತಾ ಭೂಯಾದ್ರುತಂ ನೇತ್ರಸಾತ್
ಪ್ರೇಮ್ಣಾಸಮಂದ ಕೃಪಾರಸಾರ್ದ್ರ ಸುದೃಶಾ ಸಂವೀಕ್ಷ್ಯ ಮಾಂ
ಪಾಲಯ ||6||

ತೃತ್ಯಲ್ಯಾಣ ಮಹಾಗುಣಾನ್ ಣಯತುಂ ನೇತಾ ಯತಸ್ಸೂರಯೋ
ಬ್ರಹ್ಮಾದ್ಯಾ ಭುವಿ ಮಾನವೋಲ್ಪಮತಿಮಾನ್ ಕ್ವಾಹಂ
ರಮೇ ಭಾರ್ಗವಿ|

ತೃತ್ಯಾರುಣ್ಯ ಬಲಾದವಾಪ್ತನಿಖಿಲೈಃ ಸ್ವಂ ಸ್ವಂ ಪದಂ ಸ್ವರ್ಗಿಭಿಃ
ಪ್ರಾಪ್ತಂ ತ್ವಾಮಭಿಯಾಚಯಾಮಿ ಸತತಂ ಸಂಪೂರಂಸೇಷ್ಟಂ
ಮಮ ||7||

ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ ವರರೂಪ ವರ್ಣನಮಿದಂ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಸಂಪತ್ಕರಂ
ಸತ್ಪ್ರತ್ಯಾದಿ ಸುಗೇಹ ಧಾನ್ಯಧನದಂ ಸರ್ವಾರ್ಥ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಂ|
ಭಕ್ತಿಚ್ಛಾನ ವಿರಕ್ತಿ ಶಾಂತಿ ಗುಣದಂ ಸಂತಾನಸಂವೃದ್ಧಿದಂ
ಸಚ್ಚಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥ ವಿಚಾರಸಾರ ಮತಿದಂ ಶ್ರೀಪ್ರೀತಿ ಸಂವರ್ಧಕಂ ||8||

ಶ್ರೀಮತ್ಕೃಷಿಕ ಪುಣ್ಯನಾಮಕ ಪರೋಪಾಹ್ವಾಯುಜಾ ಸ್ವಾಮಿನಾ
 ದಾರಿದ್ರ್ಯಾತಪತಾಪತಪ್ತಮನಸಾ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಪ್ಪಕಂ ನಿರ್ಮಿತಂ |
 ತೇನೈವಾಪ್ತವ ಶುಕ್ಲಕೇ ಪ್ರತಿದಿನಂ ಶುಕ್ಲೋದಯೇ ಪಠ್ಯತಾಂ
 ಶ್ರೀದೇವೀ ಪ್ರದದಾತ್ಯಮಿಂದವಿಭವಂ, ಸತ್ಯಂ
 ಮಯೋಕ್ತಂತ್ವಿದಂ ||9||

ಇತಿ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಪಾದ ಕಮಲಾರಾಧಕೇನ

ಸ್ವಾಮಿನಾ ರಚಿತಂ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಪ್ಪಕಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ

||ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾ ಪೂಜಾಮಸ್ತು||

ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ

ಆಪಾದ ಮೌಲಿ ಪರ್ಯಂತ ವರ್ಣನ ಸ್ತೋತ್ರಂ

ತನ್ನ ಮಾಮಿ ಮುನಿವೃಂದವಂದಿತಂ

ಮಂದಹಾಸ ಮುಖ ಸುಂದರ ದೃತಿಂ

ಕುಂದ ಕೋಕನದ ಕಾಂತಿ ಬಂಧುರಂ

ವಂದಿತಾಮರ ಸುಭೂಜ ಸನ್ನಿಭಂ

||1||

ಕಂಜ ಲೋಚನ ಸುಫಾಲ ನಾಶಿಕಂ

ಮಂಜುಲೋಕ್ತಿ ಜನರಂಜಕಂ ಸದಾ

ಸೂರ್ಯಪೂಜ ಸಮಕಾಂತಿ ಸಂಯುತಂ

ಕಂಠುತುಲ್ಯ ಶುಭಕಂಠ ರಂಜಿತಂ

||2||

ವಾರಿಜಾಕ್ಷ ಮಣಿಹಾರ ಕಂಧರಂ

ಚಾರು ದಿವ್ಯ ತುಲಸೀ ವಿಭೂಷಿತಂ

ಸಾರ ಭೃಲ್ಲಸುಮನೋಭಿ ಶೋಭಿತಂ

ಸೀರಜಾಧವ ಸುಪಾದ ಮಾನಸಂ

||3||

ಪೀನ ಗೌರ ಪರಿವೃತ್ತ ಕಂಧರಂ

ದಾನ ಶೋಭಿತ ಕರಂ ಸುವರ್ತಸಂ

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕೃತವಾಸ ಮಾನಸಂ

ಜ್ಞಾನ ಮೂರ್ತಿಮನಿತಂ ಭಜಾಮ್ಯಹಂ

||4||

ಬಿಂಬಮೂರ್ತಿ ಪದ ಚಿಂತನೋದ್ಯತಂ
ಶಂಬರಾರಿ ಸುರವೃಂದ ಸೇವಿತಂ
ನಾರಸಿಂಹ ಪದಪದ್ಮ ಸೇವಿನಂ
ರಾಮಗಾಮಿನಮುಪಾತ್ರಯೇ ಗುರುಂ

||5||

ಸುಂದರೋದರ ವಿಲಾಸಿ ರೇಖಕಂ
ಸಿಂಧುರಾಜ ಪರಿವರ್ತ ನಾಭಿಕಂ
ಬೃಂದವಾಲುಕ ನಿತಂಬ ಶೋಭಿತಂ
ತುಂದಿದೇಶ ಕಟಿಭಾಗ ರಂಜಿತಂ

||6||

ಮೂಲ ರಾಮ ಶುಭವಿಗ್ರಹಾರ್ಚಕಂ
ಮಾನವಾಲಿ ಸುಖಿದಾಯಕಂ ಸದಾ
ಸಾನುರಾಗ ಮತಿದಾನ ದೀಕ್ಷಿತಂ
ದಾನ ಸಂಜಿತ ಸುರದ್ವಯಂ ಭಜೇ

||7||

ಊರು ಯುಗ್ಮ ವಿವಿವರ್ತಿ ರಂಭಕಂ
ಶುದ್ಧಜಾನು ಲಲಿತಂ ಸುಜಂಘಿನಂ
ಕಂಠು ಕಂದ ಸುಸಮಾನ ಗುಲ್ಫಕಂ
ಅಂಬುಜೋಪಮ ಸುಪಾದ ಯುಗ್ಮಕಂ

||8||

ಶಾರದೇಂದು ಸುಕಲಾ ನಖಿಪ್ತ್ವಿಷಂ
ಚಾರು ಸಂಚರಣ ವತ್ಸ್ಯ ಸಜ್ಜನಂ
ಧೀರರಾಜ ಗುರುರಾಜ ಪೂಗವಂ
ಸಂಶ್ರಯೇ ಮಮ ಹಿ ಜೀವಿತೇಶ್ವರಂ

||9||

ಸ್ವಾಮಿರಾಜಮವ ಮಾಂ ಗುರೂತ್ತಮ
ಪ್ರೇಮಪೂರ್ವಕ ದೃಶಾ ವಿಲೋಕಯು
ತ್ವಾಂ ಭಜಾಮಿ ಶರಣಂ ದಯಾನಿಧೇ
ನಾಮಿ ತೇ ಪದ ಸರೋಜ ಮಾತ್ರಕಂ

||10||

ಪಾಹಿ ಪಾಹಿ ತವ ಪಾದ ಸೇವಿನಂ
ದೇಹಿ ಮೇ ಪರಮಮಿಷ್ಟಮಂಜಸಾ
ಮಾನಸಂ ಮಮ ನಿವಿಶ್ಯ ಸದ್ಗುರೋ
ದರ್ಶಯಸ್ವ ತವ ರೂಪಮಕ್ಷಯಂ

||11||

ಸ್ವಾಮಿನಾ ರಾಘವೇಂದ್ರಾಶ್ರಿ ಗುರುಪಾದಾಬ್ಜ ಸೇವಿನಾ
ಆಪಾದಮಾಲಿ ಪರ್ಯಂತ ಸ್ತೋತ್ರಂ ವಿರಚಿತಂ ಮಯಾ||

‘ಇತಿ ಶ್ರೀಗುರು ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಾರ್ಯ ವಿರಚಿತಂ

ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ

ಆಪಾದಮೌಲಿ ಪರ್ಯಂತ ವರ್ಣನಸ್ತೋತ್ರಂ ಸಪೂರ್ಣಂ

||ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾ ಪೂಜಾಮಸ್ತು||

ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರಾಷ್ಟಕಂ

ಪಾಹಿ ಗುರುವರ ಪಾಹಿ ಯತಿವರ ಪಾಹಿ ಪಾಪವಿನಾಶನ
ಪಾಹಿ ಕೌತಳ ಕ್ಷೇತ್ರನಿಜಕೃತಮಂದಿರ ಪ್ರಿಯಸುವ್ರತ||

ಇಂದ್ರಬಿಂಬ ನಿಭಾಸ್ಯ ಸಾರಸಲೋಚನಂ ಶುಭವಾಚಿನಂ
ಕುಂದ ಕುಡ್ಮಲ ದಂತ ಶೋಭಿ ರದಚ್ಛಿದಂ ಪರಿತುಷ್ಟಿದಂ
ಸುಂದರೋರುಸುಕರ್ಣ ನಾಶಿಕ ಮಂಡಿತಂ ವರಪಂಡಿತಂ
ಶ್ರೀದಮದ್ಗುರು ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸುರೋತ್ತಮಂ ಯತಿಸತ್ತಮಂ ||1||

ಕರಿಕರೋಪಮ ಬಾಹುಭೂಷಿತ ಕಂಧರಂ ಗುಣ ಬಂಧುರಂ
ದರವರೋಪಮ ಕಂಠರಾಜಿತ ವಕ್ಷಸಂ ಕರುಣಾರಸಂ
ವರತನೂದರ ಮಧ್ಯ ಸಂಸ್ಥಿತ ನಾಭಕಂ ವ್ರತಿನಾಯಕಂ
ಪತಿತಪಾವನ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸುರೋತ್ತಮಂ ಯತಿಸತ್ತಮಂ ||2||

ಪರಮಸುಂದರ ರೋಮರಾಜಿ ವಿರಾಜಿತಂ ಹೃಪರಾಜಿತಂ
ವರವಳಿತ್ರಯ ಭಾಸಮಾನ ಸುಕೋಮಲಂ ಶ್ರೀತಪಾಲಕಂ
ಪರಮ ಮಧ್ಯ ವಿರಾಜಿತಾಮಲ ದಾಮೂದ್ಧ ಪಟಚ್ಚರಂ
ಪತಿತಪಾವನ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸುರೋತ್ತಮಂ ಯತಿಸತ್ತಮಂ ||3||

ಸುಂದರೋರು ಯುಗೇನ ನಿರ್ಜಿತ ರಂಭಕಂ ಶುಭಜಾನುಕಂ
ಕುಂಭಿರಾಜ ಕರೋಪಮೋರು ಸುಜಂಘಕಂ ಶುಭಗುಲ್ಫಕಂ
ಅಯುಜೋಪಮ ಚಾರುಪಾದ ಸುಮಂಡಿತಂ ನಖರಂಜಿತಂ
ಶ್ರೀದಮದ್ಗುರು ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸುರೋತ್ತಮಂ ಯತಿಸತ್ತಮಂ ||4||

ಪಾದಪೀತಯುಗಾಂಚಿತಾಂಕ್ರಿ ಸುಕೋಮಲಂ ಕರುಣಾಲಯಂ
ಮೇದಿನೀಸುರ ಮಂಡಲೋಚ್ಚ್ರಯ ಕಾರಿಣಂ ಮಲಹಾರಿಣಂ
ಮೋದಮೋಧಕರಂ ಸವಾಂಬುದ ನೀಲದೇಹ ವಿರಾಜಿತಂ
ಶ್ರೀದಮದ್ಗುರು ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸುರೋತ್ತಮಂ ಯತಿಸತ್ತಮಂ ||5||

ಚಾರು ಚೇಲ ವಿರಾಜಿತಾಮಲ ವೇಷಕಂ ಹರಿತೋಷಕಂ
ಸಾರ ಗಂಧ ಸುನಾಮ ಲಾಂಛನ ಧಾರಿಣಂ ಭುವಿಚಾರಿಣಂ
ಚಾರು ದೈವತ ದಾಮ ಮೌಕ್ತಿಕ ಹಾರಿಣಂ ಗುಣಶಾಲಿನಂ
ಧೀರ ಮದ್ಗುರು ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸುರೋತ್ತಮಂ ಯತಿಸತ್ತಮಂ ||6||

ಲಸಿತಪ್ರ೦ಧ್ರ ಸುಶೋಭಿತಾಕ್ಷತ ಫಾಲಕಂ ಶುಭಲೀಲಕಂ
ಕುಸುಮ ದಾಮ ಸುಶೋಭಿತಾಮಲ ಮಸ್ತಕಂ ಶುಭದೇಹಕಂ
ಉಷಿತ ನಿರ್ಜರ ಸಂಘ ಮುಂಡಿತ ಧಾಮಕಂ ಜನವಂದಿತಂ
ಪತಿಸಪಾವನ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸುರೋತ್ತಮಂ ಯತಿಸತ್ತಮಂ ||7||

ವಂದಿತಾಮಲ ಸಜ್ಜ ನಾಲಿ ಸುಕಾಮದಂ ಶ್ರೀತಮೋಕ್ಷದಂ
ಇಂದಿರಾಧವ ಪಾದವಾರಿಜ ಪಟ್ಟಿದಂ ಮಮ ಸತ್ತದಂ
ವಂದನೀಯ ಶುಭೋರು ಸದ್ಗುಣರಾಜಿತಂ ಜಿತಮನ್ಯಥಂ
ತಂ ಭಜೇ ಗುರು ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸುರೋತ್ತಮಂ ಯತಿ ಸತ್ತಮಂ ||8||

ಧೀರ ಸದ್ಗುರು ಪಾದಪಂಕಜ ಸೇವಿನಾ ಶುಭಕಾಮಿನಾ|
ಸ್ವಾಮಿನಾ ಶ್ರುತಿಚಾರಿಣಾ ಗುರುಪಾದಪಂಕಜ ಸೇವಿನಾ
ಸಾರಸದ್ಗುಣ ವರ್ಣನಾತ್ಮಕ ಮಪ್ಯಕಂ ಗುರುತುಷ್ಟಿದಂ
ಪೂರಿತಂ ಪ್ರಭು ರಾಘವೇಂದ್ರ ಕುಖಾಕ್ಷ ವೈಭವ ಲೇಶತಃ ||9||

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಗುರು ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಾರ್ಯ ವಿರಚಿತಂ
ರಾಘವೇಂದ್ರಾಷ್ಟಕಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ
||ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು||

ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಮಹಾತ್ಮ್ಯಂ

ಪ್ರಥಮೋಧ್ಯಾಯಃ

ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಮಹಾತ್ಮ್ಯಂ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದತಃ
ವಕ್ಷಾಮಿ ಲೇಶ ಲೇಶಂ ವಾ ಶೃಣುಷ್ವ ಗದತೋ ಮಮ ||1||

ಸಾಕಲ್ಯೇನ ಮಯಾ ವಕ್ತುಂ ನಾಲಂ ವರ್ಷಶತ್ಪರಕಿ
ಅಗಮ್ಯಮಹಿಮಾನಂ ತಂ ರಾಘವೇಂದ್ರಂ ಬಹೇನಿತಂ ||2||

ಅಜ್ಞಾನಾಂಧಸ್ಯ ಲೋಕಸ್ಯ ಗುರುರಾಜಾಂಜನೇನ ಚ
ತಚ್ಚರ್ಯಾಖ್ಯಾನಿ ರತ್ನಾನಿ ದರ್ಶಯಾಮಿ ಯಥಾ ಮತಿ ||3||

ಭಕ್ತ ಭಕ್ತಿವಶಂ ಶಾಂತಂ ದಯಾಸಾರಂ ತಪೋನಿಧಿಂ
ಯೇ ಸ್ಮರಂತಿ ಸದಾ ಭಕ್ತ್ಯಾ ತೇ ಧನ್ಯಾಃ ಪುಣ್ಯಶಾಲಿನಃ ||4||

ತದ್ವರ್ತನಂ ಜನಾನಾಂಚ ಪಾಪಕಾಂತಾರ ಪಾವಕಂ
ಪಾದೋದಕಂ ತ್ರಿಜಗತಾಂ ಅಘರಾಶಿ ನಿಷೂದನಂ ||5||

ತತ್ಪಾದ ಸಲಿಲಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಯೇಧರಂತಿ ದಿನೇ ದಿನೇ
ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದಿಭಃ ಪಾಪೈಃ ಮುಚ್ಯಂತೇತೇ ನ ಸಂಶಯಃ ||6||

ದಯಾಲುರಪರಃ ಕೋವಾ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಗುರೋ ಪರಃ
ವೈರಾಗ್ಯ ಭಕ್ತಿ ಜ್ಞಾನೇಷು ಸ್ವೇಷ್ಟದಃ ಕ್ವಾವರೋಹತಿ ||7||

ತತ್ಸಮೋ ನಾಸ್ತಿ ನಾಸ್ತೈವ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಾದಿಷು ವೈ ಪ್ರಭುಃ
ಈಪ್ಸಿತಾರ್ಥ ಪ್ರದಾನೇ ಚ ತತ್ಸಮೋ ನಾಸ್ತಿ ಮೈ ಪರಃ ||8||

ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರಾಯ ನಮಃ ಇತ್ಯಷ್ಟಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರತಃ
ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿ ಭವತೈವ ನಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಾ ವಿಚಾರಣಾ ||9||

ಸರ್ವಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿ ಭವತಿ ಗುರುರಾಜ ಪ್ರಸಾದತಃ
ಯತ್ಪ್ರಸಾದಾನ್ಮಹಾ ವಂಛ್ಯಾ ಸುತಂ ಯಾತಿ ನ ಸಂಶಯಃ ||10||

ರಾಜ ಚೋರ ಮಹಾವ್ಯಾಘ್ರ ಸರ್ಪ ನಕ್ರಾದಿ ಪೀಡನಂ
ಭೂತ ಪ್ರೇತ ಪಿಶಾಚಾದಿ ಭಯಂ ನಶ್ಯತಿ ವೈದ್ಯವಂ ||11||

ವಿಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿ ವೈರಾಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯಂ ದಾಸ್ಯತಿ ಸದ್ಗುರುಃ
ನಮತಾಂ ಇಷ್ಟದೋ ಭೂಯೋ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸುರದ್ರುಮಃ ||12||

ನ ವಿಷ್ಣು ಸದೃಶೋ ದೇವೋ ನ ಗುರುವಾರ್ಯುನಾ ಸಮಃ
ಕೋವಾ ಸರ್ವೇಷ್ಟದಾತಾ ಹಿ ರಾಘವೇಂದ್ರಾನ್ಮಹೀತಲೇ ||13||

ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣ ಸಮಾವಿಷ್ಟೋ ಶೇಷಾಂತೋ ಸುಮಹಾಬಲಃ
ಪ್ರಹ್ಲಾದಾಖ್ಯೋ ಸುರವರಃ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪೋಃಸ್ನತಃ ||14||

ಸ ಏವ ರಾಘವೇಂದ್ರಾಖ್ಯ ಗುರುರಾಸೀನ್ಮಹಾಯಶಾಃ
ತಸ್ಮಾತ್ಸತ್ಸತ್ಯ ಮಹಿಮಾಸೌ ಲೋಕೇ ವಿಖ್ಯಾತವಾನ್ಘೃತಂ ||15||

ಗುರುರಾಜ ಪ್ರಸಾದೇನ ವಾಕ್ಯಕ್ಷುಜ್ಞಾನ ಸಿದ್ಧಯಃ
ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಕ್ಷಣಾದೇವ ಭಕ್ತಾನಾಂ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ ||16||

ವಂಛ್ಯಾ ಪುತ್ರವತೀ ಸದ್ಯೋ ವಿಧುರೋಪಿ ಸದಾರಕಃ
ಜ್ಞಾನಹೀನಸ್ತು ವಿಜ್ಞಾನೀ ನಿರ್ಧನೋ ಧನವಾನ್ಮವೇತ್ ||17||

ರೋಗಾತೋ ಮುಚ್ಯತೇ ರೋಗಾನ್ನಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಾ ವಿಚಾರಣಾ
ದರಿದ್ರಾಣಾಂ ಚ ಧನದೋಹ್ಯಜ್ಞಾನಾಂ ಜ್ಞಾನದೋ ವಿಭುಃ ||18||

ಭಕ್ತಾಪೇಕ್ಷಿತ ಮರ್ಥಂ ಚ ಪ್ರದಿಶನ್ವರಯಾ ಮುದಾ
ಭಾಸತೇ ದೀನನಾಥೋಸೌ ವೈಂದಾವನಗತೋ ಯತಿಃ ||19||

ಭೂದೇವ ಬೃಂದ ವಂದ್ಯಾಂಘ್ರಿಃ ಭುವಿ ಕಾಮ ದುಘೋಪಮಃ
ಚಿಂತಾಮಣಿಸ್ತು ಭಜತಾಂ ಧ್ಯಾಯಿನಾಂ ಸುರಪಾದಪಃ ||20||

ಸದಾಸರ್ವ ಜನಸ್ತುತ್ಯಃ ವಿಲಸತ್ತೀರ್ತಿ ಮಾನ ಹೋ
ಸ್ವಕೀರ್ತಿ ಚಂದ್ರಬಿಂಬೇನ ದ್ಯೋತಯನ್ಸರ್ವತೋ ದಿಶಃ ||21||

55623

ಶ್ರೀಗುರು ಜಗನ್ನಾಥದಾಸರ ಕೃತಿರತ್ನ ಮಾಲಾ

51

ಸಾರ್ವಭೌಮಃ ಸದಾ ಭಕ್ತಾನ್ವೋಪಯನ್ಮಾಜತೇ ಭುವಿ
ತುಂಗಾತಟಗತೋ ದೇವಃ ಮಂತ್ರಾಲಯ ಸುಮಂದಿರಃ ||22||

ದೂರಸ್ಥಾನಪ್ರಸೌ ಭಕ್ತಾನ್ ಕೃಪಯಾ ತತ್ರ ತತ್ರ ಹಿ
ಸ್ವಸ್ಮೈಕಾಂಶೇನ ನಿರ್ಗತ್ಯ ಹೃನಾಥಾನ್ಪಾಲಯತ್ಯಹೋ ||23||

ಲಸತ್ಪಾಷಾಯ ವಸನೋ ಜಲಜಾಕ್ಷ ಸುಮಾಲ್ಯವಾನ್
ಧೃತದಂಡ ಕರೋ ಹಂಸಃ ಕಮಂಡಲು ಧರ ಶ್ರುಚಿಃ ||24||

ಪದ್ಮಾಸನ ಸುಸಂಸ್ಥೋಸೌ ಧೃತನಾಮ ಸುಮುದ್ರಕಃ
ಉದಯಾದಿತ್ಯ ಸಂಕಾಶೋ ಉದಾರ ಗುಣ ವಾರಿಧಿಃ ||25||

ಅಪ್ರಮೇಯ ಮಹಾಚರ್ಯೋ ಯತಿರೂಪ ಸುರೋತ್ತಮಃ
ತಸ್ಯ ಸ್ಥಾನೋಪಮಂ ಸ್ಥಾನಂ ನಾಸ್ತಿ ತೇನ ನಮೋ ಗುರುಃ ||26||

ತಸ್ಯ ತೀರ್ಥ ಸಮಂ ತೀರ್ಥಂ ನ ಕದಾಪಿ ನ ಕುತ್ರಚಿತ್
ಕಪೋಲ ಕಲ್ಪನಾದೇತನ್ ಕೃತಂ ನೋದಿತಂ ಮಯಾ ||27||

ಕಿಮುಕ್ತೇನ ವಿಶೇಷೇಣ ಸ್ವಾನುಭೂತಂ ಯದಾ ಭವೇತ್
ತದಾ ಜಾನಂತಿ ಮಂದಾಶ್ಚ ಜ್ಞಾನಿನಾಮಿಹ ಕಾ ಕಥಾ ||28||

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದೃಷ್ಟ ಮಹಿಮಾ ಚೋದಿತೇ ನೋದಿತಾ ಮಯಾ
ತತ್ಸರ್ವಮಪಿ ವಕ್ತುಂ ವೈ ನ ಸಮರ್ಥೋಲ್ಪಧೀರಹಂ ||29||

ಮಹಿಮಾಂಬುಧಿಮುನ್ಮಥ್ಯ ಸಾರಸಮೃಗ್ಭೃತೋ ಮಯಾ
ತದನುಗ್ರಹಮಾತ್ರೇಣ ಲೇಶತತ್ತ್ವೋದಿತೋ ಮಯಾ ||30||

ವದಂತಿ ಜ್ಞಾನಿನಸ್ತ್ವಿತ್ಥಂ ತಚ್ಚರ್ಯಾ ಜ್ಞಾಸ್ತಪೋದನಾಃ
ಉಪಾಸತೇ ಚ ತಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ತಚ್ಚಿತ್ತಾಶ್ಚ ಜಪಂತಿ ತಂ ||31||

ಪರೌ ರುಚ್ಯೇ ಗುರುಸ್ತೌತಾ ಗುರೌ ರುಚ್ಯೇ ನ ಕಶ್ಚನ
ಗುರುಸ್ತೌತಾ ಗುರುಸ್ತೌತಾ ಗುರುಸ್ತೌತಾ ನ ಸಂಶಯಃ ||32||

ಇತಿ ವೇದವಿದೋ ವಿಪ್ರಾಃ ಪ್ರವದಂತಿ ಸತಾಂ ಮತಂ
ತಸ್ಮಾದ್ಗುರುವರಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಭಜಸ್ಸೌಖ್ಯಮವಾಪ್ನುಯಾತ್ ||33||

||ಇತಿ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಮಹಾತ್ಮೇ ಪ್ರಥಮೋಧ್ಯಾಯಃ||

ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಮಹಾತ್ಮ್ಯಂ

ದ್ವಿತೀಯೋಧ್ಯಾಯಃ

ಅನಂತಗುಣ ಸಂಪೂರ್ಣಂ ಅನಂತಾಂಶಂ ಹರಿಪ್ರಿಯಂ
ಅನಂತ ಭಕ್ತ ತ್ರಾತಾರಂ ರಾಘವೇಂದ್ರಂ ಭಜೇನಿಶಂ ||1||

ಸದಾಜ್ಞಾನಾನಂದ ಸಂದೋಹ ಮುದಾರ ಗುಣವಾರಿಧಿಂ
ವಂದಾರು ಜನಸಂದೋಹಂ ರಾಘವೇಂದ್ರಂ ಭಜೇನಿಶಂ ||2||

ದಯಾಕರಂ ಮಹಾತೇಜಂ ಮಹಾದಾಹುಂ ಮನೋಹರಂ
ಮಹೋರಸ್ಕಂ ಮಹಾಬುದ್ಧಿಂ ರಾಘವೇಂದ್ರಂ ಭಜೇನಿಶಂ ||3||

ಕೃಪಾಕರಂ ಶರಣ್ಯಂ ತಂ ಶರಣಂ ಶರಣಾರ್ಥಿನಾ
ವರದಂ ಯಾ ಚ ಮಾನಾನಾಂ ರಾಘವೇಂದ್ರಂ ಭಜೇನಿಶಂ ||4||

ಇಷ್ಟಾರ್ಥದ ಮನಿಷ್ಯಘ್ನಂ ಕಷ್ಟ ಹಂತಾರ ಮನ್ಯಯಂ
ಶಿಷ್ಟೇಷ್ಟ ಮನಿಶಂ ಶಾಂತಂ ರಾಘವೇಂದ್ರಂ ಭಜೇನಿಶಂ ||5||

ದಾಂತಂ ಶಾಂತಂ ಭಯಹರಂ ಕಾಂತಂ ಕಾಲುಷ್ಯವರ್ಜಿತಂ
ಕಾಮಾಧಿ ಕ ಪ್ರದಂ ಧೀರಂ ರಾಘವೇಂದ್ರಂ ಭಜೇನಿಶಂ ||6||

ಭಕ್ತಸಲ್ಲೋಕ ರಕ್ಷಾಯಾಂ ದೀಕ್ಷಿತಂ ಧೀರ ಪೂಜಿತಂ
ಅನಾಥ ಪಾಲಕಂ ಅನಾಥಂ ರಾಘವೇಂದ್ರಂ ಭಜೇನಿಶಂ ||7||

ಕಮನೀಯ ನಿಜಾಸ್ಯಂ ತಂ ಕಾಮಿತಂ ಕಮಲೇಕ್ಷಣಂ
ನಮತಾಂ ಜ್ಞಾನದಂ ಶ್ರೀದಂ ರಾಘವೇಂದ್ರಂ ಭಜೇನಿಶಂ ||8||

ಸುಭ್ರುವಂ ಸುಕರಂ ಸ್ವಾಸ್ಯಂ ಸುಲಲಾಟ ಕಪೋಲಕಂ
ಸುನಾಸಂ ಸುಂದರಂ ಸ್ವೇಷ್ಠ ರಾಘವೇಂದ್ರಂ ಭಜೇನಿಶಂ ||9||

ಬಾಲಾರ್ಕ ನಿಭ ತೇಜಂ ತಂ ಬಾಲಸಿಂಹೋಪಮಂ ಗುರುಂ
ಅದ್ವೈತ ಮತ ಹಂತಾರಂ ರಾಘವೇಂದ್ರಂ ಭಜೇನಿಶಂ ||10||

ನಮಸ್ಯ ತಾಂ ಸದಾಭಕ್ತಾ ಸುಮಹಾ ನಂದದಾಯಕಂ
ಸುರನಾಥಾದಿ ವಂದ್ಯಂ ತಂ ರಾಘವೇಂದ್ರಂ ಭಜೇನಿಶಂ ||11||

ಯಕ್ಷ ದಂ ಭೂಸುರೇಂದ್ರಾಣಾಂ ಶಿರೋರತ್ನಾಯತೇ ಸದಾ
ತಥಾವಿಧ ಪಂದಾಂಭೋಜಂ ರಾಘವೇಂದ್ರಂ ಭಜೇನಿಶಂ ||12||

ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರಂ ಗುರುಸಾರ್ವಭೌಮಂ
ಕಾಮ್ಯಾರ್ಥದಂ ಕಾರುಣಿಕಂ ಯತೀಶಂ
ಚಿಂತಾಮಣಿಂ ಸ್ವಾಶ್ರಿತ ಕಲ್ಪಭೂಜಂ
ಭಜಾಮಿ ಸತ್ಯಾಮದುಪಂ ಶರಣ್ಯಂ

||13||

ವಿತಾದೃಶಂ ಗುರುವರಂ ಭಜ ಭೋ ಯತೀಶಂ
ನಾನ್ಯಂ ಭಜಸ್ವ ಪರಿಮೋಹಿತ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಾಶ್ರಿ
ತದ್ಭಾವ ಶುದ್ಧ ಪರಮಾದರ ದಿವ್ಯ ಭಕ್ತ್ಯಾಶ್ರಿ
ತಸ್ಮಿನ್ನರೌ ಸುವಿನಿವಿಷ್ಟ ಮನಾಃ ಭವತ್ಸಂ

||14||

ತತ್ಪಾದ ಸದ್ಭಜನ ಜನ್ಯ ಸುಸಂಪದ್ಯವ
ಸೇವಸ್ವ ಭೋಗಮಿಹ ತಸ್ಯ ಗುರೋಃ ಪ್ರಸಾದಾತ್
ಅಜ್ಞಾನ ಶಸ್ತ್ರಹತ ಬುದ್ಧಿರಹೋ ನಿತಾಂತಂ
ಉಕ್ಷೋಪಮಃ ಪ್ರಚರಸೀಹ ಗುಣೈರ್ವಿಹೀನಃ

||15||

ಸದ್ವಾಸಕಾಮ ಪರಿಪೂರಣ ಬದ್ಧ ದೀಕ್ಷೋ
ಉದ್ವಾದಮಚರ್ಯ ಕರಬದ್ಧ ಮಹಾರ್ಥಸಾರಃ
ಆರ್ತಾರ್ತಿಹಾಚ ಸದದಾತಿ ಮಹಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಂ
ಮುಗ್ಧೋಸಿ ತದ್ಭಜನ ವಾರಿನಿಧೌ ನಿಮಜ್ಜ

||16||

ಯದ್ಬೃಂದಾವನ ಸೇವನಂ ವಿತನುತೇ ರಾಶಿಂ ತ್ರಿಯಾಮಕ್ಷಯಂ
ವಿದ್ಯಾಸಂತೈಮಾತನೋತಿ ಪರಮಂ ತನ್ಮೂರ್ತಿ ಸಂದರ್ಶನಂ
ತದ್ಬೃಂದಾವನ ಸೇವನಂ ಕುರು ಸಖೇ ಸದ್ಯೋನವದ್ಯಸ್ಪಧೀಃ
ಪ್ರಜ್ಞಾಯಾಂ ಪ್ರತಿಭಾತಿ ವಿಶ್ವಮಖಿಲಂ ಬಿಂಬಾಪರೋಕ್ಷಂ ಸದಾ||
|| ಇತಿ ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯೇ ದ್ವಿತೀಯೋಧ್ಯಾಯಃ ||

ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ

ತೃತೀಯೋಧ್ಯಾಯಃ

ಕೃಪಾನಿಧೇ ಕೃಪಾನಿದೇ ಕೃಪಾನಿಧೇ ಕೃಪಾನಿದೇ
ಭಜೇ ಭಜೇ ಭಜೇ ಭಜೇ ಭಜೇ ಭಜೇ ಭಜೇ ಭಜೇ

||1||

ನತಾನಾಂ ಕಲ್ಪಭೂಜಾಯ ನಮತಾಂ ಕಾಮಧೇನವೇ
ನಮಃ ಕೇವಲ್ಯದಾತ್ರೇ ಚ ನಮಃ ಕಾರುಣ್ಯ ಸಿಂಧವೇ

||2||

ನಮಃ ಸರ್ವತ್ರ ಪೂಜ್ಯಾಯ ನಮಃ ಸರ್ವವರಾಯ ಚ
ನಮಸ್ತೇ ಸಾರ್ವಭೌಮಾಯ ನಮಃ ಸೌಭಾಗ್ಯದಾಯಿನೇ

||3||

ನಮಃ ಶಾಂತಾಯ ದಾಂತಾಯ ನಿತ್ಯಾನಂದ ಪ್ರದಾಯಿನೇ
ನಮಃ ಪರಮ ಹಂಸಾಯ ನಮೋ ಯತಿವರಾಯ ಚ ||4||

ನಮಃ ಶ್ರೀಗುರುರಾಜಾಯ ರಾಘವೇಂದ್ರಾಯ ತೇನಮಃ
ನಮಃ ಸದ್ಗುಣ ಪೂರ್ಣಾಯ ಪ್ರಹ್ಲಾದಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ||5||

ನಮೋ ನಂತಸುಖಾಢ್ಯಾಯ ನಮಃ ಕಾರುಣ್ಯಸಿಂಧವೇ
ಹರ್ಯಾಜ್ಞ ವಶಗಾಯಾಸ್ತು ಬಾಹಿರಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ||6||

ನಮಾಮಿ ತೇ ಪಾದಯುಗಂ ನಿರಂತರಂ ಸ್ಮರಾಮಿ ತೇ ಸಾಹ್ಯಮನಂತ
ಕರ್ಮಸು
ಕರೋಮಿ ವಿಶ್ವತನಾಮಕೀರ್ತನಂ ಸದಾಧ್ಯಾಯಾಮಿ ತೇ ರೂಪಮತೀವ
ಸುಂದರಂ ||7||

ಧ್ಯಾಯೇ ಸದ್ಗುಣಪೂರ್ಣಂ ತ್ವಾಂ ಅಗಾಧ ಮಹಿಮಾರ್ಣವಂ
ಭಜತಾಮಿಪ್ಪಫಲದಂ ನಮತಾಮಮರ ದೃಮಂ ||8||

ಅಪದಾಂ ಅಪಹರ್ತಾರಂ ದಾತಾರಂ ಸರ್ವಸಂಪದಾಂ
ಶ್ರೀಪ್ರದಂ ಸ್ವಾಶ್ರಿತಾನಾಂ ಚ ನಾಮಿ ತ್ವಾಂ ಕರುಣಾಮಯಂ ||9||

ತ್ವತ್ಪಾದಸಕ್ತಂ ತವ ದಾಸದಾಸಂ ತ್ವದೀಯ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಾಬ್ಧಿಮಗ್ನಂ
ತ್ವನ್ನಾಮ ಸೌಂದರ್ಯಗುಣೈಕ ಚಿತ್ತಂ ತ್ವಧ್ಯಾನ ಸಕ್ತಂ ಕುರು ಮಾಂ
ಯತೀಶ ||10||

ನವ್ಯಥಾ ಕುರು ಮೇ ವಾಕ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ಕುರು ಮಯೇ ದಿತಂ
ನಯಾಚೇ ಗುರುರಾಜೇಂದ್ರ ತ್ವಾಂ ವಿನಾನ್ಯಂ ಸುರೋತ್ತಮ ||11||

ಮಾತಾ ತ್ವಮೇವ ಸತತಂ ಪಿತಾ ತ್ವಂ ಸರ್ವದಾ ಮಮ
ಭ್ರಾತಾ ತ್ವಮೇವ ರಾಜೇಂದ್ರ ಗೋಪ್ತಾ ತ್ವಂ ಸರ್ವದಾ ಮಮ ||12||

ಭರ್ತಾ ತ್ವಮೇವ ಸತತಂ ಹರ್ತಾ ತ್ವಂ ಪಾತಕಸ್ಯ ಮೇ
ಕ್ಷಮಸ್ವ ಮಮ ಪೌರಾತ್ಮ್ಯಂ ಯತೋಽಹಂ ತವ ಬಾಲಕಃ ||13||

ಮೋದತೇ ಹಿ ಯಥಾ ಮಾತಾ ಪಿತೂಕ್ತಂ ಕಲಭಾಷಣಂ
ಅಪದ್ಧಮಪಿ ಸಂಗೃಹ್ಯ ತಥಾ ಮೋದಸ್ವ ಮಾಮಕಂ ||14||

ಅಜಾತಪಕ್ಷಃ ಪಕ್ಷೀವ ವರ್ತಯೇಹಂ ಸದಾ ವಿಭೋ
ತ್ವತ್ಪಾದಾಬುಜ ಪಕ್ಷಾಭ್ಯಾಂ ಗತಿಮಂತಂ ಪ್ರಕಲ್ಪಯ ||15||

ತ್ವಚ್ಚಿಂತನಂ ತ್ವದ್ಭಜನಂ ಸದಾ ತ್ವನ್ನಾಮ ಕೀರ್ತನಂ
ತ್ವದೀಕ್ಷಣಂ ಕಥಾಲಾಪಂ ಸದಾ ತ್ವನ್ಮೂರ್ತಿ ದರ್ಶನಂ ||16||

ರಾಘವೇಂದ್ರ ಯತಿಶ್ರೇಷ್ಠ ದತ್ತ್ವಾ ಪಾಲಯ ಮಾಂ ಚಿರಂ
ಪ್ರಸನ್ನೋ ಭವ ಸರ್ವೇಶ ವರದೋ ಭವ ಸರ್ವದಾ ||17||

- ನ ಮೋಕ್ಷಂ ಸ್ವರ್ಗಸೌಖ್ಯಂ ಚ ನಾಮರತ್ನಂ ಅಹಂ ವೃಣೇ
ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದರ್ಶನಂ ದೇಹಿ ದೇಹಿ ಮೇ ಸರ್ವದಾ ವಿಭೋ ||18||
- ತ್ವತ್ಪಾದ ಪದ್ಮಮಾನಮ್ಯ ಯೇ ಕುರ್ವಂತಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ
ತೀರ್ಥ ಯಾತ್ರಾಫಲಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಮೋದಂತೆ ಭುವಿ ಸರ್ವದಾ ||19||
- || ಇತಿ ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಮಹಾತ್ಮ್ಯ ತೃತೀಯೋಧ್ಯಾಯಃ ||

ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಮಹಾತ್ಮ್ಯಂ

ಚತುರ್ಥೋಧ್ಯಾಯಃ

- ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಮತ್ಸ್ಯಾಮಿನ್ ಜ್ಞಾನಾನಂದ ದಯಾನಿದೇ
ತ್ವತ್ಪಾದಾಂಬುಜ ಸಕ್ತಂ ಮಾಂ ಉದ್ಧರಸ್ವ ಮಹಾಮತೇ ||1||
- ಭವಸಂತಾಪಸಂತಪ್ತಂ ಮಾಂ ತ್ವಮೇವ ದಯಾಕರ
ಕರುಣಾರಸಪೂರ್ಣಾಭ್ಯಾಂ ಲೋಚನಾಭ್ಯಾಂ ವಿಲೋಕಯ ||2||
- ಧನಹೀನಂ ನಿರಾನಂದಂ ದರಿದ್ರಂ ತ್ಯಕ್ತಬಾಂಧವಂ
ಕರುಣಾರಸಪೂರ್ಣಾಭ್ಯಾಂ ಲೋಚನಾಭ್ಯಾಂ ವಿಲೋಕಯ ||3||
- ತ್ವತ್ಪ್ರಪಾಜಲಬಿಂದೂನಾಂ ಮಯಿ ಸೇಕೋ ಭವೇದ್ಗುರೋ
ಕರುಣಾರಸಪೂರ್ಣಾಭ್ಯಾಂ ಲೋಚನಾಭ್ಯಾಂ ವಿಲೋಕಯ ||4||
- ಕರಾಂಬುಜೇನ ಸಂಸ್ಪೃಶ್ಯತ್ಸ್ಮಿನ್ಮೀಪಂ ವಿನೀಯ ಮಾಂ
ಕರುಣಾರಸಪೂರ್ಣಾಭ್ಯಾಂ ಲೋಚನಾಭ್ಯಾಂ ವಿಲೋಕಯ ||5||
- ದಾರಿದ್ರ್ಯೋಪಲವಿಚ್ಛೇದೇ ದೃಷ್ಟಿರ್ವಜ್ರಾಯತೇ ತವ
ಕರುಣಾರಸಪೂರ್ಣಾಭ್ಯಾಂ ಲೋಚನಾಭ್ಯಾಂ ವಿಲೋಕಯ ||6||
- ಸಂಪತ್ತದಂ ತವ ಪದಂ ಪ್ರಣಮಾಮ್ಯತಿ ಸುಂದರಂ
ಕರುಣಾರಸಪೂರ್ಣಾಭ್ಯಾಂ ಲೋಚನಾಭ್ಯಾಂ ವಿಲೋಕಯ ||7||
- ಯತ್ತ್ವತ್ಪದಯುಗಸ್ಪರ್ಶಾನ್ಮುಕ್ತಸ್ತಂಸಾರ ಸಾಗರಾತ್
ಕರುಣಾರಸಪೂರ್ಣಾಭ್ಯಾಂ ಲೋಚನಾಭ್ಯಾಂ ವಿಲೋಕಯ ||8||
- ಧ್ಯಾಯಾಮಿ ತ್ವತ್ಪದಂ ನಿತ್ಯಂ ಪರಮಾನಂದ ಕಾರಣಂ
ಕರುಣಾರಸಪೂರ್ಣಾಭ್ಯಾಂ ಲೋಚನಾಭ್ಯಾಂ ವಿಲೋಕಯ ||9||
- ದಾರಿದ್ರ್ಯವಹ್ನಿನಾ ದಗ್ಧಂ ಮಾಮುದ್ಧರ ಮಹಾಪ್ರಭೋ
ಕರುಣಾರಸಪೂರ್ಣಾಭ್ಯಾಂ ಲೋಚನಾಭ್ಯಾಂ ವಿಲೋಕಯ ||10||

- ಪುರಾ ಜಲಧರಾಯ ತ್ವಂ ಮೋಕ್ಷಂ ಪ್ರಾದಾಃ ದಯಾಮಯಂ
ಕರುಣಾರಸಪೂರ್ಣಾಭ್ಯಾಂ ಲೋಚನಾಭ್ಯಾಂ ವಿಲೋಕಯ
|| 11 ||
- ಸತ್ವಂ ಸುಸಾರ ತಾಪೇನ ಸಂತಪ್ತಂ ಮಾಂ ಪ್ರಪಾಲಯ
ಕರುಣಾರಸಪೂರ್ಣಾಭ್ಯಾಂ ಲೋಚನಾಭ್ಯಾಂ ವಿಲೋಕಯ
|| 12 ||
- ಯತ್ತ್ವಯಾ ಹವ್ಯವಾಹೇ ಚ ಸ್ಥಿಪ್ತಂ ರತ್ನಂ ಸಮುದ್ಧೃತಂ
ಕರುಣಾರಸಪೂರ್ಣಾಭ್ಯಾಂ ಲೋಚನಾಭ್ಯಾಂ ವಿಲೋಕಯ
|| 13 ||
- ಪಾಪಾಮದ್ಧೃತ್ಯ ಮಾಂ ಪಾಹಿ ತವ ಪಾದಾವಲಂಬಿನಂ
ಕರುಣಾರಸಪೂರ್ಣಾಭ್ಯಾಂ ಲೋಚನಾಭ್ಯಾಂ ವಿಲೋಕಯ
|| 14 ||
- ಅನಾಶ್ರಯಂ ಅನಾಥಂ ಮಾಂ ಅಧುನಾ ಪರಿಪಾಲಯ
ಕರುಣಾರಸಪೂರ್ಣಾಭ್ಯಾಂ ಲೋಚನಾಭ್ಯಾಂ ವಿಲೋಕಯ
|| 15 ||
- ಯತ್ತ್ವಯಾತಪಸಂತಪ್ತೋ ಪೋತೋ ಚೈಲೇನ ರಕ್ಷಿತಃ
ಕರುಣಾರಸಪೂರ್ಣಾಭ್ಯಾಂ ಲೋಚನಾಭ್ಯಾಂ ವಿಲೋಕಯ
|| 16 ||
- ಅಕ್ಷಯ್ಯ ಕೋಶರತ್ನಂ ಚ ದತ್ತಾ ಪಾಲಯ ತೇ ಸುತಂ
ಕರುಣಾರಸಪೂರ್ಣಾಭ್ಯಾಂ ಲೋಚನಾಭ್ಯಾಂ ವಿಲೋಕಯ
|| 17 ||
- ಮುಕ್ತಃ ಪರತರೋ ಪಾಪಃ ನಾಸ್ತಿ ತ್ವತ್ಸದೃಶಃ ಕ್ಷಮೀ
ಕರುಣಾರಸಪೂರ್ಣಾಭ್ಯಾಂ ಲೋಚನಾಭ್ಯಾಂ ವಿಲೋಕಯ
|| 18 ||
- ಸರ್ವಾರ್ಥಸಾರಂ ತವ ಪಾದಪದ್ಮಂ
ಸಂಭಾವಮೀಪಂ ಯತಿನಾಥ ಭಕ್ತ್ಯಾ
ಸಂಪ್ರಾರ್ಥ ಯೇ ತ್ವಾಂ ಅನುಷ್ಠಂ ವದಾನ್ಯಂ
ತ್ವಂದೇಹಿ ಮೇಘಭೀಷ್ಠಫಲಂ ಕೃಪಾಲೋ
|| 19 ||
- ಅನ್ಯೈರಸಾಧ್ಯಂ ಮದಭೀಷ್ಠಕಾರ್ಯಂ
ಕರ್ತುಂ ಸಮರ್ಥೋ ಭವಸಿ ತ್ವಮೇವ
ನಾಸ್ತೃತ್ಯ ಚೇತೋ ನ ಚ ದೇವವರೋ
ತ್ವತ್ತೋ ಪರಃ ಶ್ರೀಗುರುರಾಘವೇಂದ್ರ
|| 20 ||
- ದಾರಿದ್ರ್ಯದಾಪಾನಲದಗ್ಧಗಾತ್ರಂ
ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಧೂಮಾಂಧ ವಿಷಣ್ಣನೇತ್ರಂ
ದಾರಿದ್ರ್ಯಮೋಘಾಶುಭಸಾರಪಾತ್ರಂ
ಕುರುಷ್ವ ಮಾಂ ತ್ವಂ ಕರುಣಾಸುಪಾತ್ರಂ
|| 21 ||
- ಅದೀನಭಾವಂ ಸುಜನಾತ್ರಯತ್ವಂ
ತ್ವತ್ಪಾದಭಕ್ತಿಂ ಭವತೋ ವಿರಕ್ತಿಂ
ತಪ್ಯವ ಸೇವಾಂ ಪರಮಾರ್ಥವಿದ್ಯಾಂ
ತ್ವಂ ದೇಹಿ ಶ್ರೀಮದ್ಗುರುಸಾರ್ವಭೌಮ
|| 22 ||

ಪಿತಾ ಭವಾನ್ಮೇ ಜನನೀ ತಥೈವ
ಸಖಾ ಗುರುಃ ಭ್ರಾತೃ ಸುತಾದಯಶ್ಚ
ವಿದ್ಯಾ ಬಲಂ ಕಾಂತಿ ಯಶಸ್ಸುವೀರ್ಯಂ
ವಿಜ್ಞಾನವಿತ್ತೇ ಗುರುಸಾರ್ವಭೌಮ ||23||

ಆತೋ ಭವಾನಿಷ್ಠತಮೋ ಮಮಾಭೂತ್
ಆತ್ಮಸ್ತದಂಘ್ರಿಂ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ನಿತ್ಯಂ
ಕರಾಬ್ಜಯುಗ್ಮಂ ಮಮ ಮಸ್ತಕೇದ್ಯ
ನಿಧಾಯ ಹೃನ್ಮಂಡಲಗೋ ಭವಾಶು ||24||

ಸಂಸಾರ ಗಾಢಾಂಧ ಗುಹಾವಿಲೀನಂ
ದುರಾಶ ದುಷ್ಟಗ್ರಹ ನಷ್ಟ ಚಿತ್ತಂ
ಋಣಾಹಿ ದಂಷ್ಟ್ರಾಗ್ರಯುಗೇನ ದಷ್ಟಂ
ಉಜ್ಜೀವಯ ತ್ವಂ ಗುರುಸಾರ್ವಭೌಮ ||25||

||೨೩|| ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಮಹಾತ್ಮ ಚತುರ್ಥೋಧ್ಯಾಯಃ||

ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಮಹಾತ್ಮ್ಯಂ

ಪಂಚನೋಧ್ಯಾಯಃ

ಯತ್ಫಲಂ ದರ್ಶನೇ ತೇದ್ಯ ಯತ್ಸುಖಂ ತವ ಸೇವನೇ
ತತ್ಸುಖಂ ನಾಸ್ತಿ ನಾಸ್ತೇವ ಸುರೇಂದ್ರಭವನೇಷ್ವಪಿ ||1||

ವಿಜ್ಞಾಪನಂ ಮೇ ಶೃಣು ಯೋಗಿವರ್ಯ
ಯಥಾ ಭವಾಙ್ಗಿಂ ಪ್ರತರಾಮಿ ಶೀಘ್ರಂ
ಪೋತೋಪಮಂ ತ್ವಚ್ಚರಣಾರವಿಂದಂ
ದತ್ತಾ ಸಮುತ್ತಾರಯ ನಾವಿಕೋಽಸಿ ||2||

ನಮಾಮಿ ತೇ ಪದಾಂಬುಜಂ ಶ್ರಮಾಪ ಹೃತ್ಸುಖಪ್ರದಂ
ಆಮೋಘ ಭಾಗ್ಯದಾಯಕಂ ಸಮಾಶ್ರಯೇದ್ಯ ತೇ ಕೃಪಾಂ ||3||

ಪ್ರಪಾಲಯಾಶು ತೇ ಸುತಂ ಕೃಪಾಲಯೋಽಸಿ ಸಂತತಂ
ವಿಪಾಟಯಾಘಸಂತತಿಂ ಸುಪೂರಯಾಶು ಸತ್ಯತಿಂ ||4||

ಮದೀಯ ಚಿತ್ತಸದೃನಿ ತವೈವ ಪಾದಪಂಕಜಂ
ನಿಧಾಯ ಪಾದಸೇವಕಂ ವಿಧಾಯ ಮಾಂ ಪ್ರಪಾಲಯ ||5||

ಅನ್ನಾದಿವಸ್ತ್ರ ಪರರತ್ನ ಹಿರಣ್ಯಕೋಶ-
ಮುಖಾನ ನಾಶಕ ಮತಿಂ ಚ ಸುಖದ್ವಿಸಾರಂ
ಸತ್ಪತ್ರ ಮಿತ್ರ ಸುಕಳತ್ರ ಪರತ್ರಸೌಖ್ಯಂ
ದತ್ತಾಥ ಪಾಹಿ ಸತತಂ ತವ ದಾಸದಾಸಂ ||6||

ಬೃಂದಾವನಸ್ಥ ಮರವಿಂದ ದಳಾಯತಾಕ್ಷಂ
ಬೃಂದಾರಕೇಂದ್ರ ಗಣಮಧ್ಯಗತಂ ಯತೀಶಂ
ವಂದೇಹ ಮುತ್ತುಮ ಗುಣಾಂಬುಧಿಮಾರ್ಯಪೂಜ್ಯಂ
ಮಂದಾರ ವೃಕ್ಷಮನಿಶಂ ಭಜತಾಂ ಜನಾನಾಂ ||7||

ಬೃಂದಾವನಂ ತ್ರಿದಶಮಂದಿರ ತುಲ್ಯಭಾಸಂ
ವಂದಾರು ಬೃಂದ ಸುಖ ಕಂದಮನಂತಪುಣ್ಯಂ
ವಂದಾಮಹೇ ಸತತ ಸುಂದರ ಸಾಂದ್ರನೀಲಂ
ಮಂದಾರ ಸನ್ನಿಭ ಮನೇಕ ವಿಚಿತ್ರ ಚರ್ಯಂ ||8||

ಯತ್ಕಾಮಧೇನು ಸಮ ನಿರ್ಮಲ ಪಾದುಕೇಸ್ಥಃ
ಯತ್ರೈವ ಸದ್ಗುರುವರಃ ಖಿಲು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಃ
ಯತ್ರೈವ ಸಂಸೃತಿ ವಿನಾಶಕ ಮೃತ್ತಿಕಾ ಚ
ಬೃಂದಾವನಂ ತದಿದಮದ್ಯ ಭಜಾಮಿ ಧನ್ಯಃ ||9||

ಅದ್ಯಾಪಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂತತಿ ಮಂತ್ರಪೂತಂ
ಸಂತೋ ಭಜಂತಿಹಿ ನಿತಾಂತಮಚಿಂತ್ಯ ಶೋಭಂ
ವಿದ್ಯಾಸತೀ ಧನ ಸುತಾದಿಕಮರ್ಥ ಜಾತಂ
ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ತದ್ಗುಣಗಣಾನಭಿ ಕೀರ್ತಯಂತಿ ||10||

ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಸದ್ಗುರುವರಂ ವಿಖುಧಾತ್ಮ ನಿತ್ಯಂ
ಸಂಪ್ರಾರ್ಥಯಂತಿ ಹಿ ಪರಾರ್ಥನಿಧಿಂ ಯತೀಶಂ
ಸಂಮೋದಜಾಲ ಮನುಭೂಯ ಗುರೋಃ ಪ್ರಸಾದಾ-
ದಪ್ಯಾಪತಾಂ ಶ್ರೀಯಮನಂತಫಲಂ ಚ ಯಾಂತಿ ||11||

ಆಕರ್ಣ್ಯ ವಾರ್ತಾಂ ಅಭಿತೋ ಜನೇಭ್ಯಃ
ಗುರೋಸ್ತುಚರ್ಯಾಂ ಅನುಭಾಂ ತ್ವದೀಯಾಂ
ಪ್ರಾಪ್ತೈಸ್ತು ಶೇ ಪಾದಯುಗಂ ನು ಭಕ್ತಾಃ
ಮಾಮದ್ಯ ಕಾರುಣ್ಯದೃಶಾ ಪುನೀಹಿ ||12||

ವಿವ್ರಸ್ತಂಜಲ ಮಂಡಿತಾಮರವರ ಪ್ರದ್ಯೋತಮಾನೋನಿಶಂ
ಪ್ರೋದ್ಯದ್ವೇವ ಜನಾಃ ಪೂಜಿತ ಮಹಾಕೀರ್ತಿಗುಣೈಃ ಕೋಮಲಃ
ಮದ್ವೈದ್ಯೋಮ ಸುಮಂದಿರಾಗ್ರ ವಿಲಸದ್ವೇವಾಧಿದೇವೋ ಗುರುಃ
ವಿದ್ಯೋತಾರ್ಕ ಸಮಸ್ತಫಾಮಲತನುರ್ದದ್ಯಾದಮೋಘಾಂ ಶ್ರಿಯಂ ||13||

ಕರಧೃತವರದಂಡಃ ಕಾಮಿತಾರ್ಥೈಕ ಶೌಂಡಃ
ಪರಿಹೃತಭವತಾಪಃ ಪಾಪದುರ್ಧ್ವಾಂತದೀಪಃ
ಚರಗಣಪರಿಪಾಲಃ ಚಾರುಚಿತ್ತೈಕಲೋಲಃ
ಶುಭಗುಣಗಣಸಾಂದ್ರಃ ಪಾತುಮಾಂ ರಾಘವೇಂದ್ರಃ ||14||

ವಿಲೋಕನಂ ಮೇ ಗುರುವರ್ಯ ಗಾತ್ರೇ
ಶಿರೋಸ್ತು ಗುರ್ವಂಘ್ರಿಯುಗ ಪ್ರಣಾಮೇ
ಕಕಾ ಗುರೋರ್ಮಂದಿರ ಮಾರ್ಜನೇ ಸ್ತಾಂ
ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೇ ತಿಷ್ಠತು ವಾದಯುಗ್ಮಂ ||15||

ತದಂಗಸಂಗೇ ಮಮಗಾತ್ರಮಸ್ತು
ಘ್ರಾಣಂ ಚ ತತ್ಪಾದಯುಗಾಬ್ಜ ಗಂಧೇ
ಜಿಹ್ವಾ ಚ ತತ್ಸದ್ಗುಣಗಾನ ಕೃತ್ಯೇ
ವಾಕ್ಯಂ ಚ ಮೇ ತದ್ಗುಣವರ್ಣನೇ ಸ್ಯಾತ್ ||16||

ಗುರೋಃ ಕಥಾನಾಂ ಶ್ರವಣೇ ಶ್ರುತೀಮೇ
ವನಸ್ಪದಾ ಸದ್ಗುರುನಾಮ ಚಿಂತನೇ
ಸರ್ವಾಣಿ ಮೇ ಜ್ಞಾನಮಯಾನಿ ಖಾನಿ
ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯೈಃ ಯಾಂತು ಗುರೂತ್ತಮಂ ತಂ ||17||

ರಾಘವೇಂದ್ರೋ ಮಮ ಸ್ವಾಮೀ ರಾಘವೇಂದ್ರೋ ಗುರುರ್ಮಮ
ರಾಘವೇಂದ್ರಃ ಪ್ರಿಯೋದೇವಃ ರಾಘವೇಂದ್ರಾತ್ಪರೋ ನಹಿ ||18||

ಯಾನ್ಯೇವ ಕರ್ಮಾಣಿ ಮಯಾ ಕೃತಾನಿ
ಸರ್ವಾಣಿ ತೇನೈವ ಕೃತಾನಿ ನಿತ್ಯಂ
ಸುಖಾನಿ ದುಃಖಾನಿ ಭವಂತಿ ನಿತ್ಯಂ
ಸಮರ್ಪಿತಾನ್ಯೇವ ಗುರೋಃ ಪದಾಬ್ಜ ||19||

ಮಾತಾ ಪಿತಾ ಮೇ ಗತಿರಾತ್ಮಬಂಧುಃ
ಭ್ರಾತಾ ಸಖಾ ಮೇ ಪರದೇವತಾ ಚ
ರಾಜಾ ಗುರುಃ ಸರ್ವಮಪಿ ತ್ವಮೇವ
ಯನ್ಮೇ ಹಿತಂ ದೇವ ತದೇವ ದೇಹಿ ||20||

ಶರೀರಚೇಷ್ಟಾ ಮಮ ತೇ ಪ್ರಣಾಮಃ
ಸ್ತುತಿಸ್ತು ವಾಗಿಂದ್ರಿಯ ವೃತ್ತಿರಸ್ತು
ಸರ್ವಾಮನೋವೃತ್ತಿರನು ಸ್ಮೃತಿಸ್ತೇ
ಸರ್ವಂ ತ್ವದಾರಾಧನಮೇವ ಭೂಯಾತ್ ||21||

ಜನ್ಮಾಂತರೇ ತಸ್ಯ ಗೃಹೇ ಜನಿತ್ವ
ತತ್ರೈವ ವಾಸಃ ಖಲು ಮೇ ಸದಾಸ್ತು
ಶ್ರೀಮದ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಶ್ರವಣಂ ಚ ಮೇಸ್ಯಾತ್
ಅನಂತಕಾಲೀನ ಸುಪುಣ್ಯರಾಶಿಃ ||22||

ಇತಿ ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರಾಯ ಚರಣದ್ವಯ ಸೇವಿನಾ
ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ರಾಘವೇಂದ್ರಸ್ಯ ರಚಿತಂ ಸ್ವಾಮಿನಾ ಮಯಾ ||23||

||ಇತಿ ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯೇ ಪಂಚಮೋಧ್ಯಾಯಃ||

||ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು||

ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ

ಅಹೀಶಾಂಶಮೀಶಂ ಸಮೀರೇಣ ಯುಕ್ತಂ
ಸರೋಜಾಯತಾಕ್ಷಂ ಸುದಾಸೈಕಪುಷ್ಪಂ
ವದಾನ್ಯಂ ಸುಮಾನ್ಯಂ ಪರೇಣ್ಯಂ ಶರಣ್ಯಂ
ಗುರುಂ ರಾಘವೇಂದ್ರಂ ಸದಾಹಂ ನಮಾಮಿ ||1||

ಸದಾಮಂದಹಾಸಂ ಸುಪೂರ್ಣೇಂದು ವಕ್ತ್ರಂ
ಲಸಚ್ಚೇಲಭೂಷಂ ಸ್ಮರಸ್ಯಾತಿದೂರಂ
ನಮತ್ಪಾಮಧೇನುಂ ಹರಂತಂ ಮನೋ ಮೇ
ಅಘದ್ವಂಸಿನಂ ರಾಘವೇಂದ್ರಂ ಭಜಾಮಿ ||2||

ಭಜತ್ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಂ ಭವಾಭೈಕೈಕ ಪೋತಂ
ಮಹಾನಂದತೀರ್ಥಂ ಕವೀಂದ್ರಾಬ್ಜಮಿತ್ರಂ
ಧರಾದೇವಪಾಲಂ ರಮಾನಾಥಲೋಲಂ
ತ್ಯಜತ್ಕಾಮಜಾಲಂ ಭಜೇ ರಾಘವೇಂದ್ರಂ ||3||

ನಯಾಚೇ ಗಜೇಂದ್ರಂ ನರೇಂದ್ರಾಧಿಪತ್ಯಂ
ನಯಾಚೇಃಮರತ್ನಂ ನ ಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯಂ
ನ ಜಾಯಾಂ ನ ಪುತ್ರಂ ನ ಶಿಷ್ಯಾಲಿಮನ್ಮಂ
ನ ಭಾಗ್ಯಂ ಗುರೋ ದೇಹಿ ತೇ ಪಾದ ದಾಸ್ಯಂ ||4||

ಘನಾನಂದ ಸಾರಂ ನವಾಂಭೋದ ನೀಲಂ
ಮುರಾರಾತಿಮಿತ್ರಂ ತ್ರಿಲೋಕೇ ಶರಣ್ಯಂ
ಪರಾಭೂತಲೋಕಂ ಸುರಾರಾತಿ ಜಾತಂ
ರಮಾನಾಥ ಪೋತಂ ಭಜೇ ರಾಘವೇಂದ್ರಂ ||5||

ಧರಾದೇವ ದಂತಾಂಶು ಜಾತ ಸ್ತವಂತೀ
ತಟೋಲ್ಲಾಸಿ ರಾಮಾಭಿರಾಮಾಂಘ್ರಿದಾಸಂ
ಸುಧಾಮ್ನಾಂ ಲಲಾಮಂ ಕೃತೋದ್ಧಾಮ ಚರ್ಯಂ
ಪರಿವ್ರಾಡಧೀಶಂ ಭಜೇ ರಾಘವೇಂದ್ರಂ

||6||

ಮಹಾನಂದ ತೀರ್ಥಾಭಿ ಮೀನಾಯಮಾನಂ
ಸುಗೇಯಂ ಸುಬೋಧಂ ಸುಲೀಲಾಂಶುಜಾಲಂ
ಮಹಾನಂದಗಾಢಂ ಸದಾಸದ್ವಿನೋದಂ
ಗುರುಂ ರಾಘವೇಂದ್ರಂ ಭಜೇ ಸಾರ್ವಭೌಮಂ

||7||

ಭಜೇ ರಾಘವೇಂದ್ರಂ ಭಜೇ ರಾಘವೇಂದ್ರಂ
ಭಜೇ ರಾಘವೇಂದ್ರಂ ಭಜೇ ರಾಘವೇಂದ್ರಂ
ನಮಸ್ಸಾಮಿ ನಿತ್ಯಂ ನಮಸ್ಸಾಮಿ ನಿತ್ಯಂ
ನಮಸ್ಸಾಮಿ ನಿತ್ಯಂ ನಮಸ್ಸಾಮಿ ನಿತ್ಯಂ

||8||

ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ರಾಘವೇಂದ್ರಸ್ಯ ಲೋಕಕ್ಷೇಮಾಭಿಲಾಷಿಣಾ
ಸ್ವಾಮಿನಾ ರಚಿತಾ ಸೈವಾ ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟಫಲಪ್ರದಾ||

ಇತಿ ಶ್ರೀಗುರು ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಾರ್ಯ ವಿರಚಿತ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಸಂಪೂರ್ಣ

|| ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ||

ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಕರಾವಲಂಬನ ಸ್ತೋತ್ರಂ

ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ! ಕರುಣಾಕರ ಸಾರ್ವಭೌಮ
ಶ್ರೀದಾರ ಪಾದ ಸರಸೀರುಹ ಮತ್ತ ಭೃಂಗ!
ಶ್ರೀಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿ ಸುವಿರಕ್ತಿ ಸಮೇತ ದೇವ!
ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ! ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್

||1||

ಸಂಸಾರತಾಪ ಪರಿತಪ್ತವಿದಂ ಚ ಚಿತ್ತಂ
ದಾರಿದ್ರ್ಯದಾವ ಪರಿದಗ್ಧಮಭೂಚ್ಛ ವಿತ್ತಮ್!
ಕಾಮಾಖ್ಯಜಾಲ ಪತಿತಂ ಚ ಸಮೇಕ್ಷ್ಯ ಹೃನ್ಮೇ
ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ! ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್

||2||

ಸತ್ಕರ್ಮ ಮಾರ್ಗ ಪರಿಹೀನಮತೀವ ದುಷ್ಟಂ
ದುಷ್ಟರ್ಮವಾರಿ ನಿವಹೇ ಪರಿತಸ್ಸುಮಗ್ನಮ್!

ತ್ವದ್ಭಕ್ತ ಪೂಜನವಿಹೀನಮವೇಕ್ಷ್ಯ ದೃಷ್ಟೇ
ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ! ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ||3||

ಕಾಂತಾದೃತಂ ತದನುನಾಶಿತ ಶಾಂತಚಿತ್ತಂ
ದಾಂತಾದಿ ಸದುಣಗಣೈಃ ಸತತಂ ಪರಾಸ್ತಮ್ |
ತೃಕ್ತಾಯುಷಂ ಭವಪಯೋಧಿಕತಂ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ
ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ! ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ||4||

ನಾನ್ಯಂ ಭಜಾಮಿ ತವ ಪಾದಸರೋಜಯುಗ್ಮಾತ್
ತ್ವತ್ತೋಹಿ ಮೇ ಶರಣಮಸ್ತಿ ಪರತ್ರ ನೇಹ |
ಏತಾದೃತಂ ಯತಿವರೋತ್ತಮ! ಪಾಹಿ ಮಾಂ ಭೋ
ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ! ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ||5||

ಭಾರ್ಯಾತ್ಮ ಜಾಪ್ತ ನಿಜ ಬಂಧು ಜಲಗ್ರೇಹೇಣ
ಗ್ರಸ್ತಾತ್ಮ ಚಿತ್ತಮನಿಶಂ ಸುಖರೂಪನೀರೇ |
ದುಃಖಾತ್ಮವಕ್ಷು ನಿವಹೇ ಪತಿತಂ ಪ್ರಕಾಮಂ
ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ! ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ||6||

ತ್ರಾತಾ ತ್ವಮೇವ ಧನದೋ ಬಹು ಧಾನ್ಯದಾತಾ
ವಿದ್ಯಾತ್ವಮೇವ ಮತಿದೋ ಧನಕೋಶದಸ್ತಮ್ |
ಮಾತಾ ತ್ವಮೇವ ಜನಕೋ ಸಹಚೋ ಗುರುಶ್ಚ
ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ! ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ||7||

ದೀನಾರ್ತಿ ಭಂಜನ ವಿಧಾವಸಿ ಚಂಡಭಾನ್ಯಃ
ಆಕಾಂಕ್ಷಮೂಢ ಕುಮುದಾವಲಿ ಸೀತಭಾನ್ಯಃ |
ಮಚ್ಛಿತ್ತದೋಷ ತೃಣಜಾಲಕ ಚಿತ್ರಭಾನ್ಯಃ
ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ||8||

ಕೂಷ್ಮಾಂಡ ಶಕ್ತಿ ಮುಖ ಭೂತ ಪರೇತ ಯಕ್ಷ
ಶಾಕಸ್ಯ ಪಾಕರಣ ಶೋಭಿತ ಪಾದಪದ್ಮ |
ಸಬ್ರಹ್ಮ ರಾಕ್ಷಸ ಜಲಗ್ರಹ ಶಕ್ತಿಹಂತಾ
ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ! ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ||9||

ಕುಷ್ಠಾದಿ ಪಪ್ಪೃಥಿ ಶತತ್ರಯ ರೋಗಹಂತಃ
ಶಿಷ್ಯೇಷ್ಯ ಕಾಮ್ಯ ಫಲದಾಯಕ ಸುಪ್ರಸನ್ನ |
ನಷ್ಟಾಯುಷಾಂ ಚ ವಿತರಸ್ವರಿಪೂರ್ಣಮಾಯುಃ
ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ! ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ||10||

ವಂಧ್ಯಾಗನೇಪ್ಸಿತ ಸುಪ್ರತ್ರ ಫಲಪ್ರದಾತಃ
ಸರ್ವಾಭಿಕಾಂಕ್ಷಿತ ಮಹಾಫಲ ದಾನದಕ್ಷ |

ಸರ್ವಾರ್ಥದಾನ ವಿಭವಾಜ್ಞತ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷೆ
ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ! ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ||11||

ಶ್ರೀನಾರಸಿಂಹ ಯದುವೀರ ರಘೂತ್ತಮಾರ್ಯ
ವಾಸಿಷ್ಠಕೃಷ್ಣ ಹಯತುಂಡ ಪದಾಬ್ಜಭೃಂಗ!
ತತ್ಸೇವನಾಪ್ತ ಸುರರಾಜ ಪದಾಧಿರೂಢ
ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ! ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ||12||

ಬೃಂದಾವನಾಖ್ಯ ಸುರನಂದನ ಸಾಂದ್ರಸಂಸ್ಥ
ಬೃಂದಾರ ಕೇಂದ್ರ ಗಣಶೋಭಿತ ಸುಂದರಾಂಗ!
ಮಂದಾರು ಬೃಂದ ಪರಿಶೋಭಿತ ಪಾದಪದ್ಮ
ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ! ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ||13||

ಕಾಷಾಯದಂಡ ಸುಕಮಂಡಲು ಪಂಕಜಾಕ್ಷ-
ಮಾಲಾರ್ಕ ಭೈಣ ರುಚಿರಾಜನ ಪೀಠಸಂಸ್ಥ |
ಮುಗ್ಧಾಂಕ ಶೋಭಿ ನಿಜಪಾದ ಸರೋಜಯುಗ್ಮ
ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ! ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ||14||

ಚೇಲಾಜಿನ ಪ್ರಮುಖ ಶೋಭಿತ ಪೀಠಸಂಸ್ಥ
ಸಂಶೋಭಿತಾಮಲ ಮಹಾರ್ಘ ಸದೂರ್ಧ್ವಪುಂಧ್ರ!
ಚಕ್ರಾದಿ ಪಂಚ ವರಮುದ್ರ! ಸುಶೋಭಿತಾಂಗ!
ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ! ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ||15||

ನಾರಾಯಣಾದಿ ವರಮಂತ್ರ ಜಪೇನ ದೀಪ್ತ
ಸಿದ್ಧದ್ವಿಸಪ್ತತಿ ಮಹೋಜ್ವಲ ಮಂತ್ರವರ್ಗ!
ತತ್ತತ್ಸುವೇದ್ಯ ಹರಿರೂಪ ವಿಲೋಕನೇದ್ಯ
ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ! ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ||16||

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಂಗತ ಶತಾರ್ಕ ವಿಭೋರು ಕಾಂತ್ಯಾ
ದೇದೀಪ್ಯಮಾನ ಹರಿಚಾರು ಮುಖಾರವಿಂದಂ |
ಸಂವೀಕ್ಷ್ಯ ಮೋದಮಯ ಚಾರುಸುಧಾಬ್ಧಿ ಮಗ್ನ
ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ! ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ||17||

ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಮೂಲ ಶಿಖರಾಂತ ಸಮಸ್ತಶೋಭಿ-
ವ್ಯಾಪ್ತಾತ್ಮ ರೂಪ ಮನಿತಂ ಪರಿತಪ್ತಪಶ್ಯನ್ |
ತತ್ಪಾದಕಂಜ ಪರಮಾದರ ಪೂಜಕೋ ಭೂಃ
ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ! ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ||18||
ಪ್ರಾಣಾಧಿನಾಥ ಸುನಿವಿಷ್ಟ ನಿಜೈಕಮೂರ್ತೀ!
ಸ್ವಾರಾಧನಾಪ್ತ ಪರಮೋಕ್ಷ ಸುಖಾರ್ಥಸಾರ!

ದೇದೀಪ್ಯಮಾನ ವರಬೋಧ ಸುಭಾನುಜಾಲ!
ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ! ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ||19||

ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಪದಪಂಕಜ ರೇಣು ಭಾಜಾ
ಸ್ವಾಮೀತಿ ನಾಮಭಜತಾ ಶತಶೋವರೇಣ
ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಕರುಣಾಲವಲೀಶತೋಽದ್ಯ
ಸಂಪ್ರಾರ್ಥಿತಂ ಖಲು ಗುರೋರಿಹ ಹಸ್ತದಾನಂ ||20||

ಸ್ವಾಮಿನಾ ರಾಘವೇಂದ್ರಾಽಖ್ಯ ಗುರೋಽಪ್ಯಾತ್ರೇಣ ಸಾದರಂ
ಕರಾವಲಯನ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಕೃತಂ ಸದ್ಗುರು ತುಷ್ಠಿದಂ ||21||

ಇತಿ ಶ್ರೀಗುರು ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಾರ್ಯ ವಿರಚಿತ ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ
ಕರಾವಲಯನ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ
|| ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ||

ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ರಕ್ಷಾ ಸ್ತೋತ್ರಮ್

ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರನಾಮ್ನೈವ ಸ್ವಾಂಗನ್ಯಾಸಂತು ಕಾರಯೇತ್ |
ತೇ ಷೈವ ದಾಹ್ಯಾಂ ದೇಹಸ್ಯ ಭವತ್ಪ್ರೇವ ನ ಸಂಶಯಃ ||1||

ರಾಘವೇಂದ್ರೋ ಶಿರಃ ಪಾತು ಫಾಲಂ ಪಾತು ಯತೀಶ್ವರಃ |
ಶ್ರೋತ್ರೇ ಪಾತು ಸುರಶ್ರೇಷ್ಠೋ ಮುಖಂ ಪಾತು ಮಹಾಯಶಾಃ ||2||

ನೇತ್ರೇ ಪಾತು ಗುರುಶ್ರೇಷ್ಠೋ ಘ್ರಾಣಂ ಪಾತು ಮಹಾಮನಾಃ |
ಗಂಧೇ ಪಾತು ಗುಣಾಂಬೋಧಿಃ ಕಪೋಲೇ ಕಾಮಿತಪ್ರದಃ ||3||

ಉರ್ಧ್ವೋಷ್ಠಂ ವಿಬುಧಃ ಪಾತು ಹೃದ್ರೋಷ್ಠಂ ಹರಿಪ್ರಿಯಃ |
ದಂತಾಲಿಂ ದೇಶಿಕಃ ಪಾತು ಜಿಹ್ವಾಂ ಪಾತು ಜಗದ್ಗುರುಃ ||4||

ಮುಖಂ ಚತುರಃ ಪಾತು ಕಂಠಂ ಪಾತು ಯತೀಶ್ವರಃ |
ಸ್ತಂಭೇ ಪಾತು ಸುರಶ್ರೇಷ್ಠೋ ಭುಜೌಚ ಸುರವಂದಿತಃ ||5||

ಬಾದೋ ಪಾತು ಮಹಾಪ್ರಾಜ್ಞೋ ಹಸ್ತೌ ಸರ್ವಜ್ಞ ಸತ್ತಮಃ |
ಧೃವಯು ಹರಿಭಕ್ತಸ್ತು ಕಕ್ಷೌ ಪಾತು ವಿಚಕ್ಷಣಃ ||6||

ಕುಕ್ಷಿಂ ಚ ಪಾತು ಪ್ರಹ್ಲಾದೋ ನಾಭಿಂ ಪಾತು ನರಾಂಶಕಃ |
ಕೀಲಿಂ ಸುಧೀಂದ್ರತನಯೋ ಜಘನಂ ವ್ಯಾಸಮೂರ್ತಿಮಾನಾ ||7||

ಪೃಷ್ಠಂ ಕೃಷ್ಣಪ್ರಿಯಃ ಪಾತು ಗುಹ್ಯಂ ಗುರುವರಸ್ವದಾ|
ಮೇಢ್ರಂ ಪಾತು ಮಹಾಧೀರೋ ವೃಷಣೌ ಧೀಮತಾಂ ವರಃ ||8||

ಊರೂ ಪಾತು ಮಹೋದಾರಃ ಜಾನುನೀ ಜಯತಾಂ ವರಃ|
ಜಂಘೇ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯಃ ಪಾತು ಗುಲ್ಫಿ ಕಾರುಣ್ಯ ಸಾಗರಃ ||9||

ಪಾದೌ ಪಾವಹರಃ ಪಾತು ಅಂಗುಲೀ ಪಾತು ಭೂತಿದಃ|
ಸರ್ವಾಂಗಂ ಸಾರ್ವಭೌಮಸ್ತು ಪಾಯೋನ್ಮಾಂ ಪಾಪಿನಂ ಸದಾ ||10||

ಏವ ಮೇತದ್ಗು ರೋರ್ನಾಮ್ನಾ ಸರ್ವಾಂಗಂ ರಕ್ಷಯೇತ್ಸುಧೀಃ
ತಸ್ಯ ರೋಗಾ ವಿನಶ್ಯಂತಿ ಸಂಚಿತಾ ಅಪಿ ನಿತ್ಯಶಃ ||11||

ಅಗಾಮಿನೋ ರೋಗ ಸಂಘಾಃ ನೈವಾಽಯಾಂತಿ ಕದಾಚನ
ನಶ್ಯೇಯುಸ್ಸರ್ವಪಾಪಾನಿ ಸರ್ವೇಷ್ಟಾನಿ ಭವಂತಿ ಚ ||12||

ಇತಿ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರಾಯ ಪದಪಂಕಜ ಸೇವಿನಾ
ಸ್ವಾಮಿನಾ ರಚಿತಂ ರಕ್ಷಾಸ್ತೋತ್ರಂ ಸರ್ವಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿದಂ ||13||

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಗುರು ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಾರ್ಯ ವಿರಚಿತ
ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಕ್ಷಾಸ್ತೋತ್ರಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ
||ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು||

ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರ ಸ್ತೋತ್ರಂ

ಗುರುರಾಜಾಷ್ಟಾಕ್ಷರಂ ಸ್ಯಾತ್ ಮಹಾಪಾತಕ ನಾಶನಂ
ಏಕೈಕ ಮಕ್ಷರಂ ಚಾತ್ರ ಸರ್ವ ಕಾಮ್ಯಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿದಂ ||1||

ರಕಾರೋಚ್ಚಾರ ಮಾತ್ರೇಣ ರೋಗಹಾನಿನ ಸಂಶಯಃ
ಘಕಾರೇಣ ಬಲಂ ಪುಷ್ಟಿಃ ಆಯುಃ ತೇಜಶ್ಚ ವರ್ಧತೆ ||2||

ವಕಾರೇಣಾತ್ರ ಲಭತೇ ವಾಂಛಿತಾರ್ಥಾನ್ ಸಂಶಯಃ
ದ್ರಕಾರೇಣಾಘರಾಶಿಸ್ತು ದ್ರಾವ್ಯತೇ ದ್ರುತಮೇವ ಹಿ ||3||

ಯಕಾರೇಣ ಯಮಾದ್ವಾದೋ ವಾಯುತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ
ನಕಾರೇಣ ನರೇಂದ್ರಾಣಾಂ ಪದಮಾಪ್ನೋತಿ ಮಾನವಃ ||4||

ಮಕಾರೇಣೈವ ಮಾಹೇಂದ್ರಮೈಶ್ವರ್ಯಂ ಯಾತಿ ಮಾನವಃ
ಗುರೋರ್ನಾಮ್ನಶ್ಚ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ಅಪೂರ್ವಂ ಪರಮಾದ್ಭುತಂ ||5||

ತನ್ನಾ ಮಸ್ಮರಣಾದೇವ ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟಂ ಪ್ರಸಿದ್ಧತಿ |
ತಸ್ಮಾನ್ನಿತ್ಯಂ ಪಠೇದ್ಭಕ್ತ್ಯಾ ಗುರುಪಾದರತಸ್ಸದಾ ||6||

ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರಾಯನಮಃ ಇತ್ಯಷ್ಟಾಕ್ಷರಮಂತ್ರತಃ
ಸರ್ವಾನ್ಯಾಮಾನವಾಪ್ನೋತಿ ನಾತ್ರಕಾರ್ಯಾ ವಿಚಾರಣಾ ||7||

ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತಾವೃತ್ತಿಂ ಸ್ತೋತ್ರನ್ಯಾಸ್ಯ ಕರೋತಿ ಯಃ
ತಸ್ಯ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಸ್ಸ್ಯತ್ ಗುರುರಾಜ ಪ್ರಸಾದತಃ ||8||

ಏತದಷ್ಟಾಕ್ಷರಸ್ಯಾತ್ರ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ವೇತ್ತಿ ಕೇಪುಮಾನೋ
ಪಠನಾದೇವ ಸರ್ವಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿರ್ಭವತಿ ನಾನ್ಯಥಾ ||9||

ಸ್ವಾಮಿನಾ ರಾಘವೇಂದ್ರಾಖ್ಯ ಗುರುಪಾದಾಬ್ಜ ಸೇವಿನಾ
ಕೃತಮಷ್ಟಾಕ್ಷರ ಸ್ತೋತ್ರ-ಗುರುಪ್ರೀತಿ ಕರಂ ಶುಭಂ ||10||

ಇತಿ ಶ್ರೀಗುರು ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಾರ್ಯ ವಿರಚಿತ
ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ
||ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು||

ಸರ್ವಕರ್ಮ ಸಮರ್ಪಣ ಸ್ತೋತ್ರಮ್

ರಾಘವೇಂದ್ರ! ದಯಾಸಾಂದ್ರ! ಸಂಯಮೀಂದ್ರ! ಸತಾಂ ಪ್ರಿಯ!
ವಿಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿ ವೈರಾಗ್ಯ-ಭಾಗ್ಯ ವೈಭವ ದಾಯಕ! ||1||

ಅಜ್ಞಾನಾಲಸ್ಯ ನಿವ್ರಾತಿ-ದಾರಿದ್ರ್ಯಮಯ ನಾಶಕ!
ದುಃಖೋದ್ರೇಕಂ ಸುವಿದ್ರಾವ್ಯ ಸುಖೋದ್ರೇಕಂ ಕುರು ಪ್ರಭೋ! ||2||

ಭವಾಬ್ಧಿಮಗ್ನಂ ಭವತಾಪ ತಪ್ತಂ
ಭವೈಕ ಸುಪ್ತಂ ಭವಭಾವದುಪ್ತಮ್ |
ಭವಾಂಧ ನೇತ್ರಂ ಭವಭೀತಗಾತ್ರಂ
ಭವತ್ಸು ಮಿತ್ರಂ ಖಿಲು ತತ್ರ ಚಿತ್ರಮ್ ||3||

ಪ್ರಪಾಹಿ ಬಾಲಂ ರತಿಜಾಲಶೀಲಂ
ವಿಶಾಲ ಲೀಲಂ ವನಿತಾಸು ಲೋಲಮ್ |
ಅಕಾಮ್ಯಕಾಮು ವಿನಯಾದಪೇತಂ
ಸುತೇಷು ಲೋಲಂ ಸುಖಸಾರಭೀಮಮ್ ||4||

ತ್ವನ್ನಾ ಮಗೀತಂ ವದನೇ ಮದೀಯೇ
ತ್ವತ್ಸಾಮ್ಯ ರೂಪಂ ಹೃದಯೇ ಮಮಾಸ್ತು |

ತ್ವತ್ಪಾದ ಪದ್ಮೋದಕಮಸ್ತು ಶೀರ್ಷೇ
ತ್ವದರ್ಪಿತಾನ್ಮಂ ಜಲರೇ ಭವೇನ್ಮೇ|
ತ್ವದ್ಭಕ್ತ ಸಂಗಃ ಪ್ರಭವೇನ್ಮಮೈವ
ತ್ವತ್ಸನ್ನಿಧಿಸ್ಯಾನ್ಮಮ ಸಾರ್ವಭೌಮ|

||5||

ತ್ವಕ್ಷೇತ್ರಗೌ ಮೇ ಚರಣೌ ಭವೇತಾಂ
ಕರೌಭವೇತಾಂ ತವ ಪೂಜಕೌ ಮೇ|
ತ್ವನ್ಮೂರ್ತಿ ದೃಷ್ಟೌ ನಯನೇ ಭವೇತಾಂ
ಶಿರೋ ಭವೇನ್ಮೇ ನಮನೇ ಚ ದೇವ|

||6||

ಕರ್ಣೌ ಭವೇತಾಂ ತವ ಸತ್ಯಧೋದಯೇ
ಜಿಹ್ವಾ ಭವೇನ್ಮೇ ಗುಣಗಾನ ಕರ್ಮಣಿ|
ಕ್ರಿಯಾ ಭವೇನ್ಮೇ ತವಪಾದಸೇವನೇ
ಬುದ್ಧಿ ಭವೇನ್ಮೇ ತವ ಭಕ್ತಭಾವನೇ

||7||

ಮನೋ ಭವೇನ್ಮೇ ತವ ಪಾದಪಂಕಜೆ
ಚಿತ್ತಂ ಸ್ಥಿರಂ ಸ್ಯಾತ್ತ್ವಯಿ ಸಂತತಂ ಮಮ|
ಸರ್ವಾಣಿ ಮೇ ಖಾನಿ ಭವತ್ಪರಾಣಿ ಭೋಃ
ಸದೈವ ತೇ ಸ್ಯಾನ್ಮಯಿ ಸತ್ಯಪಾ ಗುರೋ|

||8||

ಯದ್ಯತ್ಕೃತಂ ಕರ್ಮ ಮಯಾ ನಿರಂತರಂ
ತದೇವ ತೇ ಪ್ರೀತಿಕರಂ ಭವೇದ್ಗುರೋ|
ಪ್ರಸೀದ ಮೇ ತ್ವಂ ಕರುಣಾರ್ಣವ ಪ್ರಭೋ|
ತದ್ಧೇಹಿ ಮೇ ತ್ವತ್ಪದಯುಗ್ಮ ಪಂಕಜಮ್

||9||

ಇತಿ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರಾಯ ಪದಪಂಕಜ ಸೇವಿನಾ
ರಚಿತಂ ಸ್ವಾಮಿನಾಮ್ನಾಽದ್ಯ ಸರ್ವ ಕರ್ಮ ಸಮರ್ಪಣಮ್

||10||

ಇತಿ ಶ್ರೀಗುರು ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಾರ್ಯ ವಿರಚಿತ
ಸರ್ವ ಕರ್ಮ ಸಮರ್ಪಣಸ್ತೋತ್ರಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮ್
||ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು||

ಶ್ರೀವರದೇಂದ್ರ ಗುರುಸ್ತೋತ್ರಂ

ಶ್ರೀರಾಮಪಾದ ಸಂಸೀರುಹ ಮತ್ತಭೃಂಗಃ
ಶ್ರೀರಾಮಪಾದ ಕಮಲಾರ್ಚನ ಶೋಧಿತಾಂತಃ

ಶ್ರೀಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿ ಸುವಿರಕ್ತಿ ಗುಣಾಘುಸಕ್ತಃ
ಶ್ರೀಪಾದ ಭಕ್ತ ವರದೇಂದ್ರಯತೀಶ ಚಂದ್ರಃ ||1||

ತ್ವಮೇವ ಲೋಕಸ್ಯ ಫಲಪ್ರದೋಸಿ
ತ್ವಮೇವ ಸದ್ಭಕ್ತ ಜನಾಳಿಪಾಲಃ
ಭಕ್ತಾರ್ಥಹರ್ತಾ ಸುಖಿಜಾಲ ಕರ್ತಾ
ಗುರೋ ಸುಸೌಖ್ಯಂ ಪ್ರದಿತಾದ್ಯ ಸದ್ಯಃ ||2||

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷತೋಸ್ತಿ ಚಾತ್ಮೈವ ವರದೇಂದ್ರಾರ್ಯ ಸದ್ಗುರುಃ
ಸ್ವದರ್ಶನಂ ಸ್ವಭಕ್ತಾನಾಂ ಪ್ರದಾತುಂ ಚರತಿ ಸ್ಫುಟಂ ||3||

ಸ್ವಪಾದ ದರ್ಶನೇನೈವ ಭಕ್ತಾಭೀಷ್ಠಪ್ರದೋ ಯತಃ
ಅತೋಸೌ ಗುರುರಾಜೋ ಹಿ ತೇಜೋಮಯ ಸುರೂಪವಾನ್ ||4||

ಹಿಂ ನಮೋ ವರದೇಂದ್ರಾರ್ಯೇ ತೀರಿತೋಷ್ಠಾಕ್ಷರಃ ಪರಃ
ಮಂತ್ರೋಯಂ ಸರ್ವಕಾಮ್ಯಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿದೋ ಮೋಕ್ಷದಾಯಕಃ ||5||

ಏತನ್ಮಂತ್ರ ಜಪಾದೇವ ಭೂತ ಭೇತಾಳ ರಕ್ಷಸಾಂ
ಸರ್ವ ವ್ಯಾಘ್ರ ಗ್ರಹಾದೀನಾಂ ಪೀಡಾಃ ನಶ್ಯಂತ್ಯಸಂಶಯಮ್ ||6||

ಗುರುಪಾದೋದಕಂ ಪೀತ್ವಾ ಪಾಪಸಂಘಾತ್ರಮುಚ್ಯತೇ
ಸರ್ವೇ ರೋಗಾವಿನಶ್ಯಂತಿ ನಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಾ ವಿಚಾರಣಾ ||7||

ಪ್ರದಿಕ್ಷಣನಮಸ್ಕಾರಾನ್ ಗುರೋಃ ಬೃಂದಾವನಸ್ಯ ಹಿ
ಯಃ ಕರೋತಿ ನರೋ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಸರ್ವಯಾತ್ರಾಫಲಂ ಲಭೇತ್ ||8||

ವಾಕ್ಸಿದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಸಿದ್ಧಿಶ್ಚ ಭವೇತ್ಸ್ಯ ಸ ಸಂಶಯಃ
ಗುರುಪ್ರಸಾದತತ್ತ್ವಾಯು ಪಶ್ಯೇತ್ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷತೋ ಗುರುಂ ||9||

ತದುಕ್ತೈವ ಕೃತಂ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಗುರುಪ್ರೀತಿಕರಂ ಶುಭಂ
ಕಪೋಲಕಲ್ಪಿತಂ ನೈವ ಗುರುರಾಜ ಪ್ರಸಾದಜಂ ||10||

ವಂದ್ಯಾಯ ವರದೇಂದ್ರಾಯ ಸಾಂದ್ರಾನಂದ ಕರಾಯ ಚ
ವಂದಾರು ಜನ ಬೃಂದಾಯ ಬೃಂದಾರಕ ಲತಾತ್ಮನೇ ||11||

ಕೋಪೂರ್ವ ತಿಗಿ ಸಂಸ್ಥಾನ ಸ್ವಾಮಿನಾ ರಚಿತಂ ಮಯಾ
ವರದೇಂದ್ರ ಗುರುಸ್ತೋತ್ರಂ ವರದೇಂದ್ರಾರ್ಯ ತುಷ್ಟಿದಂ ||12||

ಇತಿ ಶ್ರೀಗುರು ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಾರ್ಯ ವಿರಚಿತಂ
ಶ್ರೀ ವರದೇಂದ್ರ ಗುರುಸ್ತೋತ್ರಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ
||ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾ ಪರ್ಣಮಸ್ತು||

ಶ್ರೀವರದೇಂದ್ರ ಕರಾವಲಂಬನ ಸ್ತೋತ್ರಂ

ಶ್ರೀಪೂರ್ಣ ಬೋಧ ಗುರುತೀರ್ಥ ಸುದಾಙ್ಗಿಮಗ್ನ
ಶ್ರೀಮಧ್ವನಾಥ ಪದಪಂಕಜ ಸಾರಭೃಂಗ
ಆರಾಧಿತಾಮರವರಾರ್ಚಿತ ಮೂಲರಾಮ
ಮೌನೀಶ ದೇಹಿ ವರದೇಂದ್ರ ಕರಾವಲಂಬಂ

||1||

ಸದ್ವಾದ ವಾಗ್ಗಣ ಪರಾಜಿತ ಮಾಯಿಸಂಘ
ಸದ್ವೈಷ್ಣವಾಂಬುಜ ವಿಕಾಸನ ಸತ್ಪತಂಗ
ಸುಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿ ಸುವಿರಾಗ ಗುಣೈಕಪೂರ್ಣ
ಮೌನೀಶ ದೇಹಿ ವರದೇಂದ್ರ ಕರಾವಲಂಬಂ

||2||

ಮತ್ಕಾಮ ಕೋಪ ಭಯ ಲೋಭ ಸುಸಂಶಯೇಷ್ವಾರ್
ಕಾರ್ಪಣ್ಯ ಯಾಚನ ಮುಖಾಖಿಲ ದೋಷಸಂಘಂ
ವಿಧ್ವಸ್ಯ ವರ್ಧಯ ವಿರಕ್ತಿ ಸುಭಕ್ತಿ ಬೋಧಾನ
ಸಂದೇಹಿ ಮೇದ್ಯ ವರದೇಂದ್ರ ಕರಾವಲಂಬಂ

||3||

ಉದ್ಯದ್ಧಿವಾಕರ ಸಮೂಹ ನೀಭೋರು ಕಾಂತಿಂ
ತ್ವಚ್ಚಿತ್ತಮಂದಿರಗತಂ ರಮಣಂ ರಮಾಯಾಃ
ನಿತ್ಯಂ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ಮುದಮಾಪ ಭವಾನ್ಸಮಾಧೌ
ಮೌನೀಶ ದೇಹಿ ವರದೇಂದ್ರ ಕರಾವಲಂಬಂ

||4||

ಸಂಸಾರಿ ಸಜ್ಜನ ಕುಟುಂಬ ಸುರಕ್ಷಣೇದ್ಯ
ಸಂಬದ್ಧ ಕಂಕಣ ಕರೋಹಿ ಭವಾನ್ಯತೀಂದ್ರಃ
ಆಶ್ಚರ್ಯಮೇತದಿಹ ಲೋಕನರೋತ್ತಮಾನಾಂ
ಸಂದೇಹಿ ಮೇದ್ಯ ವರದೇಂದ್ರ ಕರಾವಲಂಬಂ

||5||

ತ್ವತ್ಪಾದ ಪದ್ಮಯುಗಲಾತ್ರಿತ ಸಜ್ಜನಾನಾಂ
ಆನಂದ ತೀರ್ಥ ಗುರುರಾಙ್ಗುಕೃಪಾಂ ತನೋತಿ
ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಗುರುರವ್ಯತಿ ತೋಷಮೇತಿ
ಮೌನೀಶ ದೇಹಿ ವರದೇಂದ್ರ ಕರಾವಲಂಬಂ

||6||

ತ್ವತ್ಪ್ರೀತಯೇ ತವ ಗುಣೋತ್ತಮ ರತ್ನಮಾಲಾ
ಸಂಗ್ರಹ್ಯತೇ ಖಿಲು ಮಯಾ ಸುಮಹಾದರೇಣ
ತ್ವತ್ಪಾದ ಪದ್ಮಯುಗಳೇ ಚ ಸಮರ್ಪಿತೇಯಂ
ಮೌನೀಶ ದೇಹಿ ವರದೇಂದ್ರ ಕರಾವಲಂಬಂ

||7||

ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಪದಪಂಕಜ ಸೌಧಸಾರ
 ಸ್ವೇಲಿಹಾನ ಮಧುಪಾಯಿತ ಮಾನಸೇನ
 ಸ್ವಾಮ್ಯಪ್ರಯೇನ ರಚಿತಾಮಲ ಹಸ್ತದಾನ
 ಸ್ತೋತ್ರಂ ಯತೀಂದ್ರ ವರದೇಂದ್ರ ಮುದೇಂಜ ಸಾಸ್ವಾತ್ ||8||

ತೇನಾಸ್ಯ ಹೃದ್ಗತ ಮರುದ್ವರಗೋ ರಮೇಶಃ
 ಪ್ರೀಯೇತ ಪೂಜ್ಯ ಗುರುರಾಜ ಕೃಪಾಬಲೇನ
 ಸ್ತೋತ್ರಂ ಪಠನ್ನಿದಮಭೀಷ್ಟದಮೇಕ ಚೇತಾ
 ಸುಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿ ವಿರತೀಃ ಲಭತೇಚಿರೇಣ||

ಇತಿ ಶ್ರೀಗುರು ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಾರ್ಯ ವಿರಚಿತಂ
 ಶ್ರೀವರದೇಂದ್ರ ಕರಾವಲಂಬನ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ
 || ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ||

ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥದಾಸಾರ್ಯ ಸ್ತೋತ್ರಂ

ಶ್ರೀಪೂರ್ಣಪ್ರಮತಿ ಪ್ರಣೀತ ಸಮಯ ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧಿ ಜೈವಾತ್ಮಕಃ
 ಸತ್ತತ್ತ್ವಾದೃತ ಪೂರ್ಣಸಾಂದ್ರಕಿರಣಃ ಸತ್ಕೈರವಾಹ್ಲಾದದಃ
 ಸಚ್ಚಿಷ್ಣಾವೈ ಚಕೋರ ರಕ್ಷಣಕರೋ ವಿಜ್ಞಾನ ಚಂದ್ರಾತನಃ
 ಸದ್ ಹೃದ್ಯೋಮ ಸುಮಂಡಲಾತ್ರಿತ ಜಗನ್ನಾಥೋನಿಶಂ
 ಪಾತುಮಾಮ್ ||1||

ಯಶ್ಚಾಪ್ಪಾಪದಶಯ್ಯಸೂನುರಭವತ್ತದ್ವಾಯುನಾವೇಶಿತಃ
 ಸೋಭೋಚ್ಚ್ರೇ ಪರಿದಾಸ ಪುಂಗವ ಜಗನ್ನಾಥೇತಿ ನಾಮಾಂಕಿತಃ
 ಧಾತ್ರೀದೇವಗಣೋರು ಮೋಕ್ಷಸುಖಿದೋ ಬಿಂಬಾಪರೋಕ್ಷೀ ದಯಾ-
 ಪೂರ್ಣಃ ಸ್ತಂಭಸುಮಂದಿರೇ ಪ್ರವಿಲಸನ್ದಿನಾನ್ಯಪಾತಿಸ್ವಕಾನ್ ||2||

ಸಂಸಾರವಾರಿ ನಿವಹೇ ಪರಿತೋ ನಿಮಗ್ನಾನ್
 ಆಗ್ನಾನ ದುರ್ಗ್ರಹ ಗೃಹೀತ ಮತೀನ್ ಸ್ವಕೀಯಾನ್
 ಆಶಾಂತರಂಗ ಪರಿಲೋಹಿತ ಚಿತ್ತವೃತ್ತೀನ್
 ಆನ್ವೀಕ್ಷ್ಯ ತಾನ್ಸಪದಿ ಪಾತಿ ಕೃಪಾಕರೋಹಿ ||3||

ರಂಗಪ್ರಸನ್ನ ದಾಸಾರ್ಯೋ ಮನ್ಮನೋಂತರಗೋ ಯತಃ
 ಭೂಯಾದ ಭೀಷ್ಮ ದಾತಾಸೌ ಇಹಾಮುಕ್ತ ಚ ಮೇ ಸದಾ ||4||

ಜಗನ್ನಾಥ ಜಗನ್ನಾಥ ಜಗನ್ನಾಥೇತಿ ನಿತ್ಯಶಃ
 ಸದಾಸ್ಮರಂತಿ ಯೇ ಭಕ್ತಾಃ ಜಗನ್ನಾಥಂ ಪ್ರಪದ್ಯತೇ ||5||

ಯತ್ಪಾದಪದ್ಮ ವರರಾಗ ಪರಾಗಲಗ್ನ
ಪಾದೋದಕಂ ಪ್ರತಿದಿನಂ ಶಿರಸಾವಹಂತಿ
ತೇ ಮಾನವಾಃ ಕಿಲ ಜನಾರ್ಜಿತಪಾವರಾಶಿಂ
ಸಂಮಾರ್ಜಯಂತಿ ಸತತಂ ಖಿಲು ಚಿತ್ರಮೇತತ್ ||6||

ಯತ್ಪಾದ ಕಂಜ ದ್ವಯ ಸೇವನೇನ
ಸಂತಾನ ಸಂಪದ್ಭವನಾಧಿಪತ್ಯಂ
ಆರೋಗ್ಯ ಮಾಯುಷ್ಯಮನಂತ ಕೀರ್ತಿಂ
ಸುಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿಂ ಲಭತೇ ನರೋಹಿ ||7||

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೀಕೃತ ಬಿಂಬೋ ಸೌ ನಿರ್ಮುಕ್ತ ಭವ ಬಂಧನಃ
ಸತ್ಯಕ್ತಾಖಿಲ ದುಸ್ಸಂಗಃ ಸದ್ಭೃಂದ ಸುಹೃಮತ್ತಮಃ ||8||

ಸರ್ವತ್ರ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಜೃಂಭಿತಾತ್ಮಾ
ಸರ್ವತ್ರ ಸಂವೀಕ್ಷಿತ ಬಿಂಬರೂಪಃ
ಸಂಸಿದ್ಧ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಸುಯೋಗಸಂಗಃ
ಸಂಸೇವಿನಾಮಿಷ್ಟದ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಃ ||9||

ಜ್ಞಾನ ವೈರಾಗ್ಯ ಭಕ್ತಾಶ್ರದಿ ಶೀತೌದಾರ್ಯ ಗುಣಾನ್ವಿತಃ
ವಾಪ್ತೋಪಾಸಾ ಸಮಾಸಕ್ತಃ ಸರ್ವಕರ್ಮ ಸಮರ್ಪಕಃ ||10||

ಹರ್ಯರ್ಪಿತಾಖಿಲ ಶುಭಾಶುಭ ಕರ್ಮಜಾಲಃ
ಸಂಸಿದ್ಧ ಸಪ್ತತಿ ಮಹತ್ತರ ಮುತ್ರವರ್ಗಃ
ಸಂಸಾಧಿತಾಮರ ಗುಣೋತ್ತಮ ಲೋಕಸೌಖ್ಯಃ
ಸ್ವಾರಾಧಿತಾಮಲ ಚಿರಾತ್ಮಕ ಬಿಂಬರೂಪಃ ||11||

ನಿರ್ಧೂತ ದೋಷ ಪರಿಶುದ್ಧ ಗಾತ್ರಃ
ಸಮೃದ್ಧ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ ಸನ್ನಿಧಾನಃ
ಪ್ರದ್ಯೋತಿತಾತ್ಮ ಪ್ರಭಯಾ ಸುಶೋಭಃ
ಸದೃಸ್ಸದಾ ಸ್ವೀಯ ಜನೈಕಪಾಲಃ ||12||

ಆಧಿವ್ಯಾಧಿಗಣಾಃ ಕುಕರ್ಮಜನಿತಾ ದುಷ್ಟಪ್ರಪಾಕಾತ್ಮಕಾಃ
ನಾಶಂ ಯಾಂತಿ ಪಿತಾಚ ಭೂತ ಮುಖರಾಃ ಪ್ರೇತೋರಗಾವೃಷ್ಟಿಕಾಃ
ನಕ್ರಾಶ್ಚೋರ ನೃಪಾಃ ಖಿಗಾ ಮೃಗವರಾಃ ಕೃದ್ಧಾಯದಾ ಬಾಧಕಾಃ
ದಾಸಾರ್ಯ ಸ್ಮರಣಾದ್ಯವಂತಿ ಸಪದಿ ಪ್ರದ್ವಸ್ತವಿಯಾಸ್ತದಾ ||13||

ಪಂಗ್ವಂಧ ಮೂಕ ಬಧಿರಾದಿ ದಶಾಃ ಸಮಸ್ತಾಃ
ಮೂರ್ಛಾ ಸ್ಮೃತಿ ಚ್ಯವನ ಕುಷ್ಠ ಜಲೋದರಾದ್ಯಾಃ

ರೋಗಾ ಮಹಾಂತ ಉರು ವೃತ್ಯುರಕಾಲಿಕಶ್ಚ
ನಾಶಂ ಪ್ರಯಾಂತಿ ಹರಿದಾಸವರ ಪ್ರಸಾದಾತ್ ||14||

ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರಾನ್ ಕುರ್ವನ್ ದಾಸವರಾಯ ನಾ
ಸುಖಮೈಹಿಕ ಮಾಪ್ನೋತಿ ಹರಿಲೋಕಂ ಸಮತ್ನುತೆ ||15||

ಸದಾರಾಶ್ಚ ವಿದಾರಾಶ್ಚ ಸಸುತಾಶ್ಚಾಸುತಾಸ್ತಥಾ
ಅಜ್ಞಾನಿನೋ ಜ್ಞಾನಿನಶ್ಚ ಲಭಂತೇ ಸರ್ವಮೀಪ್ಸಿತಂ ||16||

ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥ ದಾಸಾರ್ಯೋ ಜಾಗರೂಕತಯಾಸ್ತಿ ಹಿ
ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿಃ ಸ್ಯಾತ್ ನಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಾ ವಿಚಾರಣಾ ||17||
ಯೋವೈ ಸ್ತೋತ್ರಮಿದಂ ಸುನಿರ್ಮಲ ಧಿಯಾ

ದಾಸಾರ್ಯಪಾದಾಂಬು ಜೇ

ಸಲ್ಲಗ್ನಂ ಸುಮನೋ ವಿಧಾಯ ನಿರತಂ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಪಠೇನ್ಮಾನತಃ
ಸಾಯಂ ಪ್ರಾತರ ತಂದ್ರಿತಃ ಸುಮತಿಮಾನವ್ಯಾಧಿಕೈಕಂ ಶತಂ
ಕುರ್ವನ್ನೀಪ್ಸಿತಮರ್ಥ ಜಾತಮಖಿಲಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ನಿಸ್ಸಂಶಯಂ ||18||

ಸೋಮ ಸೂರ್ಯ ಗ್ರಹೇ ಪುಣ್ಯೇ ಪುಷ್ಯಾರ್ಕಾಮೃತ ಸಿದ್ಧಿಕೇ
ಪಠಿತ್ವಾಪ್ನೋತ್ತರ ಶತಂ ಭೂತ ಪ್ರೇತಾದಿ ನಾಶಯೇತ್ ||19||

ಸ್ತೋತ್ರೋಕ್ತ ಮಹಿಮಾ ಸತ್ಯಃ ಸಾಕ್ಷೀ ಶ್ರೀ ಹರಿರತ್ರ ಹಿ
ನಾಸ್ತಿ ನಾಸ್ತೈವಿದುಷಾಂ ಸಂದೇಹಸ್ತು ಕದಾಚನ ||20||

ಸ್ವಾಮಿನಾ ರಾಘವೇಂದ್ರಾರ್ಯ ಪಾದಾಬ್ಜ ಮಧುಪಾಯಿನಾ
ಕೃತಂ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಜಗನ್ನಾಥ ದಾಸಾರ್ಯ ಪ್ರೀತಿ ಕಾರಣಂ ||21||

ಜಗತೀ ತಲ ವಿಖ್ಯಾತಂ ಜಗದಾಮೋದ ದಾಯಕಂ
ಜಗದೀಶ ಪದಾಸಕ್ತಂ ಜಗನ್ನಾಥಗುರುಂ ಭಜೇ ||22||

ಇತೀ ಶ್ರೀಗುರು ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಾರ್ಯ ಕೃತಂ

ಜಗನ್ನಾಥಾರ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣಂ

|| ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ||

ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥದಾಸಾರ್ಯ ಕರಾವಲಂಬನ ಸ್ತೋತ್ರಂ

ಶ್ರೀರಂಗನಾಥ ಪದ ಪಂಕಜ ಮತ್ತ ಭೃಂಗ
ಶ್ರೀ ಮಾಮನೋರಮ ವಿಕಾಸಿ ನಿಜಾಂತರಂಗಃ
ಸುಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿ ಸುವಿರಾಗ ಭವತ್ಕದಾಸ್ಯಂ
ದಕ್ಷಾ ಪ್ರಪಾಹಿ ದಯಯಾ ಜಗದೀಶದಾಸ

||1||

ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥ ಸಾರ ಕವಿತಾಗಮ ಬೋಧದಸ್ತಂ
ವಿದ್ಯಾಧಿಕಾರ್ಥಿಕ ವಿಶೇಷ ಸುಖಾತ್ಮ ಮೋಕ್ಷಂ
ಸಂದಾಯ ಶಾಂತಿಮಮಲಾತ್ಮ ಮತಿಂ ವಿಧಾಯ
ಶ್ರೀರಂಗದಾಸ ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಂ

||2||

ವೇದಾದಿ ವೇದ್ಯ ಹರಿ ಸದ್ಗುಣ ಗಾನಲೋಲ
ವೇದಾರ್ಥಸಾರ ಪರತತ್ವವಿದಾಂ ವರಿಷ್ಠ
ವೇದಾರ್ಥಸಾರ ಪರಿಬ್ರಂಹಿತ ಶಾಸ್ತ್ರಕರ್ತಃ
ಶ್ರೀರಂಗದಾಸ ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಂ

||3||

ಸಂಸಾರ ಸಾಗರ ಸಮುತ್ತರಣೈಕ ಮೋತ
ಸಂಮೋದ ಬುದ್ಧಿ ಸುವಿರಾಗ ಸುಭಕ್ತಿ ದಾತಃ
ಸತ್ಸಾಧುಸಂಘ ಸುಕರಾರ್ಚಿತ ಪಾದಪದ್ಮ
ಶ್ರೀರಂಗದಾಸ ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಂ

||4||

ಧಾತ್ರೀಸುರಾವಳಿ ಸುಕಾಮದ ಕಲ್ಪಭೂಜ
ಸಂಸೇವಕಾವಳಿ ಸುಕಾಮದ ಕಾಮಧೇನೋ
ಮಾತಾ ಪಿತೃ ಸ್ವಜನ ಸೋದರ ಪುತ್ರರೂಪ
ಶ್ರೀರಂಗದಾಸ ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಂ

||5||

ಪ್ರೇತಾದಿ ಭೂತ ಘನಭೈರವ ಯಕ್ಷ ರಕ್ಷಃ
ಕುಷ್ಠಾಮಯ ಪ್ರಭೃತಿಕೇಂದ್ರಿಯ ದೋಷ ಸಂಘಾನ್
ವಿಧ್ವಂಸ್ಯ ನಿತ್ಯಮುಭಯತ್ರ ಫಲಪ್ರದಾತಃ
ಶ್ರೀರಂಗದಾಸ ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಂ

||6||

ತ್ವತ್ಪಾದಕಂಜ ಭಜನೋದ್ಧತ ಪಾಪಮರ್ತ್ಯಃ
ಸಂಸಾರಾಧಿಕಾಮಲ ವಿರಾಗ ಸುಭಕ್ತಿ ಬೋಧಃ
ಸ್ವಾತ್ಮನೃವಾಪ್ತ ಸುವಿರಾಜಿತ ಬಿಂಬರೂಪಃ
ಸ್ವಾಂ ದೇವದಾಸ ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಂ

||7||

ದೀನಾರ್ತಿ ಪುಂಜ ದಲನೋದ್ಯತ ಭಾನುತೇಜಃ
ಪ್ರದ್ಯೋತಿತಾತ್ಮ ಹೃದಯಾಂಬರ ಸನ್ನಿವಾಸ
ಮಧ್ವಾಗಮಾಂಬುಜ ವಿಕಾಸನ ಚಿತ್ರಭಾನೋ
ಶ್ರೀರಂಗದಾಸ ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಂ

||8||

ನಿರ್ಧೂತ ಹೇಮ ಭವತಾಪ ತರಂಗಜಾಲ
ಶ್ರೀರಂಗನಾಥ ಗುಣಸಾರ ಗೃಹಾಂತರಂಗ

ಸತ್ಸಾಧುಜಾತ ಪರಿರಕ್ಷಣ ದೀಕ್ಷಿತಾಕ್ಷ
ಶ್ರೀರಂಗದಾಸ ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಂ ||9||

ಸಚ್ಚಾಸ್ತ್ರಸಾರ ಪರತತ್ವ ಪರಾತ್ಪವಿದ್ಯಾ
ಸಂವರ್ಧಿತಾಮಲ ಸುಖಾತ್ಮಕ ಮೋದದಾನೆ
ಮಂದಾರ ಇತ್ಯ ಮರಧೇನುರಿತಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಕಿ
ಶ್ರೀರಂಗದಾಸ ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಂ. ||10||

ಯತ್ತೇ ಮುಖಾಂಬುಜ ಸುಧಾರಸಮಾದರೇಣ
ಸಂಸೇವ್ಯ ಸಂದಧತಿ ಮೋದಮಶೇಷಲೋಕಾಃ
ಪಾಯಾಸ್ತ್ವಮತ್ರ ಚ ಪರತ್ರ ಫಲಪ್ರದಾತಾ
ಶ್ರೀರಂಗದಾಸ ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಂ ||11||

ತ್ವತ್ಪಾದಪದ್ಮ ಮಹಿಮ ಶ್ರವಣಂ ಸುಧೀನಾಂ
ತ್ವನ್ನಾಮರೂಪ ಗುಣಕಾರ್ಯ ಸುಕೀರ್ತನಂ ಚ
ನಿತ್ಯಂ ಭವೇದ್ಧುರಿತ ಕೋಟಿ ವಿನಾಶ ಹೇತುಃ
ಶ್ರೀರಂಗದಾಸ ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಂ ||12||

ಇತಿ ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರಾರ್ಯ ಚರಣದ್ವಯ ಸೇವಿನಾ
ಕರಾವಲಂಬನ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಕೃತಂ ವೈ ಸ್ವಾಮಿನಾ ಮಯಾ ||13||

ಇತಿ ಶ್ರೀಗುರು ಜಗನ್ನಾಥದಾಸಾರ್ಯ ವಿರಚಿತಂ ಕರಾವಲಂಬನ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

||ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು||

ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ವಿಜಯಂ

ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಧಿ

ರಾಘವೇಂದ್ರರ ವಿಜಯ ಪೇಳುವೆ
ರಾಘವೇಂದ್ರರ ಕರುಣ ಬಲದಲಿ
ರಾಘವೇಂದ್ರರ ಭಕುತರಾದವರಿದನು ಕೇಳುವದು॥

ಶ್ರೀರಮಣ ಶಿರಿದೇವಿ ಬೊಮ್ಮ ಸ-
ಮೀರ ಪಾಣೀ ಭಾರತೀ ವಿಪ
ನೂರುದಶಮುಖ ಉರಗಭೂಷಣ ರಾಣಿಯರ ಪದಕೆ
ಸಾರಿ ನಮನಮ ಮಾಡಿ ಭಕ್ತ್ಯನು-
ಸಾರ ಗುರುವರ ರಾಘವೇಂದ್ರರು-
ದಾರ ವಿಜಯವ ಪೇಳ್ವೆ ಸುಜನರು ಕೇಳಿ ಮೋದಿಪದು

1

ಘನ್ನ ಗುಣಗಣರನ್ನ ನಿಲಯಾ-
ಪನ್ನಪಾಲ ವಿಶಾಲ ಮಹಿಮಾ
ಎನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆ ತಿಳಿದು ತಿಳಿಸಿದ ತನ್ನ ಮಹಮಹಿಮೆ
ಮುನ್ನ ಪೇಳಲೊ ಎಂದು ಅಭಯವ
ಘನ್ನ ಕೃಪೆಯಲಿ ನೀಡಿ ಕೃತಿಯನು
ಎನ್ನ ಮನದಲಿ ನಿಂತು ಪೇಳಿದ ತೆರದಿ ಪೇಳಿದೆನು

2

ವೇದ-ಶಾಸ್ತ್ರ-ಪುರಾಣ-ಕಥೆಗಳ-
ನೋದಿ ಕೇಳ್ವವನಲ್ಲ ತತ್ತ್ವದ
ಹಾದಿ ತಿಳಿದವನಲ್ಲ ಬುಧ ಜನಸಂಗ ಮೊದಲಿಲ್ಲ
ಮೋದ ತೀರ್ಥ ಪದಾಬ್ಜಮಧುಕರ-
ರಾದ ಶ್ರೀ ಗುರು ರಾಘವೇಂದ್ರರ
ಪಾದ ಪದ್ಮಪರಾಗ ಲೇಶದ ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾತ್ರದಲಿ

3

ಕೃತಿಯ ಮಾಡುವ ಶಕುತಿ ಪುಟ್ಟಿತು
ಮತಿಯ ಮಾಂದ್ಯವು ತಾನೆ ಪೋಯಿತು
ಯತನವಿಲ್ಲದೆ ಸಕಲ ವೇದಗಳರ್ಥ ತಿಳಿದಿಹದು
ಪತಿತಪಾವನರಾದ ಗುರುಗಳ
ಅಶುಳಮಹಿಮೆಯನಾವ ಬಲ್ಲನು
ಮತಿಮತಾಂವರ ಬುಧರಿಗಸದಳ ನರರ ಪಾಡೇನು

4

ಪರಸು ಸೋಕಲು ಲೋಹ ಹೇಮವು
ಅರಸು ಮುಟ್ಟಲು ದಾಸಿ ರಂಭೆಯು
ಸರಸ ಗುರುಗಳ ಪಾದಧೂಳಿಯ ಸ್ಪರಿಶ ಮಾತ್ರದಲಿ
ಋಮ ಪಾಮರನಾದ ನರನೂ
ಹರನ ತೆರದಲಿ ಜ್ಞಾನಯೆಯ್ದುವ
ದುರಿತರಾಶಿಯ ದೂರಮಾಡುವ ದುರಿತವನದಾವ

5

ಆವ ಗುರುಗಳ ಪಾದತೋಯದಿ
ದೇವ ನದಿ ಮೊದಲಾದ ತೀರ್ಥಗ-
ಳಾವ ಕಾಲದಲಿಂದ ತಾವೇ ಬೆರೆತು ನಿಂತಿಹವೋ
ಪ್ರೀವರನು ತಾ ಚಕ್ರರೂಪದಿ
ಜೀವರೋತ್ತಮ ಪ್ರಾಣ ದೇವನು
ಸಾವಿರಾಸ್ಕನೆ ರಾಯರೆಂದೂ ಸುರರು ನಿಂತಿಹರು

6

ಅಲವ ಬೋಧ ಸುತೀರ್ಥ ಮುನಿಗಳು
ಹಲವು ಕಾಲದಿ ನಿಂತು ಜನರಘ-
ವಳಿದು ಕೀರುತಿಯಿತ್ತು ಲೋಕದಿ ಖ್ಯಾತಿ ಮಾಡಿಹರು
ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯನು ತನ್ನ ಜನರಿಗೆ
ಫಲಗಳೀಯ(ವ)ನು ಸರ್ವ ಜನರಿಗೆ
ಒಲಿಯನೀತನು ಎಂದಿಗಾದರು ಮಂದಭಾಗ್ಯರಿಗೆ

7

ಈತನೊಲಿಯಲು ಪ್ರಾಣನೊಲಿವನು
ವಾತನೊಲಿಯಲು ಹರಿಯು ಒಲಿವಾ
ಈತ ಸಕಲಕೆ ಮುಖ್ಯಕಾರಣನಾಗಿ ಇರುತಿಪ್ಪ
ಈತನೇ ಬಲವಂತ ಲೋಕದಿ
ಈತನೇ ಮಹಾದಾತ ಜನರಿಗೆ
ಈತನಂಘ್ರಿ ಸರೋಜ ಕಾಮಿತ ಫಲಕೆ ಕಾರಣವು

8

ರಾಯರಂಘ್ರಿಸುತೋಯ ಕಣಗಳು
ಕಾಯದಲಿ ಸಲ್ಲಗ್ಗವಾಗಲು
ಹೇಯಕುಷ್ಪಭಗಂಧರಾದಿ ಸಮಸ್ತವ್ಯಾಧಿಗಳು
ಮಾಯ ಮಯಭೂತಾದಿ ಬಾಧವ-
ಪಾಯ ತಾನೇ ಪೊಂದಿಪೋಪದ-
ಜೇಯ ತನ್ನಯ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವನು

9

ದೃಷ್ಟಿಯೆಂಬ ಸುವಜ್ರದಿಂದಲಿ
ಬೆಟ್ಟದಂತಿಹ ಪಾಪರಾಶಿಯ
ಅಟ್ಟಿಕಳಿಸುವ ದೂರದೇಶಕೆ ದುರಿತಗಜಸಿಂಹ
ಮುಟ್ಟಿ ತನಪದ ಸೇವೆಮಾಡಲು
ಇಷ್ಟ ಕಾಮಿತ ಸಿದ್ಧಿ ನೀಡುವ
ಕಷ್ಟಕೋಟಿಯ ಸುಟ್ಟು ಬಿಡುವನು ಸರ್ವಕಾಲದಲಿ

10

ಇಂದು ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣಪರ್ವವು
ಬಂದ ಕಾಲದಿ ನೇಮಪೂರ್ವಕ
ಪೊಂದಿದಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಷ್ಟೋತ್ತರಾವರ್ತಿ
ಒಂದೆ ಮನದಲಿ ಮಾಡೆ ಗುರುವರ
ನಂದದಲಿ ಸಕಲಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿಯ
ತಂದುಕೊಡುವನು ತನ್ನ ಸೇವಕ ಜನರ ಸಂತತಿಗೆ

11

ತನಯರಿಲ್ಲದ ಜನಕೆ ಸುತರನು
 ಮನಿಯು ಮಾನಿನಿ ವೃತ್ತಿ ಕ್ಷೇತ್ರವು
 ಕನಕ ಧನ ಸಂತಾನ ಸಂಪತ್ತು ಇನಿತೆ ಫಲಗಳನು
 ಜನ ಸಮೂಹಕೆ ಇತ್ತು ತೋಷದಿ
 ವಿನಯಪೂರ್ವಕ ಸಲಿಸಿ ಕಾವನು
 ಅನುಪಮೋಪಮ ಚರಿತ ಸದ್ಗುಣ ಭರಿತ ಯತಿನಾಥ

12

ಶಾಪನುಗ್ರಹಶಕ್ತನೊಬ್ಬನು
 ಲೋಪವಾಗದು ನುಡಿದ ವಾಕ್ಯವು
 ವ್ಯಾಪಕನು ತಾನಾಗಿ ಇವ್ವನು ಸರ್ವಕಾಲದಲಿ
 ಕೋಪವಿಲ್ಲವೊ ಜ್ಞಾನಮಯ ಸುಖ-
 ರೂಪ ಸಂತತ ಸಾಧುವರ್ತಿಯು
 ಪಾಪ ನಾಶಕ ಕವಿಕುಲೋತ್ತಮ ಪುಣ್ಯಮಯ ಕಾಯ

13

ಭೂತ ಪ್ರೇತ ಪಿಶಾಚಿ ಯಕ್ಷಿಣಿ
 ಭೀತಿ ಬಡಕರ ಭೀತಿ ಬಿಡಿಸಿ
 ಮಾತೆಯಿಂದದಿ ಪೊರೆವ ಸಂತತ ಭೀತಿವರ್ಜಿತನು
 ದಾತ ಎನ್ನಯ ಮಾತು ಲಾಲಿಸೊ
 ಯಾತಕೀ ತೆರ ಮಾಡ್ಕೊ ಗುರುವರ
 ಪ್ರೇತ ನಾ ನಿನಗಲ್ಲಿ ಯತಿಕುಲನಾಥ ಸರ್ವಜ್ಞ

14

ಮಾತ ಪಿತ ಸುತ ಭ್ರಾತ ಬಾಂಧವ
 ದೂತ ಸತಿ ಗುರು ನಾಥ ಗತಿ ಮತಿ
 ನೀತ ಸಖ ಮುಖವ್ರಾತ ಸಂತತ ಎನಗೆ ನೀನಯ್ಯ
 ಭೂತಿದಾಯಕ ಸರ್ವಲೋಕದಿ
 ಖ್ಯಾತ ಗುರುಪವಮಾನ ವಂದಿತ
 ದಾತ ಗುರುಜಗನ್ನಾಥವಿಠಲನ ಪ್ರೀತಿ ಪಡೆದಿರುವಿ

15

ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರವಿಜಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಧಿಯು
 ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತು.

ಎರಡನೆಯ ಸಂಧಿ

ರಾಘವೇಂದ್ರರ ವಿಜಯ ಪೇಳುವೆ
ರಾಘವೇಂದ್ರರ ಕರುಣ ಬಲದಲಿ
ರಾಘವೇಂದ್ರರ ಭಕ್ತರಾದವರಿದನು ಕೇಳುವದು॥

ಆದಿಯುಗದಲಿ ಧರಣಿ ಮಾನಿನಿ
ಆದಿ ದೈತ್ಯರ ಬಾಧೆಗಾರದೆ
ವೇದನಂಘ್ರಿಯ ಸಾದುರ್ ತನ್ನಯ ವ್ಯಸನ ಪೇಳಿದಳು
ಆದಿಕವಿ ಚತುರಾಸ್ಯನೀಪರಿ
ಮೇದಿನೀ ಶ್ರಮವಚನ ಲಾಲಿಸಿ
ಬಾಧೆ ಪರಿಹರ ಮಾಳ್ವೆನೆಂದೂ ನುಡಿದು ತಾ ನಡೆದ

1

ಶ್ವೇತದಿವಿಯನು ಸಾದುರ್ ಲಕುಮಿಸ—
ಮೇತಹರಿಯನು ತುತಿಸಿ ಭೂಮಿಯ
ಭೀತಿ ತಾ ಪರಿಹರಿಸೋಗೋಸುಗ ಹರಿಯ ಬೆಸಗೊಂಡ
ನಾಥ! ದಿತಿಜರ ಭಾರವತಿಶಯ
ಘಾತಿಪರು ತಾವಾರೊ ತಿಳಿಯೆನು
ತಾತ! ನೀ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡೀ ಭೀತಿ ಬಿಡಿಸುವದು

2

ಪುರುಟ ಲೋಚನ ಸ್ವರ್ಣ ಕಶಿಪು
ಉರುಟು ದೈತ್ಯರು ಸರ್ವಜನರನ
ಚರಟ ಹಾರಿಸಿ ಸಕಲ ಲೋಕಕೆ ದುಃಖ ಕೊಡುತಿಹರು
ಉರುಟು ಮಾತುಗಳಲ್ಲ ಶಿರದಲಿ
ಕರದ ಸಂಪುಟ ಮಾಡಿ ಬೇಡುವೆ
ಜರತ ದೈತ್ಯರ ತರಿದು ಭೂಮಿಗೆ ಸುಖವ ನೀಡೆಂದೆ

3

ಚತುರವದನನ ವಚನ ಕೇಳಿ
 ಚತುರ ಭುಜ ತಾನಾದ ಹರಿಯೂ
 ಚತುರ ತನದಲಿ ನಾನೆ ಸಂಹರ ಮಾಳ್ವೆ ಚತುರಾಸ್ತ್ರ
 ಧೃತದಿ ನಡೆಯಲೊ ನಿನ್ನ ಸ್ಥಾನಕೆ
 ಯತನ ಮಾಡುವೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ
 ಜತನ ಮಾಡಲೊಯನ್ನ ವಚನವು ಎಂದಿಘುಸಿಯಲ್ಲ

4

ತಾನೆ ಅವತರ ಮಾಡೊಗೋಸುಗ
 ಏನು ನೆವನವಮಾಡಲೆಂದೂ
 ನಾನ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಯುಕ್ತಿಯ ತೆಗೆದ ಹರಿ ತಾನು
 ಸಾನು ರಾಗದಿ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ-
 ಧೀನದೊಳಗಿರುತಿಪ್ಪ ವಿಷ್ಣು-
 ಕ್ಷೇನನಾಮಕ ವಾಯುಪುತ್ರನು ಶೇಷನವತಾರ

5

ಎಂದಿಗಾದರು ನಿನ್ನೊಳಿಪ್ಪೆನು
 ನಂದದಲೆ ನಾ ಪಂಚ ರೂಪದಿ
 ಕುಂದದಲೆ ತಾ ಮಿನುಗುತಿಪ್ಪದು ಪ್ರಾಣನಾವೇಶ
 ಪೊಂದಿ ಶೋಭಿತನಾಗಿ ಈ ಪುರ-
 ದಿಂದ ಜಾಗ್ರತಿ ಭೂಮಿತಳಕೇ
 ಇಂದು ನೀ ನಡಿಯೆಂದು ಶ್ರೀಹರಿ ನುಡಿದ ದೂತನಿಗೆ

6

ಸ್ವಾಮಿ ಲಾಲಿಸೊ ನಿನ್ನ ಶುಭತಮ-
 ಧಾಮಶಿರಿ ವೈಕುಂಠದಿಂದಲಿ
 ಆ ಮಹತ್ತರ ದುಃಖ ನೀಡುವ ಲೋಕ ನಾನೊಲ್ಲೆ
 ಶ್ರೀ ಮನೋಹರ ದೂತನೊಚನವ
 ಸೀಮವಿಲ್ಲದೆ ಎನಗೆ ನುಡಿದತಿ
 ತಾಮಸಾತ್ಮಕ ದೈತ್ಯ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಜನಿಸು ಪೋಗಿಂದ

7

ಎನ್ನ ಶಾಪದಲಿಂದ ನೀ ತ್ವರ
ಮುನ್ನ ಪುಟ್ಟಿಲೊ ದೈತ್ಯರಾಗ್ರಣಿ
ಸ್ವನ್ನ ಕಶಿಪುನ ಧರ್ಮಸತಿಯಳ ಜಠರ ಮಂದಿರದಿ
ನಿನ್ನ ಗೋಸುಗ ನಾನೆ ನರಮೃಗ
ಘನ್ನ ರೂಪವ ತಾಳಿ ಅಸುರನ
ಚನ್ನವಾಗೀ ಸದೆದು ಲೋಕದಿ ಕೀರ್ತಿ ನಿನಗಿಪ್ಪೆ

8

ಅಂದ ಶ್ರೀಹರಿ ನುಡಿಯ ಮನಕೇ
ತಂದು ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನ ಮೊದಲೇ
ಬಂದು ಜನಿಸಿದನಸುರ ನಿಜಸತಿಯುದರದೇಶದಲಿ
ತಂದೆ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ತನ್ನಯ
ಕಂದನನು ತಾ ಊರು ದೇಶದಿ
ತಂದು ಕೂಡಿಸಿ ಕೇಳ್ವ ಸುರರೊಳಗಾವನುತ್ತಮನು

9

ವಾರಿಜಾಸನ ವಿಷ್ಣು ಪಶುಪತಿ
ಮೂರು ಜನರೊಳಗಾವನುತ್ತಮ
ಧೀರ ನೀ ಪೇಳಿನಗೆಯೆನುತಲಿ ತಾನೆ ಬೆಸಗೊಂಡ
ಸೂರಿ ತಾ ಪ್ರಹ್ಲಾದ ನುಡಿದನು
ನಾರ ಅಯನನ ಉಳಿದು ಸುರರೊಳು
ಆರು ಉತ್ತಮರಿಲ್ಲವೆಂದಿಗು ಹರಿಯೆ ಉತ್ತಮನು

10

ಸರ್ವಗುಣ ಗಣ ಪೂರ್ಣ ಸರ್ವಗ
ಸರ್ವಪಾಲಕ ದೇವ ಸರ್ವಗ
ಸರ್ವರಂತರ್ಯಾಮಿ ತಾನೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಿಪೂರ್ಣ
ಶರ್ವಮೊದಲಾದಮರರೆಲ್ಲರು
ಸರ್ವಕಾಲದಿ ಹರಿಯಧೀನರು
ಸರ್ವಲೋಕಕೆ ಸಾರ್ವಭೌಮನು ಲಕುಮಿ ವಲ್ಲಭನು

11

ಸುತನ ಮಾತನು ಕೇಳಿ ದೈತ್ಯರ
ಪತಿಯು ಕೋಪದಿ ತೋರಿಸೆನಲೂ
ವಿತತನಾಹರಿ ಸರ್ವದೇಶದಿ ಇರುವ ನೋಡೆಂದಾ
ಪತಿತ ದೈತ್ಯನು ಕಂಬ ತೋರೀ
ಯತನ ಪೂರ್ವಕ ಬಡಿಯಲಾಕ್ಷಣ
ಶ್ರೀತನ ವಚನವ ಸತ್ಯಮಾಡುವೆನೆಂದು ತಾ ಬಂದ

12

ನರವೃಗಾಕೃತಿತಾಳಿ ದುರುಳನ
ಕರುಳು ಬಗಿದಾ ನಾರಸಿಂಹನು
ತರುಳ ನಿನ್ನನು ಪೊರೆದನಾಗಲೆ ಕರುಣವಾರಿಧಿಯು
ಸರಳ ಎನ್ನನು ಕಾಯೊ ಭವದೊಳು
ಮರುಳುಮತಿ ನಾನಾಗಿ ಸಂತತ
ಇರಳುಹಗಲೊಂದಾಗಿ ಪರಿಪರಿಮಾಳ್ವೆ ದುಷ್ಕರ್ಮ

13

ಆ ಯುಗದಿ ಪ್ರಹ್ಲಾದನಾಮಕ
ರಾಯನೆನಿಸೀ ಹರಿಯ ಭಜಿಸೀ
ತೋಯನಿಧಿ ಪರಿವಸನ ಮಂಡಲವಾಳ್ವೆ ಹರಿಬಲದಿ
ರಾಯಕುಲದಲಿ ಸಾರ್ವಭೌಮನ—
ಜೇಯ ಮಹಿಮನು ಸತತ ಜಗದಲ—
ಮೇಯ ದಿಷಣನುಯೆಂದು ಸುರಮುನಿ ಮಾಡ್ದನುಪದೇಶ

14

ಗರ್ಭದಲೆ ಪರತತ್ತ್ವ ಪದ್ಧತಿ
ನಿರ್ಭಯದಿ ನೀ ತಿಳಿದು ಆವೈ—
ದರ್ಭಿರಮಣನೆ ಸರ್ವರುತ್ತಮನೆಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ
ದುರ್ಭಗಾಧಿಕವಾದವಗೆ ಸಂ—
ದರ್ಭವಾಗೊದೆ ನಿನ್ನ ಸೇವಾ
ನಿರ್ಭರಾಗದು ನಿನ್ನ ಜನರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿಹದೋ

15

ದಿತಿಜ ಬಾಲರಿಗೆಲ್ಲ ತತ್ತ್ವದಿ
 ಮತಿಯ ಪುಟ್ಟಿಸಿ ನಿತ್ಯದಲಿ ಶ್ರೀ-
 ಪತಿಯೆ ಸರ್ವೋತ್ತಮನುಯೆಂಬೀ ಜ್ಞಾನ ಬೋಧಿಸಿದೆ
 ಇತರ ವಿಷಯ ವಿರಕ್ತಿ ಪುಟ್ಟಿತು
 ಮತಿ ವಿಚಾರಾಸಕ್ತರಾದರು
 ಸಿತನಸುತರೂ ಪೇಳ್ವುದೆಲ್ಲನು ಮನಕೆ ತರಲಿಲ್ಲ

16

ನಿನ್ನ ಮತವನುಸರಿಸಿ ಬಾಲರು
 ಘನ ಬೋಧ ಸುಭಕ್ತಿ ಪಡೆದರು
 ಧನ್ಯರಾದರು ಹರಿಯ ಭಕುತರುಯೆನಿಸಿ ತಾವೆಂದು
 ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಗೆ ನಮನ ಮಾಡುವೆ
 ಎನ್ನ ಪಾಲಿಸೊ ಭವದಿ ಪರಿಪರಿ
 ಬನ್ನ ಬಡುವೆನೊ ದಾರಿಗಾಣದೆ ನಿನ್ನ ನಂಬಿದೆನೊ

17

ಪರಮ ಪಾವನ ರೂಪಿ ನೀನೊ
 ಹರಿಯ ಶಾಪದಿ ಅಸುರಭಾವವ
 ಧರಿಸಿ ದೈತ್ಯನುಯೆನಿಸಿಕೊಂಡೆಯೊ ಸುರವರೋತ್ತಮನು
 ಹರಿಗೆ ಹಾಸಿಗೆಯಾದ ಕಾರಣ
 ಹರಿವಿಭೂತಿಯ ಸನ್ನಿಧಾನವು
 ನಿರುತ ನಿನ್ನಲಿ ಪೇರ್ಚಿ ಮೆರೆವದು ಮರುತನೊಡಗೂಡಿ

18

ಪ್ರಾಣನಿಹ ಪ್ರಹ್ಲಾದನೊಳಗೆ ಅ-
 ಪಾನ ನಿಹ ಸಹ್ಲಾದನೊಳು ತಾ
 ವ್ಯಾನನಿಹ ಕಹ್ಲಾದನೊಳುದಾನ ನಿಂತಿಹನೊ
 ದಾನವಾಗ್ರಣಿ ಹ್ಲಾದನೊಳು ಸ-
 ಮಾನ ತಾನನುಹ್ಲಾದನೊಳಗೇ
 ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಪ್ರಾಣ ಭಜಿಸುವ ಪಂಚರೂಪದಲಿ

19

ಐವರೊಳು ಹರಿ ವಾಯು ಕರುಣವು
 ಈ ವಿಧಾನದಿ ಪೇರ್ಚಿ ಇರುವುದು
 ಆವ ಜನ್ಮದ ಪುಣ್ಯಫಲವೋ ಆರಿಗಳವಲ್ಲ
 ದೇವ ದೇವನು ನಿನ್ನಧೀನನು
 ಆವ ಕಾಲಕು ತೊಲಗನಾತನು
 ಸೇವಕಾಗ್ರಣ ತೆರದಿ ನಿಮ್ಮನು ಕಾದುಕೊಂಡಿಹನು

20

ಲಕುಮಿ ನಿನ್ನನು ಎತ್ತಿತೋರಲು
 ಸಕಲ ಸುರವರರೆಲ್ಲ ನೋಡಲು
 ಭಕುತವತ್ಸಲನಾದ ನರಹರಿ ನಿನಗೆ ವಶನಾಗಿ
 ವ್ಯಕುತವಾಯಿತು ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯು
 ನಿಖಿಳ ಸುರವರರೆಲ್ಲ ಪೊಗಳಲು
 ಭಕುತಿ ಪೂರ್ವಕ ಕರೆದರಾಗಲೆ ಕುಸುಮ ವೃಷ್ಟಿಯನು

21

ದೇವ ದುಂದುಭಿ ವಾದ್ಯನಭದಲಿ
 ತೀವಿತಾಗಲೆ ದಿವಿಜರೆಲ್ಲರು
 ಭಾವಿಸೀ ಪರಿ ಜಯತು ಜಯಜಯವೆನುತ ನಿಂತಿಹರು
 ಈ ವಸೂಮತಿ ತಳಕೆ ನರವರ
 ದೇವ ಪಟ್ಟವಗಟ್ಟಿ ರಾಜ್ಯವ
 ಓವಿಸೂವದಯೆಂದು ಸುರಗುರು ಬೊಮ್ಮ ಪೇಳಿದನು

22

ರಾಯ ರಾಜ್ಯವ ಮಾಡುತ್ತಿರಲ
 ನ್ಯಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಸರ್ವಜನರೂ
 ನ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗದಿ ನಡೆದರಾಗಲೆ ರಾಜನಾಜ್ಞದಲಿ
 ಮಾಯ ಠಕ್ಕೂ ಠವಳಿ ಮುಸಿಗಳೆ-
 ಪಾಯ ಮೊದಲಾಗಿಪ್ಪ ದೋಷವು
 ಕಾಯ ಜಾತನ ಉರುಬು ಜನರಲಿ ಜನಿಸದಾಪುರದಿ

23

ರಾಜ ಕಾರ್ಯವ ಭರದಿ ಮಾಡುತ
 ವಾಜಿ ಮೇಧದ ಶತಕ ಪೂರ್ತಿಸಿ
 ರಾಜ ರಾಜರ ತೇಜೋನಿಧಿ ತಾನೆನಿಸಿ ರಾಜಿಸಿದ
 ಮಾಜದಲೆ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪದಯುಗ
 ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯಬಲದಿ ವಿ-
 ರಾಜಮಾನ ಮಹಾನುಭಾವನು ಲೋಕ ಮೂರರಲಿ

24

ಸಾಧು ಜನತತಿ ಪೋಷ ಶುಭತಮ-
 ವಾದ ಧೃತ ನಿಜ ವೇಷ ಸಂತತ
 ಮೋದಮಯ ಸತ್ಕಾಯ ನಿರ್ಜಿತ ದೋಷ ಗುಣಭೂಷಾ
 ಪಾದ ಭಜಿಸಲು ಇಚ್ಛೆ ಪೂರ್ತಿಪ-
 ನಾದಿ ಕಾಲದಲಿಂದ ಜನಕೇ
 ಬೋಧಸುಖ ಮೊದಲಾದ ವಿಧವಿಧ ಪೂರ್ಣಫಲ ನೀಡ್ಡ

25

ದಿತಿಜರೆಲ್ಲರು ನಿನ್ನ ಗೋವಿನ
 ಸುತನಮಾಡೀ ಸರ್ವರಸಗಳ
 ಮಿತಿಯುಯಿಲ್ಲದೆ ಧರೆಯು ಗೋವಿನ ಮಾಡಿ ಕರೆಸಿದರು
 ರತುನ ಹೇಮ ಸುವೌಕ್ತಿಕಾವಳಿ
 ತತಿಯ ಸಂತತಯೆಯ್ವಿ ಭೋಗದಿ
 ವಿತತರಾದರು ನಿನ್ನ ಕರುಣವಯೆಂತು ವರ್ಣಿಸಲಿ

26

ನಿನ್ನ ನಂಬಿದ ಜನಕೆ ನ್ಯೂನತಿ
 ಇನ್ನು ದಾವಿಧದಿಂದ ಬಾರದು
 ಉನ್ನತಾಗೊದು ನಿಖಿಳ ಭಾಗ್ಯವು ಮಿತಿಯುಯಿಲ್ಲದಲೆ
 ಘನ್ನ ನಿನ್ನಯ ಪಾದಯುಗಲವ
 ಮನ್ನದಲೆ ನಾ ಭಜಿಪೆ ಸರ್ವದ
 ಎನ್ನ ಪಾಲಿಸುಯೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಬೇಡುವೆನು

27

ಗೋವು ಪಂಕದಿ ಮಗ್ಗುವಾಗಿರೆ
ಕಾವ ನರನನು ಕಾಣದೀಪರಿ
ಧಾವಿ ಶ್ಯಾಗಲೆ ಬಪ್ಪ ನರನಿಗೆ ಉಸರಲದನವನು
ಭಾವಿ ಶಾಕ್ಷಣ ವ್ಯಸನ ಕಳೆಯದೆ
ತೀವಿ ಕೊಂಡದರಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸೆ
ಗೋವು ಮಾಡುವದೇನು ದೇವನೆ ನೀನೆ ಪಾಲಕನೂ

28

ಸ್ವಾತಿ ವೃಷ್ಟಿಗೆ ಬಾಯಿ ತೆರದಿಹ
ಚಾತಕಾಸ್ಯದೊಳಗ್ಗಿಕಣ ಜೀ-
ಮೂತನಾಥನು ಗರೆಯಲಾಕ್ಷಣ ಅದರ ತಪ್ಪೇನೋ
ನೀತ ಗುರುವರ ನೀನೆ ಎನ್ನನು
ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕ ಪಾಲಿಸೆಂದೆಡೆ
ಮಾತು ಲಾಲಿಸದಿರಲು ಎನ್ನಯ ಯತನವೇನಿದಕೆ

29

ಜನನಿ ತನಯಗೆ ವಿಷವ ನೀಡಲು
ಜನಕ ತನಯರ ಮಾರಿಕೊಳ್ಳಲು
ಜನಪ ವೃತ್ತಿ-ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಳೆದರೆ ಆರಿಗುಸರುವದೂ
ಘನ ಶಿರೋಮಣಿ ನೀನೆ ಎನ್ನನು
ಮನಕೆ ತಾರದೆ ದೂರ ನೋಡಲು
ಇನತೆ ಶ್ರಮವನು ಕಳೆದು ಪಾಲಿಪರಾರೊ ಪೇಳಿನಗೆ

30

ನಿನಗೆ ತಪ್ಪದು ಎನ್ನ ಕಾಯ್ದುದು
ಎನಗೆ ತಪ್ಪದು ನಿನ್ನ ಭಜಿಸೊದು
ಜನುಮ ಜನುಮಕೆ ಸಿದ್ಧವೆಂದಿಗು ಪುಸಿಯ ಮಾತಲ್ಲ
ಕನಸಿಲಾದರು ಅನ್ಯದೇವರ
ನೆನಿಸೆನೆಂದಿಗು ನಿನ್ನ ಪದಯುಗ
ವನಜವಲ್ಲದೆ ಪೆರತೆ ಎನಗೇನುಂಟೊ ಸರ್ವಜ್ಞ

31

12

ಭೀತಿಗೊಳಿಸುವ ಭವದ ತಾಪಕೆ

ಭೀತನಾದೆನೊ ಎನ್ನ ಪಾಲಿಸೊ

ಭೂತನಾಥನು ಭವದಿ ತೊಳಲುವ ಎನ್ನ ಪಾಡೇನು

ಭೂತದಯಪರನಾದ ಕಾರಣ

ಭೂತಿ ನೀ ಎನಗಿತ್ತು ಭವಭಯ

ಭೀತಿ ಪರಿಹರ ಮಾಡೊ ಗುರು ಜಗನ್ನಾಥ ವಿಠ್ಮಲನೆ

32

ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ವಿಜಯದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಸಂಧಿಯು
ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತು.

ಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿ

ರಾಘವೇಂದ್ರರ ವಿಜಯ ಪೇಳುವೆ
ರಾಘವೇಂದ್ರರ ಕರುಣಬಲದಲಿ
ರಾಘವೇಂದ್ರರ ಭಕುತರಾದವರಿದನ ಕೇಳುವದು

ಆನಮಿಪೆ ಗುರುರಾಯನಂಘ್ರಿಗೆ
ಸಾನುರಾಗದಿ ಸರ್ವಕಾಲಕೆ
ದೀನಜನರುದ್ಧಾರಿ ಜನರಘುಹಾರಿ ಶುಭಕಾರಿ
ನೀನೆಯೆನುತಲಿ ದೀನನಾಗೀ
ನಾನೆ ನಿನ್ನನು ಬೇಡಿಕೊಂಬೆನೊ
ನೀನೆ ಪಾಲಿಸು ಪ್ರಭುವೆ ಸ್ವಾಶ್ರಿತ ಜನರ ಸುರತರುವೆ

1

ಆ ಯುಗದಿ ಪ್ರಹ್ಲಾದನಾಮಕ
ರಾಯನೀ ಯುಗದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಾ—
ರಾಯನಾಗ್ಯವತರಿಸಿ ದಶಮತಿಮತವ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ
ತೋಯಜಾಂಬಕಲಕುಮಿಪತಿನಾ—
ರಾಯಣನೆ ತಾ ಸರ್ವರುತ್ತಮ
ತೋಯಜಾಸನದಿವಿಜರೆಲ್ಲರು ಹರಿಗೆ ಸೇವಕರೂ

2

ಇನಿತು ಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಾರ ತೆಗೆದೂ
ವಿನಯದಿಂದಲಿ ತನ್ನ ಭಜಿಸುವ
ಜನರ ಸಂತತಿಗರುಹಿ ಮುಕುತಿಯ ಪಥವ ತೋರಿಸಿದ
ಮುನಿಕುಲೋತ್ತಮ ಯತಿಶಿರೋಮಣಿ
ಕನಕದಾಸನ ಪ್ರಿಯನು ಸಂಯಮಿ—
ಗಣಕೆ ರಾಜನು ಯದುವರೇಶನ ಭಜಿಸಿ ತಾ ಮರೆದ

3

ಈತ ಪುಟ್ಟಿದ ಚರ್ಯವರುಹುವೆ
 ಭೂತಳದೊಳಾಶ್ಚರ್ಯವೆಂದಿಗು
 ಭೂತ ಭಾವಿ ಪ್ರವರ್ತಕಾಲದಲಿಲ್ಲ ನರರೊಳಗೆ
 ಜಾತನಾದರು ಜನವಿಲಕ್ಷಣ
 ವೀತದೋಷ ವಿಶೇಷ ಮಹಿಮನು
 ಖ್ಯಾತನಾದನು ಜಗದಿ ಸರ್ವದ ಜನನ ಮೊದಲಾಗಿ

4

ದಕ್ಷಿಣದಿ ಬನ್ನೂರು ಗ್ರಾಮದಿ
 ದಕ್ಷನೆನಿಸಿದ ದೇಶಮುಖರಲಿ
 ಲಕ್ಷ್ಮಿನಾಯಕನೆನಿಸಿ ಲೋಕದಿ ಖ್ಯಾತನಾಗಿಪ್ಪ
 ಯಕ್ಷನಾಥನ ಧನದಿ ತಾನೂ
 ಲಕ್ಷ್ಮಿಕರಿಸನು ಯೆನಿಪನಾತಗೆ
 ಲಕ್ಷಣಾಂಕಿತಳಾದ ಜಯವತಿಯೆಂಬ ಸತಿಯುಂಟು

5

ಜಲಜ ಜಯಿಸುವ ವದನ ನೈದಲಿ
 ಗೆಲುವ ನಿರ್ಮಲ ನಯನಯುಗಳವು
 ಲಲಿತ ಚಂಪಕನಾಸ ದರ್ಪಣಕದವು ಶುಭಕರಣ
 ಚಲುವದಾಡಿಯ ರದನ ಪಂಕ್ತಿಯು
 ಕಲಿತರಕ್ತಾಧರದಿ ಮಿನುಗುತ
 ಚಲಿಪಮಂದಸ್ಮಿತದಿ ಶೋಭಿಪ ಚುಬುಕ ರಾಜಿಪುದು

6

ಕಂಞು ಪೋಲುವ ಕಂಠದೇಶವು
 ಕುಂಭಿ ಶುಂಡ ಸಮಾನ ಬಾಹೂ
 ಅಂಞುಜೋಪಮ ಹಸ್ತಯುಗಳವು ಕಾಂಚನಾಭರಣ
 ರಂಭೆಯಳ ಕುಚಯುಗಳ ಸುಂದರ
 ಕುಂಭ ಪೋಲ್ವವು ಉದರದೇಶವು
 ರಂಭಪರಣ ಸುರೋಮರಾಜಿತ ಮೂರು ವಳಿಯೊಪ್ಪೆ

7

ಗುಂಭನಾಭಿಯ ಸುಳಿಯು ಸುರನದಿ
ಯಂಬುಸುಳಿಯಂದದಲಿ ನಾರಿ ನಿ-
ತಂಬಪುಲಿನವು ಕದಲಿಗೂರು ಜಾನುಕನ್ನಡಿಯು
ಶಂಬರಾರಿಯ ತೂಣ ಜಂಘೆಯು
ಅಂಬುಜೋಪಮಚರಣ ಪುತ್ಥಳಿ-
ಬೊಂಬೆಯಂದದಿ ಸಕಲಭೂಷಣದಿಂದಲೊಪ್ಪಿದಳು

8

ಶಿರಿಯೋ ಭಾಗ್ಯದಿ ಚಲ್ವಿನಿಂದ-
ಪ್ಸರೆಯೋ ರೂಪದಿ ರತಿಯೋ ಕ್ಷಮದಲಿ
ಧರೆಯೋ ದಯದಲಿ ನಿರುತ ವರಮುನಿಸತಿಯೋ ಪೇಳ್ವಿರ್ಗೆ
ಅರಿಯದಂತಾ ನಾರಿ ಶಿರೋಮಣಿ
ಪಿರಿಯ ಶಿರಿಗುಣರೂಪದಿಂದಲಿ
ಮೆರೆಯುತಿಪ್ಪಳು ರಾಜಸದನದಿ ಲಕುಮಿ ತೆರದಂತೆ

9

ದೇಶಪತಿಯತಿವೃದ್ಧನಾತಗೆ
ಕೂಸುಯಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಯೋಚಿಸೆ
ದೇಶತಿರುಗುತ ಬಂದನಾ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಮುನಿರಾಯ
ವಾಸಗೈಸಲು ತನ್ನ ಮನಿಯಲಿ
ಮಾಸನಾಲಕರಲ್ಲಿ ಯತಿವರ-
ಈಶ ಸೇವೆಯಮಾಡಿ ತಾನಾ ಮುನಿಯ ಬೆಸಗೊಂಡ

10

ಎನಗೆ ಸುತ ಸಂತಾನವಿಲ್ಲವೊ
ಜನುಮಸಾರ್ಥಕವಾಗೊ ಬಗೆಯೊ
ಎನಗೆ ತೋರದು ನೀವೆ ಯೋಚಿಸಿ ಸುತನ ನೀಡುವದು
ಎನಲು ನರವರ ವಚನಲಾಲಿಸಿ
ಮುನಿವರೋತ್ತಮ ನುಡಿದ ನರವರ!
ನಿನಗೆ ಸಂತತಿಯುಂಟು ಕೃಷ್ಣನ ಭಜಿಸು ಸತಿಸಹಿತ

11

ಎಂದು ಮುನಿವರ ಚಂದದಿಂದಲಿ
 ಒಂದು ಫಲವಭಿ ಮಂತ್ರಿಸಿತ್ತೊ
 ಮುಂದಿನೀದಿನಕೊಬ್ಬ ತನಯನು ನಿನಗೆ ಪುಟ್ಟುವನು
 ತಂದು ನೀವಾಸುತನ ನಮಗೇ
 ಪೊಂದಿಸುವದೂ ನಿಮಗೆ ಮತ್ತೂ
 ಕಂದನಾಗುವ ನಿಜವು ವಚನವು ಕೇಳೊ ನರಪತಿಯೆ 12

ಯಾದವೇಶನ ಭಜನೆ ಗರ್ಹನು
 ಆದ ಬಾಲಕ ಗರ್ಭದಿರುವನು
 ಆದರಿಸಿ ಪರಿಪಾಲಿಸುವದು ನಮ್ಮದಾಗಮನ
 ವಾದನಂತರ ನಿನ್ನ ಸದನದಿ
 ಹಾದಿ ನೋಡುತ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು
 ಸಾಧಿಸುವೆವುಯೆಂದು ಯತಿವರ ನುಡಿದು ತಾ ನಡೆದ 13

ಪೋಗಲಾ ಯತಿನಾಥ ಮುಂದಕೆ
 ಆಗಶಾತನ ಸತಿಯು ಗರ್ಭವ
 ಜಾಗು ಮಾಡದೆ ಧರಿಸಿ ಮೆರೆದಳು ಆಯತಾಂಬಕೆಯು
 ನಾಗರೀಯರ ಸತಿಯರೆಲ್ಲರು
 ಆಗ ಸಂತಸದಿಂದ ನೆರೆದರು
 ಬ್ಯಾಗ ರಾಜನ ರಾಣಿ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದುದಾಶ್ಚರ್ಯ 14

ಸಣ್ಣ ನಡು ತಾ ಬೆಳೆಯೆ ತ್ರಿವಳಿಯು
 ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೇ ಕಾಣದಾಗಲು
 ಸುಣ್ಣನೇ ಮೊಗವರಿಯೆ ಚೂಚುಕವರಡು ಕಪ್ಪಾಗೆ
 ತಿಣ್ಣ ಪಚ್ಚಳ ಬೆಳೆಯೆ ಗಮನವು
 ಸಣ್ಣದಾಗಲು ಬಿಳಿವು ಒಡೆಯೇ
 ಕಣ್ಣು ಪೂರ್ವಿಸ ಮಿಂಚು ಬೆಳೆಯಲು ಗರ್ಭಲಾಂಛನವು 15

ಬಿಳಿಯ ತಾವರೆಯೊಳಗೆಯಿರುತಿಹ
ಅಲಿಯ ಸಮುದಯವೇನೊ ಆಗಸ
ದೊಳಗೆ ದಿನದಿನ ಬೆಳೆಯೊ ಚಂದ್ರನ ಕಳೆಯೊಕನಕಾದ್ರಿ
ಯೊಳಗೆ ರಾಜಿಪ ಅಂಬುಧರತೆರ
ಪೊಳೆವ ಕಾಂತಿಯ ಚಲ್ವಿನಾನನ-
ದೊಳಗೆ ಮಿರುಗುವ ಗುರುಳುಗಳೊ ಸಲೆನಡುವಿನೋಳ್ತಾನೆ 16

ಪೊಳೆವ ಗರ್ಭವಿದೇನೊ ಕುಚಯುಗ
ತೊಳಪು ಚೂಚುಕ ಕಪ್ಪಿನಿಂದಲಿ
ಪೊಳೆಯುತ್ತಿದಳು ಗರ್ಭಧಾರಣೆಮಾಡಿ ವನಜಾಕ್ಷಿ
ತಳಿರುಪೋಲುವ ಅಡಿಗಳಿಂದಲಿ
ಚಲುವಕದಳೀ ಊರುಯುಗದೀ
ಬಳಕಿ ಬಾಗುತ ನಡೆಯೊ ಲಲನೆಯ ನಡಿಗೆ ಶೋಭಿಪದು 17

ಚಂದ್ರಮುಖಿಯಳ ಜಠರಮೆಂಬಾ
ಚಂದ್ರಕಾಂತದ ಮಣಿಯ ಮಧ್ಯದಿ
ಚಂದ್ರನಂದದಿ ಸಕಲಲೋಕಾನಂದಕರವಾದ
ಚಂದ್ರಬಿಂಬವ ಜೈಪ ಶಿಶು ತಾ
ಇಂದ್ರನಂದದಿ ಗರ್ಭದಿರಲೂ
ಸಾಂದ್ರತನುರುಚಿಯಿಂದಲೊಪ್ಪುತ ಮೆರೆದಳಾ ಜನನೀ 18

ಕಾಂಚನಾಂಗಿಯ ಗರ್ಭಧಾರಣ
ಲಾಂಛನೀ ಪರಿ ನೋಡಿ ನೃಪ ರೋ-
ಮಾಂಚನಾಂಚಿತ ಹರುಷದಿಂದಲಿ ಭೂಮಿ ದಿವಿಜರಿಗೆ
ವಾಂಛಿತಾರ್ಥವನಿತ್ತು ಮನದಲಿ
ಚಂಚಲಿಲ್ಲದೆ ನಾರಿಮಣಿಗೇ
ಪಂಚಮಾಸಕೆ ಕುಸುಮಮುಡಿಸೀ ಮಾಡ್ಡ ಸೀಮಂತ 19

ನಾರಿಗಾಗಲು ಬಯಕೆ ಪರಿಪರಿ
 ಆರುತಿಗಳು ಪೋಗುತಿರಲೂ
 ದೂರ ದೇಶದಲಿಂದಲಾಗಲೆ ಬಂದ ಮುನಿರಾಯ
 ವಾರಿಜಾಕ್ಷಿಯು ಯತಿಯ ಪಾದಕೆ
 ಸಾರಿನಮನವಮಾಡೆ ಗುರುವರ
 ಧೀರತನಯನ ಬ್ಯಾಗ ನೀ ಪಡೆಯೆಂದು ಹರಸಿದನು 20

ಬಾಲೆಬಸಿರೊಳಗಿಪ್ಪ ಶಿಶು ಗೋ-
 ಪಾಲಪದಯುಗ ಭಕ್ತನವನಿಗೆ
 ಪಾಲಕಾಗಿಹ ಹರಿಯ ಮಜ್ಜನಮಾಡಿ ನಿತ್ಯದಲಿ
 ಪಾಲಿನಿಂದಲಿ ಗರ್ಭದಲೆ ತಾ
 ಬಾಲಗೀಪರಿ ಜ್ಞಾನವಿತ್ತೂ
 ಪಾಲಿಸೀ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯತೀರ್ಥರು ನಿಂತರಾಗಲ್ಲೇ 21

ಬಳಿಕ ಬರಲಾಪ್ರಸವಕಾಲದಿ
 ಪೊಳೆವ ಮಿಸುಣೆಯ ಪಾತ್ರೆಯೊಳಗೇ
 ತೊಳಪು ಸುಂದರ ಬೊಂಬೆಯಂದದಿ ಶಿಶುವು ಕಣ್ಣೊಪ್ಪೆ
 ಕಳೆಗಳಿಂದಲಿ ನಭದಿ ದಿನದಿನ
 ಬೆಳೆವ ಚಂದ್ರನೊ ಎನಿಪ ಬಾಲಕ
 ಬೆಳಗುತ್ತೋರಿದ ಸೂತಿಶಾಗ್ಯಹದೊಳಗೆ ತಾ ಜನಿಸೀ 22

ಅಂಬುಜಾಪ್ತನು ತಾನೆಯೊಳದೀ
 ಕುಂಭಿಣೀಯಲಿ ಬಂದನೇನೋ
 ತುಂಬಿಸೂಸುವ ತೇಜದಿಂದಲಿ ಬಾಲ ಶೋಭಿಸಿದ
 ಸಂಭ್ರಮಾಯಿತು ಮುನಿಗೆ ಹರಿಪ್ರತಿ-
 ಬಿಂಬನಾಗಿಹ ಬಾಲರೂಪವ-
 ನಂಬಕದ್ವಯದಿಂದ ನೋಡೀ ಹರುಷಪುಲಕಾಂಕ 23

ಆಗ ಯತಿವರ ಬಂದು ಶಿಶುವಿನ
ಬೇಗ ತಾ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನಡೆದನು
ಸಾಗರೋದ್ಭವ ಸುಧೆಯ ಕಲಶವ ಗರುಡನೊಯ್ದಂತೆ
ಜಾಗುಮಾಡದೆ ಮುನಿಪ ತಾನನು
ರಾಗದಿಂದಲಿ ಶಿಶುವಿನೀಪರಿ
ತೂಗಿ ಲಾಲಿಸಿ ಪಾಲುಬೆಣ್ಣೆಯ ತಾನೆ ನೀಡುತ್ತಲಿ

24

ಇಂದು ತೆರದಲಿ ಬಾಲ ಕಳೆಗಳ
ಹೊಂದಿ ದಿನದಿನ ವೃದ್ಧಿಯೆಯ್ದಿದ
ಕಂದರಂದದಿ ಹಟಗಳಿಲ್ಲವೊ ಮೂರ್ಖತನವಿಲ್ಲಾ
ಮಂದಮತಿ ತಾನಲ್ಲ ಬುಧವರ
ವೃಂದವಂದಿತ ಪಾದಪಂಕಜ
ದಿಂದ ಶೋಭಿತನಾಗಿ ಮಠದಲಿ ಪೊಂದಿಯಿರುತಿಪ್ಪ

25

ಮೊಳೆದ ಪಲ್ಲಳು ಬಾಯೊಳೊಪ್ಪಿರೆ
ತೊಳಪು ನಗೆಮುಖ ಸೊಬಗು ಸೂಸುವ
ಹೊಳೆವ ಕಂಗಳು ನುಣುಪುಪೆಣೆ ಮುಂಗುರುಳು ತಾ ಹೊಳೆಯೆ
ಸುಳಿಯನಾಭಿಯು ಉದರವಳಿತ್ರಯ
ಎಳೆಯ ಶಂಕರಿ ತೋಳು ಯುಗಳವು
ಜೋಲಿದಂಬೇಗಾಲು ನಡಿಗೆಯ ಸೊಗಸು ಶೋಭಿಪದೂ

26

ದೂಳಿಸೋಕಲು ಸುಂದರಾಂಗವು
ನೀಲ ಮೇಘದ ತೆರನೆ ತೋರ್ಪದು
ನೀಳಮಾರ್ಗದಿ ನಲಿದು ನಡೆವನು ಬೀಳುತೇಳುತ್ತಲಿ
ತಿಳಿಯದತಿಸಂತೋಷವಾರಿಧಿ
ಯೊಳಗೆ ಸಂತತ ಮುನಿಪ ಮುಳುಗಿದ
ಪೇಳಲೆನವಶವಲ್ಲ ಬಾಲನ ಲೀಲೆ ಸುಖಮಾಲೆ

27

ಬಾಲ ಲೀಲೆಯ ನೋಡಿ ಹಿಗ್ಗುವ
 ಲಾಲನೆಯ ತಾ ಮಾಡಿ ಪಾಡುವ
 ಲೋಲಕುಂತಲ ಮುಖವ ಚುಂಬಿಪ ಗೋಪಿಯಂದದಲಿ
 ಪಾಲಸಾಗರ ಶಯನ ಪದಯುಗ
 ಲೋಲಬಾಲಕ ಎನಗೆ ದೊರೆತನು
 ಪೇಳಲೇನಿಹದೆನ್ನ ಪುಣ್ಯದ ಫಲವೆ ಫಲಿಸಿಹುದೋ 28

ಆಡುತಿಹನೆಳೆ ಮಕ್ಕಳೊಡನೇ
 ಮಾಡುತಿಹ ತಾನೊಮ್ಮೆ ಲೀಲೆಯ
 ನೋಡುತಿಹ ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಳುತಲಿ ಬಾಲರಾಟವನೊ
 ಕೂಡೆ ಮನಿಮನಿ ತಿರುಗುತಿಪ್ಪನು
 ರೂಢಿಜನರನು ಮೋಹಗೊಳಿಸುವ
 ಗಾಡಿಕಾರನು ಕೃಷ್ಣತೆರದಲಿ ಲೀಲೆಮಾಡಿದನು 29

ಪಾಡುವಂ ಜನರನ್ನು ಪರಿಪರಿ
 ನೋಡುವಂ ಥರಥರದಿ ಹಾಸ್ಯವ
 ಮಾಡುವಂ ತಾನರ್ಥಿಸುತಲವರೊಡನೆ ಇರುತಿಪ್ಪ
 ಕ್ರೀಡಿಸುತಲಾಪುರದ ಬಾಲರ
 ಕೂಡಿ ಈ ಪರಿ ಬೀದಿಯೊಳು ತಾ
 ಮೂಢಬಾಲನ ತೆರದಿ ತೋರಿದ ಗೂಢಬಾಲಕನೊ 30

ಪಿಂತೆ ನಾರದಮುನಿಯ ವಚನವ
 ಚಿಂತಿಸೀಪರಿ ತನ್ನ ಮನದಲಿ
 ಕಂತುಜನಕನ ಸರ್ವಕಾಲದಿ ನೋಡಿ ನಲಿತಿಪ್ಪ
 ಅಂತರಂಗದಿ ಶಿರಿಯ ರಮಣನ
 ಇಂತು ಭಜನೆಯಗೈದು ಬಾಲಕ
 ಅಂತುತಿಳಿಸದೆ ತಾನೆ ಪ್ರಾಕೃತರಂತೆಯಿರುತಿಪ್ಪ 31

ಮೋತಗಾಯಿತು ಪಂಚವತ್ಸರ
ನೀತವೇಸರಿ ಧೂಳಿಯಕ್ಷರ
ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲಿ ಬರೆದು ತೋರಲು ಬಾಲ ತಾ ನುಡಿದ
ತಾತ ಎನ್ನಯ ಮಾತು ಕೇಳೆಲೊ
ಧಾತನಾಂಡಕೆ ಮುಖ್ಯ ಗುರುಜಗ
ನ್ನಾಥ ವಿಠಲನು ತಾನೆ ಪೂರ್ಣನು ಸರ್ವರುತ್ತಮನು

32

ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರವಿಜಯದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿಯು
ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತು.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ

ರಾಘವೇಂದ್ರರ ವಿಜಯ ಪೇಳುವೆ
ರಾಘವೇಂದ್ರರ ಕರುಣ ಬಲದಲಿ
ರಾಘವೇಂದ್ರರ ಭಕುತರಾದವರಿದನು ಕೇಳುವುದು

ಪರಮಕರುಣಾಕರನು ಲೋಕಕೆ
ಚರಣಸೇವಕರಾದ ಜನರಿಗೆ
ಸುರರತರುವರದಂತೆ ಕಾಮಿತ ನಿರುತ ಕೊಡುತಿಪ್ಪಿ
ಶರಣು ಪೊಕ್ಕೆನೊ ದುಃಖಮಯಭವ
ಅರಣದಾಟಿಸು ಶೀಘ್ರ ನಿನ್ನಯ
ಚರಣಯುಗದಲಿ ಎನ್ನನಿಟ್ಟು ಸಲಹೊ ಗುರುವರನೆ

1

ಇನಿತು ಬಾಲನ ವಾಕ್ಯಲಾಲಿಸಿ
ಮುನಿಕುಲೋತ್ತಮನಾದ ಯತಿವರ
ಮತಿಮತಾಂವರನಾದ ಬಾಲನ ನೋಡಿ ಸಂತಸದಿ
ಮನದಿ ಯೋಚಿಸಿ ಸಪ್ತವತ್ಸರ
ತನಯಗಾಗಲು ಮುಂಜಿ ಮಾಡಿಸಿ
ವಿನಯದಿಂದಾಶ್ರಮವ ಕೊಟ್ಟೊ ವ್ಯಾಸಮುನಿಯಿಂದ

2

ಮುಂದೆ ತಾ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಯತಿವರ
ಪೊಂದಿ ತಾ ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರ
ಮುಂದೆ ಬಾಲನು ನಿಮ್ಮ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿಯಿರಲೆಂದ
ಮಧ್ವಮತವೃದ್ಧ ರಿಸಲೋಸುಗ
ಬಂದ ಬಾಲನ ತತ್ವತಿಳಿದೂ
ಛಂದದಲಿ ತಾ ವಿದ್ಯೆಪೇಳಿದ ವೇದ್ಯಮತಿಯತಿಗೆ

3

ಮೂಲಮೂವತ್ತೇಳುಗ್ರಂಥದ
ಜಾಲಟೀಕಾಟಿಪ್ಪಣಿಸಹ
ವೇಳಿ ತಾ ಶ್ರೀಪಾದರಾಜರು ಧನ್ಯರೆನಿಸಿದರು
ಶೀಲಗುರುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯತೀರ್ಥರು
ಕಾಲದಲಿ ವೈಕುಂಠ ಲೋಕವ
ಶೀಲಮನದಲಿ ಹರಿಯು ಸ್ಮರಿಸುತ ತಾವೆ ಪೊಂದಿದರು

4

ಅಂದು ಗುರುಗಳ ಭಂದದಿಂದಲಿ
ಒಂದು ಬೃಂದಾವನದಿ ಪೂಜಿಸಿ
ಬಂದ ಭೂಸುರತತಿಗೆ ಭೋಜನ ಕನಕ ದಕ್ಷಿಣೆಯ
ಭಂದದಿಂದಲಿಯಿತ್ತು ದಿನದಿನ
ಇಂದಿರೇಶನ ಭಜಿಸುತಲಿ ತಾ-
ನಂದು ಗುರುಗಳ ಪ್ರೀತಿಪಡಿಸಿದ ವ್ಯಾಸಮುನಿರಾಯ

5

ಮುಳ್ಳಬಾಗಿಲ ಮಠದ ಮಧ್ಯದಿ
ಒಳ್ಳೆಮುತ್ತಿನ ಚಿತ್ರದಾಸನ-
ದಲ್ಲಿ ತಾ ಕುಳಿತಿದುರ್ ಶಿಷ್ಯರ ತತಿಗೆ ನಿತ್ಯದಲಿ
ಖುಲ್ಲಮಾಯ್ಗಿಳ ಮತವಿಚಾರವ
ಸುಳ್ಳುಮಾಡಿದ ಮಧ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗ-
ಳೆಲ್ಲ ಭೋದಿಸಿ ಹರಿಯೆ ಸರ್ವೋತ್ತಮನು ನಿಜವೆಂದ

6

ಏಕೊನಾರಾಯಣನೆ ಲಯದಲ-
ನೇಕ ಜೀವರ ತನ್ನ ಜಠರದಿ
ಏಕಭಾಗದಲಿಟ್ಟು ಲಕುಮಿಯ ಭುಜಗಳಾಂತರದಿ
ಶ್ರೀಕರನು ತಾ ಶೂನ್ಯನಾಮದಿ
ಏಕರೂಪವ ಪೊಂದುಗೊಳಿಸುತ
ಶ್ರೀಕರಾತ್ಮಕವಟದ ಪತ್ರದಿ ಯೋಗನಿದ್ರಿಯನು

7

ಮಾಡುತಿರಲಾಕಾಲಕಂಭ್ರಣೆ
 ಪಾಡಿ ಜಯಜಯವೆಂದು ಸ್ತವನವ
 ಮಾಡಿ ಬೋಧಿಸಿ ಸೃಷ್ಟಿಕಾಲವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿಹದೊ
 ನೋಡಿ ಜೀವರ ಉದರದಿರುವರ
 ಮಾಡಿ ಭಾಗವ ಮೂರುಮುಷ್ಟಿಯ
 ಒಡೆಯ ತಾನೇ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿದ ಸೃಜ್ಯಜೀವರನ

8

ಆದಿನಾರಾಯಣನೆ ಮೂಲನು
 ವೇದಗಮ್ಯಾನಂತನಾಮಕ
 ಆದನಾತನು ಅಂಶಿರೂಪನು ವಿಶ್ವತೋಮುಖನು
 ಪಾದಹಸ್ತಾದ್ಯವಯವಂಗಳು
 ವೇದರಾಶಿಗೆ ನಿಲುಕಲಾರವು
 ವೇದಮಾನಿಯು ಲಕುಮಿ ತಿಳಿಯಳು ತಿಳಿವ ಸರ್ವಜ್ಞ

9

ವಿಶ್ವತೋಮುಖ ಚಕ್ಷು ಕರ್ಣನು
 ವಿಶ್ವತೋದರ ನಾಭಿ ಕುಕ್ಷನು
 ವಿಶ್ವತೋಕಟಿ ಊರು ಜಾನೂ ಜಂಘೆಯುಗ ಗುಲ್ಫ
 ವಿಶ್ವತೋಮಯ ಪಾದವಾರಿಜ
 ವಿಶ್ವತಾಂಗುಲಿ ರಾಜಿನಿಖಗಳು
 ವಿಶ್ವಕಾಯನು ವಿಶ್ವದೊಳಗಿಹ ವಿಶ್ವ ವಿಶ್ವೇಶ

10

ಅಪದಪಾಣಿಯು ಜವನಪಿಡಿವನು
 ಉಪಿತಶ್ರುತಿ ಕಣ್ಕೇಳಿನೋಡ್ಡನು
 ಅಪರಮಹಿಮನ ಶಿರಿಯು ಅರಿಯಳು ಸುರರ ಪಾಡೇನು
 ಜಪಿಸಿ ಕಾಣುವೆನೆಂದು ಲಕುಮಿಯು
 ಅಪರಿಮಿತ ತಾ ರೂಪಧರಿಸೀ
 ತಪಿಸಿ ಗುಣಗಳ ರಾಶಿಯೊಳು ತಾನೊಂದು ತಿಳಿಲಿಲ್ಲ

11

ಅಂದುಮೋಗಿಹ ಲಕುಮಿರೂಪಗ-
 ಳಿಂದಿಗೂ ಬರಲಿಲ್ಲ ಕಾರಣ-
 ಛಂದದಿಂದಲಿ ವೇದಪೇಳ್ವದನಂತ ಮಹಿಮೆಂದು
 ಒಂದೆರೂಪದಿ ಹಲವುರೂಪವು
 ಒಂದೆಗುಣದೊಳನಂತಗುಣಗಳು
 ಎಂದಿಗಾದರು ಪೊಂದಿಯಿಪ್ಪ ವನಂತಕಾಲದಲಿ

12

ಪೂರ್ಣವೆನಿಪವು ಗುಣಗಣಂಗಳು
 ಪೂರ್ಣವೆನಿಪವು ಅವಯವಂಗಳು
 ಪೂರ್ಣವೆನಿಪವು ರೂಪಕರ್ಮಗಳಾವಕಾಲದಲಿ
 ಪೂರ್ಣನಗುಮುಖ ಕಂಠಹೃದಯನು
 ಪೂರ್ಣಜಾನು ಸುಕಕ್ಷ ಕುಕ್ಷನು
 ಪೂರ್ಣಕಟಿ ತಟ ನಾಭಿ ಊರು ಜಾನು ಜಂಘೆಗಳು

13

ಪೂರ್ಣಗುಲ್ಫ ಸುಪಾದಪದುಮವು
 ಪೂರ್ಣವಾದಂಗುಲಿಯ ಸಂಘವು
 ಪೂರ್ಣ-ನಖ-ಧ್ವಜ-ವಜ್ರ-ಚಕ್ರ-ಸುಶಂಖ ರೇಖೆಗಳು
 ಪೂರ್ಣವಾದುದು ಅಂಶಿರೂಪವು
 ಪೂರ್ಣವಾದುದು ಅಂಶರೂಪವು
 ಪೂರ್ಣವಾಗಿಹವೆಲ್ಲ ಜೀವರ ಬಿಂಬರೂಪಗಳು

14

ಪುರುಷ ಸ್ತ್ರೀಯಳುಯೆಂಬ ಭೇದದಿ
 ಎರಡುರೂಪಗಳುಂಟು ಈತಗೆ
 ಪುರುಷನಾಮಕ ನಂದಮಯ ಬಲಭಾಗ ತಾನೆನಿಪ
 ಕರಸುವನು ವಿಜ್ಞಾನಮಯ ತಾ-
 ನರಸಿಯೆನಿಸುತ ವಾಮಭಾಗದಿ
 ಇರುವ ಕಾರಣ ಸ್ವರಮಣನು ತಾನಾಗಿಯಿರುತಿಪ್ಪ

15

ನಾರಾಯಣನು ಪುರುಷರೂಪದಿ
 ನಾರಾಯಣಿಯು ಸ್ತ್ರೀಯ ರೂಪದಿ
 ಬೇರೆಯಲ್ಲವು ತಾನೆ ಈವಿಧ ಎರಡುರೂಪದಲಿ
 ತೋರುತಿಪ್ಪನು ಸ್ತ್ರೀಯ ರೂಪವೆ
 ಚಾರುತರ ಸಿರಿವತ್ಸನಾಮದಿ
 ಸೇರಿಯಿಪ್ಪದು ಪುರುಷರೂಪದಿ ವಕ್ಷೋಮಂದಿರದಿ

16

ಲಕುಮಿದೇವಿಗೆ ಬಿಂಬವೆನಿಪೊದು
 ಸಕಲ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಗಣದಲಿಪ್ಪದು
 ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿಹುದಾದಿಕಾಲದಿ ಮುಕುತಿ ಸೇರಿದರು
 ವಿಕಲವಾಗದು ಯೆಂದಿಗಾದರು
 ನಿಖಿಳಜಗದಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿಪ್ಪದು
 ಲಕುಮಿರಮಣಿಯ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಸೃಜಿಪ ತಾನೆಲ್ಲ

17

ಪುರುಷಜೀವರ ಹೃದಯದಲಿ ತಾ
 ಪುರುಷರೂಪದಿ ಬಿಂಬನೆನಿಸುವ
 ಇರುವ ಸರ್ವದ ಪ್ರಳಯದಲಿಸಹ ಬಿಡನು ತ್ರಿವಿಧರನು
 ಕರಸುತಿಪ್ಪನು ಜೀವನಾಮದಿ
 ಬೆರೆತು ಕರ್ಮವಮಾಡಿ ಮಾಡಿಸಿ
 ನಿರುತಜೀವರ ಕರ್ಮರಾಶಿಗೆ ಗುರಿಯಮಾಡುವನು

18

ಮೂಲನಾರಾಯಣನು ತಾ ಬಲು
 ಲೀಲೆಮಾಡುವ ನೆವದಿ ತಾನೆ ವಿ-
 ಶಾಲಗುಣಗಣ-ಸಾಂಶ-ಜ್ಞಾನಾನಂದ-ಶುಭಕಾಯ
 ಬಾಲರೂಪವ ಧರಿಸಿ ವಟದೆಲೆ
 ಆಲಯದಿ ಶಿರಿ-ಭೂಮಿ-ದುರ್ಗರ
 ಲೋಲನಾದಾಪದುಮನಾಭನೆ ವ್ಯಕ್ತ ತಾನಾದ

19

ನಾನವಿಧದವತಾರಗಳಿಗೆ ನಿ-
 ದಾನ ಬೀಜವುಯೆನಿಸುತಿಪ್ಪೊದು
 ಮೀನ-ಕೂರ್ಮ-ವರಾಹ ಮೊದಲೂ ಸ್ವಾಂಶಕಳೆರೂಪ
 ತಾನೆ ಸಕಲಕೆ ಮೂಲಕಾರಣ
 ತಾನೆ ತನ್ನಯ ರೂಪ ಸಮುದಯ
 ತಾನೆ ತನ್ನಲಿಯಿಡುವ ಪ್ರಲಯದಲೇಕನೆನಿಸುವನು 20

ರಾಮರೂಪವನಂತಯಿಪ್ಪದು
 ವಾಮನಾದಿಯನಂತ ಕೃಷ್ಣರು
 ಸೀಮೆವಿಲ್ಲದೆ ರೂಪಸಂತತಿ ಬೇರೆ ತೋರುವದು
 ಹೇಮನಿರ್ಮಿತ ಮೂರ್ತಿಗೊಪ್ಪುವ
 ಚಾಮಿಕರಮಯಚಾರುಭೂಷಣ-
 ಸ್ತೋಮ ನೋಡುವ ಜನರ ಸಂಘಕೆ ಬೇರೆತೋರ್ಪಂತೆ 21

ಅಂಶಿಯಲಿ ಸಂಶ್ಲೇಷಣಕೃವು
 ಅಂಶ ಸಮುಹವು ಎಯ್ದು ತೋರ್ಪುದು
 ಸಂಶಯೇನಿದರಲ್ಲಿ ತನೆಯೊಳು ಕಾಳ್ಗೆ ಇದ್ದಂತೆ
 ಭ್ರಂಶರಾಗದೆ ಸುಮತಗಳನು ಪ್ರ-
 ಸಂಶಮಾಳ್ವ ಸುಶಾಸ್ತ್ರದಲಿ ನಿ-
 ಸ್ಸಂಶಯಾತ್ಮಕರಾಗಿ ಮನದೃಢ ಮಾಡಿ ನೋಡುವದು 22

ಬಿಂಬಹರಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಜೀವರು
 ಬಿಂಬನೇ ತಾ ಮೂಲ ಕಾರಣ
 ಇಂಬುಯೆನಿಪ ಸ್ವರೂಪದೇಹೋಪಾಧಿಯೆನಿಸುವದು
 ಎಂಬ ವಾಕ್ಯದ ಭಾವ ತಿಳಿಯದೆ
 ಶುಂಭರಾದರು ದ್ವಿಜರು ಕೆಲವರು
 ಗುಂಭವಾಗಿದರರ್ಥಯಿರುವದು ಪರಮಗೋಪಿತವು 23

ಸತ್ಯವಾಗಿಹ ಆತ್ಮರೂಪವೆ
 ನಿತ್ಯವಾದ ಉಪಾಧಿಯೆನಿಪದು
 ವ್ಯತ್ಯಯವುಯೇನಿಲ್ಲ ನೋಡಲು ಗೊತ್ತು ತಿಳಿಯದಲೆ
 ವ್ಯತ್ಯಯಾರ್ಥವಮಾಡಿ ಕೆಡಿಸದೆ
 ಸತ್ಯವಾದದು ತಿಳಿಯಲಾ ಹರಿ
 ಭೃತ್ಯರಾಗ್ರಾಣಿಯಾಗಿ ಪರಸುಖವೆಯ್ನಿ ಮೋದಿಪನು

24

ಅಂತರಾತ್ಮನು ಸಕಲಜೀವರ
 ಅಂತರಂಗಸ್ವರೂಪ ದೇಹದಿ
 ನಿಂತು ತಾ ಸರ್ವಾಂಗವ್ಯಾಪಕನಾಗಿಯಿರುತಿಪ್ಪ
 ಸಂತತದಿ ತಾ ನಂದರೂಪನ-
 ನಂತ ಜೀವಸ್ವರೂಪಬಹಿರದಿ
 ನಿಂತು ಸದ್ವಿಜ್ಞಾನರೂಪದಿ ಆತ್ಮನೆನಿಸಿಪ್ಪ

25

ಈತನಂತಾನಂತರೂಪದಿ
 ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕ ದಾಸಜನರಿಗೆ
 ನೀತಫಲಗಳ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕ ತಾನೆ ಕೊಡುತಿಹನು
 ಜಾತ ಸೂರ್ಯಾನಂತನಿಭ ನಿಜ-
 ಜ್ಯೋತಿಮಯ ಸತ್ತೇಜೋಮೂರುತಿ
 ದಾತಗುರುಜಗನ್ನಾಥವಿಠಲನು ತಾನೆ ಪರಿಪೂರ್ಣ

26

ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರವಿಜಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿಯು
 ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತು.

ಐದನೆಯ ಸಂಧಿ

ರಾಘವೇಂದ್ರರ ವಿಜಯ ಪೇಳುವೆ
ರಾಘವೇಂದ್ರರ ಕರುಣ ಬಲದಲಿ
ರಾಘವೇಂದ್ರರ ಭಕುತರಾದವರಿದನು ಕೇಳುವುದು

ಬೇಧ ಪಂಚಕ ತಾರತಮ್ಯವೆ-
ನಾದಿಕಾಲದಿ ಸಿದ್ಧವೆನ್ನುವ
ಮೋದತೀರ್ಥರ ಶಾಸ್ತ್ರಮರ್ಮವ ಪೇಳ್ವ ಬುಧಜನಕೆ
ಬೇಧ ಜೀವನಿಯೆಂಬ ಗ್ರಂಥವ
ಸಾದರದಿ ತಾ ರಚಿಸಿ ಲೋಕದಿ
ವಾದದಲಿ ಪ್ರತಿವಾದಿ ಸಂಘವ ಜೈಸಿ ರಾಜಿಸಿದ

1

ತರ್ಕತಾಂಡವ ರಚನೆಮಾಡಿ ವಿ-
ತರ್ಕವಾದಿಯ ಮುರಿದು ಪರಗತಿ
ಕರ್ಕಶಾಗಿಹ ನ್ಯಾಯವೆನಿಪಾಮೃತವ ನಿರ್ಮಿಸಿದ
ಶರ್ಕರಾಕ್ಷಗೆ ಗಹನ ಚಂದ್ರಿಕೆ-
ಯರ್ಕನಂದದಿ ತಿಮಿರಹರ ದೇ|
ವರ್ಕರಲ್ಲದೆ ಕೃತಿಗೆ ಯೋಗ್ಯರು ನರರು ಆಗುವರೆ

2

ದಶಮತೀಕೃತಶಾಸ್ತ್ರಭಾವವ
ವಿಶದ ಮಾಡುವ ಟಿಪ್ಪಣೀಗಳ
ಮಸೆದ ಅಸಿತೆರಮಾಡಿ ಪರಮತ ನಾಶಗೈಯುತಲಿ
ಅಸಮ ಮಹಿಮೆಯ ತೋರಿ ತಾ ಈ
ವಸುಧಿ ಮಂಡಲ ಮಧ್ಯ ಪೂರ್ಣಿಮ
ಶಶಿಯ ತೆರದಲಿ ಪೂರ್ಣಕಳೆಯುತನಾಗಿ ಶೋಭಿಸಿದ

3

ತಂತ್ರಸಾರದಿ ಪೇಳ್ವ ಸುಮಹಾ
ಮಂತ್ರ ಸಂಘವ ಶಿಷ್ಯ ಜನಕೇ
ಮಂತ್ರಮೂರ್ತವ ತಿಳಿಸಿ ಸಿದ್ಧಿಯಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ
ಅಂತವಿಲ್ಲದ ವಿಶ್ವಕೋಶದ
ತಂತ್ರಮಾಡುವ ಸರ್ವಲೋಕಸ್ವ-
ತಂತ್ರ ಶ್ರೀಹರಿಪಾದಪಂಕಜ ಭಜನೆ ಪರನಾದ

4

ಪದಸುಳಾದಿಗಳಿಂದ ಹರಿಗುಣ
ಮುದದಿ ಪೇಳುತ ಮುದ್ರಿಕೆಲ್ಲದೆ
ಹೃದಯದಲಿ ತಾ ಚಿಂತೆಗೈತಿರಲಾಗ ಮುನಿರಾಯಾ
ಒದಗಿ ಪೇಳಿದ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಪ್ನದಿ
ಬದಲಯಾವದು ನಿನಗೆಯಿಲ್ಲವೊ
ಯದುವರಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನಾಮವೆ ನಿನಗೆ ಮುದ್ರಿಕೆಯೋ

5

ಒಂದು ದಿನದಲಿ ವಿಪ್ರನೋರ್ವನು
ಒಂದು ವ್ಯಾಸರಕ್ಷಪಾದಕಮಲಕೆ
ವಂದಿಸಿ ಕೈಮುಗಿದು ಬೇಡಿದ ಎನಗೆ ಉಪದೇಶ
ಇಂದು ಮಾಡಿರಿ ಎನಗೆ ಪರಗತಿ
ಪೊಂದೊ ಮಾರ್ಗವ ತೋರಿ ಸಲಹಿರಿ
ಮಂದಮತಿ ನಾನಯ್ಯ ಗುರುವರ ಕರುಣಸಾಗರನೆ

6

ಕ್ಷೋಣಿತಳದಲಿ ತನ್ನ ಮಹಿಮೆಯ
ಕಾಣಗೊಳಿಸುವೆನೆಂದು ಚಾರಗೆ
ಕೋಣನೆಂಬುವ ನಾಮಮಂತ್ರವ ಪೇಳಿ ಕಳುಹಿದನು
ಮಾಣದಲೆ ತಾನಿತ್ಯ ಜಲಧರ
ಕೋಣ ಕೋಣವುಯೆಂದು ಜಪಿಸಿದ
ವಾಣಿ ಸಿದ್ಧಿಯಯೆಯ್ದು ಕಾಲನ ಕೋಣ ಕಂಗೊಳಿಸೆ

7

ಕೆತ್ತಕತ್ತಲುಮೊತ್ತವೋ ಬಲ-
 ವತ್ತರಾಂ ಜನರಾಶಿಯೋ ನಗ-
 ಕುತ್ತುಮೋತ್ತಮನೀಲಪರ್ವತವೇನೊ ಪೇಳ್ವರ್ಗೆ
 ಚಿತ್ತತೋಚದ ತೆರದಿ ಕಾಲನ
 ಮತ್ತವಾಗಿಹ ಕೋಣ ಶೀಘ್ರದಿ
 ಆತ್ತಲಿಂದಲಿ ಬಂದು ದೂತನ ಮುಂದೆ ಕಣ್ಣೆಸೆಯೆ

8

ದಂಡಧರನಾ ಕೋಣ ಕಣ್ಣೆಲಿ
 ಕಂಡು ಪಾರ್ವನು ಮನದಿ ಭೀತಿಯ
 ಗೊಂಡು ಗಡಗಡ ನಡುಗುತೀಪರಿ ಶ್ರಮವನೆಯ್ವಿದನು
 ಚಂಡಕೋಪವ ತಾಳಿ ಮಹಿಷವು
 ಪುಂಡ ಎನ್ನನು ಕರೆದ ಕಾರಣ
 ಖಂಡಿತೀಗಲೆ ಪೇಳೊ ನಿನಮನೊಬಯಕೆ ಪೂರ್ತಿಸುವೆ

9

ದ್ವಿಜಲುಲಾಯದ ವಚನಲಾಲಿಸಿ
 ತ್ಯಜಿಸಿ ತಪವನು ತ್ವರದಿ ಬಂದೂ
 ನಿಜಗುರುತ್ತಮರಾದ ವ್ಯಾಸರ ನಮಿಸಿ ತಾ ನುಡಿದ
 ದ್ವಿಜನೆ ಪೇಳೆಲೊ ಮಹಿಷಪತಿಗೇ
 ದ್ವಿಜವರೂಢನ ಪಾದಪಂಕಜ
 ಭಜನೆಗನುಕೂಲವಾದ ಕಾರ್ಯವಮಾಡು ನೀಯೆಂದೂ

10

ಕೆರೆಯ ಒಳಗಿಹದೊಂದು ಉರುಶಿಲೆ
 ನರರಿಗಸದಳವೆನಿಸುತಿರ್ಪುದು
 ಕರೆದು ಕೋಣಕೆ ಪೇಳಿ ಶಿಲೆಯನು ತೆಗಿಸು ತ್ವರದಿಂದ
 ಗುರುಗಳಾಡಿದ ವಚನ ಶಿರದಲಿ
 ಭರಿಸಿ ದ್ವಿಜತಾ ಬಂದು ಕೋಣಕೆ
 ಳಿರಿಕೆಮಾಡಿದ ಗುರುಗುಳೋಕ್ತಿಯ ನೀನೆಮಾಡೆಂದಾ

11

ಪೇಳಿದಾದ್ವಿಜವರನ ವಚನವ
 ಕೇಳಿದಾಕ್ಷಣ ಶಿಲೆಯ ತಾನೂ
 ಸೀಳಿಬಿಸುಟಿತು ಸುಲಭದಿಂದಲಿ ಏನು ಅಚ್ಚರವೋ
 ಕೇಳು ದ್ವಿಜವರ ಮತ್ತೆ ಕಾರ್ಯವ
 ಪೇಳು ಮಾಡುವೆ ನೀನೆ ಕರೆಯಲು
 ವ್ಯಾಳ್ಯದಲಿ ನಾ ಬಂದುಮಾಡುವೆನೆಂದು ತಾ ನುಡಿದು 12

ನಡಿಯಲಾ ಯಮರಾಯ ಕೋಣವು
 ಬಡವದ್ವಿಜನಿಗೆ ಮುನಿಯು ಒಲಿದೂ
 ಮಡದಿ-ಮಕ್ಕಳು-ವೃತ್ತಿ-ಕ್ಷೇತ್ರವು-ಕನಕ-ಮನಿಧನವು
 ದೃಢ-ಸುಭಕುತಿ-ಜ್ಞಾನವಿತ್ತೂ
 ಪೊಡವಿತಳದಲಿ ಪೊರೆದು ಹರಿಪದ-
 ಜಡಜಯುಗದಲಿ ಮನವನಿತ್ತೂ ಗತಿಯ ಪಾಲಿಸಿದಾ 13

ಏನು ಮಹಿಮೆಯೊ ವ್ಯಾಸರಾಯರ
 ಏನು ಪುಣ್ಯದ ಪ್ರಭವೊ ಲೋಕದಿ
 ಏನು ಪೂಜ್ಯನೊ ಆವದೇವ ಸ್ವಭಾವಸಂಭವನೊ
 ಏನು ಪೂರ್ವದ ತಪದ ಫಲವೋ
 ಏನು ಹರಿಪದ ಪೂಜ ಫಲವೋ
 ಏನು ದೈವವೋ ಇವರ ಕರುಣದಿ ಜಗಕೆ ಅಖಿಳಾರ್ಥ 14

ಇಂದ್ರತಾ ನೈಶ್ವರ್ಯದಿಂದಲಿ
 ಚಂದ್ರ ತಾ ಕಳೆಪೂರ್ತಿಯಿಂದ ದಿ-
 ನೇಂದ್ರ ತಾ ನಿರ್ದೋಷತನದಲಿ ಮೆರೆವ ನೀ ತೆರದಿ
 ಮಂದ್ರಗಿರಿಧರ ಹರಿಯಕರಣವು
 ಸಾಂದ್ರವಾದುದರಿಂದ ತಾನೆ ಯ-
 ತೀಂದ್ರಮಹಿಮೆಯಗಾಢವಾಗಿಹುದೆಂದು ಜನಹೊಗಳಿ 15

ವ್ಯಾಸಸಾಗರವೆಂಬ ವಿಮಲ ಜ-
 ಲಾಶಯವ ತಾಮಾಡಿ ದಿನದಿನ
 ಕೀಶನಾಥನ ಸೇವೆಮಾಡುತ ದೇಶದಲಿ ಮೆರೆವಾ
 ಶೇಷಗಿರಿಯನು ಸಾರ್ದು ವೇಂಕಟ
 ಈಶ ಮೂರ್ತಿಯ ಪೂಜಿ ಸಂತತ
 ಆಶೆಯಿಲ್ಲದೆಗೈದು ದ್ವಾದಶವರುಷ ಬಿಡದಂತೆ

16

ಇಳಿದು ಗಿರಿಯನು ಧರಣಿತಳದಲಿ
 ಮಲವು ಮೂತ್ರವುಮಾಡಿ ಮತ್ತೂ
 ಜಲದಿಸ್ನಾನವಗೈದು ಪಾಠವ ಪೇಳಿ ಹರಿಪೂಜಾ
 ಇಳೆಯ ಸುರವರಸಂಘಮಧ್ಯದಿ
 ಬೆಳಗುತ್ತಿಪ್ಪನು ವ್ಯಾಸಮುನಿಯೂ
 ಕಳೆಗಳಿಂದಲಿ ಪೂರ್ಣಚಂದಿರ ನಭದಿ ತೋರ್ಪಂತೆ

17

ತಿರುಪತೀಶನ ಕರುಣಪಡದೀ
 ಧರೆಯಮಂಡಲ ಸುತ್ತುತ್ತಾಗಲೆ
 ಧುರದಿ ಮೆರೆವಾ ಕೃಷ್ಣರಾಯನ ಸಲಹಿ ಮುದವಿತ್ತ
 ಧರೆಗೆ ದಕ್ಷಿಣಕಾಶಿಯೆನಿಸುವ
 ಪರಮಪಾವನ ಪಂಪಕ್ಷೇತ್ರಕೆ
 ಸುರವರೇಶನ ದಿಗ್ವಿಭಾಗದಲಿರುವ ಗಿರಿತಟದಿ

18

ಮೆರೆವ ಚಕ್ರಸುತೀರ್ಥತೀರದಿ
 ಇರುವ ರಘುಕುಲರಾಮದೇವನು
 ಪರಮಸುಂದರ ಸೂರ್ಯಮಂಡಲವರ್ತಿಯೆನಿಸಿಪ್ಪ
 ತರುಣನಾರಾಯಣನ ಮೂರುತಿ
 ಗಿರಿಯೊಳಿಪ್ಪನು ರಂಗನಾಥನು
 ವರಹದೇವನು ಪೂರ್ವಭಾಗದಿಯಿರುವನಾಸ್ಥಳದಿ

19

ಹರಿಯುಯಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಳದಲಿರುತಿಹ
 ಹರಿಯು ಪೂಜೆಗೆ ಅರ್ಹನಲ್ಲವೊ
 ಹರಿಯ ಸ್ಥಾಪನ ಮುಖ್ಯವಾಳ್ವದುಯೆನುತ ಯತಿನಾಥ
 ಗಿರಿಯ ಮಧ್ಯದಿ ಮರುತರೂಪವ-
 ನಿರಿಸಿ ಪೂಜೆಯಮಾಡಿ ಪರಿಪರಿ
 ಸುರಸ-ಪಕ್ಷ-ಸುಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜನ-ಕನಕ-ದಕ್ಷಿಣವಾ

20

ಧರಣಿಸುರಗಣಕಿತ್ತು ಗುರುವರ
 ಸ್ಮರಣೆಮಾಡುತ ನಿದ್ರೆಮಾಡಲು
 ಬರುತ ಮರುದಿನ ನೋಡೆ ಕಪಿವರಮೂರ್ತಿ ಕಾಣದಲೆ
 ಭರದಿ ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ಸಂಯಮಿ-
 ವರನು ಮನದಲಿ ಯೋಚಿಸೀಪರಿ
 ಮರಳಿ ಪ್ರಾಣನ ಸ್ಥಾಪಿಸೀತೆರ ಯಂತ್ರಬಂಧಿಸಿದ

21

ಕೋಣಪಟ್ಟದ ಮಧ್ಯಮುಖ್ಯ-
 ಪ್ರಾಣದೇವನ ನಿಲಿಸಿ ವಲಯದಿ
 ಮಾಣದಲೆ ಕಪಿಕಟಕಬಂಧಿಸಿ ಬೀಜವರಣಗಳ
 ಜಾಣತನದಲಿ ಬರೆದು ತ್ರಿಜಗ-
 ಪ್ರಾಣನಲ್ಲೇ ನಿಲಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿ
 ಕ್ಷೋಣಿತಳದಲಿ ಕರೆದ ಯಂತ್ರೋದ್ಧಾರ ನಾಮದಲಿ

22

ದಿನದಿ ಚಕ್ರಸುತೀರ್ಥಸ್ನಾನವ
 ಇನನಲುದಯದಿಮಾಡಿ ಆಹ್ನಿಕ
 ಮನದಿ ಬಿಂಬನ ಪೂಜೆಗೋಸುಗ ಪಿರಿಯ ಗುಂಡೇರಿ
 ಪ್ರಣವ ಪೂರ್ವಕ ಆಸನೋಪರಿ
 ಮನಸು ಪೂರ್ವಕ ಕುಳಿತು ಹರಿಪದ-
 ವನಜ ಭಜಿಸುತ ದಿನದಿ ಸಾಧನ ಘನವು ಮಾಡಿದನು

23

ಈ ತೆರದಿ ಶಿರಿವ್ಯಾಸಮುನಿಯೊ
 ವಾತದೇವನ ಭಜಿಸುತಿರಲಾ
 ಭೂತಕಾಲದಲಿಂದ ಚಕ್ರಸುತೀರ್ಥದೊಳಗಿಪ್ಪ
 ನೀತಸಿರಿಗುರು ಮಧ್ವರಾಯನ
 ಈತ ಮೇಲಕೆ ತಂದು ಪೂಜಿಸಿ
 ದಾತ ಗುರುಜಗನ್ನಾಥವಿಠಲನ ಪ್ರೀತಿಗೊಳಗಾದ

24

ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರವಿಜಯದಲ್ಲಿ ಐದನೆಯ ಸಂಧಿ
 ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತು.

ಆರನೆಯ ಸಂಧಿ

ರಾಘವೇಂದ್ರರ ವಿಜಯ ಪೇಳುವೆ
ರಾಘವೇಂದ್ರರ ಕರುಣಬಲದಲಿ
ರಾಘವೇಂದ್ರರ ಭಕುತರಾದವರಿದನು ಕೇಳುವದು

ನತಿಪಜನತತಿಗಮರಪಾದಪ
ನುತಿಪಜನಸುರಧೇನು ಕಾಮಿತ
ಸತತನೀಡುತ ಧರಣಿಸುರವರನಿಕರಪರಿಪಾಲ
ಪ್ರತಿಯುಕಾಣೆನೊ ಪ್ರತಿಗಳರಸನೆ
ನತಿಪೆ ತವಪದ ಕಮಲಯುಗ್ಮಕೆ
ತುತಿಪೆ ಎನ್ನನು ಪೊರೆಯೊ ಗುರುವರ ಪತಿತಪಾವನನೆ

1

ಆವ ಪಂಪಾಕ್ಷೇತ್ರದಲಿ ಹರಿ
ಶೇವಕಾಗ್ರಣಿ ವ್ಯಾಸಮುನಿಯೂ
ಕಾಮನಯ್ಯನ ಸತತ ಭಜಿಸುತ ವಾಸಮಾಡಿರಲು
ದೇವವರ್ಯರೆ ಒಂದುರೂಪದಿ
ತಾವೆಭೂತಳದಲ್ಲಿ ಜನಿಸುತ
ಕೋವಿದಾಗ್ರೇಸರರುಯೆನಿಸೀ ಮೆರದರಾ ಸ್ಥಳದಿ

2

ನಾರದರೆ ತಾ ಶ್ರೀಪುರಂದರ
ಸೂರಿತನಯನೆ ಕನಕ ತಾ ಜಂ-
ಭಾರಿಯೊ ವೈಕುಂಠದಾಸರು ವ್ಯಾಸ ಪ್ರಹ್ಲಾದ
ಈರು ಎರಡೀ ಜನರು ಸರ್ವದ
ಮಾರನಯ್ಯನ ಪ್ರೇಮಪಾತ್ರರು
ಸೇರಿಯಿರುವದರಿಂದೆ ಪಂಪಾ ನಾಕಕಿನ್ನಧಿಕ

3

ವ್ಯಾಸರಾಯರ ಮಠದ ಮಧ್ಯದಿ
ವಾಸಮಾಡಲು ಸಕಲದ್ವಿಜರೂ
ದಾಸರಾಗಿಹ ಸರ್ವರಿಂದಲಿ ಸಭೆಯು ಶೋಭಿಸಿತು
ವಾಸವನ ಶುಭಸಭೆಯೊ ಮೇಣಾಕಮು-
ಲಾಸನನ ಸಿರಿವೈಜಯಂತಿಯೊ
ಭಾಷಿಸುವರಿಗೆ ತೋರದಂದದಿ ಸಭೆಯು ತಾನೊಪ್ಪೆ

4

ಪಂಪಕ್ಷೇತ್ರವು ದಾಸವರ್ಯರ
ಗುಂಪಿನಿಂದ ಸಮೇತವಾಗೀ
ಶಂಘಲಾಪುರದಂತೆ ತೋರ್ಪದು ಸುಜನಮಂಡಲಕೆ
ತಂಪುತುಂಗಾನದಿಯವನ ತಾ
ಸೊಂಪಿನಿಂದಲಿ ಸರ್ವಜನಮನ
ಕಿಂಪುಗಾಣಿಸಿ ಸರ್ವಸಂಪದದಿಂದ ಶೋಭಿಪದು

5

ಒಂದುದಿನದಲಿ ವ್ಯಾಸಮುನಿಯು ಪು-
ರಂದರಾರ್ಯರು ಒಂದುಗೂಡೀ
ಬಂದುಸೇರ್ದರು ಸುಖವನುಣಲೂ ವಿಜಯವಿಠಲನ್ನ
ಮಂದಿರಕೆ ಬಲಸಾರೆಯಿರುತಿಹ-
ದೊಂದು ಸುಂದರಪುಲಿನಮಧ್ಯದಿ
ಅಂದು ಹರಿಯಪರೋಕ್ಷವಾರಿಧಿಯೊಳಗೆ ಮುಳುಗಿದರು

6

ಬಂದನಲ್ಲಿಗೆ ಕುರಬನೊಬ್ಬನು
ತಂದ ಕುರಿಗಳ ಬಿಟ್ಟುದೂರದಿ
ನಿಂದು ನೋಡಿದ ಇವರ ಚರಿಯವ ಕನಕನಿಲ್ಲದಲೆ
ಮಂದಹಾಸವು ಕೆಲವುಕಾಲದಿ
ಮಂದರಾಗೊರು ಕೆಲವುಕಾಲದಿ
ಪೊಂದಿಯಿಬ್ಬರು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡೂ ಮುದದಿ ರೋದಿಪರೋ

7

ಬಿದ್ದು ಪುಲಿನದಿ ಪೊರಳಿ ಹೊರಳೊರು
 ಎದ್ದು ಕುಣಿಕುಣಿದಾಡಿ ಚೀರೊರು
 ಮುದ್ದು ಕೃಷ್ಣನ ತೋರಿತೋರುತ ತಾವು ಪಾಡುವರೋ
 ಶ್ರದ್ಧ ಸಾಧನ ಕನಕ ಸಮಯಕೆ
 ಇದ್ದ ರಿಶ್ವೀ ಲಾಭವಾಗೊದು
 ಇದ್ದ ಸ್ಥಾನಕೆ ಪೋಗಿ ಆತನ ಕರಿವೊರಾರಿಲ್ಲಾ

8

ಸುದ್ದಿ ಕೇಳುತ ನಿಂತ ಕುರುಬನು
 ಎದ್ದು ಕನಕನ ಕರೆದು ತೋರುವೆ
 ಇದ್ದ ಸ್ಥಳವನು ಪೇಳಿರೆಂದಾ ಮುನಿಗೆ ಬೆಸಗೊಂಡಾ
 ಎದ್ದು ನಡದಾನದಿಯ ತೀರದ-
 ಲಿದ್ದ ಕನಕನ ಬೇಗ ಕರದೂ
 ತಂದು ತೋರುತ ವ್ಯಾಸಮುನಿಗೇ ಬಿದ್ದು ಬೇಡಿದನು

9

ದಾರಿ ಮಧ್ಯದಿ ತನಗೆ ಕನಕನು
 ತೋರಿ ಪೇಳಿದ ತೆರದಿ ಕುರುಬನು
 ಸಾರೆಗರೆದೂ ಬೇಡಿಕೊಂಡನು ಲಾಭ ಕೊಡಿರೆಂದು
 ಧೀರಮುನಿವರ ದಾಸವರರೆ ವಿ-
 ಚಾರಮಾಡಿರಿ ಏನು ನೀಡಲಿ
 ತೋರವಲ್ಲದು ಪರಿಯ ನೀವೇ ಪೇಳಿರೆಮಗೆಂದ

10

ಕನಕ ಪೇಳಿದ ಕೊಟ್ಟವಚನವು
 ಮನದಿ ಯೋಚಿಸಿ ಕೊಡುವದವಗೇ
 ಅನುಜನಾತನು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿವದು ಚಿಂತೆಯಾಕದಕೆ
 ಎನಲು ಮುನಿವರ ಮನದಿ ತಿಳಿದೂ
 ಜನಿತವಾದಾನಂದಲಾಭವ
 ಮನಸುಪೂರ್ವಕಯಿತ್ತು ಕರುಣವ ಮಾಡಿ ತಾವೊರೆದ

11

ಜ್ಞಾನಿಗಳು ತಾವಂಗಿಕರಿಸಲು
 ಹೀನಕೆಲಸಗಳಾದ ಕಾಲಕು
 ಏನು ಶ್ರಮವದರಿಂದ ಬಂದರು ಬಿಡದೆ ಪಾಲಿಪರು
 ಸಾನುರಾಗದಿ ಸಕಲಜನರಭಿ-
 ಮಾನಪೂರ್ವಕ ಪೊರೆದು ಭಕ್ತಿ-
 ಜ್ಞಾನವಿತ್ತೂ ಹರಿಯ ಲೋಕದಿ ಸುಖವ ಬಡಿಸುವರು

12

ತೀರ್ಥಸ್ನಾನವಮಾಡಿ ತಾವಾ
 ತೀರ್ಥಶುದ್ಧಿಯ ಮಾಡೊರಲ್ಲದೆ
 ತೀರ್ಥಸ್ನಾನಗಳಿಂದಲವರಿಗೆ ಏನುಫಲವಿಲ್ಲಾ
 ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿಪಾದ ಮನದಲಿ
 ಸ್ವಾರ್ಥವಿಲ್ಲದೆ ಭಜನೆಗೈದು ಕೃ-
 ತಾರ್ಥರಾಗೀ ಜಗದಿ ಚರಿಪರು ಸತತ ನಿರ್ಭಯದಿ

13

ಬುಧರ ದರುಶನದಿಂದ ಪಾತಕ
 ಸದದು ಭಾಷಣದಿಂದ ಮುಕುತಿಯ
 ಪದದ ದಾರಿಯ ತೋರಿ ಕೊಡುವರು ಸದನದೊಳಗಿರಲು
 ಒದಗಿಸುವರೂ ಭಾಗ್ಯ ಜನರಿಗೆ
 ಮದವು ಏರಿದ ಗಜದ ತೆರದಲಿ
 ಪದುಮನಾಭನ ದಾಸರವರಿಗಸಾಧ್ಯವೇನಿಹದೋ

14

ಯತಿಕುಲೋತ್ತಮವ್ಯಾಸರಾಯರ
 ಮಿತಿಯುಯಿಲ್ಲದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದಲಿ
 ಪತಿತಪಾಮರರೆಲ್ಲರು ಧೃತರಾಡುದೇನರಿದು
 ಸತತಬಿಂಬೋಪಾಸನೊಚ್ಚಿತ್ತ
 ವಿತತಜ್ಞಾನದ ವಿಭವದಿಂದಲಿ
 ಪ್ರತಿಯುಯಿಲ್ಲದೆ ತಾನು ರಾಜಿಪ ಸೂರ್ಯನಂದದಲಿ

15

ಮೋದತೀರ್ಥರ ಶಾಸ್ತ್ರಜಲಧಿಗೆ
 ಮೋದದಾಯಕಸೋಮನೋ ಪರ-
 ವಾದಿವಾರಿಜಹಂಸ ಚಂದಿರ ಸ್ವಮತಸತ್ಕುಮುದ-
 ಕಾದ ತಾ ನಿಜ ಸುಜನ ಕೈರವ
 ಬೋಧಕರ ತಾ ಚಂದ್ರಮಂಡಲ
 ಪಾದಸೇವಕರೆನಿಪ ಸುಜನ ಚಕೋರ ಚಂದ್ರಮನೋ 16

ಹರಿಯರೂಪ ಸಮಾದಿಯೋಗದಿ
 ನಿರುತಕಾಣುತಲಿಪ್ಪ ಗುರುವರ
 ಹೊರಗೆ ಕಾಣುವನೆಂಬ ಕಾರಣ ಕನಕಗಿನಿತೆಂದಾ
 ಚರನ ತೆರದಲಿ ನಿನ್ನ ಸಂಗಡ
 ತಿರುಗುತಿಪ್ಪನು ಸರ್ವಕಾಲದಿ
 ಸಿರಿಯರಮಣನ ಎನಗೆ ತೋರಿಸು ಮರಿಯಬೇಡೆಂದಾ 17

ಅಂದ ಮುನಿವರವಚನ ಮನಸಿಗೆ
 ತಂದು ಕನಕನು ಹರಿಗೆ ಪೇಳಿದ
 ಒಂದುಕಾಲದಿ ಮುನಿಗೆ ದರುಶನ ನೀಡು ಜಗದೀಶಾ
 ಇಂದಿರಾಪತಿ ಕೇಳಿ ವಚನವ
 ಮಂದಹಾಸವಮಾಡಿ ನುಡಿದನು
 ಬಂದು ಶ್ವಾಸಸ್ವರೂಪದಿಂದಲಿ ಮುನಿಗೆ ತೋರುವೆನು 18

ದೇವತಾರ್ಚನೆಮಾಡ್ಕೊಗುರುವರ
 ಸಾವಧಾನದಿ ಭಕ್ತ್ಯ-ಭೋಜ್ಯವ
 ಕಾಮನಯ್ಯಗೆ ನೀಡೊಕಾಲದಿ ಶ್ವಾನ ಬರಲಾಗ
 ಕೋವಿದಾಗ್ರಣಿ ವ್ಯಾಸಮುನಿಯು
 ಭಾವಿಶ್ಯಾಗಲೆ ಹರಿಯ ಮಹಿಮೆಯ
 ದೇವದೇವನೆ ಈ ವಿಧಾನದಿ ತೋರ್ದ ತನಗಿಂದೂ 19

ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲಿ ಕಂಡು ಮುನಿವರ
 ಭಟ್ಟನೆದುಕುಲತಿಲಕಕೃಷ್ಣನ
 ಬಿಟ್ಟು ತಾ ಜಡಮೂರ್ತಿ ಪೂಜೆಯ ಶುನಕದರ್ಚನೆಯಾ
 ಮುಟ್ಟಿ ಭಜಿಸಿದ ಭಕುತಿಯಿಂದಲಿ
 ಕೊಟ್ಟ ತಾನೈವೇದ್ಯ ತ್ವರದಲಿ
 ತಟ್ಟಿಮಂಗಳದಾರ್ತಮಾಡಿ ಶಿರದಿ ನಮಿಸಿದನು

20

ಅಲ್ಲಿ ದ್ವಿಜಪರರಿದನು ನೋಡೀ
 ಎಲ್ಲಿಯಿಲ್ಲದ ಚರಿಯ ಯತಿವರ—
 ರಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತುಯಿನ್ನುಮುಂದೇ ಮಡಿಯು ಮೈಲಿಗೆಯು
 ಇಲ್ಲದಾಯಿತು ನಾಯಿಪೂಜೆಯು
 ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಮತವು ಎನಿಪದು
 ಮಿಲ್ಲಕನಕನ ಮಾತಿಗೀಯತಿ ಮರಳುಗೊಂಡಿಹನು

21

ಈ ತೆರದಿ ತಾವೆಲ್ಲ ಎಬುಧರು
 ಮಾತನಾಡಿದರೆಂಬೊ ವಾರ್ತೆಯು
 ದೂತಪರಿಮುಖದಿಂದ ಕೇಳಿ ವ್ಯಾಸಮುನಿರಾಯ
 ನೀತವಾದಪರೋಕ್ಷದಿಂದಲಿ
 ಜಾತಜ್ಞಾನದಿ ಹರಿಯು ರೂಪವ
 ಸೋತ್ತುಮಾದ್ವಿಜರೊಳಗೆ ಓರ್ವಗೆ ತೋರಿ ಮೋದಿಸಿದ

22

ಸರ್ವಜನರಿಗೆ ಸಮ್ಮತಾಯಿತು
 ಗುರುವರೇಣ್ಯನ ಮಹಿಮೆ ಪೊಗಳುತ್ತ
 ಉರ್ವಿತಳದಲಿ ಖ್ಯಾತಿಮಾಡ್ದರು ಸರ್ವಸಜ್ಜನರು
 ಶರ್ವನಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನ
 ಪರ್ವಕಾಲದಿ ವಿಪ್ರಪುತ್ರನ
 ದರ್ವಿಸರ್ವವು ಕಚ್ಚಲಾಕ್ಷಣ ಮೃತಿಯನೆಯ್ದಿದನು

23

ಮೃತಿಯನೆಯಿಂದ ವಿಪ್ರಪುತ್ರನ
 ಮೃತಿಯು ತಾ ಪರಿಹರಿಸಿ ಶೀಘ್ರದಿ
 ಪಿತಗೆ ನೀಡಿದ ಸರ್ವಜನರೂ ನೋಡುತ್ತಿರಲಾಗಾ
 ಪ್ರತಿವರೋತ್ತಮಮಹಿಮೆ ಜಗದೊಳ-
 ಗತುಳವೆನುತಲಿ ಮುನಿಯ ಗುಣಗಳ
 ತುತಿಸಿ ಪೊಗಳುತ ಪಾದಕಮಲಕೆ ನಮನಮಾಡಿದರು 24

ವಿದ್ಯರಣ್ಯನ ವಾದದಲಿ ತಾ
 ಗೆದ್ದ ಶ್ರೀ ಜೈತೀರ್ಥವಿರಚಿತ
 ಶುದ್ಧ ಶ್ರೀಮನ್ನಾಯಸತ್ಸುಧನಾಮಸತ್ಕೃತಿಗೆ
 ಎದ್ದುತೋರುವ ಚಂದ್ರಿಕಾಭಿಧ
 ಮುದ್ದು ಟಿಪ್ಪಣಿಸಹಿತ ಪಾಠವ
 ಮಧ್ವರಾಯರ ಬಳಿಯೆ ಪೇಳುತಲಿದ್ದ ನಾಸ್ಥಳದಿ 25

ಮತ್ತೆ ಪಂಪಾಕ್ಷೇತ್ರದಲಿ ತಾ-
 ನಿತ್ಯನಿತ್ಯದಿ ಹರಿಯು ಭಜಿಸುತ
 ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪಾನುಸಾರದಿ ಕೃತ್ಯ ತಾಮಾಡಿ
 ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವೆನಿಪ ಸ್ಥಾನವು
 ಹತ್ತಲಿಹ ಗಜಗಹ್ವರಾಭಿಧ
 ಎತ್ತನೋಡಲು ತುಂಗನದಿಯುಂಟದರ ಮಧ್ಯದಲಿ 26

ಛಂದಯಿಪ್ಪದು ನೋಡಿ ಮುನಿವರ
 ಬಂದು ತುಂಗಾನದಿಯ ಜಲದಲಿ
 ಮಿಂದು ಪುಂಥ್ರವಧರಿಸಿ ಜಪತಪನೇಮಕರ್ಮಗಳಾ
 ಒಂದುಬಿಡದೆಲೆಮಾಡಿ ಹೃದಯದಿ
 ಇಂದಿರೇಶನ ಪೂಜೆಗೈದೂ
 ಮೊಂದಿಶ್ಚಾತನ ಪದದಿ ಮನವನು ಸಾರ್ದವೈಕುಂಠ 27

ಇಂದಿಗಿರುತಿಹವಲ್ಲಿ ಶುಭನವ
 ಛಂದ ಬೃಂದಾವನಗಳೊಳಗೇ
 ಸುಂದರಾತ್ಮಕವಾದ ವೃಂದಾವನದಿ ಮುನಿರಾಯಾ
 ಪೊಂದಿಯಿಪ್ಪನು ಸತತ ತನ್ನನು
 ವಂದಿಸೀಪರಿ ಭಜಿಪ ಜನರಿಗೆ
 ಕುಂದದಲೆ ಸರ್ವಾರ್ಥ ಕೊಡುತಲಿಯಿಪ್ಪ ನಮ್ಮಪ್ಪ

28

ವ್ಯಾಸರಾಯರ ಮಹಿಮೆ ದಿನದಿನ
 ಬ್ಯಾಸರಿಲ್ಲದೆ ಪರಿಪ ಜನರಿಗೆ
 ಕ್ಲೇಶ-ದೇಹಾಯಾಸ-ಘನತರ ದೋಷ-ಸಮನಿಸವು
 ವಾಸುದೇವನ ಕರುಣವವನಲಿ
 ಸೂಸಿತುಳಕೊಡು ಸಂಶಯಾತಕೆ
 ಕೀಶಗುರುಜಗನ್ನಾಥ ವಿಠಲನು ಪ್ರೀತನಾಗುವನು

29

ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ವಿಜಯದಲ್ಲಿ ಆರನೆಯ ಸಂಧಿಯು
 ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತು.

ಏಳನೆಯ ಸಂಧಿ

ರಾಘವೇಂದ್ರರ ವಿಜಯ ವೇಳುವೆ
ರಾಘವೇಂದ್ರರ ಕರುಣ ಬಲದಲಿ
ರಾಘವೇಂದ್ರರ ಭಕುತರಾದವರಿದನು ಕೇಳುವದು

ಜಯ ಜಯತು ಗುರುರಾಯ ಶುಭಕರ
ಜಯ ಜಯತು ಕವಿಗೇಯ ಸುಂದರ
ಜಯ ಜಯತು ಘನ ಬೋಧ ಗುಣಗಣಪೂರ್ಣ ಗಂಭೀರ
ಜಯ ಜಯತು ಭಕ್ತಾಲಿಪಾಲಕ
ಜಯ ಜಯತು ಭಕ್ತೇಷ್ಟದಾಯಕ
ಜಯ ಜಯತು ಗುರುರಾಘವೇಂದ್ರನೆ ಪಾಹಿ ಮಾಂ ಸತತ 1

ಆದಿಯಲಿ ಪ್ರಹ್ಲಾದ ನಾಮಕ—
ನಾದ ತ್ರೇತಾಯುಗದಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ—
ನಾದ ದ್ವಾಪರಾಯುಗದಿ ಬಲ ಬಾಹ್ಲಿಕನಾಮದಲಿ
ಯಾದವೇಶನ ಭಜಿಸಿ ಕಲಿಯುಗ
ಪಾದದೊಳು ತಾ ಎರಡು ಜನ್ಮವ
ಸಾದರದಿ ತಾ ಧರಿಸಿ ಮೆರೆದನು ದೇವಗುರುರಾಯ 2

ಸಾರ ಸುಂದರಕಾಯ ಸುಗಣೋ—
ದಾರ ಶುಭತಮ ಸ್ವೀಯ ಮಹಿಮಾ—
ಪಾರಕವಿನುತ ಖ್ಯಾತ ನಿರ್ಜಿತದೋಷ ಹರಿತೋಷ
ಧಾರುಣೀಸುರ ಕುಮುದಚಂದಿರ
ಘೋರಪಾತಕ ತಿಮಿರದಿನಕರ
ಧೀರಮಧ್ವಮತಾಬ್ಜಭಾಸ್ಕರನೆನಿಸಿ ರಾಜಿಪನು 3

ಸೂರಿಜನಹೃದಯಾಬ್ಜ ಮಂದಿರ
ಹೀರ-ಹಾರ-ವಿಭೂಷಿತಾಂಗನು
ಚಾರು-ರತ್ನ-ಕಿರೀಟಕುಂಡಲ-ರತ್ನ ಮಾಲೆಗಳ
ವಾರಿಜಾಕ್ಷೀ ಮಣಿಯು ತುಲಸೀ
ಸಾರಮಾಲೆಯ ಧರಿಸಿ ಯತಿವರ
ತೋರುತಿಪ್ಪನು ಬಾಲಸೂರ್ಯನ ತೆರದಿ ಲೋಕದಲ್ಲಿ

4

ಚಾರುತರ ಕೌಪೀನ ಪಾದುಕ-
ಧಾರಿ ದಂಡ ಕಮಂಡು ಲಾಂಚಿತ
ಸಾರ ದ್ವಾದಶ ಪುಂಡ್ರ ಮುದ್ರೆಗಳಿಂದ ಚಿಹ್ನಿತನು
ಸಾರಿದವರಘ ತರಿದು ಸುಖಫಲ
ಸೂರಿ ಕೊಡುತಲಿ ಸರ್ವಕಾಲದಿ
ಧಾರುಣೀ ತಳದಲ್ಲಿ ಈಪರಿ ಮೆರೆದ ಗುರುರಾಯ

5

ಮತಿಮತಾಂವರ ರಾಘವೇಂದ್ರನು
ಮಿತಿಯುಯಿಲ್ಲದೆ ಮಹಿಮೆ ಜನರಿಗೆ
ಸತತ ತೋರುತ ಪೊರೆಯುತಿರುವನು ಸಕಲ ಸಜ್ಜನರ
ಸತಿಸುತಾದಿ ಸುಭಾಗ್ಯ ಸಂಪದ
ಮತಿಯು ಜ್ಞಾನ ಸುಭಕ್ತಿ ದಿನದಿನ
ವಿತತವಾಗಿತ್ತಖಿಲ ಜನರನು ಪ್ರೀತಿಗೊಳಿಸುತಲಿ

6

ಸುರರ ನದಿಯಿಂದದಲಿ ಪಾಪವ
ತರಿವ ನರ್ಕನ ತೆರದಿ ಕತ್ತಲೆ
ಶರಧಿತನಯನ ತೆರದಿ ತಾಪವ ಕಳೆದು ಸುಖವೀವ
ಸರಿಯುಗಾಣೆನು ಇವರ ಚರ್ಯಕೆ
ಹರಿಯು ತಾನೇ ಸಿರಿಯ ಸಹಿತದಿ
ಇರುವ ತಾನಾನಂದ ಮುನಿವರ ಸಕಲಸುರಸಹಿತ

7

ಇನಿತೆ ಮೊದಲಾದಮಿತ ಗುಣಗಣ-

ವನಧಿಯೆನಿಸುತಲವನಿತಳದಲಿ

ಅನುಪಮೋಪವ ತಾನೆ ತನ್ನನು ನಂಬಿ ಭಜಿಪರಿಗೆ

ಕನಸಿಲಾದರು ಶ್ರಮವ ತೋರದೆ

ಮನದ ಬಯಕೆಯ ಸಲಿಸಿ ಕಾಯುವ

ತನುಸುಭಾಯದ ತೆರದಿ ತಿರುಗುವ ತನ್ನ ಜನರೊಡನೆ

8

ಏನು ಕರುಣೆಯೊ ಏನು ದಾತನೊ

ಏನು ಮಹಿಮೆಯೊ ಏನು ಶಕುತಿಯೊ

ಏನು ಇವರಲಿ ಹರಿಯ ಕರುಣವೊ ಏನು ತಪಬಲವೋ

ಏನು ಕೀರ್ತಿಯೊ ಜಗದಿ ಮೆರೆವದು

ಏನು ಪುಣ್ಯದ ಫಲವೊ ಇವರನ

ಏನು ವರ್ಣಿಪೆ ಇವರ ಚರಿಯವನಾವ ಬಲ್ಲವನು

9

ಧರಣಿ ತಳದಲಿ ಮೆರೆವ ಗುರುವರ

ಚರಿಯ ತಿಳಿಯಲು ಸುರರೆ ಯೋಗ್ಯರು

ಅರಿಯರೆಂದಿಗು ನರರು ದುರುಳರು ಪರಮಮೋಹಿತರೂ

ಮರುಳುಮಯ ಭವದಾಶ ಪಾಶದ

ಉರುಳು ಗಣ್ಣಿಗೆ ಶಿಲ್ಪಿ ಹಗಲೂ

ಇರುಳುಯನದಲೆ ಏಕವಾಗೀ ತೊಳಲಿ ಬಳಲುವರು

10

ಕರುಣವಾರಿಧಿ ಶರಣಪಾಲಕ

ತರುಣದಿನಕರನೆನಿಪ ಗುರುವರ

ಚರಣ ಸೇವಕಜನರಪಾಲಿಪ ಜನನಿ ತೆರದಂತೆ

ಸುರರತರುವರದಂತೆ ಸಂತತ

ಪೊರೆದು ತನ್ನಯ ಭಕುತ ಜನರನು

ಧರಣಿಮಂಡಲದೊಳಗೆ ರಾಜಿಪ ನತಿಪಜನಭೂಪಾ

11

ಏನು ಚೋದ್ಯವೊ ಕಲಿಯು ಯುಗದಲಿ
 ಏನು ಈತನ ಪುಣ್ಯ ಬಲವೋ
 ಏನು ಈತನ ವಶದಿ ಶ್ರೀಹರಿ ತಾನೆ ನಿಂತಿಹನೋ
 ಏನು ಕರುಣಾನಿಧಿಯೊ ಈತನು
 ಏನು ಭಕುತರಿಗಭಯದಾಯಕ
 ಏನು ಈತನ ಮಹಿಮೆ ಲೋಕಕಗಮ್ಯವೆನಿಸಿಹದೋ

12

ವಿಧಿಯು ಬರದಿಹ ಲಿಪಿಯ ಕಾರ್ಯವ
 ಬದಲುಮಾಡುವ ಶಕುತಿ ನಿನಗೇ
 ಪದುಮನಾಭನು ದಯದಿ ತಾನೇಯಿತ್ತ ಕಾರಣದಿ
 ಸದಯ ನಿನ್ನಯ ಪಾದಪದುಮವ
 ಹೃದಯ ಮದ್ಯದಿ ಭಜಿಪ ಶಕುತಿಯು
 ಒದಗಿಸುವದಯೆಂದು ನಿನ್ನನು ನಮಿಸಿ ಬೇಡುವನು

13

ಘಟನವಾಗದ ಕಾರ್ಯಗಳ ನೀ
 ಘಟನಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲಿ ನೀ
 ಧಿಟನುಯೆನುತಲಿ ಬೇಡಿಕೊಂಬೆನೊ ಕರುಣವಾರಿಧಿಯೇ
 ಶರದಿ ನಿನ್ನನು ಭಜಿಸದಿಷ್ಟರ
 ಶರವ ಕಳೆದತಿಹಿತದಿ ನಿನ್ನಯ
 ಭರರ ಕೋಟಿಗೆ ಘಟನಮಾಡುವದೇನು ಅಚ್ಚರವೋ

14

ನಿನ್ನ ಕರುಣಕೆ ಎಣೆಯಗಾಣೆನೊ
 ನಿನ್ನ ಶಕುತಿಗೆ ನಮನಮಾಡುವೆ
 ನಿನ್ನ ಕರುಣಕಟಾಕ್ಷದಿಂದಲಿ ನೋಡೊ ಗುರುರಾಯ
 ನಿನ್ನ ಪದಯುಗದಲ್ಲಿ ಸರ್ವದ
 ಎನ್ನ ಮನವನು ನಿಲಿಸಿ ಪಾಲಿಸೊ
 ನಿನ್ನ ಜನ್ಮನು ನಾನು ಎನ್ನಯ ಜನಕ ನೀನಲ್ಲೆ

15

ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಗ-
 ಳೊಂದು ತಿಳಿಯದು ಪೇಳೊ ಶಕುತಿಯು
 ಎಂದಿಗಾದರು ಪುಟ್ಟಲಾರದು ಮನುಜರಾಧಮಗೇ
 ಇಂದು ಮಹಿಮೆವ ತೋರಿ ಭಕುತರ
 ವೃಂದ ಮೋದದಿ ಪಾಡಿಕುಣವದು
 ನಂದಸಾಗರಮಗ್ನವಾದುದ ನೋಡಿ ಸುಖಿಸುವೆನು

16

ವ್ಯಾಸಮುನಿ ಗುರುವರ್ಯ ಎನ್ನಯ
 ಕ್ಲೇಶ ನಾಶನಮಾಡಿ ಕರುಣದಿ
 ವಾಸುದೇವನ ಹೃದಯಸದನದಿ ತೋರಿ ಪೊರೆಯೆಂದೇ
 ವಾಸವಾಸರದಲ್ಲಿ ತವ ಪದ
 ಆಶೆಯಿಂದಲಿ ಸೇವೆಮಾಳ್ವೆನು
 ದಾಸನೆನಿಸಿ ಭವದ ಶ್ರಮಪರಿಹರಿಸೊ ಗುರುರಾಯ

17

ತತ್ತ್ವಸಾರವ ತಿಳಿಸು ಭವದಿ ವಿ-
 ರಕ್ತ ಮತಿಯನುಯಿತ್ತು ತ್ವತ್ಪದ
 ಸಕ್ತಚಿತ್ತನಮಾಡಿ ಭಗವದ್ಭಕ್ತನೆಂದೆನಿಸು
 ಕೆತ್ತವೋಲ್ ಮನ್ಮಥನದಿಯಿರುತಿಹ
 ಕತ್ತಲೆಯ ಪರಿಹರಿಸಿ ದಿನದಿನ
 ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಜ್ಞಾನಭಕುತಿಯಿನ್ನು ಪೊರೆಯೆನ್ನ

18

ಪ್ರಣತಜನಮಂದಾರ ಕಾಮದ
 ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ಗುಣಗಳ
 ಗಣನಪೂರ್ವಕ ಮನದಿ ಸಂತತ ಭಜನೆಗೈವಂತೆ
 ಮಣಿಸು ಮನವನು ನಿನ್ನ ಪದದಲಿ
 ಗುಣಿಸಿ ನಿನ್ನಯ ರೂಪ ನೋಡೀ
 ದಣಿಸು ನಿನ್ನವರೊಳಗೆ ಸಂತತ ಎಣಿಸೊ ಕರುಣಾಳೋ

19

ನಿನ್ನ ಕಥೆಗಳ ಶ್ರವಣಮಾಡಿಸೊ
 ನಿನ್ನ ಗುಣಕೀರ್ತನೆಯ ಮಾಡಿಸೊ
 ನಿನ್ನ ಸ್ಮರಣೆಯ ನೀಡು ಸಂತತ ನಿನ್ನ ಪದಸೇವಾ
 ನಿನ್ನ ಅರ್ಚನೆಗೈಸೊ ಗುರುವರ
 ನಿನ್ನ ವಂದನೆಗೈಸೊ ದಾಸ್ಯವ
 ನಿನ್ನ ಗೆಳೆತನ ನೀಡೊ ಯತಿವರ ಎನ್ನನರ್ಪಿಸುವೇ

20

ಅಮಿತ ಮಹಿಮನೆ ನಿನ್ನ ಪಾದಕೆ
 ನಮಿಪೆ ಮತ್ಕೃತದೋಶವೇಣಿಸದೆ
 ಕ್ಷಮಿಸಿ ಸೌಖ್ಯವನಿತ್ತು ಪಾಲಿಸೊ ಸುಮನಸೋತ್ತಮನೆ
 ಅಮರರರಿಯರಗಮ್ಯಮಹಿಮವ
 ವಿಮಲಗುಣಮಯ ಪ್ರಬಲತಮ ನೀ-
 ನಮರತರು ಚಿಂತಾಮಣಿಯು ಸುರಧೇನು ನೀನಯ್ಯಾ

21

ಶಿರದಿ ನಮನವ ಮಾಡಿ ನಿನ್ನನು
 ಕರದ ಸಂಪುಟಮಾಡಿ ವಿನಯದಿ
 ಮರೆಯದಲೆ ನಾ ಬೇಡಿಕೊಂಬೆನೊ ಶರಣಪರಿಪಾಲ
 ಪರಮಕರುಣೆಯೆ ದ್ವಿಜಗೆ ಬಂದಿಹ
 ಮರಣ ಬಿಡಿಸಿ ಸುಖವ ನೀಡಿದೆ
 ಅರಿಯಲೆಂದಿಗು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲವೊ ನಿನ್ನ ಮಹಮಹಿಮೆ

22

ಸಕಲಗುಣಗಣಪೂರ್ಣ ಭಕುತಗೆ
 ಆಖಳಕಾಮಿತದಾತ ಸುಖಮಯ
 ವಿಖನಸಾಂಡದಿ ಪ್ರಬಲತಮ ನೀನೆನಿಸಿ ನೆಲಿಸಿರ್ಪೆ
 ಲಕುಮಿರಮಣನ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರನೆ
 ಭಕುತಕ್ಕೆ ರವಸ್ತೋಮ ಚಂದಿರ
 ಮುಕುತಿದಾಯಕ ಮೌನಿಕುಲಮಣಿ ನಮಿಪೆ ಸಲಹೆನ್ನಾ

23

ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಗುರುರಾಘವೇಂದ್ರಗೆ
 ಸ್ವಸ್ತಿ ಗುಣಗಣಸಾಂದ್ರಮೂರ್ತಿಗೆ
 ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀಯತಿನಾಥ ಲೋಕದಿ ಖ್ಯಾತ ಮಮನಾಥ
 ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಗುರುಸಾರ್ವಭೌಮಗೆ
 ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಸರ್ವಜ್ಞತಮಗೇ
 ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಸುರಧೇನು ಸುರತರು ನಮಿಪ ಭಕುತರಿಗೆ

24

ಖ್ಯಾತನಾದನು ಸಕಲಲೋಕಕ-
 ನಾಥಪಾಲಕನೆಂಬೊ ಬಿರುದನು
 ಈತ ಸಂತತ ಮೊತ್ತು ಮೆರೆವನು ಹರಿಯ ಕರುಣದಲಿ
 ಈತನೇ ಮಹದಾತ ಜಗದೊಳು
 ಖ್ಯಾತ ಮಹಿಮನು ಶರಣವತ್ಸಲ
 ದಾತ ಗುರುಜನ್ನಾಥವಿಠಲನ ಸೇವಕಾಗ್ರಣಿಯೊ

25

ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ವಿಜಯದಲ್ಲಿ ಏಳನೆಯ ಸಂಧಿ
 ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತು

ಎಂಟನೆಯ ಸಂಧಿ

ರಾಘವೇಂದ್ರರ ವಿಜಯ ಪೇಳುವೆ
ರಾಘವೇಂದ್ರರ ಕರುಣಬಲದಲಿ
ರಾಘವೇಂದ್ರರ ಭಕುತರಾದವರಿದನ ಕೇಳುವದು॥

ಶರಣು ಶ್ರೀಗುರುರಾಜ ನಿನ್ನಯ
ಚರಣಕಮಲಕೆ ಮೊರೆಯ ಪೊಕ್ಕೆನೊ
ಕರುಣ ಎನ್ನೊಳಗಿರಿಸಿ ಪಾಲಿಸು ಕರುಣ ಸಾಗರನೆ
ಕರಣ ಮಾನಿಗಳಾದ ದಿವಿಜರು
ಶರಣು ಪೊಕ್ಕರು ಮೊರೆಯರೆನ್ನನು
ಕರುಣ ನಿಧಿ ನೀನೆಂದು ಬೇಡಿದೆ ಶರಣ ವತ್ಸಲನೆ

1

ಪಾಹಿ ಪಂಕಜನಯನ ಪಾವನ
ಪಾಹಿ ಗುಣಗಣನಿಲಯ ಶುಭಕರ
ಪಾಹಿ ಪರಮೋದಾರ ಸಜ್ಜನಪಾಲ ಗಂಭೀರ
ಪಾಹಿ ಚಾರುವಿಚಿತ್ರಚರ್ಯನೆ
ಪಾಹಿ ಕರ್ಮಂಧೀಶ ಸರ್ವದ
ಪಾಹಿ ಜ್ಞಾನ ಸುಭಕ್ತಿದಾಯಕ ಪಾಹಿ ಪರಮಾಪ್ತ

2

ಏನು ಬೇಡಲು ನಿನ್ನ ಬೇಡುವೆ
ಹೀನಮನುಜರ ಕೇಳಲಾರೆನೊ
ದೀನ ನರುದ್ಧಾರಿ ಈಪ್ಪಿತದಾನಿ ನೀನೆಂದು
ಸಾನುರಾಗದಿ ನಿನ್ನ ನಂಬಿದೆ
ನೀನೆ ಎನ್ನಭಿಮಾನರಕ್ಷಕ
ನಾನ ವಿಧವಿಧದಿಂದ ಕ್ಲೇಶಗಳನ್ನು ಬರಲೇನು

3

ಮುಗಿಲು ಪರಿಮಿತ ಕಲ್ಲುಮುರಿದೂ
 ಹೆಗಲ ಶಿರದಲಿ ಬೀಳಲೇನೂ
 ಹಗಲಿರಳು ಏಕಾಗಿ ಬೆಂಕಿಯ ಮಳೆಯು ಬರಲೇನು
 ಜಗವನಾಳುವ ಧ್ವರಿಯು ಮುನಿದೂ
 ನಿಗಡ ಕಾಲಿಗೆ ಹಾಕಲೇನೂ
 ಮಿಗಿಲು ದುಃಖ ತರಂಗ ಥರಥರ ಮೀರಿ ಬರಲೇನು

4

ರಾಘವೇಂದ್ರನೆ ನಿನ್ನ ಕರುಣದ-
 ಮೋಘ ವೀಕ್ಷಣಲೇಶ ಎನ್ನಲ
 ಯೋಗವಾದುದರಿಂದ ಚಿಂತೆಯು ಯಾತಕೆನಗಿನ್ನು
 ಯೋಗಿಕುಲ ಶಿರೋರತ್ನ ನೀನಿರೆ
 ಜೋಗಿ ಮಾನವಗಣಗಳಿಂದೆನ-
 ಗಾಗ್ವ ಕಾರ್ಯಗಳೇನುಯಿಲ್ಲವೊ ನೀನೆ ಸರ್ವಜ್ಞ

5

ಅಮರಶಕ್ತರಿ ಮನೆಯೊಳಿರುತಿರೆ
 ಶ್ರಮದಿ ಗೋಮಯ ಪ್ರಡುಕಿ ತರುವರೆ
 ಅಮಲತರ ಸುರವೃಕ್ಷ ನೀನಿರೆ ತಿಂತ್ರೀಣ ಬಯಕೇ?
 ಅಮಿತಮಹಿಮೋಪೇತ ನೀನಿರೆ
 ಭ್ರಮಿತರಾಗಿಹ ನರರ ಬೇಡೊದ-
 ಪ್ರಮಿತ ವಂದಿತಪಾದಯುಗಳನೆ ನಿನಗೆ ಸಮ್ಮತವೆ

6

ಭೂಪ ನಂದನನೆನಿಸಿ ತಾಕರ-
 ದೀಪದೇಣಿಗೆ ತಿರುಪೆ ಬೇಡ್ವರೆ
 ಆ ಪಯೋನಿಧಿ ತಟದಿ ಸಂತತ ವಾಸವಾಗಿದ್ದು
 ಕೂಪಜಲ ತಾ ಬಯಸುವಂದದಿ
 ತಾಪ ಮೂರರ ಹಾರಿ ನೀನಿರೆ
 ಈಪರೀಪರಿಯಿಂದ ಪರರಿಗೆ ಬೇಡಿಕೊಂಬುವದೆ

7

ಬಲ್ಲಿದರಿಗತಿ ಬಲ್ಲಿದನು ನೀ-
 ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿದವರೊಳಗೆ ತಿಳಿದವ-
 ನೆಲ್ಲಿ ಕಾಣೆನೊ ನಿನಗೆ ಸಮಸುರಸಂಘದೊಳಗಿನ್ನು
 ಎಲ್ಲಕಾಲದಿ ಪ್ರಾಣಲಕುಮೀ-
 ನಲ್ಲ ನಿನ್ನೊಳು ನಿಂತು ಕಾರ್ಯಗ-
 ಳೆಲ್ಲ ತಾನೇಮಾಡಿ ಕೀರ್ತಿಯ ನಿನಗೆ ಕೊಡುತಿಪ್ಪ

8

ಏನು ಪುಣ್ಯವೊ ನಿನ್ನ ವಶದಲಿ
 ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ಸತತಯಿಪ್ಪನು
 ನೀನೆ ಲೋಕತ್ರಯದಿ ಧನ್ಯನು ಮಾನ್ಯ ಸುರರಿಂದ
 ದೀನರಾಗಿಹ ಭಕುತಜನರಿಗೆ
 ನಾನಕಾಮಿತ ನೀಡೊಗೋಸುಗ
 ತಾನೆ ಸರ್ವಸ್ಥಳದಿ ನಿಂತೂ ಕೊಡುವನಖಿಳಾರ್ಥ

9

ಕ್ಷಾಂತಿ ಗುಣದಲಿ ಶಿವನತೆರ ಶ್ರೀ-
 ಕಾಂತ ಸೇವೆಗೆ ಬೊಮ್ಮ ಪೋಲುವ-
 ನಂತರಂಗಗಭೀರತನದಲಿ ಸಿಂಧುಸಮನೆನಿಪ
 ದಾಂತ ಜನರಘುಕುಲಕೆ ವರುಣನ
 ಕಾಂತೆ ತೆರ ತಾನಿಪ್ಪ ಶಬ್ದದ್ಧ
 ನಂತಪೋಲುವನರ್ಥದಲಿ ಗುರು ರಾಜ್ಯದಲಿ ರಾಮ

10

ಆರುವೊಗನಮರೇಂದ್ರರಾಮರು
 ಮೂರುಜನ ಸರಿಯಲ್ಲ ನಿನಗೇ
 ಸಾರಿ ಪೇಳುವೆ ದೋಷಿಗಳು ನಿರ್ದೋಷಿ ನೀನೆಂದು
 ಆರುವದನ ವಿಶಾಖನಿಂದ್ರಗೆ
 ನೂರು ಕೋಪವು ರಾಮದೇವನು
 ಸಾರಧರ್ಮದ ಭಂಗಮಾಡಿದ ದೋಷ ನಿನಗಿಲ್ಲ

11

ಸಕಲ ಶಾಖಿಗಳುಂಟು ನಿನಗೇ
 ವಿಕಲ ಕೋಪಗಳಿಲ್ಲವೆಂದಿಗು
 ನಿಖಿಳ ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯ ಶುಭತಮಚಾರ್ಯ ಗುರುವಾರ್ಯ
 ಬಕವಿರೋಧಿಯ ಸಖಿಗೆ ಮುದ್ದಿನ
 ಭಕುತವರ ನೀನಾದ ಕಾರಣ
 ಲಕುಮಿರಮಣನ ಕರುಣ ನಿನ್ನೊಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿಹದೊ 12

ಹರಿಯತೆರದಲಿ ಬಲವಿಶಿಷ್ಟನು
 ಹರನ ತೆರದಲಿ ರಾಜಶೇಖರ
 ಸರಸಿಜೋದ್ಭವನಂತೆ ಸಂತತ ಚತುರಸದ್ವದನ
 ಶರಧಿತೆರದಲನಂತರತ್ನನು
 ಸರಸಿರುಹ ಸನ್ಮಿತ್ರನಂದದಿ
 ನಿರುತ ನಿರ್ಜಿತ ದೋಷ ಭಾಸುರಕಾಯ ಗುರುರಾಯ 13

ಇಂದ್ರತೆರದಲಿ ಸುರಭಿರಮೃನು
 ಚಂದ್ರತೆರದಲಿ ಶ್ರಿತ ಕುವಲಯೋ-
 ಪೇಂದ್ರತೆರದಲಿ ನಂದಕದಿ ರಾಜಿತನು ಗುರುರಾಜ
 ಮಂದ್ರಗಿರಿತೆರ ಕೂರ್ಮಪೀಠನು
 ವೀಂದ್ರನಂದದಲರುಣಗಾತ್ರನು
 ಇಂದಿರೇಶನ ತೆರದಿ ಸಂತತ ಚಕ್ರದರ ಶೋಭಿ 14

ಚಿತತಮನು ತಾನೆನಿಪ ಸರ್ವದ
 ರತುನವರ ತಾ ಭುವನ ಮಧ್ಯದಿ
 ವಿತತ ಧರಿಗಾಧರ ಸಂತತ ಪಂಚಮುಖ ಮೂರ್ತಿ
 ನತಸುಪಾಲಕ ಕಶ್ಯಪಾತ್ಮಜ
 ಪ್ರಥಿತರಾಜಸುತೇಜಹಾರಕ
 ಸತತ ದೂಷಣ ವೈರಿ ಗೋಕುಲಪೋಷ ತಾನೆನಿಪ 15

ವಿತತಕಾಂತಿಲಿ ಲಸದಿಗಂಬರ
ಪತಿತ ಕಲಿಕೃತಪಾಪಹಾರಕ
ಸತತ ಹರಿಯವತಾರ ದಶಕವ ತಾಳಿ ತಾನೆಸೆವ
ಕೃತಿಯರಮಣನ ಕರುಣಬಲದಲಿ
ನತಿಪಜನಕಖಿಳಾರ್ಥ ನೀಡುವ
ಮತಿಮತಾಂವರನೆನಿಸಿ ಲೋಕದಿ ಖ್ಯಾತನಾಗಿಪ್ಪ

16

ವರವಿಭೂತಿಯ ಧರಿಸಿ ಮೆರೆವನು
ಹರನು ತಾನೇನಲ್ಲ ಸರ್ವದ
ಹರಿನಿವಾಸನು ಎನಿಸಲಾ ಪಾಲ್ಗಡಲತಾನಲ್ಲ
ಸುರಭಿಸಂಯುತನಾಗಿ ಇರಲೂ
ಮಿರುಪ್ಪುಗೋಕುಲವಲ್ಲತಾನೂ
ಸುರರಸಂತತಿ ಸಂತತಿರಲೂ ಸ್ವರ್ಗ ತಾನಲ್ಲ

17

ತುರಗ-ಕರಿ-ರಥ-ನರ ಸಮೇತನು
ನರವರೇಶನ ದಳವೈನಿಸನು
ನಿರುತ ಪರಿಮಳ ಸೇವಿಯಾದರು ಭ್ರಮರತಾನಲ್ಲ
ಕರದಿ ದಂಡವ ಪಿಡಿದುಯಿರುವನು
ನಿರಯಪತಿತಾನಲ್ಲವೆಂದಿಗು
ಸುರರಿಗಸದಳವೆನಿಪೊದೀತನ ಚರ್ಯವಾಶ್ಚರ್ಯ

18

ಕರದಿ ಪಿಡದಿಹ ಗುರುವರೇಣ್ಯನು
ಶರಣ ಜನರಾಭೀಷ್ಟ ಫಲಗಳ
ತ್ವರದಿ ಸಲಿಸುತಲವರ ಭಾರವ ತಾನೆ ಪೊತ್ತಿಹನು
ಮರೆಯ ಬೇಡವೊ ಕರುಣನಿಧಿಯನು
ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಲು ಬಂದು ನಿಲ್ಲುವ
ಪರಮ ಪಾವನರೂಪತೋರಿಸಿ ತಾನೆ ಕಾಯಿಹನೂ

19

ಅತಸಿ ಪೂ ನಿಭಗಾತ್ರ ಸರ್ವದ
 ಸ್ಮಿತಸುನೀರಜನೇತ್ರ ಮಂಗಳ
 ಸ್ಮಿತಯುತಾಂಬುಜವದನ ಶುಭತಮರದನ ಜಿತಮದನ
 ಅತುಲ ತುಳಸಿಯ ಮೂಲಕಂಧರ
 ನತಿಪಜನತತಿಲೋಲ ಕಾಮದ
 ಪತಿತ-ಪಾವನ-ಚರಣ ಶರಣಾಂಭರಣ ಗುರುಕರುಣಾ

20

ಚಂದ್ರಮಂಡಲವದನ ನಗೆ ನವ-
 ಚಂದ್ರಿಕೆಯತೆರ ಮೆರೆಯಾ ಮೇಣ್ಣೆಫನ
 ಚಂದ್ರತಿಲಕದ ರಾಗ ಮನದನುರಾಗ ಸೂಚಿಪದೂ
 ಇಂದ್ರನೀಲದ ಮಣಿಯ ಮೀರುವ
 ಸಾಂದ್ರದೇಹದ ಕಾಂತಿ ಜನನಯ-
 ನೇಂದ್ರಿಯದ್ವಯ ಘಟಿತ ಪಾತಕತರಿದು ರಕ್ಷಿಪುದು

21

ಶರಣ ಜನಪಾಪೌಘನಾಶನ
 ಶರಣ ನೀರಜ ಸೂರ್ಯಸನ್ನಿಭ
 ಶರಣಕುವಲಯಚಂದ್ರ ಸದ್ಗುಣಸಾಂದ್ರ ರಾಜೇಂದ್ರ
 ಶರಣಸಂಘಚಕೋರ ಚಂದ್ರಿಕ
 ಶರಣ ಜನಮಂದಾರ ಶಾಶ್ವತ
 ಶರಣಪಾಲಕ ಚರಣಯುಗವಾಶ್ರಯಿಸಿ ಬಾಳುವೆನೂ

22

ಪಾತಕಾದ್ರಿಗೆ ಕುಲಿಶನೆನಿಸುವ
ಪಾತಕಾಂಬುಧಿ ಕುಂಭಸಂಭವ
ಪಾತಕಾವಳಿ ವ್ಯಾಳವೀಂದ್ರನು ದುರಿತಗಜಸಿಂಹ
ಪಾತಕಾಭಿಧತಿಮಿರಸೂರ್ಯನು
ಪಾತಕಾಂಬುದವಾತ ಗುರು ಜಗ-
ನ್ನಾಥವಿಠಲಗೆ ಪ್ರೀತಿಪುತ್ರನು ನೀನೆ ಮಹಾರಾಯ

23

ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ವಿಜಯದಲ್ಲಿ ಎಂಟನೆಯ ಸಂಧಿ
ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತು

ಒಂಭತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ

ರಾಘವೇಂದ್ರರ ವಿಜಯ ಪೇಳುವೆ
ರಾಘವೇಂದ್ರರ ಕರುಣ ಬಲದಲಿ
ರಾಘವೇಂದ್ರರ ಭಕುತರಾದವರಿದನ ಕೇಳುವದು||

ಜಯತು ಜಯ ಗುರುರಾಜ ಶುಭತಮ
ಜಯತು ಕವಿಜನಗೇಯ ಸುಂದರ
ಜಯತು ನಿಜ ಜನ ಜಾಲಪಾಲಕ ಜಯತು ಕರುಣಾಳೊ
ಜಯತು ಸಜ್ಜನ ವಿಜಯದಾಯಕ
ಜಯತು ಕುಜನಾರಣ್ಯ ಪಾವಕ
ಜಯತು ಜಯ ಜಯ ದ್ವಿಜವರಾರ್ಚಿತ ಪಾದ ಪಂಕೇಜ

1

ಹಿಂದೆ ನೀ ಪ್ರಹ್ಲಾದನೆನಿಸೀ
ತಂದೆಸಂಗಡ ವಾದ ಮಾಡೀ
ಇಂದಿರೇಶನ ತಂದು ಕಂಬದಿ ಅಂದು ತೋರಿಸಿದೆ
ಮುಂದೆ ನಿನ್ನಯ ಪಿತಗೆ ಸದ್ಗತಿ
ಭಂದದಿಂದಲಿ ಕೊಡಿಸಿ ಮೆರೆದೆಯೊ
ಎಂದು ನಿನ್ನಯ ಮಹಿಮೆ ಪೊಗಳಲು ಎನಗೆ ವಶವಲ್ಲಾ

2

ತೊಳಪುನಾಶಿಕ ಕದಪುಗಳು ಬಲು
ಪೊಳೆವ ಕಂಗಳು ನೀಳ ಪೂರ್ಭುಗ-
ಳಿಸೆವ ತಾಪೆರೆನೊಸಲು ಧಳಧಳನಾಮವಕ್ಷತಿಯು
ಲಲಿತಅರುಣಾಧರದಿ ಮಿನುಗುವ
ಸುಲಿದದಂತಸುಪಂಕ್ತಿ ಸೂಸುವ
ಎಳೆನಗೆಯ ಮೊಗದಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಪ ಚುಬುಕ ತಾನೊಪ್ಪ

3

ಕಂಋ ಕಂಠವು ಸಿಂಹ ಸ್ಕಂಧವು
 ಕುಂಭಿಕರಸಮ ಬಾಹುಯುಗ್ಮವು
 ಅಂಋಜೋಪಮ ಹಸ್ತಯುಗಳವು ನೀಲಬೆರಳುಗಳು
 ಅಂಋಜಾಂಬಕ ಸದನ ಹೃದಯದಿ
 ಅಂಋಜಾಕ್ಷೀತುಲಸಿ ಮೂಲಾ
 ಲಂಬಿತಾಮಲಕುಕ್ಷಿವಳಿತ್ರಯ ಗುಂಭಸುಳಿನಾಭೀ

4

ತೋಳಪುನಾಮಸಮುದ್ರಿಕಾವಳಿ
 ಪೊಳೆವೊ ಪೆಣೆಯೊಳ ಗೂರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರವು
 ತಿಲಕದೋಪರಿ ಮಿನುಗೊದಕ್ಷತಿ ರತ್ನ ಮಣಿಯೊಪ್ಪೆ
 ಲಲಿತ ಮೇಖಿಲ ಕೈಪ ಕಟಿತಟ
 ಚಲುವ ಊರೂಯುಗಳ ಜಾನೂ
 ಜಲಜ ಜಂಘೆಯು ಗುಲ್ಪಪದಯುಗ ಬೆರಳು ನಖವಜ್ರ

5

ಅರುಣ ಶಾರಿಯು ಶಿರದಲಿಂದಲಿ
 ಚರಣ ಪರಿಯಂತರದಲೊಪ್ಪಿರೆ
 ಚರಣಪಾದುಕಯುಗಳ ಪುರದಲಿ ನಿರುತ ಶೋಭಿಪದು
 ಕರುಣಪೂರ್ಣಕಟಾಕ್ಷದಿಂದಲಿ
 ಶರಣ ಜನರನೆ ಪೊರೆವೊ ಕಾರಣ
 ಕರೆದರಾಕ್ಷಣ ಬರುವನೆಂಬೋ ಬಿರುದು ಪೊತ್ತಿಹನು

6

ರಾಯನಮ್ಮಿಜಗಕೆ ಯತಿಕುಲ
 ರಾಯನಂ, ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಣ
 ಕಾಯನಂ ನಿಸ್ಸೀಮಸುಖತತಿದಾಯನೆನಿಸಿರ್ಪ
 ರಾಯ ವಾರಿಧಿ ವೃದ್ಧ ಗುಣಗಣ
 ರಾಯ ನಿರ್ಮಲಕೀರ್ತಿಜೋತ್ಸ್ನನು
 ರಾಯರಾಯನುಯೆನಿಸಿ ಶೋಭಿಪನೆಂದು ಕಾಂಋವೆನು

7

ಗಂಗಿಗಾದುದು ಯಮನೆಸಂಗದಿ

ತುಂಗತರ ಪಾಲ್ಗಡಲಿಗಾದುದು

ರಂಗನಂಗದಿ ನೈಲ್ಮತೋರ್ಪುದು ಸರ್ವಕಾಲದಲಿ

ಸಿಂಗರಾದ ಸುವಾಣಿದೇವಿಗೆ

ಉಂಗರೋರುಸು ಗುರುಳು ಸರ್ವದ

ಮಂಗಳಾಂಗಿಯು ಗೌರಿ ಹರನಿಂ ಕಪ್ಪು ಎನಿಸಿಹಳೋ

8

ಮದವುಯೋರೋದು ದೇವಜಗಕೇ

ರದನದಲಿ ನಂಜುಂಟು ಫಣಿಗೇ

ಮದವು ಮಹವಿಷ ಕಪ್ಪು ದೋಷವು ಎನಗೆಯಿಲ್ಲೆಂಬ

ಮುದದಿ ಲೋಕತ್ರಯದಿ ತಾನೇ

ಒದಗಿ ದಿನದಿನ ಪೇಳ್ವತರದಲಿ

ಸದಮಲಾತ್ಮಕರಾದ ರಾಯರ ಕೀರ್ತಿಶೋಭಿಪದು

9

ಸರ್ವಸಂಪದ ನೀಡೊಗೋಸುಗ

ಸರ್ವಭರ್ಮವ ಮಾಡೊಗೋಸುಗ

ಸರ್ವವಿಘ್ನವ ಕಳಿಯೊಗೋಸುಗ ಕಾರ್ಯನೇರ್ವಿಕೆಗೆ

ಸರ್ವಜನರಿಗೆ ಕಾಮಿತಾರ್ಥವ

ಸರ್ವರೀತಿಲಿ ಸಲಿಸೊಗೋಸುಗ

ಊರ್ವಿತಳದೊಳು ತಾನೆ ಬೆಳಗೊದು ಅಮಲಗುರುಕೀರ್ತಿ 10

ಇಂದು ಮಂಡಲ ರೋಚಿಯೋ ಪಾ-

ಲ್ಲಿಂಧು ರಾಜನ ವೀಚಿಯೋ ಸುರ-

ರಿಂದ್ರನೊಜ್ರಮರೀಚಿಯೋ ಸುರತುರಗ ಸದ್ರುಚಿಯೋ

ಕಂದುಗೊರಳನ ಗಿರಿಯೋ ರಾಘಾ-

ವೇಂದ್ರಗುರುಗಳ ಕೀರ್ತಿಪೇಳ್ವಡೆ

ಮಂದಬುದ್ಧಿಗೆ ತೋರದದಿಂದ ಕೀರ್ತಿರಾಜಿಪದು

11

ನಿಟಿಲ ನೇತ್ರನ ತೆರದಿ ಸಿತ ಸುರ-

ತಟಿನಿ ಯಂದದಿ ಗೌರಗಾತರ

ಸ್ಪಟಿಕಮಣಿಮಯ ಪೀಠದಂದದಿ ಧವಳ ರಾಜಿಪದು

ಮಠದೊಳುತ್ತಮ ಮಧ್ಯಮಂಟಪ

ಸ್ಪಟಿತಹಾಟಕರತ್ನ ಮುಕುರದ

ಕಟಕಮಯವರ ಪೀಠದಲಿ ಗುರುರಾಯ ಶೋಭಿಸಿದ

12

ಹರಿಯ ತೆರದಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿನಿಲಯನು

ಹರನ ತೆರದಲಿ ಜಿತಮನೋಜನು

ಸರಸಿ ಜೋದರ ತೆರದಿ ಸರ್ವದ ಸೃಷ್ಟಿಕಾರಣನು

ಮರುತನಂತಾಮೋದಕಾರಿಯು

ಸುರಪನಂತೆ ಸುಧಾಕರನು ತಾ

ಸುರರ ತರುವರದಂತೆ ಕಾಮದ ನೆನಿಪ ಗುರುರಾಯ

13

ಚಿತ್ತಗತ ಅಭಿಲಾಷದಂದದಿ

ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನವೀನ ತಾ ಘನ

ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಲಕುಮಿಯಂದದಿ ವಿಭವಕಾಸ್ಪದನೂ

ಮತ್ತೆ ಚಂದ್ರನತೆರದಿ ಗುರುವರ

ನಿತ್ಯದಲಿ ಸುಕಳಾಧಿನಾಥನು

ಮೃತ್ಯುಯಿಲ್ಲದ ಸ್ವರ್ಗತೆರದಲಿ ಸುರಭಿ ಸಂಭೃತನು

14

ಗಗನದಂದದಿ ಕುಜಸುಶೋಭಿತ

ನಿಗಮದಂದದಿ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥನು

ರಘುಕುಲೇಶನ ತೆರದಿ ಸರ್ವದ ಸತ್ಯಭಾಷಣನು

ನಗವರೋತ್ತಮನಂತೆ ನಿಶ್ಚಲ

ಗಗನ-ನದಿತರ ಪಾಪಮೋಚಕ

ಮುಗಿಲಿನಂದದಿ ಚಿತ್ರಚರ್ಯನುಯೆನಿಸಿ ತಾ ಮೆರೆವ

15

ಸರಸಿಜೋದ್ಭವನಂತೆ ಸರ್ವದ
 ಸರಸ ವಿಬುಧರ ಸ್ತೋಮವಂದಿತ
 ಸುರವರೇಂದ್ರನ ತೆರದಿ ಸಾಸಿರನಯನಕಾಶ್ರಯನು
 ತರುಗಳಾರಿಯು ತೆರದಿ ಸಂತತ
 ಸುರಗಣಾನನನಿಪ ಕಾಲನ
 ತೆರದಿ ಸಂತತ ಕುಜನರಿಗೆ ತಾಪವನೆ ಕೊಡುತಿಪ್ಪ

16

ನಿರುತ ನಿರುತಿಯಂತೆ ಮದ್ಗುರು-
 ವರ ಸದಾ ನವವಿಭವನನಿಪನು
 ವರುಣ ನಂದದಿ ಸಿಂಧುರಾಜಿತನಮಿತ ಬಲಿಯುತನೂ
 ಮರುತನಂತೆ ಸ್ವಸತ್ತ್ವಧಾರಿತ
 ಪರಮಶ್ರೀ ಭೂರಮಣಸೇವಕ
 ಹರನ ಮಿತ್ರನ ತೆರದಿ ಮಹಧನಕೋಶ ಸಂಯುತನೂ

17

ಈಶನಂತೆ ವಿಭೂತಿಧಾರಕ
 ಭೇಶನಂತೆ ಕಳಾಸುಪೂರಣ
 ಕೀಶನಂತೆ ಜಿತಾಕ್ಷ ನಿರ್ಜಿತಕಾಮ ಸುಪ್ರೇಮಾ
 ವ್ಯಾಸನಂತೆ ಪ್ರವೀಣಶಾಸ್ತ್ರ ದಿ-
 ನೇಶನಂದದಿ ವಿಗತದೋಷ ನ-
 ರೇಶನಂದದಿ ಕಪ್ಪಕಾಣಿಕೆ ನಿರುತ ಕೊಳುತಿಪ್ಪಾ

18

ವನದತೆರ ಸುರಲೋಕತೆರದಲಿ
 ಅನವರತ ಸುಮನೋಭಿವಾಸನು
 ಇನನತೆರದಲಿ ಇಂದುತೆರದಲಿ ಕಮಲಕಾಶ್ರಯನು
 ವನಜ ನೇತ್ರನ ತೆರದಿ ನಭತೆರ
 ಮಿನುಗೊ ಸದ್ವಿಜರಾಜರಂಜಿತ
 ಕನಕ ಕವಿತೆಯು ತೆರದಲಂಬುಧಿ ತೆರದಿ ತಾ ಸರಸ

19

ಇನತೆ ಗುಣಗಳು ನಿನ್ನೊಳಿಪ್ಪವೊ
ಘನಮಹಿಮ ನಿನ್ನೊಬ್ಬ ಲೋಕಕೆ
ಕನಸಿಲಾದರು ಕಾಣೆ ಕಾವರ ನಿನ್ನ ಹೊರತಿನ್ನು
ಮನವಚನ ಕಾಯಗಳ ಪೂರ್ವಕ
ತನುವು-ಮನಿ-ಮೊದಲಾದುದೆಲ್ಲನು
ನಿನಗೆ ನೀಡಿದೆಯಿದಕೆ ಎನಗನುಮಾನವಿನ್ನಿಲ್ಲ

20

ಹರಿಯು ಭಕುತರ ಪೊರೆದ ತೆರದಲಿ
ಗುರುವೆ ನಿನ್ನಯ ಭಕುತ ಜನರನು
ಧರೆಯ ತಳದಲಿ ಪೊರೆಯೊಗೋಸುಗ ನಿನ್ನ ಅವತಾರ
ಕೊರತೆಯಿದಕೇನಿಲ್ಲ ನಿಶ್ಚಯ
ಪರಮ ಕರುಣೆಯು ನೀನೆ ಎನ್ನನು
ಶಿರದಿ ಕರಗಳನಿಟ್ಟು ಪಾಲಿಸೊ ಭಕುತಪರಿಪಾಲಾ

21

ಎನ್ನ ಪಾಲಕ ನೀನೆ ಸರ್ವದ
ನಿನ್ನ ಬಾಲಕ ನಾನೆ ಗುರುವರ
ಎನ್ನ ನಿನ್ನೊಳು ನ್ಯಾಯವ್ಯಾತಕೆ ಘನ್ನಗುಣನಿಧಿಯೇ
ಬನ್ನ ಬಡಿಸುವ ಭವದಿ ತೊಳಲುವ-
ದನ್ನು ನೋಡೀನೋಡದಂದದಿ
ಇನ್ನು ಕಾಯದಲಿರುವರೇನಾಪನ್ನಪರಿಪಾಲಾ

22

ನಂಬಿಭಜಿಸುವ ಜನಕೆ ಗುರುವರ
ಇಂಬುಗೊಟ್ಟವರನ್ನು ಕಾಯುವಿ
ಎಂಬೋ ವಾಕ್ಯವುಯೆಲ್ಲಿ ಪೋಯಿತೊ ತೋರೊ ನೀನದನು
ಬಿಂಬ ಮೂರುತಿ ನೀನೆ ವಿಶ್ವ ಕು-
ಟುಂಬಿ ಎನ್ನನು ಸಲಹೊ ಸಂತತ
ಅಂಬುಜೋಪಮ ನಿನ್ನ ಪದಯುಗ ನಮಿಪೆನನವರತ

23

ಮಾತೆ ತನ್ನಯ ಬಾಲನಾಡಿದ
 ಮಾತಿನಿಂದಲೆ ತಾನು ಸಂತತ
 ಪ್ರೀತಳಾಗುವ ತೆರದಿ ಎನ್ನಯ ನುಡಿದ ನುಡಿಯಿಂದ
 ತಾತ! ನೀನೇ ಎನಗೆ ಸರ್ವದ
 ಪ್ರೀತನಾಗುವದಯ್ಯೆ ಕಾಮಿತ
 ದಾತಗುರುಜಗನ್ನಾಥವಿಠಲ ಲೋಲ ಪರಿಪಾಲ

ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ವಿಜಯದಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿಯು
 ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತು.